

Glasilno prebivalcev občine Grosuplje - letnik XXXIV - številka 7 - julij 2008

O komu/čemu pišemo?

Marko Fink:
Vesel sem, da Slovenci lahko čutimo skupaj.

stran **15**

Tabor - Oratorij »Indijanski nasmeh«

stran **70**

Najbolj uspešna sezona ZKD Grosuplje

Naša produkcija dosega najvišjo raven kvalitete. Tri gledališke skupine iz Grosupljega v selekciji JSKD R Slovenije izbrane na državni srečanju v skupnem izboru 19 predstav v letu 2008

Gledališče Hiška, KD Teater Grosuplje & OŠ Louisa Adamiča Grosuplje

V soboto, 27. septembra popoldan, ob 15. uri bo gledališki ansambel Gledališča GGNeNi, KD Teater Grosuplje, v kulturnem domu v Postojni zaključil državno Linhartovo srečanje 2008 osrednje Slovenije v selekciji Javnega sklada R Slovenije za kulturne dejavnosti. Predstavo Antona Pavloviča Čehova UTVA, v režiji Simone Zorc Ramovš in Gregorja Zorca, je selektor – dramaturg Marko Bratuš - izbral med osem najboljših amaterskih gledaliških produkcij v letu 2008. Na regijskem Linhartovem srečanju

Nadaljevanje na strani 45.

Predstava GRADIČ v okviru gledališke dejavnosti v VVZ Kekec Grosuplje.

SERVIS IN PRODAJA KOLES

YC **HH** **TBS** **SCHWINN** **GHOST** **BH BIKES** **SCOTT USA**

Delovni čas za stranke od ponedeljka do petka od 7. do 9. ure in od 14. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

Sprinter **CYCLES ŠKERLJ**

Pod gozdom c. IV/20
Tel.: 01/7861 875, 01/ 7871 482 GSM 041/668 788

Vaša zvesta znananka

VINSKA KLET TROŠT
na Obrtniški 2 v Grosupljem (NASPROTI TRŽNICE)

vas vabi na **VELIKO PRODAJNO AKCIJO VIN SAUVIGNON IN MALVAZIJA**

PLAČAŠ 4 l, DOBIŠ JIH 5 !!

NA ZDRAVJE, STARI PRIJATELJI!

CIABATTKO, DRUŽABNI ČARODEJ

KRUH CIABATTKO

Pričakujete obiske? Brez zadrege! V Mercatorjevih živilskih prodajalnah vas čaka Ciabattko, kruh Pekarne Grosuplje, s katerim boste v samo nekaj trenutkih pripravili domiselno pogostitev.

Zanimiv je že na prvi pogled: z razpokano, rustikalno skorjo in belo, neenakomerno, luknjičavo sredico. Narežete ga in popečete v pečici ter obložite s svežimi poletnimi okusi. Ostane vam le še prijetno druženje z gosti!

**Pekarna
Grosuplje**

NAREJENO Z LJUBEZNIJO

RECEPT: OSVEŽILNO PRESENEČENJE

Znana italijanska predjed, popečen kruhek bruschetta, je pripravljena s Ciabattkom še posebej slastna. Kruhek, obložen s paradižnikom, sirom, papriko, z mediteranskimi zelišči, oljkami in drugimi dobrotami, je idealna rešitev za hitre in okusne prigrizke.

BRUSCHETTA

Potrebujemo: 6 do 7 zrelih paradižnikov, 2 stroka česna, 1 žličko deviškega olivnega olja, 1 žličko balzamičnega kisa, 6 do 8 listov sveže bazilike, sol, črni poper v zrnu, ¼ skodelice olivnega olja, kruh Ciabattko.

Paradižnik olupimo, odstranimo semena in ga narežemo na enakomerne kocke. V ponvi segrejemo olje in popražimo paradižnik. Dodamo drobno sesekljan česen, baziliko, olivno olje, po okusu solimo in popramo. Vse skupaj dušimo še 5 minut.

Ciabattka medtem narežemo na rezine, jih namažemo z olivnim oljem, popečemo na žaru, v pečici ali opekaču. Opečene rezine Ciabattka natremo s česnom, pokapamo z olivnim oljem, nanje naložimo paradižnik in jih okrasimo s svežimi listi bazilike.

Dober tek!

Mercator, d.d., Dunajska cesta 107, 1000 Ljubljana

Mercator

NAJBOLJŠE IZ PEKARNE GROSUPLJE SAMO V MERCATORJU

Prenapeteži!

Čeprav vem, da spodnji zapisi niso najprimernejši v času, ko je večina ljudi že na dopustu in počitnicah, pa ga objavljam vseeno, saj v naslednji številki časopisa nekatere zadeve ne bodo več tako sveže, čeprav sem prepričan, da bodo še vedno močno aktualne in pomembne tudi za širšo javnost.

Jože Miklič

Kriminalna vožnja mladega smrkavca od viadukta Rebrce do priključka Cikava

Bilo je v ponedeljek, dan po jubilejni gasilski veselici v Ponovi vasi, ko sem bil še precej pod vtisom težke nesreče, ki se je zgodila na klancu med št. Jurijem in Velikimi Lipljenami, in dan pred dnevom žalovanja v znak spoštovanja vse Slovenije po veliki tragediji v občini Sevnica.

Z ženo sva se peljala okoli polpetih popoldne iz službe. Promet od križišča Malence pri Rudniku pa proti Grosupljemu je potekal običajno in precej zgoščeno. Zapeljal sem na viadukt Reberce, kjer so se začele omejitve hitrosti prometa zaradi razpotegnjenega gradbišča, ki se vleče skoraj do Hotela Kongo. Sam sem vozil po prehitevalnem pasu približno tako kot ostali – okoli 80 km/h, čeprav je bila omejitev 60 km/h.

Za menoj pridrvi z okoli 160 km/h črn novi golf. V vzratnem ogledalu zagledam glavo s poščipčeno črno frizuro in par luči, ki že od daleč žmigata. Ker sta vozna pasova dokaj polna, se v predoru ne morem premakniti na desni vozni pas. Na koncu predora Mali Vrh se tudi sam vprašam: »Zakaj bi se mu pa umikal? Ali ne velja omejitev hitrosti tudi zanj?« in ostanem na prehitevalnem pasu vse do nekaj sto metrov pred priključkom na Cikavi, ko dam smerokaz, se prestavim na desni vozni pas in nato začnem zavijati desno na priključek za Grosuplje. Golf je med tem časom vozil le nekaj metrov zalepljen za menoj.

V tem trenutku pa se golf z mladim smrkavcem drzno zasuka na levo in se takoj nato prilepi ob me, tesno vozi mimo in me začne celo izrivati iz ceste. Ostanem popolnoma tiho in gledam na vse stran (tudi v ogledala) skoraj hkrati, kaj se dogaja z gibajočo okolico. Golf nato zapelje pred mano, zato moram zelo ostro zavirati. Dobro, da ni bilo nikogar za mano, ki bi prav tako zavijal, pa tudi na voznem pasu ni bilo v tistem trenutku preveč prometa. Golf stoji. Tudi sam sem se skoraj ustavil.

Ker pa sem v svoji vozniški karieri, ki traja

že več kot trideset let, že prevozil kar nekaj milijonov kilometrov (in hvala Bogu, nisem imel še kakšne omembe vredne prometne nesreče, sem pa doživel že marsikaj) sem najprej pomislil, da se je ta šofer pripravil tudi streljati. Da, streljati! Za pogovor na razcepu avtoceste v križišče pod polnim prometom se pameten voznik nedvomno ne bo odločil?

Srečo pa imam (pa smrkavec v golfu tudi), da v takih okoliščinah običajno reagiram dokaj hladno in še kar racionalno, saj se mi adrenalin in vroča kri dvigneta šele čez nekaj časa. Zato sem še enkrat pogledal nazaj na levo stran, če je dovolj prostora. Moral sem povoziti označevalne črte razcepa voznih pasov in za skoraj en meter zapeljati tudi na vozni pas, na katerem pa je bilo na srečo še nekaj prostora tudi za mojim avtomobilom. Obidem golfa in našpičenega smrkavca. Pazim tudi, če bi slučajno odprl svoja vrata, da se ne bi zaletel vanj in pritisnem na plin do vrha klanca, v vzratnem ogledalu preberem njegove tablice in se normalno vključim na glavno cesto za Grosuplje. Smrkavec z golfom pa tako za vedno izgine iz mojega obzorja...

Tako je smrkavec to pot ostal praznih rok in je najbrž doživel največje razočaranje tistega dne, saj se njegova prenapetost ni mogla potešiti ob vozniku s številnimi kilometri sivih in vse bolj tudi črnih naših cest.

Zakaj ne špricajo komarjev?

Drugo nevshečno dogajanje je povezano z letošnjim neobičajno velikim številom komarjev, ki so na širšem območju Radenskega polja vedno bolj nadležni. Deloma verjetno tudi zaradi velike količine padavin, še več pa najbrž zaradi izginotja večjega števila njihovih naravnih sovražnikov. Koliko so bolj strupeni zaradi izpustov iz kanalizacij in predvsem osrednje občinske čistilne naprave, pa najbrž ni še nihče proučeval.

Kot večina ljudi tudi sam nisem nad njimi navdušen, čeprav so me nekateri hoteli v javnosti tako predstaviti po letu 1992, ko kot predsednik Krajevne skupnosti Mlačevo nisem odobril sredstev za neidentificirano škropivo, s katerim naj bi jih takrat začelo špricati novoustanovljeno društvo za zatiranje komarjev. Uradne pisne vloge takrat to društvo na krajevno skupnost ni naslovilo, zato sem predstavniku, ki me je obiskal na domu, tudi ustno odgovoril, da dokler ne bo ustreznega medicinskega in sanitarnega nadzora, se teh igrice ne grem, saj nisem bil prepričan o izvoru tega škropiva, ki so ga nato v organizaciji tega društva v nahrbtnih in ročnih škropilnicah raznašali po obronkih Radenskega polja tudi mladoletni otroci.

Še bolj pa sem se že takrat zavedal, če bi že s takimi akcijami želeli ustrezno izboljšati stanje oziroma zmanjšati število komarjev, da je to zares veliko delo, ki ga bo treba v močnejših deževnih letih lahko tudi desetkrat

in večkrat na leto ponoviti, kar pomeni vsako leto opraviti nekaj 1000 ur dokaj zahtevnega, pa tudi nevarnega dela. Glede na izkušnje s podobnimi akcijami pa se mi postavlja vprašanje, ko po začetni zagretosti na koncu ostane nekaj posameznikov, kako bodo tako veliko območje delovanja obvladali. Zdi se mi nepošteno, če bi od njih nato pričakovala skoraj cela občina, da morajo to delo opravljati v nedogled in še povrhu – brezplačno. Običajno pa je tako, da »idejni očetje ali pa mame« pri takih akcijah niso preveč dejavni.

Po 16 letih se je tako moje takratno razmišljanje v letošnjem letu vendarle pokazalo za realno, čeprav mi še vedno manjka cela vrsta vplivnih faktorjev, ki bi jih morali poznati, da bi vedeli, kako naprej. Zelo čudna pa se mi je zdela letošnja pobuda nekaterih iz tega društva, ki so jo prinesli med zagraške gasilce, da bi kar gasilci prevzeli njihovo delo. Če že tako razmišljajo, naj se dogovorijo in vanj vključijo še vseh ostalih deset prizadetih gasilskih društev od Male in Velike Ilove Gore, Luč, Velike Loke, Žalne, Gatine, Grosupljega, Sp. Slivnice, Velikega in Malega Mlačevega, Račne in Čušperka. Nisem pa prepričan, da se bodo vsa ta društva na tako pobudo sploh odzvala, sploh pa ne, da bi to delo opravljali koordinirano, kontrolirano in brezplačno.

Pri tem naj opozorim tudi na članek, ki sem ga pred kratkim prebral v Dnevniku izpod peresa Mojce Zorko (dopisnice za območje občine Grosuplje) in njenega kolega, ki sta se razpisala o tej temi. Sicer je bil članek po mojem mnenju prenapet zaradi povezav s tigrastimi komarji, ki menda že razsajajo v Trstu in širši Primorski, in z našimi komarji nimajo veliko skupnega, a je vendarle pokazal na nekaj osnovnih zadev, ki bi se jih morali zavedati tudi vsi prebivalci ob Radenskem polju, še posebej pa v društvu za zatiranje komarjev. Ena od teh zadev je povezana z »dnevno migracijo« komarjev, ki lahko na dan prepotujejo tudi 20 km in več.

Po mojem ša bodo lahko le na podlagi skupnih dogovorov narejeni tudi koraki, kako se v prihodnje čim bolj zdravo in uspešno boriti proti tej nadlogi. Upam pa, da se bo v to dogajanje uspešno vključil tudi boštanjski turistično-podjetniški kompleks vključno s tamkajšnjim inštitutom ter vsi gostilničarji, ki bi radi svojim gostom stregli čez poletje ob večerih na svojih terasah. Precej odgovorov pa bo nedvomno ponudila narava sama, le prisluhniti ji bo treba precej bolj, kot smo ji bili pripravljene prisluhniti do zdaj.

Koliko je bilo zares zavrženih otrok v grosupeljskih vrtcih?

Tretje podobno in precej čudno dogajanje se je pojavilo v zvezi z letošnjimi odklonjenimi otroki v grosupeljskih vrtcih. Čeprav se zavedam, da je gledano s stališča staršev, ki nimajo druge možnosti za varovanje svojega malčka, obup in katastrofa, pa sem po kratkem pogovoru s

Še eno pismo:

Županu in svetnikom OS občine Grosuplje

Občina Grosuplje
Taborska c. 2, 1290 Grosuplje, Slovenija

15. maj 2008

ZADEVA: Pismo razočaranja nad delom svetnikov Občinskega sveta Občine Grosuplje na področju zagotavljanja prostora za otroke v VVZ Kekec Grosuplje

Spoštovani,

Kot veste, je bilo letos (2008) v grosupeljski VVZ Kekec oddanih 406 vlog za vpis, od tega je bilo 145 obravnavanih pozitivno in 261 negativno (zavrnenih). Če je v povprečni skupini 15 otrok, je jasno, da v Grosupljem primanjkuje kar 17 razredov (oddelkov) za otroke, ki so potrebni varstva v vrtcu. Velik vpis v vrtec je v največji meri posledica množičnega priseljevanja mladih družin v nova naselja, ki so v zadnjih letih zrasla v Grosupljem.

Ker ste za vse novogradnje na Občini Grosuplje vedeli že pri sprejemanju prostorskih planov in izdajanju gradbenih dovoljenj, ste posledično odgovorni za nastalo situacijo pri pomanjkanju prostora v vrtcih.

Če povem enostavno in nekoliko karikiram: v litrski vrč lahko nalijemo liter vode in nič več. V primeru otrok, ki želijo priti v grosupeljske vrtece, želi nekdo v ta vrč naliti 2,8 litra vode. Jasno je, da to ne bo šlo, zanima pa me, ali koga sploh zanima, kam se bo razlila vsa preostala voda.

Če ste dobili mandat, da vladate mestu, od vas pričakujem, da bo za povečano število prebivalstva zagotovljena tudi povečana infrastruktura javnih, pomembnih prostorov (vrtci, zdravstveni dom ...). Odgovornost je na vas, da v čim krajšem času rešite ta problem z upoštevanjem vseh parametrov, ki vplivajo na demografijo mesta Grosuplje. Naš otrok je bil pri vlogi za vpis v vrtec letos zavrnen. Ob tako številčnem oddajanju vlog za vpis pa je velika verjetnost, da bo kljub nekaj dodatnim točkam zavrnen tudi v prihodnjih letih.

Zanima me vaš odgovor, kam naj vpišemo otroka v vrtec, čeprav davščine (dohodnino, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča) že vrsto let plačujemo občini Grosuplje?

V. A. / Grosuplje

predstavniki staršev na sami seji občinskega sveta kot tudi pozneje ob pisanju prispevka v časopis želel pokazati še na neko širšo dimenzijo omenjene tovrstne problematike.

Ne bom se spuščal na politično raven tega problema in nizal, kaj vse naj bi bilo vzrok, da je prišlo ponovno po lanskoletni 100 % zagotovitvi prostorov na območju občine Grosuplje spet do pomanjkanja. O tem smo vendarle že v preteklosti dokaj dobro seznanili naše bralce. Precej bolje pa vsekakor, kot pa lahko preberete v objavljenem pismu poleg tega besedila. Bolj zanimivo pa postane, če predpostavimo, da bi imeli vse otroke iz občine Grosuplje v vrtcih. K temu znesku dodamo še stroške osnovnošolskih dejavnosti in dobimo znesek, da bi bilo denarja komaj dovolj v občinskem proračunu za pokrivanje teh dveh področij. To pa je po moji presoji mnogo preveč, saj mora Občina početi še kaj drugega, kot pa se ukvarjati samo z otroki. Trditev, da je za otroško varstvo v celoti dolžna skrbeti Občina, je, milo rečeno, za lase privlečena. *(Objavljeno na forumu: Vrtec je pravica vsakega otroka in če prostora za otroke ni, je potrebno vložiti vse napore v to, da se problem v doglednem času reši.)* Prvi in najbolj odgovorni so po mojem mnenju vendarle odgovorni starši, šele potem se lahko vprašamo, kaj Občina in družba kot celota zmorejo.

Sklicevanje zgolj na zakone pa je neživiljenjsko. Vsi, ki smo »že naredili nekaj kilometrine« tudi v javnem delu (beri: vsaj 30 let!), vemo, da življenje mnogokrat teče precej drugače, čeprav bi bilo tudi prav, da bi teklo po nekih pravilih in dolgoročnih načrtih, a je VEDNO človek tisti, ki pravila določa, pa jih tudi krši in podira. Pri tem bom namerno spomnil na dogajanje v zvezi z grosupeljsko romsko problematiko, ki je najbolj trdovratna prav v Grosupljem. K temu dodajam, da je večja skupina občanov od mene in mojih takratnih »javnih sopotnikov« že v letu 1992 zahtevala, naj jo rešim kot predsednik manjše podeželske krajevne skupnosti, čeprav se je predlani izkazalo, da jo na hitro ni sposobna rešiti niti država z vsemi strokovnimi in političnimi mehanizmi.

Še bolj natančno o tem primeru lahko rečem, da eni in isti ljudje govorijo v določenih okoliščinah tako, drugič pa drugače – pa naj je bilo leta 1992, leta 1997, 1999, 2004 ali pa 2006. K temu pa »komot« dodam tudi star slovenski pregovor: »Človek obrača, Bog pa obrne!« In tudi tega bi se morali vsi prekleto dobro zavedati, kajti tudi teh dokazov imamo vsak dan na pretek.

Zakaj sem o »odklonjenih otrocih« tako komentiral?

Iz zelo podobnega razmišljanja sem pretekli mesec napisal v Grosupeljske odmeve komentar Naši »najdražji otroci« in kultura, pa čeprav so ga nekateri razumeli čes, »kaj boš pri skoraj dojenčkih govoril o policiji«. Osebnost sem prepričan, da se prav v teh najnežnejših letih v človeka zapiše največ – tako dobrega

kot slabega. Kaj pa se bo zapisalo, pa s(m)lo odgovorni tudi starši, ki bi se morali v povprečju mnogo bolj dejavno ukvarjati s svojimi otroki, kot se. Nedvomno pa tudi stari starši (če jih otroci še imajo) lahko zelo veliko vzgojnih korakov dajo svojim vnukom. Z vsem spoštovanjem do dela vzgojiteljic in ostalih delavcev v vrtcih pa sem prepričan, da obeh staršev, pa tudi babic in dedkov (če so odnosi med njimi zdravi) NE MORE NIHČE NADOMESTITI, pa naj bo še tako strokovno uveljavljena vzgojnovarstvena ustanova. In samo to me je vodilo pri tem razmišljanju.

Kakšnih forumov (ne) potrebujemo?

Nekateri pa tega mojega stališča na enem izmed v zadnjem času precej razpitenih grosupeljskih internetnih forumov sploh niso razumeli. O »trobljenju« na njem zato nima smisla zgubljeni besed. Podobno menijo tudi nekateri vplivni Grosupeljčani, ki so že marsikaj v preteklosti postorili dobrega za kraj in občino, pa tudi državo. Pravi, da taki forumi več ali manj izpostavljajo le egoizem in so daleč od pričakovanega minimalnega javnega altruizma ter vnašajo mnogo slabe volje med ljudi.

Z iskanjem kompleksnih in odgovornih rešitev v javnem komuniciranju in reševanju problemov pa se nihče v glavnem ne ukvarja. Ker pa se administratorji teh forumov postavijo samo v vlogo kvazi tajnic, »ki niti kave ne znajo skuhati«, znajo pa precej presoliti in popoprati zadeve, da si ustvarjajo čim več obiskov in dobička v svoji »s.p. firmi«, se komentiranje na takem forumu slej ali prej sprevrže v blatenje posameznih ljudi, ki zasedajo odgovorne javne funkcije, kar pa bi se po mojem mnenju moralo tudi sodno preganjati pod znamko »zoper čast in dobro ime«.

V Slovarju slovenskega knjižnega jezika pod besedo forum dobite:

1. voljeno ali imenovano telo, pristojno za odločanje v določeni stvari: v zadevo je posegel višji forum; obrniti se na nižji forum; politični, sindikalni forumi; forumi revolucionarne oblasti / publ. odgovorni, odločujoči forumi // publ. skupina ljudi, na katero se kdo obrača: spregovoriti o problemu pred širokim forumom bralcev in
2. javno mesto, kjer se o čem razpravlja, odloča: na vseh mednarodnih forumih se bojujemo za ekonomsko pomoč državam v razvoju / na tem visokem forumu je treba razpravljati tudi o gospodarstvu.

K temu je treba dodati še, da se na neimenovanem grosupeljskem internetnem forumu ljudje oziroma avtorji določenih stališč skrivajo za neprepoznavnimi podpisi oziroma psevdonimi ter se sploh ne identificirajo. Vloge odgovornega urednika, posvetovalnega uredniškega odbora ter avtorske odgovornosti pa na takih forumih v Sloveniji (v glavnem še) ne opravlja nihče, čeprav so se nekateri forumi v zadnjih letih v tem pogledu spremenili na bolje.

Kljub temu pa so taki forumi, po mojem osebnem prepričanju, čisto navadna anarhija, ki z javnimi demokratičnimi interesi nimajo ničesar skupnega. Poleg tega kršijo celo vrsto veljavne zakonodaje, ker v naši družbi še vedno zelo slabo delajo nujni kontrolni mehanizmi. Takšen na primer je bil že eden od zapisov na enem izmed grosupeljskih forumov leta 2006. *(Moje mnenje in zgovorjanje na volilno leto je to, da bi se ravno v tem letu moralo vse objaviti. Ker v prihodnjih mesecih, kar se spomnim zadnjih volitev, pričakujem naval člankov objavljenih s strani dveh najmočnejših političnih strank. In ne bodo nič posebni, le svoje programe si želijo promovirati na stroške občine. Zakaj pa v naši občini ni dovoljeno kritizirati javne uprave? V demokraciji je ravno to tisto, kar dela demokracijo.)* Tu se dotaknemo tudi načela, da demokracija ne more biti anarhija, pač pa zahteva odgovorne ljudi! Kmalu po tem zapisu (in po volitvah!) »odgovorni« so navedli tudi nekaj pravih pisanja na forum, ker smo jim po časopisu pojasnili, da vendarle tudi nezakonitega ne morejo javno objaviti brez posledic. Zelo dobro pa se vidi, da v tem pogledu nimajo za vse enakih vatlov. Zanimivo je tudi, da se je kot komentator in organizator pisanja številnih svojih sodelavcev prepoznala ista oseba, ki je močno izpostavljala romsko problematiko kot glavni grosupeljski problem ob takratnih težavah tistega kluba, pa se je nato pojavila že čez dobro leto celo pri organizaciji simpozija z diametralno nasprotnimi stališči.

Žal, podobno ugotavljam tudi, da se nekateri isti ljudje pojavljajo s svojimi začasnimi pragmatičnimi izhodišči tudi v problematiki odklonjenih otrok. Ali gre tudi v tem primeru samo za prenapetost ali pa morda že kar za določene politične cilje? To bo nedvomno pokazal čas. Še najmanj, kar pa že zdaj lahko rečem, je, da je število 261 (odklonjenih otrok) prenapeto, saj se mi zdi, da je bolj realno 145, čeprav nekateri dobri poznavalci tega področja trdijo, da se bo tudi to število preplopolovilo najpozneje do letošnje jeseni.

Mimogrede še o novinarski nesvobodi!

O osebnih »vpetostih v grosupeljsko javno okolje« ne bi širil navedb, čeprav je še cela vrsta raznih primerov, ki bi bili vredni pozornosti in pogleda še z nekoliko drugačne strani ali pa v zakulisje. Vrsta takih dogajanj pa se pojavlja tudi v Sloveniji zdaj že vrsto let, še bolj intenzivno pa kar celo leto pred volitvami.

Lani se je to zgodilo ob predsedniških volitvah in se pravzaprav niti ni končalo. Med tem časom smo izvedeli za vrsto imen (za nekatere smo slutili že vse od osamosvojitve Slovenije), ki so nas »običajne« Slovence grdo potegnili za nos in s parkiranjem denarja od nekdanje transformirane družbene

lastnine ter pridobljenih menedžerskih kreditov na račun na pol izropanih državnih podjetij prekanalizirali v žepe ozke peščice neupravičeno bogatih Slovencev. Ivan Židar naj pove, kam in komu je dal tisti denar, ki ga je dobil naknadno izplačanega od gradenj vojaških objektov v Iraku, ki smo jih »prisilno« gradili mnogi, katere je nato s selektivnim seznamom počasi »odslovil« s prefinjenimi metodami že kmalu po končanih delih v Iraku in smo skoraj ostali na cesti! Tudi nekateri v Grosupljem niso v tem pogledu nobena izjema. Kam so poniknila cela podjetja? GPG, VELE, nekdanji MOTVOZ, velik del LJUBLJANSKIH MLEKARN ... Kako so najemali direktorji kredite v napol propadlih državnih podjetjih (za propad pa so večinoma sami poskrbeli), da so si lahko postavili nova bleščeča imena na stare in boleče žulje grosupeljskih delavcev? Mar zares velike svinjarije ne morejo biti kaznovane?

Si predstavljate, koliko vrtcev bi lahko naredili, če bi bil ta denar pravično razdeljen med ljudi, ali pa bi staršem dali primerno nadomestilo, pa bi lahko za daljši čas ostali doma. V Grosupljem, tako sem prepričan, bi imeli celo preveč prostora v vrtcih! Ali pa: Koliko predorov bi lahko naredili? Seveda! Po realni ceni. V Grosupljem bi imeli zgrajene vse glavne ceste - proti Cikavi, Ponovi vasi in Mali vasi, Peščenjaku, pa še kam drugam, kolesarske steze bi bile zgrajene, urejeni bi bili parki, pa še za kanalizacije in čistilno napravo bi ostalo! In mnogim se ne bi bilo treba bati, kdaj jim bo poplavelo hišo, stanovanje, delavnico...

Narod, zbudi se!

Ob tej umazani igri so tudi mnogi mediji že vrsto let igrali zelo umazano igro (in jo še igrajo). Pred začetkom predsedovanja Slovenije Evropski uniji so novinarji podpisovali peticijo o domnevni novinarski nesvobodi celo na uredništvu Cicibana, kar je bilo višek njihovega cinizma. Poleg teh obstajajo tudi taki novinarji, ki so pripravljani po naročilu, in verjetno za dober denar, ljudem na dogovornih mestih jemati čast in osnovno človekovo dostojanstvo, na človekove pravice pa se poživljajo.

Zares. V Sloveniji imamo novinarsko nesvobodo, vendar to nesvobodo določajo v glavnem kapitalistični lastniki medijev in drugi bogatuni, ki so večinoma prišli na lahek in mnogokrat na etično zelo sporen način do svojega bogastva. Zato je res žalostno, da se ti novinarji ne zavedajo, kako so si sami zgradili zidovje svojih lastnih zaporov s težko okovanimi rešetkami.

Kdo izvaja diskvalifikacije...?

V tem okviru lahko za Grosupeljske odmeve rečemo, da ni bilo tako, čeprav smo v preteklih letih doživeli že marsikaj. Največ je bilo pritiskov na uredništvo s strani posameznih predstavnikov politične sredine, bilo pa je tudi kar nekaj osebnih diskvalifikacij odgovornega urednika. Priznam. Včasih me je to zabolelo,

zdaj pa je »koža čez in čez podplat postala...« A naj zagotovim: Ko sem bil najbolj na tleh, me je samo vera v dobro vedno dvignila. Prepričan sem, da bo tudi v prihodnje tako. Tistim pa, ki to počnete, ne svetujem ničesar. Če vam je to v veselje, počnite to še naprej! Zavedajte pa se, da vas bodo prav kmalu povprašali vaši dobri angeli, koliko dobrih del ste naredili.

Nasilje omogoča posameznim začasnim akcijskim skupinam le veliko udarno moč, a človek v tem postane žrtev svojih interesov in na koncu le še sam sebi lastna karikaturna, včasih zgolj pokveka. Ideologija neobrzanega liberalizma je po mojem globokem prepričanju najbolj dekadentna in uničujoča prav na tej točki. Zato o družbeni etiki v zadnjih treh mandatih na splošno v vseh slovenskih medijih ni bilo slišati. Žal, takšno razmišljanje vedno bolj prehaja v splošen slovenski javni prostor, Grosuplje pa v nekaterih primerih celo prednjači.

Naj sklenem!

Po mojem bi se morali zavedati, kot pravi pisatelj Drago Jančar, da naša družba postaja vedno bolj atomistična, družba individuumov in cinične distance, ki uničuje medsebojne odnose, ko kljub sodobnim komunikacijskim sredstvom človek ostaja vedno bolj sam. Mnoge nekoliko introvertirane osebe prevzema strah pred družbo in življenjem nasploh, na drugi strani pa se razrašča vedno večje nasilje. Zelo radi poudarjamo tudi navidezno svobodo, ki pogosto prehaja v samovoljo in anarhizem. Slednjega nekateri celo javno zagovarjajo kot neko normalno družbeno okolje. Ali nisem na svetu kot človek tudi poklican v določeno socialno okolje in da v tem okolju delam dobro - zase, zate..., kot dober gospodar skrbim za svoje materialno in duhovno blagostanje? Kaj pri tem pomenijo dostojanstvo, resnica, ljubezen...? Ali prav izrabljam svoje talente?

Na dopust!

Zdaj pa naj bo zares dovolj! Odhajam na dopust - malo v hribe, malo na morje, malo med prijatelje in sorodnike, malo med svoje konjičke, malo pa tudi med tista vsakdanja opravila, ki jih skozi leto zaradi prezasedenosti ne uspeš postoriti. Žal se bo že koncem avgusta poletna vročina, namesto da bi popustila, najbrž spet dvignila zaradi prihajajočih volitev...

Že od kar pomnim, pa si vedno bolj dopovedujem, da dopust ni samo, če se odpelješ na morje, greš v hribe ali morda celo v oddaljene kraje! Lahko bi bil tudi to. Bolj pa ga doživljam, če ga preživim v prijetni družbi z domačimi in prijatelji, morda s knjigo, ali pa se temeljito pogovorim sam s seboj... in z Bogom.

Tudi vsem vam, spoštovani bralci, želim lep dopust! Prenapeteže pa pustite ob strani. Le-ti vam ne bodo dali, da bi v miru in lepem vzdušju doživeli svoj pravi dopust.

Jože Miklič

Volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije

Predsednik Republike Slovenije je razpisal volitve poslancev v državni zbor, ki bodo 21. 9. 2008. Odllok je objavljen v Uradnem listu RS, št. 62/08. Splošno glasovanje na vseh voliščih v državi in na diplomatsko-konzularnih predstavništvih Republike Slovenije v tujini bo potekalo v nedeljo, 21. septembra 2008. Za dan razpisa volitev, s katerim začnejo teči roki za volilna opravila, se šteje 30. junij 2008.

Skladno z določbami Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo in 54/07 – odločba US) lahko kandidate za poslance v državni zbor predlagajo poslanci, politične stranke in volivci.

Volivci določajo kandidate s podpisovanjem na upravnih enotah in krajevnih uradih od 30. junija 2008 dalje, in sicer je možno dati podporo listi kandidatov politične stranke, ki ne bo imela podpisov treh poslancev sedanje sestave državnega zbora, listi kandidatov skupine volivcev ali listi kandidatov, na kateri je samo en kandidat (posamični kandidat za poslanca). Politične stranke potrebujejo podporo 50 podpisov volivcev iz volilne enote. V primeru, da določajo liste na centralni ravni na nivoju države, pa 100 podpisov v vsaki volilni enoti, za katero določajo listo kandidatov. Predlog kandidature se vloži najpozneje petindvajseti dan pred dnem glasovanja, to je do 27. avgusta 2008. Do takrat je možno dajati podporo volivcev kandidatom za poslance v državni zbor. Skladno s 47. členom Zakona o volitvah v državni zbor lahko da volivec svojo podporo s podpisom na predpisanem obrazcu samo enemu kandidatu osebno pred pristojnim organom, ki vodi evidenco volilne pravice, ne glede na kraj stalnega prebivališča.

Volivci v bolnišnicah, domovih, zavodih za invalide, na prestajanju zaporne kazni lahko svojo podporo izrazijo tako, da njihovo istovetnost na obrazcu potrdi posebej za to pooblaščen osebno ustanove oziroma zavoda. V takem primeru upravni organ preveri, ali je volivec vpisan v evidenco volilne pravice, ali je morebiti že dal podporo in če je volivčevo identiteto preverila pooblaščen osebno organa oziroma zavoda. Zahteva za izdajo obrazca mora biti vložena najkasneje do 13. 8. 2008.

Volivci, stalno ali začasno bivajoči v tujini, lahko svojo podporo kandidatu izrazijo tako, da njihov podpis na obrazcu potrdi oseba

diplomatsko-konzularnega predstavništva Republike Slovenije ali oseba, ki jo za potrjevanje identitete določi ministrstvo, pristojno za zunanje zadeve. Zahteva za izdajo obrazca mora biti vložena najkasneje do 13. 8. 2008.

Bolne in invalidne osebe, ki imajov Republik Sloveniji stalno ali začasno prebivališče, se zaradi bolezni ne morejo osebno zglasiti pred pristojnim organom in se ne nahajajo v zavodih, lahko svojo podporo dajo pred uradno osebo pristojnega organa, ki takšno osebo obišče na domu najpozneje šest dni pred iztekom roka za predložitev list kandidatov, to je do 21. 8. 2008. Zahtevo za obisk na domu lahko organu, pristojnemu za vodenje evidence volilne pravice, sporočijo po telefonu, preko e-pošte ali navadne pošte najpozneje do 13. 8. 2008.

Izvedba volitev

Volitve poslancev v državni zbor Republike Slovenije vodijo in izvajajo volilni organi, to je Državna volilna komisija, volilne komisije volilnih enot in okrajne volilne komisije. Glasovanje na voliščih in ugotavljanje izida glasovanja na voliščih vodijo volilni odbori. Pravico voliti in biti voljen za poslanca ima državljan Republike Slovenije, ki bo najpozneje do 21. 9. 2008 dopolnil 18 let starosti.

Pravico uresničuje volivec osebno, z glasovanjem. Nihče ne more glasovati po pooblaščenju.

V postopku volitev poslancev v Državni zbor Republike Slovenije se lahko glasuje na naslednje načine:

a) splošno glasovanje na voliščih v Republik Sloveniji, 21. 9. 2008, od 7. do 19. ure,
b) predčasno glasovanje 16., 17. in 18. 9. 2008, od 9. do 17. ure, na sedežu OVK, Kolodvorska cesta 2, Grosuplje (Upravna enota),

c) glasovanje po pošti na območju Republike Slovenije za osebe, ki bodo na dan glasovanja 21. 9. 2008:

- v bolnišnici ali zdravilišču,
- so oskrbovanci v domu za starejše občane, a nimajo stalnega prebivališča v domu,
- so na prestajanju kazni zapora ali v priporu in bodo najpozneje do 11. septembra 2008 vložile zahtevo za glasovanje po pošti pri okrajni volilni komisiji,

č) glasovanje po pošti iz tujine, če volivec najpozneje do 22. avgusta 2008 sporoči Državni volilni komisiji, da želi glasovati na

ta način,

d) glasovanje na domu 21. 9. 2008 za osebe, ki se zaradi bolezni ne bodo mogle zglasiti na

volišču, če bodo najpozneje do vključno 18. 9. 2008 sporočile okrajnim volilnim

komisijam, da želijo glasovati na domu, e) na diplomatsko-konzularnih predstavništvih Republike Slovenije.

Volivci, ki želijo glasovati na volišču, ki je dostopno invalidom, morajo okrajni volilni komisiji sporočiti svojo nameru, da bodo glasovali na takem volišču in ne na volišču območja, za katerega so vpisani v volilni imenik (3 dni pred dnem glasovanja).

Volivci, ki nimajo stalnega prebivališča na območju okraja, morajo sporočiti okrajni volilni komisiji, na območju katere so vpisani v volilni imenik, da želijo glasovati na volišču v drugem okraju. Enako storijo tudi volivci, ki so vpisani v volilni imenik za območje jurisdikcije diplomatsko-konzularnega predstavništva Republike Slovenije (izseljenci) in bodo na dan glasovanja, 21. 9. 2008, v Republik Sloveniji ter želijo glasovati na volišču v Sloveniji.

Sestava okrajne volilne komisije Grosuplje

4. volilna enota, 3. Volilni Okraj,

Sedež: Kolodvorska Cesta 2, Grosuplje,
Tel. Št. 7810 917, 7810 910, Fax: 7810 919

Predsednik: Franc Krivic
Namestnica predsednika: Katarina Marolt Kuret

Članica: Milena Strnad
Namestnica članice: Majda Kadunc

Član: Bojan Zupančič
Namestnik člana: Davorin Kastelic

Članica: Alja Gabrijel
Namestnik članice: Janez Dolinšek

Tajnik Ovk: Andrej Struna
Namestnica tajnika: Dragica Urbas

Grosuplje, 7. 7. 2008

Andrej Struna tajnik Ovk

Predvolilna kampanja v Grosupeljskih odmevih za državnozbornske volitve.

21. septembra 2008 so predvidene državnozbornske volitve. Tako kot številna druga javna glasila v Sloveniji se bodo tudi Grosupeljski odmevi vključili v informiranje občanov v zvezi z volitvami. V ta namen bomo pripravili tudi tokrat posebno brezplačno volilno prilogo k redni številki časopisa Grosupeljski odmevi, ki jo nameravamo izdati sredi tedna tik pred volitvami.

Pravila brezplačnega političnega oglaševanja kandidatov v Grosupeljskih odmevih:

1. IZVEDBA VOLILNE PRILOGI IN VRSTNI RED PREDSTAVITEV:

- Grosupeljski odmevi bodo poskrbeli za VOLILNO PRILOGO k redni številki časopisa.
- Priloga bo umeščena na sredino časopisa.
- Čas izida časopisa bomo prilagodili redni številki tako, da bo časopis izšel v zadnjem tednu pred volilnim dnevom.
- V volilni prilogi bodo objavljena tudi vsa sporočila Okrajne volilne komisije, Upravne enote in Občine Grosuplje, ki so povezana z volitvami.
- Vrstni red objave sporočil političnih strank bo grafično sledil abecednemu vrstnemu redu priimkov kandidatov.
- Sporočila in slike bodo objavljene na črno-belih notranjih straneh časopisa in bodo mogoča samo z navedbo naročnika.
- V predvolilni številki časopisa politične stranke in kandidati ne bodo imeli drugih brezplačnih sporočil.
- Na nezaplnjenih straneh v volilni prilogi se lahko objavilo nepolitični oglasi ali drugi nepolitični prispevki.

2. TEHNIČNA IZVEDBA:

- Po oceni urednika oziroma oblikovalca je lahko natis volilne priloge izdelan v katerikoli enoviti temnejši barvi (črna, modra, rjava ali podobno).
- Besedilo za objavo bodo naročniki pripravili na disketah, CD-jih ali jih bodo poslali po elektronski pošti v *.doc ali *.rtf zapisu. Besedila bodo natisnjena tudi na papirju, podpisana z dodanim žigom in oddana pravočasno skupaj z drugim gradivom.
- Zraven bodo stranke priložile po en logotip

svoje stranke in/ali stranke, ki kandidata(e) podpirajo.

- Fotografije, risbe, grafike ali slike bodo poslane na navadnem fotografskem papirju, na materialih, ki omogočajo ploskovno skeniranje, lahko pa tudi v digitalni obliki s tehničnimi zahtevami, ki so objavljene v kolofonu. Gradivo bo oblikovano po matrici Grosupeljskih odmevov.

3. VELIKOST NAMENJENEGA ČASOPISNEGA PROSTORA:

- VSAK KANDIDAT LAHKO IZKORISTI NAJVEČ 2 NETO A4 STRANI V VOLILNI PRILOGI.

- Naročniki oglasov lahko tudi sami oblikujejo svoje DIGITALNE oglase v dimenzijah 2 x po 18,6 cm širine in 25,5 cm višine. Digitalni zapisi so lahko narejeni v *.PDF formatu (lahko pa tudi v *.JPG ali *.TIF brez stiskanja).

4. ODGOVORNOST, NASLOVI IN ROKI ZA ODDAJO VOLILNEGA GRADIVA:

- Propagandna gradiva pripravijo naročniki in za njihovo vsebino tudi odgovarjajo po zakonu.

- Vse gradivo bo oddano na urednikov naslov, na naslov uredništva (Taborska 2, Grosuplje) ali v PP 10 na Pošti Grosuplje 20 dni pred volitvami, vključno z nedeljami, dnevom predvolilnega molka in z volilnim dnevom.

- Če posamezne stranke oziroma kandidati ne bodo (pravočasno) poskrbeli za gradivo, se časopisni prostor nameni rednim temam iz programske zasnove.

Na seji uredniškega odbora v torek, 8. 7. 2008, smo se odločili, da za volitve poslancev v državni zbor, ki bodo 21. septembra, pripravimo tako kot do zdaj brezplačno predvolilno prilogo k redni številki časopisa. Ker pa so Grosupeljski odmevi mesečnik in ker v avgustu nimamo predvideno, da bi izšel časopis, je potrebno v julijski številki časopisa določiti pravila o volilni kampanji. Dodatno smo predlagali, da morajo biti tehnične in estetske rešitve enakovredne (ali boljše) v primerjavi z rešitvami ob volitvah v dosednji praksi Grosupeljskih odmevov in jih je mogoče izvesti z upoštevanjem dosedanjih tehničnih možnosti in izkušenj. Volilna priloga bo natisnjena v eni barvi (temno modra).

Za vsa dodatna pojasnila v zvezi s tehnično izvedbo pa se lahko predstavniki političnih strank ali kandidati obrnejo tudi na odgovornega urednika.

»Za prijazno Grosuplje«
odgovorni urednik Jože Miklič

SAMOPLAČNIŠKA ZOBNA ORDINACIJA

v Centru Dolfke Boštjančič na Igu

PRENADENT D.O.O.

vas vabi in vam ponuja
estetsko sanacijo zobovja s plombami, prevlekami
iz najkvalitetnejšega porcelana, implantanti ter
protezami, beljenja in vse preventivne posege
pri odraslih in otrocih.

Naročanje po telefonu 040 / 934 000
vsak delavnik med 8. in 18. uro

Republika Slovenija
Okrajna volilna komisija Grosuplje
4. volilna enota, 3. volilni okraj

Številka: 041-3/2008-1 (20)

Datum: 1. 7. 2008

Na podlagi 39. člena Zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo in 54/07

– odločba US) ter Odloka o razpisu rednih volitev v državni zbor (Uradni list RS, št. 62/2008) je Okrajna volilna komisija Grosuplje sprejela naslednji

Za izvedbo rednih volitev poslancev v državni zbor, ki bodo v nedeljo, 21. septembra 2008, je Okrajna volilna komisija Grosuplje na seji dne 1. 7. 2008 določila naslednja volišča in njihova območja:

Sklep

o določitvi volišč in njihovih območij.

I.

zap. št.	oznaka volišča	ime volišča	sedež volišča	območje volišča
1. – 8.	od 403001 do 403009	Volišča v občini Dobropolje		
9.	403010	ZGRADBA OBČINE GROSUPLJE I.	Taborska c. 2, Grosuplje	Stranska pot I/1A, 1B, 1C, 1D, Pod gozdom c. I. do VIII, Stritarjeva c.
10.	403011	ZGRADBA OBČINE GROSUPLJE II.	Taborska c. 2, Grosuplje	Brezje pri Grosupljem, Brvace, Adamičeva c. od št. 1 do 15, Kadunčeva c., Kolodvorska c., Levstikova c., Partizanska c. od št. 4 do 16 (desna stran), Taborska c. od št. 1 do 24, razen 17, 19, 21, Trubarjeva c. od št. 1 do 15 (razen 13), Industrijska cesta 3, 5, 9.
11.	403012	OSNOVNA ŠOLA LOUISA ADAMIČA	Tovarniška 14, Grosuplje	Adamičeva c. od št. 24A do 42, Cesta na Krko, Hribska pot, Jurčičeva c od št. I do III, Jurčičeva pot, Partizanska c. od št. 18 do 39 (razen 19 in 21), Pod hribom c. I-III, Prečna pot od št. 1 do 11 (leva stran), Pri nadvozu, Rožna dolina, Taborska c. 17, 19, 21, 23 in od 25 dalje, Tovarniška c., Trubarjeva c. 13, 17, Veselova c. I do III, Jakhlova c., Obrtniška c., Župančičeva c., Kovačičeva c., Kersnikova c., Gasilska c. Industrijska c. 1, Cesta Toneta Kralja, Kosovelova cesta.
12.	403013	STARA OSNOVNA ŠOLA	Adamičeva cesta 29, Grosuplje	Adamičeva c. od št. 16 do 24 in neparne št. od 25 do 57, Brinje c. I in II, Ljubljanska c. od št. 1 do 50 (razen 49), Ob Grosupeljščici 1, 1A, 2, 4, 6, 6A, 8, 8A in 19, Partizanska c. od št. 1 do 21 (neparne št.), Prečna pot od št. 2 do 12 (parne št.), Pri mostu, Stranska pot I do III (razen Stranska pot 1A, 1B, 1C in 1D), Za gasilskim domom, Murnova c., Ulica Ane Galetove, Kajuhov dvor, Metelkov dvor, Valvazorjev dvor, Preska, Bevkova c., Slomškova ulica (razen št. 1, 4, 6, 8), Hribarjeva c. 17, 19, Pod gozdom cesta III/26, in 28.
13.	403014	DOM OBRTNIKOV GROSUPLJE	Ob Grosupeljščici 1 B, Grosuplje	Ljubljanska c. od št. 43 do 71 (razen št. 50), Ob Grosupeljščici 1B in od št. 3 do 28 (razen 6, 6A in 8), Perovo, Jerova vas, Erjavčeva c., Hribarjeva c od št. 1 do 14., Kozakova c., Kozinova c., Prešernova c., Rodetova c., Seliškarjeva c., Šuligojeva c., Vodnikova c., C. Cankarjeve brigade, Hrastje pri Grosupljem, Pod jelšami, Maistrova ulica, Slomškova ulica 1, 4, 6, 8.
14.	403015	ČEBELARSKI DOM SPODNJE BLATO	Spodnje Blato 20 a	Spodnje Blato, Spodnje Duplice, Gatina, Praproče pri Grosupljem.
15.	403016	GASILSKI DOM VELIKA ILOVA GORA	Velika Ilova Gora 10 a	Mala Ilova Gora, Velika Ilova Gora, Gabrje pri Ilovi Gori.
16.	403017	GASILSKI DOM VELIKO MLAČEVO	Veliko Mlačevo 6 a	Veliko Mlačevo, Malo Mlačevo.
17.	403018	GASILSKI DOM ZAGRADEC/ GROSUPLJEM	Zagradec pri Grosupljem 33	Zagradec pri Grosupljem, Lobček.

zap. št.	oznaka volišča	ime volišča	sedež volišča	območje volišča
18.	403019	AHLIN JOŽE VELIKA STARA VAS	Velika Stara vas 4	Velika Stara vas, Mala Stara vas, Dobje, Gradišče, Dole pri Polici.
19.	403020	GASILSKI DOM POLICA	Polica 41	Polica, Blečji Vrh, Kožljevec, Peč, Zgornje Duplice, Dolenja vas pri Polici, Gorenja vas pri Polici, Mali Konec, Troščine.
20.	403021	DRUŽBENI DOM RAČNA	Velika Račna 24 b	Velika Račna, Predole, Mala Račna, Čušperk.
21.	403022	ZADRUŽNI DOM SP.SLIVNICA	Spodnja Slivnica 16	Spodnja Slivnica.
22.	403023	GASILSKI DOM ŠKOCJAN	Škocjan 1	Škocjan, Male Lipljene, Velike Lipljene, Železnica, Medvedica od 10 - 21, razen 13 in 17, Rožnik.
23.	403024	GASILSKI DOM PONOVA VAS	Ponova vas 27	Ponova vas, Cerovo.
24.	403025	OSNOVNA ŠOLA ŠT.JURIJ	Št. Jurij	Št. Jurij, Mala vas, Udje, Vino, Bičje, Podgorica pri Podtaboru, Pece, Vrbičje, Gornji Rogatec, Medvedica od št. 1 - 9.
25.	403026	KRAJEVNA SKUPNOST ŽALNA	Žalna 42	Žalna, Plešivica pri Žalni.
26.	403027	GASILSKI DOM VELIKA LOKA	Velika Loka 2	Velika Loka, Mala Loka pri Višnji Gori.
27.	403028	GASILSKI DOM LUČE	Luče 22 a	Luče.
28.	403029	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP I.	Šmarje-Sap, Ljubljanska c. 49	Ljubljanska c. od 1 do 19, razen št. 18, Nad predorom, Rimska c., Mali Vrh pri Šmarju, Veliki Vrh pri Šmarju, Gajniče, Tlake.
29.	403030	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP II.	Šmarje-Sap, Ljubljanska c. 49	Aškerčeva c. 20, 22, 24, 26, 28, 29, 30, 32 in 34, Gregorčičeva c., Jurčičeva c., Lahova c., Ljubljanska c. od št. 18 do 71 (razen 19 in 58), Murnova c., Partizanska c. od št. 4 do 20A, Pokopališka c., Šuligojeva c., Trdinova c., Huda Polica, Lipoglavška c. od 21 do 29.
30.	403031	OSNOVNA ŠOLA ŠMARJE-SAP III.	Šmarje-Sap, Ljubljanska c. 49	Adamičeva c., Aškerčeva c. od št. 1 do 19, Jakhlova c., Kračmanova c., Lipoglavška c. od 1-19., Ljubljanska c. od št. 58 do 127, Partizanska c. od št. 1 do 5, Trubarjeva c., Paradišče, Podgorica pri Šmarju, Cikava, Sela pri Šmarju, Zgornja Slivnica.
31. do 48.	od 403032 do 40349	Volišča v občini Ivančna Gorica		

II.

Okrajna volilna komisija Grosuplje določa tudi posebna volišča, in sicer:

Volišče št. 901 za predčasno glasovanje dne 16., 17. in 18. 9. 2008 s sedežem na Upravni enoti Grosuplje, Kolodvorska 2, Grosuplje, v II. nadstropju,

Volišče, dostopno invalidom, št. volišča 950 s sedežem: OŠ LOUISA ADAMIČA GROSUPLJE, Tovarniška 14, Grosuplje,

Volišče št. 970 – OMNIA za volivce, ki nimajo stalnega prebivališča na območju okraja, in sicer s sedežem na Upravni enoti Grosuplje, Kolodvorska 2, Grosuplje, v II. nadstropju.

III.

Ta sklep se posreduje Upravni enoti Grosuplje, Državni volilni komisiji, in objavi v lokalnih časopisih.

Franc Krivic, univ. dipl. prav.
PRESEDNIK
OKRAJNE VOLILNE KOMISIJE GROSUPLJE

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje d.o.o.

⇒ PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA VAM NUDIMO:

- izdelavo »urbanističnega dela« posebnega dela projekta (lokacijska dokumentacija po starih predpisih),
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov,
- pridobitev gradbenega dovoljenja,
- izdelavo geodetskega posnetka in parcelacijo zemljišča.

⇒ ČE STE ETAŽNI LASTNIK V VEČSTANOVANJSKI HIŠI, NAS LAHKO NAJAMETE:

- za upravnika vaše hiše,
- za vpis etažne lastnine.

NAJDETE NAS
na Taborški cesti 3 v Grosupljem
in na telefonskih številkah
01 7810-320 ali 01 7810-329 ali 7810-333

15. tabor Slovencev po svetu v Trubarjevem letu 2008

Letošnji 15. tabor Slovencev po svetu, ki je bil delno posvečen tudi Primožu Trubarju, je bil 12. julija na posebno vabilo velikolaškega župana Antona Zakrajška v občini Velike Lašče, pod katero zdaj spada tudi Trubarjeva rojstna vas Rašica, organizatorji pa so bili Izseljensko društvo Slovenija v svetu in slovenska kulturna društva ter katoliške misije iz Zvezne republike Nemčije.

Jože Miklič

Sv. maša

Zjutraj ob deveti uri je bila v župnijski cerkvi v Velikih Laščah najprej sv. maša, ki jo je ob somaševanju izseljenskih duhovnikov daroval škof dr. Anton Jamnik.

(Naj ob tem povemo, da je v Vel. Laščah župnik Vlado Jaksetič, ki je v osamosvojitvenem času Slovenije vodil župnijo Žalna, prav zdaj pa je odšel med izseljence v Argentino skupaj z ribniškimi dekanom mag. Anton Berčanom in škocjanskim župnikom dr. Edom Škuljem.)

Med mašo so se posebej spomnili dveh uglednih izseljenskih duhovnikov Naceta Čretnika, ki je deloval v Parizu, in Vinka Žaklja, duhovnika v Belgiji in na Nizozemskem. Bila sta soustanovitelja Sveta slovenskih krščanskih izseljencev v Evropi in pobudnika rednih srečanj na Svetih Višarjah. »Naj nas njun duh predanosti lepoti slovenstva, vztrajnosti v iskanju velikih idealov in požrtvovalnosti na poti resnice in pravičnosti vodi v vsakdanjem delu in stiku z ljudmi,« je dejal Branko Zorn.

Pri bogoslužju pa je ob podpori orgel prepeval slovenski Združeni pevski zbor iz Augsburga, Ulma in Stuttgarta.

Iz pridige škofa dr. Antona Jamnika

Na začetku pridige se je škof dr. Anton Jamnik zahvalil vsem, ki so kakorkoli prispevali, da so lahko pripravili to tradicionalno srečanje Slovencev z vseh kontinentov. Svet postaja s sodobnimi komunikacijskimi sredstvi vedno manjši, zato smo povezani v eno družino. S tem pa naša odgovornost postaja vedno večja. Slovencem v tujini se je zahvalil za njihovo zvestobo Bogu in domovini. Človek brez korenin je mrtev. Kristus pa povezuje, ne glede na to, kje smo.

Vsak ima svojo življenjsko zgodbo. Verjetno se je v marsikatero izseljensko dušo zapisala trpka usoda, a trpek značaj nad njo ni prevladal. Bog je to usodo obrnil v dobro. Nedvomno gre pri tem za delovanje Božjega duha.

V Trubarjevem letu smo. Lahko smo ponosni na to zgodovino. Zdaj smo v milostnem trenutku zgodovine, saj imamo že sedemnajst let svojo državo, pravkar pa smo predsedovali celotni Evropski zvezi. Slovenci smo že marsikaj postorili za boljše odnose v svetu, še vedno pa bo treba veliko storiti. Samo tožba nad čudnimi ali slabimi časi ne vodi nikamor. Kristus tudi ni prišel na svet v idealnih časih, pa je vseeno začel opravljati svoje poslanstvo. Tudi mi moramo v našem času odgovorno ravnati in po svojih možnostih in »talentih«

prispevati v občestvo, v katerem živimo. Kristus pravi: »Kjer sta dva, sem tudi jaz sredi med njima.« Če se tega zavedamo, bo tudi naša prihodnost bolj svetla.

Akademija

Nato je bila ob desetih v dvorani Levstikovega doma slovesna akademija. Za začetek je Združeni pevski zbor izseljencev ob intonaciji našega občana basbaritonista Marka Finka zapel slovensko himno in himno Slovencev v svetu. Verzi iz himne Slovencev po svetu:

*Slovenija, moj dom brez mej,
ker nosim te s seboj.*

*Kjer rod je moj, kjer dih je tvoj,
tam si Slovenija.*

Zbrane je nato pozdravil Anton Zakrajšek - župan Občine Velike Lašče kot gostitelj, ki je posebej poudaril, da so želeli praznovanje Trubarjevega leta obeležiti tudi s srečanjem Slovencev po svetu v njihovi občini. Med nagovorom pa smo izvedeli, da je eden od zelo znanih izseljencev tudi njegov sorodnik po mamini strani pater Pedro Opeka, človek, ki je ogromno napravil kot misijonar med reveži.

Kot številne druge občine je tudi občina Velike Lašče bila po drugi svetovni vojni močno izpostavljena izseljevanju, saj so najprej fašizem, nato nacizem, na koncu pa še najbolj komunizem povzročili, da so se ljudje iz teh krajev močno izselili.

➤ V pozdravu je Boštjan Kocmur - predsednik društva Slovenija v svetu dejal, da je bil tudi Primož Trubar slovenski izseljenec, ki daleč od rodnega kraja ni pozabil na Slovenijo: ohranjal je vez z rodnim krajem in »lubim Slovincem« prinesel, med drugim, tiskane knjige. Zorko Pelikan - državni sekretar za Slovence po svetu, je v svojem nagovoru predstavil nekaj ukrepov vlade v zadnjem mandatu. Tabor so pozdravili tudi drugi predstavniki iz izseljenstva, zamejstva, občin in civilnih organizacij.

Obisk Trubarjeve domačije in gradu Turjak

Po kosilu v Osnovni šoli Primoža Trubarja so si zbrani ogledali Trubarjevo domačijo na Rašici. Zaključek tabora pa so pripravili na gradu Turjak. Izseljenski duhovnik iz Stuttgarta dr. Zvone Štrubelj je spregovoril o pomenu Primoža Trubarja za slovenstvo. V kulturnem programu so poleg združenega pevskega zbora iz Augsburga, Ulma in Stuttgarta (pel je tudi pri maši) nastopili folklorna skupina Triglav iz Stuttgarta in slovenski dijaki iz Argentine in Kanade.

Okrogla miza Rodni kraj – povezovalc Slovencev doma in po svetu

Na okrogli mizi z naslovom Rodni kraj – povezovalc Slovencev doma in po svetu sta predavala prof. Mojca Vrtič in dr. Andrej Fink. O svojih pogledih na izseljensko problematiko pa so še spregovorili podpredsednica odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide v DZ Alenka Jeraj in državni sekretar na ministrstvu za pravosodje Robert Marolt ter župan občine Ig Janez Cimperman in županja Šmarjeških Toplic Bernardka Krnc, ki so vsak na svojem področju predstavili svoje izkušnje v zvezi z izseljensko problematiko. Še posebej pa so se mi vtisnili nagovori županov Zakrajška in Cimpermans ter tudi županje Krnčeve, ki so poudarili, da redno skrbijo za brezplačno distribucijo svojih lokalnih časopisov izseljencem po svetu, po rodu iz njihovih krajev. To gesto bi veljalo uveljaviti tudi v Grosupljem, saj se je tudi iz območja občine Grosuplje odselilo v svet kar precej izseljencev že od konca 19. stoletja pa vse do pred nekaj več kot dvema desetletjema. Tako bi se ohranjala močna vez ponekod že s tretjo, ponekod pa celo že s šesto generacijo naših izseljenih rojakov. V različnih krajih po Sloveniji pa organizirajo tudi razne kulturne in športne dneve, ki so povezani z izseljensko tematiko, kot npr. v Lozicah v Vipavski dolini.

Prof. Mojce Vrtič: Zakaj so se praznile Lozice

Slovenija spada med območja Evrope z najvišjo stopnjo izseljevanja. Na prehodu iz 19. v 20. stoletje se je naravni prirastek skoraj povsem izničil zaradi selitev v tujino. V obdobju od 1880 do 1924 se je odselilo okrog 310.000 ljudi, kar je bilo nekaj odstotkov več kot polovica vsega naravnega prirastka. Po letu 1924 je odšlo v Argentino okrog 50.000 prebivalcev in večina med njimi so bili primorski Slovenci...

Loziška župnija je leta 1892 štela nad 600

prebivalcev, potem pa je število začelo upadati. Eden izmed pomembnejših dejavnikov, poleg žrtev v vojni, je bilo množično izseljevanje: pred prvo svetovno vojno v Severno Ameriko, med obema vojnoma pa predvsem v Argentino. Vzroki izseljevanja so bili politični in ekonomski. Prihod fašizma na oblast in raznarodovalni ukrepi ter odpuščanje in premeščanje uradnikov, učiteljev in delavcev v notranjost Italije so negativno vplivali na naše ljudstvo. Vzporedno s politično je bila omenjena tudi ekonomska emigracija, povzročalo pa jo je propadanje industrijskega in kmetijskega gospodarstva. Razdejanje in odpravljene so ➤

➤ bile vse gospodarske ustanove, likvidirane hranilnice in posojilnice, banke in zadruga. S tem je Italija odvzela kmetu vso finančno pomoč. Mnogim slovenskim obrtnikom, trgovcem in gostilničarjem so odvzeli licence, da so obubožali. Nevzdržne gospodarske razmere, zadolževanje, brezposelnost, fašistični pritiski in nasilje so prisilili našega človeka v emigracijo...

Leta 1924 se je iz Lozic izselila prva večja skupina fantov. Za njimi so se kmalu odpravili še mnogi drugi. To so bili sami mladi fantje, saj sta bili med tridesetimi izseljenimi samo dve dekleti. Eden izmed usodnih trenutkov za šest loziških mater in očetov je bil leta 1928. Dan, ko so poslednjič uzrli obraz hčere ali sina in jim ob slovesu z močnim stiskom roke in objemom lahko zaželeli le vse dobro v tujem in neznanem svetu, se jim je močno usidral v srce. Vas je v nekaj letih zapustilo 45 ljudi.

Slovenski jezik ni bil pregan samo iz uradov, šol in sodišč, ampak tudi iz javnih prostorov, iz cerkve in družin. Na cesti je bilo nevarno govoriti slovensko, na lokalih so viseli napisi: Tu se govori samo italijansko! Pregnana je bila slovenska knjiga, ukinjeni so bili vsi neitalijanski časopisi in revije.

Razmere v Ameriki pa so jih večkrat tudi močno presenetile. Pogosto so živeli celo slabše kot doma, ampak če bi to tudi javno priznali, bi bilo tako, kot če bi rekli, da je bila njihova odločitev za tujino nesmiselna, žrtev pa zaman. Vse, kar so pošiljali domov, so si tako rekoč odtrgali od ust. »Ko je leta 1930 prišla kriza, je veliko ljudi izgubilo delo in tako so postali brezposelni. Naši ljudje so živeli zelo težko. V tej krizi so bile ženske na boljšem, saj so jih gospodje vedno vzeli v službe, ker so potrebovali pomočnice. Na delo so hodile z majhnimi otroki, kako so jih izkoriščali, pa si lahko mislite. Doživeli smo res žalostne čase.«

Njihovo domače društvo Zdravljica je letos v mesecu maju organiziralo 35 km dolg pohod iz Lozic v Trst, z namenom obujanja spominov na tiste njihove prednike, ki jim je Trst nudil možnost preživetja, in tiste, ki jim je bil odskočna deska v »boljše« življenje. Pohod smo poimenovali Po poteh naših prednikov.

Dr. Andrej Fink: Rodni kraj - Povezovalac Slovencev doma in po svetu

Dr. Andrej Fink, brat našega znamenitega občana Marka Finka, pa je zelo izčrpno predaval o rodnem kraju kot povezovalcu Slovencev doma in po svetu. Zaradi izredno zanimive teme, ki spregovori tudi o razmerjih med lokalnim in globalnim, njegovo predavanje objavljamo v celoti. Še prej pa ga na kratko predstavimo.

Dr. Andrej Fink je rojen 3. julija 1947 v Senigalliji pri Anconi – Italija v begunskem taborišču. Leta 1948 je skupaj s starši prišel v Argentino. Leta 1974 je diplomiral na Pravni fakulteti Univerze v Buenos Airesu, diploma je nostrificirana v Sloveniji in Španiji. Od leta 1976 do 1981 je v Madridu študiral mednarodne odnose, politično sociologijo in zunanjo trgovino. Podiplomski študij je opravljal na Pravni fakulteti Univerze v Madridu v Španiji in ga leta 1981 zaključil kot doktor prava. Od leta 1984 je zaprisežen prevajalec za slovenski jezik v Argentini. Iste leta je diplomiral iz strategije tudi na Višji vojaški šoli v Argentini.

Na Katoliški univerzi v Buenos Airesu je profesor za teorijo mednarodnih odnosov, zgodovino diplomacije in mednarodnih odnosov ter mednarodno javno pravo. Na državni Univerzi v Buenos Airesu pa kot profesor poučuje teorijo o državi.

Je tudi avtor in soavtor knjig, predavatelj, pisec študij in člankov s politično in mednarodnopolitično vsebino.

Močno je dejaven tudi v slovenskem okolju. Leta 2007 je bil v Argentini izvoljen in v Republiki Sloveniji imenovan za člana Sveta za Slovence po svetu. Večkrat predava in nastopa kot govornik na prireditvah in okroglih mizah v Argentini. 10 let je bil predsednik Društva slovenskih izobražencev v Argentini. Leta 1987 je predaval na študijskih dnevih v Dragi – Opčine pri Trstu. V 95. številki Nove revije je aprila 1990 objavil obširen prispevek o slovenski samostojnosti.

Spoštovane gospe in gospodje! Dragi slovenski rojaki!

Spet je društvo Slovenija v svetu kot že tolikokrat na tem Taboru zbrala Slovence z raznih strani sveta, da se srečamo in razmislimo o sebi in o svoji pripadnosti rodnemu kraju in domovini. Ko uporabljam besedo »rodni«, jo uporabljam v najširšem smislu in ne nujno v geografskem. Tisti, ki smo se rodili zunaj Slovenije, prav tako lahko govorimo o rodni domovini kot tisti, ki ste se rodili tu, na resnično domačih tleh. Naj takoj na začetku izrečem izzivalno trditev, da je rodni kraj, torej kraj, kjer sem se rodil, lahko zelo važen, istočasno pa mi lahko prav nič ne pomeni. Jedro vsega je v odnosu, ki ga imaš do njega. V mojem osebnem primeru mi kraj, kjer sem se rodil, Senigallia, Ancona, Italija, ne pomeni veliko. Res sem telesno prišel na svet tam. Toda s svojo telesnostjo se moje »rojstvo« še ni končalo. Lahko rečem, da sem se vsak dan svojega življenja na drugačen način ponovno rojeval. Potem ko je bila gola eksistenca zagotovljena, kar v mojem primeru ni bilo lahko, ker sem se rodil v begunskem taborišču, sem začel prejemati drugačne življenjske sokove in prvine, kulturne in duhovne narave, ne da bi se dolga leta tega zavedal. Ko sem postal pozoren na jezikovne in druge različnosti, ki so me ločevale od mojih sovrstnikov (v Argentini), sem se začel zavedati in sem v nekem trenutku spoznal, da spadam nekam drugam, da sem se na drugačen način, a vendar zelo jasno prepoznavno rodil slovenskemu narodu. Imam neko posebno tudi čustveno razmerje s krajem in deželo, v kateri živim in tudi zanjo delam, a vem, da pripadam slovenskemu narodu in me nanj veže nešteto elementov, ki se jih vedno bolj zavedam in vsak dan sami prihajajo na površje. Če bi teh slovenskih elementov ne priznaval, ne bi bil jaz. Tako moram zaključiti, da je Slovenija moja rodna domovina.

Toda kako to, da po eni strani pravim, da rodni kraj ni važen, po drugi pa govorim danes na

➤ srečanju, kjer je govora o pomembnosti prav rodne kraja? Naj kar na začetku povem, da je bistvo v občutku in zavesti pripadnosti.

Ljudje smo v svojem bivanju naravno razpeti med dvema stvarnostma, lokalno in globalno. Ne moremo živeti brez njiju. Potrebujemo obe in samo z eno bi se ne mogli zadostno identificirati.

Ko se ljudje predstavimo drug drugemu, pride naravno na dan vprašanje: Od kod si doma? V življenjepisih vseh važnih ljudi beremo, kdaj in kje je bil človek rojen. Normalno zaživimo in poženemo korenine v nekem, največkrat majhnem, morda celo nepomembnem kraju. V najvažnejših knjigah se to dogaja, tudi v Svetem pismu. »...In ti, Betlehem, zemlja Judova, nikakor nisi najmanjša med knežjimi mesti, zakaj iz tebe bo izšel vojvoda...«, in pa ko je govora o »Nazarečanu«, torej, Tistemu iz Nazareta. Pa še vprašanje: »Ali iz Nazareta lahko pride kaj dobrega?«. Premajhen kraj je bil. Kraj našega rojstva in naših prvih korenin spada k našemu bivanju tako kot naš obraz, brez katerega si sploh ne moremo samega sebe predstavljati, kakor tudi drugih ne. Spada k naši identiteti. Če pa v tem kraju pridobimo še poseben naglas, potem nas celo govorica izdaja in je tako naša fotografija popolna.

Druga stran medalje je pa, da ne smemo ostajati samo v malem domačem vrtičku, saj bi tako ostali brez dimenzij. Naj takoj

postavim trditev: Če znamo na pravilen način biti lokalni, bomo na pravilen način znali biti tudi globalni.

Dovolite, da na kratko omenim pojav, ki smo mu priča v zadnjih dveh desetletjih. Proti koncu 20. stoletja smo začeli doživljati globoke spremembe v mednarodnem življenju in odnosih. Globalizacijski proces s preseženimi mejami, s komunikacijami, s prevoznimi sredstvi, s prostim pretokom ljudi, dobrin, storitev, z razširitvijo ekonomije, je povzročil tudi nepričakovan pojav lokalizacije. Paradokso ta fenomen poudarja istočasno globalizacijo in lokalizacijo. Tako je nastala celo nova beseda »glokalizacija«. Globalno in lokalno postajata eno. Državna oblast in podnacionalne oblasti dobivajo neko novo obliko in razmerje. Miselni modeli in pojmi so spremenjeni.

Včasih je bilo govora o notranjem in zunanem. Nekaj je bilo notranje življenje v državi, nekaj drugega pa zunanje in mednarodno. Danes smo iz mednarodnega prešli celo v globalnega. Globus je postal en sam in edini prostor, ki je lasten vsem. Meje kot pregrade so začele na različne načine padati, oz. so postale tako prepustne (porozne), da so postale dejansko stične in kontaktne točke. Tako so vedno čutili obmejni prebivalci vseh dežel, za katere je bila meja vedno nekaj odveč in v napoto. Ko smo že mislili, da bodo z globalizacijskim procesom

individualnosti utopljene v globalnem topilnem loncu, so se pa paradokso utrdile lokalne sile, utrdile morda prav zato, da so kljubovale izginotju. Lokalne uprave ali lokalne oblasti so danes ključne važnosti, ker so le-te tiste, ki se najbolj približajo človeku v svojem vsakdanjem življenju. Znana je nova dvojna funkcija, ki jo imajo občine ob pojavu globalizacije: najprej skrbijo za vse bistvene življenjske lokalne potrebe, torej delo navznoter, istočasno pa skrbijo za pozunanjenje in prepoznavnost vasi ali mest v širših sklopih.

Globalizacija je po eni strani oslabilo državno identiteto, po drugi pa je okreplila lokalno. Na ta način so se pojavili novi ne-državni ali poddržavni akterji, ki so pridobili neko novo navzočnost na svetu. Mesta, občine, okrajji in tudi regije so postali bolj izraziti. V prostorih, kjer je dolgo časa odločala centralna oblast, danes prevladujejo podnacionalne oblasti. Tako se je začelo govoriti celo o »paradiplomaciji«, upoštevajoč s tem izrazom širše (mednarodne) poteze tistih necentralnih vladnih organov, ki so postali zelo aktivni v zunanji promociji družbenogospodarskih, kulturnih, turističnih in celo varnostnih zadev, ki so v njihovi pristojnosti. To se velikokrat dogaja mimo centralnih državnih organov. Skratka, lokalni akterji so razširili svoje pristojnosti in v iskanju sodelovanja in usklajenosti z drugimi sebi enakimi igrajo neke vrste dvosmerno igro med državno notranjo politiko in zunanjo politiko. Iz gospodarskega vidika lahko uporabijo kanale za privabljanje tujega kapitala, proizvodnje, turizma, javnih del, vzgoje, po drugi strani pa se osveščajo v zvezi z nešteti možnostmi, ki se jim odpirajo v sklopu globalnih izmenjav. Že dolgo časa poznamo povezavo med mesti in občinami, najsi bo v notranjosti držav ali na meddržavni ravni. To se dogaja danes v ti. regionalizaciji, tako »notranji« kot tudi »zunanji«. Po svetu se ustanavljajo znane medobčinske mreže. V evropskem merilu bi lahko govorili o evromestih, tako kot se na drugih celinah to dogaja z drugačnim imenom.

Tako se kažeta v življenju občin in mest dve dimenziji: navpična in vodoravna. Prva gleda preko meja in je usklajena s centralno strategijo države kot del državne strukture, druga pa išče sodelovanje med enakimi, pa naj bodo ti na eni ali na drugi strani katerekoli še obstoječe meje.

Seveda ne smemo pozabiti različnih vmesnih kategorij na tej črti med globalnim - lokalnim, ki bi jih lahko v slovenskem primeru uvrstili takole: globalnost - Evropska unija kot zunanja regija - Republika Slovenija - pokrajine (regije) v Sloveniji - lokalna dimenzija.

Lokalne oblasti bodo torej tiste, ki bodo močno vplivale na integracijske procese in ki bodo povzročile neko novo dinamiko v regionalnih in globalnih povezavah. Vse to poudarjam zato, ker smo se danes srečali ob tematiki rodne kraja in lokalne pripadnosti.

Kaj pa človek v teh kategorijah? Že prej

sem dejal, da je bistvo lokalnosti v občutku pripadnosti nekemu narodu, ki živi konkretno na nekem ozemlju. Če sem dejal, da osebno ne čutim navezanosti na Italijo, pa ponavljam, da čutim navezanost na Slovenijo z Novim mestom in vasjo Žalna na Dolenjskem, pa z Ljubljano, ki so kraji izvora in življenja mojih staršev. Vedno pravim, da bi jaz moral živeti v Ljubljani in biti Ljubljčan. S tem hočem poudariti celovitost in eksistenčno zaokroženost neke konkretne osebe, ki je v mojem primeru istočasno globalna in lokalna, argentinska in slovenska, mestna in podeželska, ker ima jasno svojo identiteto in pripadnost nekemu kraju na svetu. Če te pripadnosti lokalnemu ne bi imeli, ne bi mogli biti univerzalni.

Seveda to poudarjanje lokalnega v slovenskem primeru ne jemlje nobene važnosti državi, ki smo si jo s trudom po stoletjih priborili. To je samo širši krov naše pripadnosti, do te pa pridemo iz lokalne vasi ali mesta.

Občinska in krajevna oblast ima na sebi nadvse važno vlogo, da skrbi za povezavo s tistimi, ki so se rodili v njenem zavetju. Ne gre, da bi v našem primeru jemali važnost državnim organom, v našem primeru Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki v zadnjih letih zgledno skrbijo za povezavo Republike Slovenije s Slovenci za mejami in tistimi, razkropljenimi po svetu. Nasprotno, če poudarjam lokalno, s tem upoštevam tudi vse tisto, kar je skupno slovensko. Menim, da so centralne in lokalne pristojnosti dovolj jasne, da v tej točki ne more biti težav, vsaj prevelikih ne. Po načelu specializacije naj vsak uveljavlja svoj vidik te skrbi za Slovence po svetu. V zadevah, kjer se pa ta skrb lahko krije oz. sovпада, naj centralno državni in lokalni organi delujejo sporazumno in morda po načelu subsidiarnosti.

Naj za konec poudarim, da imajo občine in krajevne skupnosti veliko važnost in odgovornost, pa tudi dolžnost do krajanov, ki so odšli v svet. Naj ne mislijo, da je ta skrb neprijeten in dodaten balast pri svoji vsakodnevni skrbi za krajevno skupnost. Povezanost domačinov s tistimi, ki so iz teh ali onih razlogov odšli v svet, ni izguba, temveč bogastvo, vendar le takrat, ko in če se tega zavedamo. Naj samo spomnim na nekaj, kar verjetno že veste. V Argentini je desetletja delovala močna skupina visokih kulturnikov, za katere smo vsi vedeli, iz katerega kraja so doma: dr. Tine Debeljak iz Škofje Loke, kjer so mu njegovi rojaki že postavili spomenik; Ruda Jurčec iz Ormoža, kjer tudi stoji njegov doprni kip; dr. Vinko Brumen iz Prlekije; prof. Alojzij Geržinič iz Ljubljane, in toliko drugih, od katerih nekateri še živijo. Vsak se je javljal s svojim svetovljanstvom, izhajajoč iz domačega kraja.

Velika izguba bi bila, če bi v tem zgodovinskem momentu, v katerem se nahaja Republika Slovenija s svojimi občinami in mesti, ignorirali to široko in globoko problematiko. Menim, da

se ta dotika zdrave pameti in srčne kulture, z njima pa vizije, ki jo moramo imeti, za odpiranje prostora v glavah in srcih. Naj bi čim prej padle morda še kje obstoječe zapreke, posledica poenostavljenih in enostranskih razlag nedavnih zgodovinskih dogodkov. Z odpiranjem slovenskega miselnega prostora tudi na lokalni ravni nedvomno prispevamo k bolj profiliranemu in popolnemu liku slovenskega človeka in s tem zagotavljamo prihodnjim rodovom, ki bodo izšli iz teh krajev, bolj zrel pogled nase, na svoje ljudi, na Slovenijo in na svet.

Alenka Jeraj: »Globoko v nas so korenine...«

Na misel Rudija Kerševana »Globoko v nas so korenine, zaradi katerih se vedno znova vračamo tja, kjer smo vzkli,« je svoje predavanje naslonila Alenka Jeraj, poslanka v Državnem zboru. Njena mama, rojena Erjavec, po domače Miklejeva, je do poroke živela na Plešivici pri Žalni. Zbrane je spomnila na aktualno dogajanje v Sloveniji, kar posledično vpliva tudi na približno 500.000 izseljenih Slovencev po svetu. »Čas, ko smo Slovenci samostojni v svoji državi, ko sami odločamo o sebi in svoji prihodnosti, ko smo med najrazvitejšimi državami sveta in ko se je ravno izteklo predsedovanje 2-milijonske Slovenije največji demokratični skupnosti držav, 500 milijonski Evropski skupnosti. To je poseben čas. Za nas in za vas. Čas, ki pred nas postavlja nove priložnosti in možnosti. Čas, ki so ga naši predniki sanjali in je dan nam, da ga čim bolj izkoristimo. To je tudi naša odgovornost. Nismo še vsega naredili, še veliko dela je pred nami. In dokler nas bo toliko, dokler bo toliko slovenskih pesmi, knjig in plesa, bo tudi vez med nami, pa čeprav smo vsak na svojem koncu sveta.«

Z občudovanjem se je zbranim zahvalila za njihovo vztrajanje v slovenstvu. »Včasih kar malo čudno delujejo vaše pozitivne besede, besede ljubezni do domovine, do vsega, kar čutite kot vaše, v primerjavi z našim obnašanjem, ki ni čisto nič samozavestno, pozitivno, z energijo, usmerjeno v prihodnost. Raje kritiziramo malenkosti ob predsedovanju, ki jih razen nekaj posameznikov nihče ni opazil, celo ob praznovanju 500-letnice Trubarja, se najdejo takšne malenkosti, ki zmotijo dva ali tri posameznike, in že, kako tipično, se pojavi cel kup kritik. Trubar bi zagotovo hotel drugače, da smo povezani, da delamo skupaj, za skupno prihodnost in ne, da nas vsaka sapica vrže s poti, po kateri stopamo s hitrimi koraki v jutrišnji dan.« V mnogih vrlinah bi se Slovenci v Sloveniji morali zgledovati pri naših izseljencih.

Silva Lukančič roj. Godec iz Velike Račne: Da bi le znali bolj ceniti te bisere!

Na taboru Slovencev po svetu v Velikih Laščah smo tudi letos srečali izseljenca Jožeta Lukančiča, ki je to pot iz Argentine prišel skupaj z ženo Silvo. Žena se je rodila v družini Godčevih v Veliki Račni. (Mimogrede: žena popravi svojega moža, ko nam je predlani dejal, da je bila rojena v Mali Račni.) Pred vojno so se njeni starši ukvarjali s trgovino, po vojni pa so jim vse zaplenili. Z mamo in sestro je nato odšla v Argentino, ko je bila stara 18 let in pol. Zdaj je stara 73 let.

Ga. Silva mi je zaupala, da se je prvič v Slovenijo vrnila leta 1989. Predlani ji je pred srečanjem Slovencev v matični domovini umrla njena mama, ki je živela z njimi in je dočakala dobrih 100 let. Zato ni mogla na obisk v Slovenijo, pa tudi majhne vnuke je morala paziti.

Letos sta prišla na obisk v Slovenijo 9. julija, 28. julija pričakujejo, da bo prišel še vnuk, nazaj pa odhajajo nato vsi skupaj sredi avgusta. Zdaj živijo pri njenih sorodnikih v Veliki Račni, delno pa pri moževih v Logatcu, saj je bil mož Jože rojen v manjšem kraju blizu Rovt. V Veliki Račni ima žena Silva dve sestrični, prof. Ivanko Šircelj in Tončko Mikuž, ki živi v rojstni hiši njenega ata.

V Argentini živijo v Buenos Airesu, k maši pa hodijo v Slomškov dom. Do upokojitve je delala v tovarni nogavic. Tam je bilo zaposlenih precej Slovencev. Z možem imata sina in hčerko. Oba sta poročena. Sin ima enega sina, ki bo zdaj prišel na obisk v Slovenijo. Hčerka pa ima dva fanta in eno punčko.

Ko jo povprašam, kakšni so njeni občutki, kadar se vrača v domovino, se najprej na ustih pojavi besedica »lepo«, potem pa jo preplavijo čustva. Cmok v grlu in solzne oči mi povedo, da je njena bolečina še vedno skrita globoko v srcu, a leta in družina jo oblivata v dragocene bisere, ki jo polagata skupaj z možem na oltar svoje domovine. Da bi le mi znali bolj ceniti te bisere!

Marko Fink:

Vesel sem, da Slovenci lahko čutimo skupaj.

Na 15. Taboru Slovencev po svetu, ki ga je letos Izseljensko društvo Slovenija v svetu organizirala v občini Velike Lašče, smo srečali tudi nam že vsem dobro znanega opernega pevca Marka Finka, rojenega v izseljenstvu, ki zdaj že kar nekaj let živi v naši občini. Na tabor sta prišli tudi njegova žena Cristina in hčerka Cecilija. Povprašali smo ga, kako vidi Slovence po svetu, kakšno je bilo po njegovem predsedovanju Slovenije EU, o medkulturnem dialogu in še o čem.

Pogovarjal sem se Jože Miklič

Jože Miklič: G. Marko! Na teh taborih vas dokaj redno srečujemo, včasih pa tudi pomagata pri sami organizaciji. Letos ste na začetku slovesne akademije intonirali slovensko himno in himno Slovencev v svetu. Za vas pa so ta srečanja nedvomno tudi srečanja z nekaterimi vašimi osebnimi prijatelji, s katerimi ste vrsto let živeli v Argentini.

Zanima pa me, zdaj ko spremljate svoje izseljenske rojake kot človek, ki se je vrnil v matično domovino, kakšni so vaši občutki? Kako doživljate Slovence, med katerimi se nekateri bolj redki vračajo za stalno ter kaj lahko poveste vzpodbudnega tistim, ki se vrnejo ali pa samo redno obiskujejo Slovenijo?

Marko Fink: Najprej naj povem, da sem vesel, da društvo Slovenija v svetu (SVS), pri katerem sodelujem kot član odbora, ustvarja možnost za taka srečanja, kjer se Slovenci v domovini in Slovenci, ki živijo izven njenih meja lahko družijo, spoznavajo in spregovorijo o slovenstvu. Zadnji Tabor je bil že 15. Vsako leto, od 1994 dalje, razpravljamo o različnih temah, ki so nam skupna skrb. Ni nam torej dovolj, da priredimo izlet, ampak se lotevamo odprtih vprašanj, ki so za Slovence aktualna. Kot predavatelje povabimo vidne intelektualce, ki imajo skušnje s terena, ki nas obogatijo, odprejo oči, dajo nasvete, postavljajo kriterije za nadaljnjo pot v prid reševanju vprašanja, ki se loteva Slovencev v svetu. Vsako leto namenimo sredstva za natis vseh vsebin tabora. S tem želimo močneje vplivati na politike, ki vodijo delovanje na tem področju, bodisi na lokalni kot

državni ravni. Ogromno dela je še pred nami. Odbor SVS dela dobro; to potrjuje tudi dober obisk ljudi, ki spremljajo naša srečanja, letos še posebej, ko smo prvič, čeprav z malo skepse, šli iz tradicionalnih prostorov Zavoda svetega Stanislava v Šentvidu v Velike Lašče. Župan Tone Zakrajšek nam je izkazal veliko pozornost, ko nam je nudil vso logistično pomoč. Zelo smo mu hvaležni za to. Izkazal je veliko razumevanje do tega vprašanja. Res drži, da če želimo pogledati globlje, moramo znati pogledati tudi s srcem.

Kar se pa tiče drugega dela vprašanja, si želim, da bi vsakemu Slovincu, ki res želi nazaj v Slovenijo, to tudi uspelo. Vem, kako boli tujina: »Če že boli, naj boli doma,« (po Zorku Simčiču). Vse strukture odločanja v Sloveniji bi morale z vnemo delati v prid vrnitvi tistih, ki bi radi naredili ta korak. Ljudje smo kapital. Nobena emigracija

Posnetek iz Lujanske bazilike v Buenos Airesu. Romanje je vedno na drugo nedeljo v maju vsako leto. Fantje v narodnih nošah nesejo podobo brezjanske Marije na procesijo. SVS priredi vsako leto vzporedno romanje na Brezje, kjer se srečamo Slovenci, ki smo preselili v Slovenijo.

Vsakoletno romanje Slovencev v Argentini v Lujan, romarska cerkev 60 km iz Buenos Airesa, posvečeni Lujanski Mariji, zavetnici argentinskega naroda. Fotografija kaže popoldansko procesijo. Zbere se okoli 2000 Slovencev.

ni sama sebi namen. Le malo poguma je potrebno in seveda, politične volje. V zadnjih letih se je v tem smislu veliko več storilo kot kdaj koli prej. Tega smo tudi veseli.

Jože Miklič: Ker veliko nastopate po svetu, se najbrž tudi precej srečujete s Slovenci po svetu ne samo v Argentini, tudi v drugih državah. Kako ocenjujete, da živijo Slovenci po svetu v primerjavi z nami?

Marko Fink: Potoval sem skoraj po vseh celinah sveta in povsod srečal Slovence. Bolje poznam življenjske slovenske skupnosti v Argentini, ker iz nje izhajam. Poznam tudi skupnosti v Avstraliji in Kanadi. Mislim, da se Slovenec v svetu vedno dobro znajde in si ustvari dobro materialno preživetje: je priden, odgovoren, se dobro

prilagaja okolju, ni problematičen, je pošten. In to na vseh nivojih, ne glede na svoj poklic. Tisti, ki imajo dovolj interesa in so dovolj blizu slovenskih domov, si po svoje ustvarijo domovino na tujem. Tako je recimo v Argentini, kjer delujejo razna društva, šole, kulturne ustanove idr., ki nadomeščajo na svoj način fizično oddaljenost od matične domovine in kjer vodstvena mesta prevzemajo že vnuki emigrantov. V slovenskih sobotnih šolah se pa število otrok veča. Za vse te mlade je normalno, da živijo v »tuji« državi. Najtežje je za starejše ljudi, ki so zaradi življenjskih okoliščin primorani živeti v tujini. Ker imam starše v taki situaciji, vem, kako je to težko, a obenem vidim, kako si pomagata z računalnikom in internetom, ko jima ta tehnološki napredek omogoča neposredni kontakt s slovenskimi mediji, bodisi radio, televizija

in tiskovne agencije. Torej, če človek hoče in zmore, si res lahko približa domovino. Vsaj to ima na razpolago.

Najteže je ljudem, ki so se morali zaradi dela preseliti v oddaljene kraje. To realnost sem še predvsem opazil v Avstraliji.

Ostajajo pa v srcu vsakega Slovenca, ki je moral zapustiti domovino, skrite, nepotešene želje, ki ponavadi gredo tudi v grob vsakega, ki odide. Če te želje, kot soljudje, vsaj človeško razumemo in to tudi pokažemo, smo že vsaj malo prispevali k zmanjšanju te bolečine.

Jože Miklič: Kaj lahko rečete o današnjem taboru, kjer se je po slavnostni akademiji na osrednji okrogli mizi zvrstilo kar precej slovenskih imen javnega življenja, tako domačih kot tujih?

Marko Fink: Prisotnost visokih osebnosti javnega življenja na takem srečanju potrjuje najprej, da smo pri SVS na pravi poti in da bo treba tako še nadaljevati, potrjuje, da je skrb za slovensko narodno telo, ne samo črka na papirju, ampak da ustavno določilo tudi uresničujemo, potrjuje, da je v nas prisotna želja po bolj harmonični družbi, ker znamo prisluhni potrebam vseh Slovencev, predvsem pa potrjuje, da se bližamo zrelosti kot narod, ki se zaveda vsakega dela svojega telesa in ki vsakega, še tako majhnega, sprejema in spoštuje. Kot narod smo resnično v čudovitem času, ko se lahko svobodno odločamo in izražamo, ni več družbe, ki bi bila razdeljena na razsvetljence in tiste, ki morajo ubogati direktive. Vsak od nas ima možnost, da se vklopi v delovanje v prid domovine in zanjo tudi nekaj naredi. Vesel sem tega trenutka in vesel sem dejstva, da Slovenci čutimo skupaj.

Jože Miklič: Slovenija je nedavno kot prva postkomunistična država, ki je v Evropsko unijo vstopila 1. maja 2004, že po manj kot štirih letih predsedovala družini evropskih narodov. Kako ste spremljali to dogajanje in kaj lahko rečete po zaključku te največje zgodovinske vloge Slovencev kdajkoli?

Marko Fink: Mislim, da ne bom mogel biti preveč izviren, ker se je na to temo že veliko pisalo in povedalo. Vsekakor delim ponos in veselje ob dejstvu, da smo še pred 17 leti utrjevali našo samostojnost, sedaj pa smo predsedovali 500 milijonski množici Evropejcev. Če pogledamo ta

Fotografija posneta po predstavi gledališke igre v slovenskem prevodu iz španščine, V PRIČAKOVANJU VOZA, ki jo je uprizorila v Šentjakobškem gledališču v Ljubljani, skupina iz Slomškovega doma v Ramos Mejia, Buenos Aires, januarja letos.

napredek, smo lahko resnično zadovoljni. Lahko bi vsak Slovenec iz srca zavriskal, pa še ne bi bilo dovolj pokazanega zadovoljstva. Seveda, dela je še ogromno 'za postoriti', a naša vladna ekipa je s tem dejstvom dokazala, da je bila kos tako zahtevni nalogi in smo lahko ponosni nanjo. Nabrane izkušnje bodo pa služile še za druge podvige. Večkrat si mislim, da imamo Slovenci, glede na uspehe, ki jih opazimo, ko se soočamo z drugimi večjimi narodi, neke posebne kvalitete, predvsem, ko znamo pristopiti k vsaki stvari z odgovornostjo in kvaliteto. Bodimo še naprej strogi v kritiki do samega sebe in potrpežljivi in prizanesljivi do drugih. S svojim dobrim zgledom bomo največ storili.

Jože Miklič: Kar na dveh koncertih ste sodelovali tudi v kulturnem programu v okviru predsedovanja Slovenije skupaj z vašo sestro Bernardo Fink, prav tako operno pevko, poročeno z avstrijskim veleposlanikom v Sloveniji, g. Valentinom Inzkom. Ste spremljali morda tudi druge kulturne prireditve v tem okviru in kako bi jih ocenili?

SLIKA ZGORAJ DESNO: Pogled na oder koncerta v Teatru Coliseo. Nastopili so: argentinski godalni orkester Camerata Bariloche, Slovenski zbor iz San Justa (Andrejka Selan Vombergar) in basbaritonist Marko Fink od klavirski spremljavi Carmen Piazzini.

SLIKA SPODAJ DESNO: Pogled na publiko koncerta v Teatru Coliseo, ki sprejme 1600 ljudi. Povabljeni so bili diplomatski zbori vseh držav članic evropske unije in drugih južnoameriških držav, argentinski in slovenski prijatelji. Po koncertu je bila za diplomatski zbor tudi pogostitev.

SLIKA SPODAJ: Posnetek je nastal po koncertu v Teatru Coliseo ob predsedovanju RS evropski uniji, ki ga je organiziralo slovenske veleposlaništvo v Buenos Airesu. Iz leve proti desni: Valentina Fink (moja mama), Marko Fink, gospa Marjana in Avguštin Vivod (Veleposlanik), gospa Katja Biloslav (tajnica v veleposlaništvu), pevovodja Andrejka Selan Vombergar in moj oče Božidar Fink, ki je bil prvi pooblaščen predstavnik RS v Argentini.

Marko Fink: Kulturni ustvarjalci smo imeli zaradi predsedovanja več možnosti kot ponavadi, da predstavljamo našo Slovenijo v tujini. Ministrstvo za zunanje zadeve nas je kar aktiviralo in povabilo k sodelovanju. Verjamem, da je vsak dal od sebe najboljše, kar je mogel, da je bila država dobro predstavljena.

Zmojosestro Bernardo, mezzosopranistko, naju je povabil slovenski veleposlanik v Italiji, dr. Andrej Capuder, da bi oblikovala koncert samospevov ob klavirski spremljavi v bivši papeževi palači, ki je sedaj protokolarni sedež republike Italije v Rimu, Palazzo del Quirinale. Gospod veleposlanik je želel, da predstavimo slovenski samospev skupaj s samospevi drugih velikih držav. Tako sva zapela

samospeve v italijanščini, nemščini, francoščini, španščini in slovenščini. Publika je bila eminentna. Nastopila sva pred našim gospodom predsednikom dr. Danilom Türkom in predsednikom Italije, Giorgiom Napolitanom, in pred diplomatskimi zbori raznih evropskih držav, okoli 300 ljudi.

Slovenski veleposlanik v Argentini, prof. Avguštin Vivod, pa me je naprosil, da bi nastopil in oblikoval koncert v Buenos Airesu. Na razpolago smo imeli drugo največjo dvorano v tem mestu, teatro Coliseo, s 1600 sedeži. Po izvedbi argentinske, slovenske in evropske himne in po pozdravu veleposlanika so nastopili Slovenski zbor iz San Justa (vodi ga Andreja Selan Vombergar), ki je zapel priredbe ljudskih pesmi z vseh pokrajin

Koncert 22. januarja 2008 ob 10. letnici kulturnega doma Franca Bernika v Domžalah. Nastopila sta mezzosopranistka Bernarda Fink in basbaritonist Marko Fink ob klavirski spremljavi Carmen Piazzini.

➤ Slovenije, odlični argentinski godalni ansambel Camerata Bariloche (vodi ga Fernando Hasaj, potomec Prekmurcev), ki je izvajal Srebotnjakove priredbe Slovenskih ljudskih plesov in Istrsko suito Alda Kumarja, jaz sem pa zapel nekaj samospjevov naših skladateljev, Antona Lajovica, Alojzija Geržiniča, Frana Gerbiča, Lucijana Škerjanca idr. Koncert pred nabito polno dvorano je izzvenel kot sprehod skozi celotno Slovenijo, preko ljudske in umetne glasbe. Želel sem pokazati, kako je naša glasba bogata v ritmih in zvrsteh, kako smo edinstveni v Evropi, ko imamo meje na germanski, romanski in ogrski svet. To je naše bogastvo, če se ga zavedamo. Namreč vse je v zavesti!

Jože Miklič: Koliko spremljate aktualno družbeno dogajanje v Sloveniji in kakšen je vaš pogled in odnos do tega?

Marko Fink: Z velikim zanimanjem spremljam slovensko politično in kulturno sceno. Vsakič, ko morem, se udeležim srečanj, kot recimo zadnjikrat na Zboru za republiko v Cankarjevem domu, ko so bili prisotni imenitni politiki in misleci: dr. Danilo Türk, Janez Janša, dr. Dimitrij Rupel, dr. Vasko Simoniti, dr. Lovro Šturm, Lojze Peterle, pesnik Jože Snoj, Niko Grafenauer, dr. Brane Senegačnik, dr. Janez Juhant, ddr. Igor Grdina, pravnik Peter Jambreč idr. Mislim, da je prav, da se zavedamo, da smo vsi vabljeni k sodelovanju pri gradnji našega skupnega doma. Bolje smo informirani, boljše

ljudi bomo postavili na oblast, ko pridejo volitve. Takrat imamo mi škarje v rokah, takrat resnično zaživi demokracija. V naši državi se počasi prebuja ta zavest, ki je bila toliko desetletji zamrznjena. Sedaj ima res oblast ljudstvo, ki živi preko institucij, ne pa takrat, ko so morali ljudje slepo slediti modelom, ki so jih vsiljevali privilegirani politiki, katere ni nihče izvolil. Nekaj ostankov te mentalitete je še opaziti sem in tja, a počasi izginja, kar je povsem normalno.

Naročen sem tudi na razne publikacije, ki mi pomagajo ohranjati kritičnost in izostrijo moj pogled na razne dogodke. S tem tudi zavestno želim podpreti del slovenskega tiska, ki je v neki meri še vedno podhranjen in njegova moč asimetrično razdeljena v prid stari silam, ki si prizadevajo, da bi bil njihov vpliv na družbo še vedno najmočnejši in prekomerno prisoten.

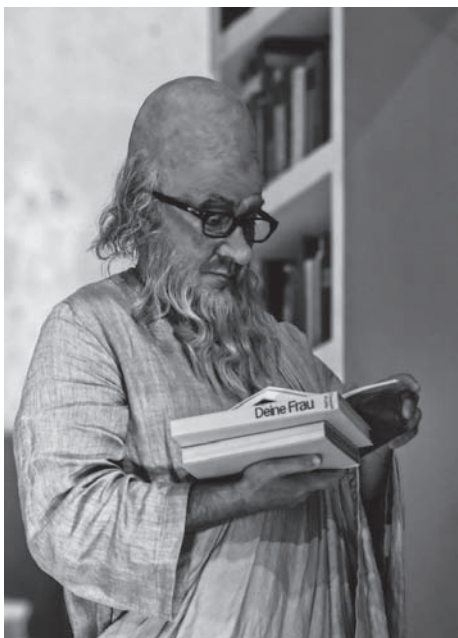
Jože Miklič: Med prvimi temami, ki jih je odprla Slovenija v času svojega predsedovanja, je bil medkulturni dialog. Kako vi, kot ena od osrednjih slovenskih osebnosti svetovnega slovesa v kulturi, doživljate ta medkulturni dialog? Ker se ta medkulturni dialog neposredno dotika tudi kulturnih okolij, ki jih sooblikujejo različne krščanske vere, muslimanstvo ter druge, za nas nekoliko bolj oddaljene vere, bi bilo zanimivo slišati, kako se ta medkulturni dialog uresničuje (ali pa tudi ne) na različnih koncih sveta. Ali prihajate morda tudi v stik z umetniki iz muslimanskega ali pa na primer iz sveta drugih ver in kultur? Kaj lahko rečete o tem sodelovanju tako na umetniški kot na osebnostni oziroma družbeni ravni?

Prizor iz Mozartove opere COSI FAN TUTTE v Nantesu, Francija, junija 2008. Na sredi Marko Fink v vlogi filozofa Don Alfonsa.

Marko Fink: Kot operni pevec, ki nastopam po raznih gledališčih, v glavnem v Evropi, naletim na zelo različne ljudi, iz najrazličnejših držav sveta. No, zaenkrat še nisem delil odra z muslimanom, sem pa lansko leto sodeloval v ansamblu opernih solistov 13 različnih narodnosti. V Berlinski državni operi se nas je zbralo pevecv iz Avstrije, Nemčije, Holandske, Belgije, Anglije, Latvije, Madžarske, Rusije, Južne Koreje, Norveške, Švedske, Irana in jaz, Slovenec iz Argentine. V Telemannovi baročni operi POTRPEŽLJIVI SOKRAT, sem nastopal v glavni vlogi. V današnjem opernem svetu se velikokrat izkaže, da je ekipa pevcev človeško bolj sestavljena, če je bolj pestra. Vsi imamo kaj povedati in doprinesti h končnemu rezultatu operne predstave. Drugače pa je, če prevladuje kakšna narodnostna skupina. Takrat je sodelovanje bolj oteženo.

Torej, naj povem, da je tako sodelovanje, ko gre za en konkreten projekt, bolj

Basbaritonist Marko Fink v vlogi Sokrata iz Telemannove opere **POTRPEŽLJIVI SOKRAT**. Posnetek je iz predstave v Berlinskem mestnem gledališču Unten der Linden, oktobra 2007.

➤ enostavna stvar kot takrat, ko gre za soočenje kultur in vrednot, ki so nam tuje. Mislim, da je bistveno za dober dialog in izmenjavo mnenj med akterji, da je vsak od njih dovolj trden v svojem prepričanju in se ne čuti ogroženega. Strah je tisti, ki vnese največ problemov v razmerje dveh akterjev. Kako naj spoštujem drugega, če samega sebe ne znam dovolj ceniti? Kako naj bom do drugačnega prizanesljiv, če samega sebe dovolj ne poznam in priznavam? To so vprašanja, ki se tičejo tako dialoga med dvema osebama kot dvema državama ali dvema religijama.

Vedno se gradi od spodaj navzgor. Če sam ne vem, kdo sem, če se ne zavedam svojih korenin in vrednot družbe, kateri pripadam, bom težko samozavestno sprejemal drugačnega. Ko sem sledil diskusijam evropskega parlamenta, ko so poslanci razpravljali o tem, ali bi zapisali v evropsko ustavo, da je evropsko kulturo v glavnem oblikovalo krščanstvo, sem z žalostjo poslušal poslanca z leve, ki se je temu upiral. Zavedati se moramo, da je krščanstvo eden od temeljev evropske kulture, kakorkoli ga že vrednotimo. Prišel bo čas, ko bomo take slepote obžalovali, ker se nam bo lahko zgodilo, da bomo v konfrontaciji z drugačnimi svetovi, predvsem z muslimanskim, zašli v dvome in negotovosti v ravnanju.

Jože Miklič: Kako doživljate trditve tistih, ki še vedno na Slovenskem ločenost Cerkev od države razlagajo kot popolno izolacijo in kako se v konkretnih okoljih le-ta udejanja? Po drugi strani pa imajo v mnogih muslimanskih okoljih zelo tesno povezano državno ureditev in zakonodajo prav na verski podlagi. Če pa poenostavimo, bi za celotno zahodno civilizacijo lahko trdili, če bi bolj spoštovala deset božjih zapovedi, ki izvirajo še iz Mojzesove Stare zaveze, bi nedvomno lahko rekli, da bi bil tudi zaradi tega svet precej lepši.

Marko Fink: Francoska revolucija je močno zaznamovala potek zgodovine Evrope. Med drugim je izpostavila kriterij, da naj bo Cerkev, kot institucija, ločena od države. Do nas so te spremembe prišle nekoliko kasneje, a vendar. Vse demokratične države Evrope sprejemajo

danes to pravilo, ker spoznavajo, da je to boljše za celotno družbo, ker se na ta način prepreči, da bi katerakoli cerkvena institucija imela izvršno oblast v rokah. To pa ne pomeni, da Cerkev kot taka nima besede, da bi opozarjala na probleme, ki se pojavljajo v družbi, predvsem kadar gre za moralno in duhovno področje. Cerkev mora jasno spregovoriti, ker ima moralno avtoriteto, ki ji jo daje dvatisočletna zgodovina. Če ne bi opozarjala na družbene probleme, ne bi izpolnjevala svojega poslanstva. Osebnost zelo cenim delovanje Komisije za pravičnost in mir, ki je že tolikokrat opozorila na zlorabe in deformacije v razvoju našega gospodarstva in dokazala, da ima več korajže, kot pa kakšen sindikat.

Torej, jasna beseda Cerkev ne bi smela biti nič motečega za oblastnike. Verjamem pa, da je za marsikoga, ki je aktivno sodeloval pri rušenju slovenske cerkve še v prejšnjem sistemu, lahko zaiti na mikavno pot, da bi jo hotel še danes nasilno utišati. A to z demokratično ureditvijo države nima nobene zveze.

Muslimanski svet ni enoten, kar se tiče tega vprašanja. V nekaterih muslimanskih državah, ki so fundamentalistične, je lahko na političnem mestu samo predstavnik cerkve. To dejstvo postavlja te države daleč nazaj v srednji vek in bo trajalo še dolgo časa, da se bo kaj spremenilo. Lahko bi hitro zamahnili z roko in rekli, da so v vseh ozirih zaostali. Pa vendar se lahko od njih kaj naučimo. Verniki celega sveta, ne glede na cerkev, kateri pripadajo, imajo veliko skupnega: molijo svojega Boga, skušajo živeti po zapovedih, razvijajo svojo duhovnost, iščejo duhovno bogastvo v sočloveku, zagovarjajo pomembnost družine, verjamejo v posmrtno življenje. S temi ljudmi torej delimo veliko dobrega. Ločuje nas pa pogled na družbo, predvsem kar se tiče strukture oblasti, vloge žensk v družbi, spoštovanje človekovih pravic, itd. Za dialog sta vedno potrebni dve strani, torej je treba predvsem znati svobodno razmišljati in jasno govoriti, pa tudi poslušati in želeti razumeti. V vsakem medčloveškem razgovoru se najdejo »motnje v komunikaciji«, ki so predvsem rezultat stereotipov in predsodkov. Kvaliteten dialog predpostavlja omiko in spoštovanje do drugega, drugačnega. Tega se učimo že doma, v družini, nato v družbi okoli našega doma, v šoli, na univerzi, v parlamentu, na svetovni ravni. To učenje traja lahko celo življenje. Vrednote, ki jih vsebujejo božje zapovedi, gotovo k temu pripomorejo in verjamem, da bi bil svet boljši, če bi jih bolj dosledno spoštovali.

Obisk slovenske skupnosti v Argentini Komisije za prikrita grobišča, ki jo vodi Jože Dežman. Bil je v spremstvu zgodovinarja Ferenc in direktorja policije Jamnika.

Jože Miklič: Hvala za pogovor!

Občina Grosuplje

objavlja na podlagi Odloka o proračunu Občine Grosuplje za leto 2008 (Ur. list RS, št. 28/07, 94/07 in 25/08), Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Ur. list RS, št. 50/07), ki se smiselno uporablja tudi za lokalne skupnosti, ter na podlagi Pravilnika o dodeljevanju pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v Občini Grosuplje za programsko obdobje 2007-2013 (Ur. list RS, št. 65/07) naslednji

Javni razpis

za dodelitev pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v letu 2008

1. Uporabnik proračunskih sredstev: Občina Grosuplje, Taborska cesta 2, 1290 Grosuplje.

2. Predmet javnega razpisa je dodeljevanje sredstev pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v Občini Grosuplje za leto 2008 in sicer za izvajanje sledečih ukrepov:

I / Skupinske izjeme za kmetijstvo

- naložbam v kmetijska gospodarstva za primarno proizvodnjo (naložbe v kmet. gosp.-posodabljanje kmetijskih gospodarstev, urejanje pašnikov, urejanje kmetijskih zemljišč ter dostopov - melioracije),
- varstvo tradicionalnih krajin in stavb,
- zaokrožitev kmetijskih zemljišč (menjava kmetijskih zemljišč) in
- zagotavljanje tehnične podpore (v okviru organizacij, registriranih za izvajanje tehnične pomoči na področju kmetijstva in v okviru društvene dejavnosti).

II / Splošna pravila za gospodarstvo - pomoč »de minimis«- dopolnilne dejavnosti

- naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov na kmetijskih gospodarstvih in v nekmetijske dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih in
- zagotavljanje tehnične podpore v okviru dopolnilnih dejavnosti (v okviru organizacij, registriranih za izvajanje tehnične pomoči na področju kmetijstva in v okviru društvene dejavnosti).

3. Okvirna vrednost razpisanih proračunskih sredstev je za:

- naložbe v kmetijska gospodarstva za primarno proizvodnjo:
- naložbe v kmetijska gospodarstva - posodabljanje kmetijskih gospodarstev 37.600,00 EUR,
- urejanje kmetijskih zemljišč (urejanje pašnikov ter urejanje kmet. zemljišč in dostopov - melioracije) 23.800,00 EUR,
- varstvo tradicionalnih krajin in stavb

3.800,00 EUR,

- zaokrožitev kmetijskih zemljišč 2.500,00 EUR,
- naložbe v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov na kmetijskih gospodarstvih in naložbe v nekmetijske dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih (dopolnilne dejavnosti) 8.700,00 EUR ter
- zagotavljanje tehnične podpore 9.500,00 EUR za organizacije, registrirane za zagotavljanje tehnične podpore in
- sredstva za zagotavljanje tehnične podpore in delovanje društev na področju kmetijstva 8.400,00 EUR.

4. Upravičenci do sredstev po tem razpisu so:

- za ukrepe v okviru skupinskih izjem za kmetijstvo pravne in fizične osebe, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, imajo stalno bivališče oz. sedež v občini, so vpisani v register kmetijskih gospodarstev in imajo v lasti oz. v zakupu kmetijska zemljišča, ki ležijo na območju Občine Grosuplje,
- za ukrepe v okviru pomoči »de minimis« nosilci kmetijskih gospodarstev in njihovi družinski člani, ki se ukvarjajo z dopolnilno dejavnostjo na kmetijskem gospodarstvu v skladu z uredbo, ki določa dopolnilne dejavnosti na kmetijah; kmetijsko gospodarstvo mora biti vpisano v register kmetijskih gospodarstev ter imeti sedež in kmetijske površine na območju Občine Grosuplje,
- za ukrep zagotavljanja tehnične pomoči (v okviru skupinskih izjem in pomoči »de minimis«) registrirana stanovska in interesna združenja in zveze, ki delujejo na področju kmetijstva, gozdarstva in prehrane na območju občine in regije (društva na področju kmetijstva) in organizacije, ki so registrirane za izvajanje tehnične pomoči na področju kmetijstva na območju občine ali regije.

5. Razpisna področja:

I / SKUPINSKE IZJEME ZA KMETIJSTVO

A / NALOŽBE V KMETIJSKA GOSPODARSTVA ZA PRIMARNO PROIZVODNJO - v skupni višini 61.400,00 EUR

Posodabljanje kmetijskih gospodarstev

Sredstva se dodelijo za naložbe v živilnoredsko in rastlinsko proizvodnjo na kmetijskih gospodarstvih, razen za rejo toplokrvnih pasem konj, perutnine in kuncev. Za rejo drobnice se pomoči dodelijo na območjih z omejenimi dejavniki.

Upravičeni stroški:

- stroški za pripravo načrtov za novogradnjo in adaptacijo hlevov zaradi prilagajanja novo uvedenim standardom, temelječih na zakonodaji ES ter drugi splošni stroški,
- stroški za nakup materiala za novogradnjo ali adaptacijo hlevov in ureditev izpustov,

- stroški storitev v zvezi z novogradnjo ali adaptacijo hlevov in ureditev izpustov,
- stroški za nakup in montažo nove in rabljene tehnološke opreme za krmljenje, molžo in izločke,
- nakup materiala, opreme in stroški novogradnje pomožnih živilnoredskih objektov (gnojne jame, gnojlišča, seniki, silosi,...) razen sofinanciranje adaptacije in rekonstrukcije gnojnih jam in gnojlišč zaradi izpolnjevanja standarda nitratne direktive,
- nakup nove in rabljene kmetijske mehanizacije,
- stroški prve postavitve oz. prestrukturiranja obstoječih intenzivnih in ekstenzivnih trajnih nasadov,
- nakup zemljišč v zvezi s postavitvijo trajnih nasadov (največ do višine 10 % celotne investicije),
- stroški nakupa in postavitve rastlinjakov s pripadajočo opremo;
- stroški nakupa in postavitve mrež proti toči,
- subvencija obrestne mere kreditov za namene, navedene v prejšnjih alineah te točke (subvencija obrestne mere v višini 5 % glavnice najetega kredita, vendar največ do višine 1.500,00 EUR).

Urejanje pašnikov

Sredstva so namenjena urejanju pašnih površin in podpori pašnemu in kosnemu izkoriščanju travne ruše.

Sredstva se dodelijo za:

- novogradnjo pašnika (zemljišče, na katerem se ureja pašnik ne sme biti manjše od 1 ha), - za razširitev obstoječega pašnika (zemljišče ne sme biti manjše od 0,5 ha) ali
- za obnovo pašnika, starejšega od 10 let.

Upravičeni stroški:

- stroški za nakup opreme za ograditev pašnikov z električno ograjo in pregraditev pašnika na pašne čredinke,
- stroški nakupa opreme za ureditev napajališč za živino,
- stroški odstranjevanja skal, zarasti, ravnanje zemljišča, nasipanja (stroški strojnih storitev),
- stroški urejanja, obnove in izgradnje dovoznih poti (stroški strojnih storitev in materiala),
- splošni stroški (honorarji strokovnjakov in svetovalcev, stroški za študije izvedljivosti, nakupi patentov in licenc).

Urejanje kmetijskih zemljišč ter dostopov

Sredstva so namenjena izvedbi manjših zemeljskih del, ki ne pomenijo posega v prostor, z namenom izboljšanja rodovitnosti tal oz. pogojev obdelave kmetijskih zemljišč.

Upravičeni stroški:

- stroški izdelave načrta za ureditev zemljišč,

- stroški odstranjevanja skal, zarasti, ravnanja zemljišča, nasipanja (stroški strojnih storitev),
 - stroški urejanja, obnove in izgradnje dovoznih poti (stroški strojnih storitev in porabljenega materiala),
 - stroški nakupa in postavitve opreme za posodobitev namakalnih sistemov pod pogojem, da naložba vodi k zmanjšanju prejšnje porabe vode za najmanj 25 %.

Finančne določbe v okviru naložb v kmetijska gospodarstva:

- bruto intenzivnost pomoči ne sme presegati 50 % upravičenih stroškov na območjih z omejenimi dejavniki (OMD) ter 40 % na ostalih območjih,
- pomoč se lahko dodeli le kmetijskim gospodarstvom, ki niso podjetja v težavah,
- pomoč se ne dodeli za že izvedene investicije oz. aktivnosti razen za sofinanciranje projektne dokumentacije,
- obresti se sofinancirajo za kredite v višini do 50 % vrednosti naložbe na območjih OMD oz. v višini do 40 % vrednosti naložbe na ostalih območjih,
- najmanjši znesek dodeljene pomoči po je 200 EUR, največji pa 10.000 EUR na kmetijsko gospodarstvo na leto,
- v okviru upravičenih stroškov se storitve in material sofinancirata največ do višine 40 % oz. 50 % na OMD vrednosti naložbe oz. investicije, splošni stroški (honorarji arhitektov, inženirjev, svetovalcev, študije izvedljivosti, poslovni načrti patenti in licence, idr.) pa največ do višine 10 % vrednosti celotne investicije, ob upoštevanju, da dodeljeni znesek na kmetijsko gospodarstvo na leto za ta ukrep ne sme presegati najvišjega zneska dodeljene pomoči v skladu s prejšnjo alineo,
- najvišji znesek posamezniku iz naslova podpora za naložbe na kmetijsko gospodarstvo ne sme presegati 400.000 EUR oz. 500.000 EUR na območjih OMD v treh letih.

B/ VARSTVO TRADICIONALNIH KRAJIN IN STAVB - v višini 3.800,00 EUR

Sredstva so namenjena sofinanciranju obnove zgodovinskih znamenitosti, zaščitenih z občinskim odlokom ali vpisanih v register nepremične kulturne dediščine (RDK) in sicer:

- za naložbe, namenjene ohranjanju značilnosti neproizvodne dediščine, ki se nahaja na kmetijskih gospodarstvih (arheološke, zgodovinske znamenitosti),
- za naložbe za varstvo dediščine proizvodnih sredstev na kmetiji, kot so kmetijska poslopja, žage, mlini, idr., če naložba ne povzroča povečanja zmogljivosti kmetije.

Upravičeni stroški:

- stroški za pripravo dokumentacije za

rekonstrukcijo (ponovno postavitve) ali obnovo oz. sanacijo objekta (posnetek stanja, arhitekturni in statični načrt), projekt gradnje ali obnove, popis del, konservatorski program,
 - stroški za nabavo materiala za obnovo, stroški za izvajanje del.

Finančne določbe v okviru varstva tradicionalnih krajin in stavb: bruto intenzivnost pomoči za neproizvodne objekte do 100 % dejanskih stroškov,

- za proizvodna sredstva na kmetijah do 60 % dejanskih stroškov oz. do 75 % na OMD,
- dodatna pomoč se lahko odobri v višini do 100 % za pokritje izrednih stroškov, ki nastanejo zaradi porabe tradicionalnih vrst materiala, ki je potreben za ohranitev značilnosti kulturne dediščine na stavbah,
- najmanjši znesek dodeljene pomoči je 200 EUR, največji znesek pa 3.000 EUR na kmetijsko gospodarstvo na leto.

C / POMOČ ZA ZAOKROŽITEV ZEMLJIŠČ - v višini 2.500,00 EUR

Sredstva so namenjena sofinanciranju stroškov, nastalih z zaokrožitvijo oz. menjavo zemljišč. Namen ukrepa je spodbuditi združevanje kmetijskih zemljišč v večje zaokrožene enote za lažjo in učinkovitejšo ter racionalnejšo rabo zemljišč za kmetijske namene, pri čemer vrednost enega zemljišča ne sme presegati vrednosti drugega za več kot 50%. Ukrep velja le za tista področja, kjer še ni bil uveden postopek komasacije oz. kjer že tečejo postopki o uvedbi komasacije.

Upravičeni stroški:

- stroški pravnih in upravnih postopkov.

Finančne določbe v okviru pomoči za zaokrožitev zemljišč:

- bruto intenzivnost pomoči do 100 % upravičenih stroškov,
- največji znesek dodeljene pomoči je 1.000 EUR na kmetijsko gospodarstvo na leto.

D / ZAGOTAVLJANJE TEHNIČNE PODPORE (za organizacije, registrirane za izvajanje tehnične podpore) - v višini 9.500,00 EUR (skupna višina sredstev za tehnično pomoč v okviru skupinskih izjem in pomoč »de minimis«)

Sredstva so namenjena zagotavljanju tehnične podpore za izobraževanja in usposabljanja kmetov in delavcev na kmetijskem gospodarstvu ter svetovanju kmetov in njihovih družin.

Izvajalci tehnične podpore so organizacije za izvajanje tehnične pomoči na področju kmetijstva na področju občine ali regije. Upravičenci morajo vlogi priložiti letni program dela.

Okvirne teme tehničnih podpor:

- izobraževanje kmet. pridelovalcev na

temo primerna oz. zmanjšana poraba fitofarmaceutskih sredstev s prikazom pravilne uporabe in nastavitve škroplilnih agregatov,

- strokovna podpora rejcem krav molznic in vzpodbujanje ohranjanja sonaravnega načina prireje mleka,
- uporaba informacijskih poti za potrebe kmetij (s poudarkom na podatkih za pridelovalce mleka).

Upravičeni stroški:

- strošek organiziranja programov izobraževanj oz. usposabljanj (stroški predavanja, demonstracij, tečajev, delavnic, idr.), honorarji za svetovalne storitve.

Finančne določbe v okviru zagotavljanja tehnične podpore:

- bruto intenzivnost pomoči do 100 % upravičenih stroškov,
- pomoč se dodeli v obliki subvencioniranih storitev in ne sme vključevati neposrednih plačil v denarju proizvajalcem,
- kadar je tehnična pomoč namenjena upravičencem za dejavnost predelave in trženja kmetijskih in nekmetijskih proizvodov, se upoštevajo določila pravil »de minimis« za gospodarstvo,
- največji upravičeni strošek je za organizacije do 5.000,00 EUR/program letno.

E / ZAGOTAVLJANJE TEHNIČNE PODPORE V OKVIRU DRUŠTVENE DEJAVNOSTI in DELOVANJE DRUŠTEV (za registrirana stanovska in interesna združenja in zveze - društva na področju kmetijstva) - v višini 8.400,00 EUR

Sredstva so namenjena zagotavljanju tehnične podpore in sicer:

- izobraževanju in usposabljanju kmetov in delavcev na kmetijskem gospodarstvu ter izvajanju različnih aktivnosti v okviru društvene dejavnosti (programi društev na področju kmetijstva)

Izvajalci tehnične podpore so registrirana stanovska in interesna združenja in zveze, ki delujejo na področju kmetijstva, gozdarstva in prehrane na področju občine ali regije. Upravičenci morajo vlogi priložiti letni program dela.

Upravičeni stroški:

- strošek organiziranja programov izobraževanja oz. usposabljanja,
- honorarji za svetovalne storitve,
- na področju organizacije forumov za izmenjavo znanj, tekmovanj, razstav in sejmov ter sodelovanje na njih stroški udeležbe, potni stroški, stroški izdaje publikacij najemnine razstavnih prostorov, simbolične nagrade, podeljene na tekmovanjih do vrednosti 250 EUR na nagrado in zmagovalca,
- stroški publikacij, katalogov, spletišč (kritje stroškov priprave in tiska katalogov

in kritje stroškov vzpostavitve internetne strani).

Finančne določbe v okviru zagotavljanja tehnične podpore:

- bruto intenzivnost pomoči do 100 % upravičenih stroškov,
- pomoč se dodeli v obliki subvencioniranih storitev in ne sme vključevati neposrednih plačil v denarju proizvajalcem,
- kadar je tehnična pomoč namenjena upravičencem za dejavnost predelave in trženja kmetijskih in nekmetijskih proizvodov, se upoštevajo določila pravil »de minimis« za gospodarstvo,
- največji upravičeni strošek je za društvo do 2.000,00 EUR/program letno.

II / SPLOŠNA PRAVILA ZA GOSPODARSTVO - POMOČ »DE MINIMIS«

A / NALOŽBE V PREDELAVO IN TRŽENJE KMETIJSKIH PROIZVODOV IN V NEKMETIJSKE DEJAVNOSTI NA KMETIJSKIH GOSPODARSTVIH (dopolnilne dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih) - v skupni višini 8.700,00 EUR

Sredstva so namenjena naložbam v dopolnilne dejavnosti na kmetijah, kamor sodijo:

- predelava primarnih kmetijskih in gozdarskih proizvodov ter njihove trženje in
- naložbe v nekmetijske dejavnosti na kmetijah (opravljanje turistične dejavnosti na kmetiji, dejavnosti in storitve, povezane s tradicionalnimi znanji na kmetiji, prodaja drugih izdelkov, izdelanih na kmetiji, pridobivanje in prodaja energije iz obnovljivih virov na kmetiji, kompostiranje organskih snovi, socialne storitve na kmetijah (terapevtske storitve, učne kmetije, oskrba starostnikov na domu, nadomeščanje kmeta na gospodarstvu,...), opravljanje uslužnostnih dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih oz. storitve, ki zagotavljajo višjo kakovost življenja na podeželju.

Upravičeni stroški:

- stroški priprave oz. izdelave projektne dokumentacije za novogradnjo ali adaptacijo prostorov za izvajanje dopolnilne dejavnosti ali trženja kmetijskih proizvodov,
- nakup materiala za izgradnjo ali obnovo prostorov za izvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih,
- nakup nove in rabljene opreme in naprav ter tehnoloških postopkov za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih, - stroški storitev v zvezi z izgradnjo ali montažo opreme v okviru izvajanja dopolnilne dejavnosti,
- subvencija obrestne mere kreditov za namene, navedene v prejšnjih alineah te

točke (subvencija obrestne mere v višini 5 % glavnice najetega kredita, vendar največ do višine 1.500,00 EUR).

Finančne določbe v okviru naložb v predelavo in trženje kmetijskih proizvodov in v nekmetijske dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih (dopolnilne dejavnosti na kmetijskih gospodarstvih):

- bruto intenzivnost pomoči za naložbe ne sme presegati 50 % upravičenih stroškov na območjih OMD ter 40 % na ostalih območjih, v kolikor ni v nadaljevanju drugače določeno,
- pomoč se lahko dodeli le kmetijskim gospodarstvom, ki niso podjetja v težavah,
- pomoč za naložbe se ne dodeli za že izvedene aktivnosti,
- obresti se sofinancirajo v višini do 50 % vrednosti naložbena OMD oz. do 40 % vrednosti naložbena ostalih območjih,
- v primeru, da prosilec zaproša za subvencijo obrestne mere za naložbe v dopolnilne dejavnosti na kmetijskem gospodarstvu, mora izpolnjevati vse pogoje za opravljanje dejavnosti in dejavnost opravljati na kmetijskem gospodarstvu še vsaj naslednjih 5 let po pridobitvi sredstev iz naslova subvencije obrestne mere,
- v primeru, da je prosilec iz prejšnje alineje začetnik in še nima pridobljene dokumentacije o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dejavnosti, mora vlogi priložiti registracijo ter si najkasneje v dveh letih od dneva pridobitve sredstev pridobiti ustrezno dokumentacijo o izpolnjevanju pogojev; v primeru, če v roku dveh let ne izpolni pogojev za opravljanje dejavnosti in si ne pridobi ustrezne dokumentacije pristojnega organa, mora vrniti vsa nakazana sredstva od dneva nakazila do dneva vračila z zakonitimi zamudnimi obrestmi,
- najmanjši znesek dodeljene pomoči za naložbe je 200 EUR, največji pa 10.000 EUR na kmetijsko gospodarstvo na leto,
- v okviru upravičenih stroškov tega ukrepa se delo in material sofinanciranje največ do višine 40 % vrednosti naložbe oz. investicije, splošni stroški (honorarji inženirjev, svetovalcev, študije izvedljivosti, idr.) pa največ do višine 10 % vrednosti celotne investicije, ob upoštevanju, da dodeljeni znesek na kmetijsko gospodarstvo na leto za ta ukrep ne sme presegati najvišjega zneska dodeljene pomoči v skladu s prejšnjo alinejo,
- skupna pomoč »de minimis«, dodeljena podjetju oz. kmetijskemu gospodarstvu, ne sme presegati 200.000 EUR bruto oz. 100.000 EUR v cestnoprometnem sektorju v katerem koli obdobju treh proračunskih let.

B/ZAGOTAVLJANJE TEHNIČNE PODPORE (za organizacije, registrirane za izvajanje tehnične podpore) - v višini 9.500,00

EUR (skupna višina sredstev za tehnično pomoč v okviru skupinskih izjem in pomoč »de minimis«)

Okvirna tema tehnične pomoči:

- pridobitev certifikata - nacionalna poklicna kvalifikacija.

Vsa ostala določila so enaka določilom točke D / Skupinskih izjem za kmetijstvo.

Višina dodeljenih sredstev je ob upoštevanju navedenih finančnih določb v okviru posameznega ukrepa odvisna tudi od višine razpisanih sredstev in števila vlog prosilcev.

6. Vsebina vloge (obvezne priloge) in navodila za izpolnitev vloge v okviru posameznega ukrepa so navedena v razpisni dokumentaciji oz. na obrazcih vloge, ki jo prosilci dobijo na sedežu Občine Grosuplje, Taborska c. 2, 1290 Grosuplje, ali na internetni strani občine na naslovu <http://www.grosuplje.si/>.

7. Merilo za dodelitev sredstev je popolna vloga.

8. Rok vložitve prošnje za dodelitev sredstev za sofinanciranje na področju kmetijstva v letu 2008 je **14. 5. 2008**. Prosilci vložijo prošnje na naslov: **Občina Grosuplje, Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance, Taborska cesta 2, Grosuplje**, kjer lahko zainteresirani v času uradnih ur dobijo vse dodatne informacije pri ga. Martini Cingerle, razpisno dokumentacijo oz. obrazce pa lahko dobijo na vložišču Občine Grosuplje ali internetni strani občine na naslovu, navedenem v 6. točki tega razpisa. Vloge morajo biti dostavljene v zapečateni kuverti, kuverta pa mora biti označena z **»NE ODPIRAJ - pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v letu 2008«**.

9. Odpiranje vlog bo 15. 5. 2008 od 9.00 ure dalje v sobi št. 31 na Občini Grosuplje, Taborska cesta 2, Grosuplje.

10. Dodelitvi sredstev upravičencem po tem razpisu bo odločil direktor občinske uprave s sklepom najkasneje v 20-ih dneh od poteka roka za vložitev prošnje. Sklep bo prosilcem posredovan v 8-ih dneh po sprejemu.

11. Medsebojna razmerja med Občino Grosuplje in dobitniki sredstev pomoči bodo urejena s pisno pogodbo.

Šifra zadeve: 430-6/2008

Datum: 01.04.2008

Občina Grosuplje, župan Janez Lesjak

Pitna voda po novem

Osnutek odloka o oskrbi s pitno vodo – 18. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje

Jože Miklič

Predstavitev

Direktor Javnega komunalnega podjetja **Tomaž Rigler** je v uvodni predstavitvi pojasnil, da gre pri oskrbi s pitno vodo za obvezne dejavnosti lokalne gospodarske javne službe, pripravljene odlok pa nadomešča starega iz leta 1997. Pravno podlago na tem področju predstavlja zlasti Zakon o varstvu okolja ter na tej osnovi sprejeti podzakonski akti, ki jih pripravljata in sprejemata Ministrstvo za okolje in prostor in Ministrstvo za zdravje. V preteklih letih sta obe ministrstvi sprejeli podzakonske akte, ki v takšni meri vplivajo na do sedaj veljavne lokalne predpise, da je potrebno sprejeti nov odlok in posledično tudi tehnični pravilnik. Spremembe se nanašajo predvsem na zahteve, ki jih morata izpolnjevati izvajalec javne službe za območja javne oskrbe s pitno vodo ter upravljavci zasebnih vodovodov, kjer se izvaja lastna oskrba s pitno vodo in kar do zdaj ni bilo jasno opredeljeno. Prav tako so na novo postavljeni lastniški odnosi in odgovornosti za vodovodne priključke. Odlok uvaja tudi obvezno priključitev na javni vodovod za pitno vodo. Uvaja se tudi enotna tarifa za zasebne priključke. Odlok določa tudi minimalne standarde za prenos zasebnih vodovodov v javne ter uvaja obvezne kataster javne gospodarske infrastrukture, ki ga mora voditi Občina. Iz »kolektivne« cene vodarine so izločeni tudi hidranti. Na področju zdravstvene varnosti pa je uveden sistem notranjega nadzora in sistem HACCP za odkrivanje in regulacijo kritičnih kontrolnih točk.

Razprava

Odbor za prostor in komunalno infrastrukturo je osnutek odloka podprl brez pripomb.

Janez Kozlevčar (N.Si) je vprašal, kako je z vrtinami oziroma z lastno oskrbo s pitno vodo. - Odgovor direktorja JKP: Ministrstvo za zdravje meni, da mora biti zagotovljena fizična ločitev javnih in zasebnih vodovodnih sistemov. Vodnjaki so dobrodošli v zvezi z varovanjem vodnih virov, vrtine pa kontrolira ministrstvo in se izdajajo posebna dovoljenja ministrstva s soglasjem izvajalcem javne službe. Do zdaj so uradno izdali štiri dovoljenja na svojem območju, vedo pa, da je bilo narejenih kar precej vrtin na črno.

Janez Dolinšek (SLS) je opozoril na nekatere neživiljenjske določbe odloka in ne upošteva dejstev. Vodovod na Polici je po zakonu prevelik za zasebni vodovod, rok uskladitve pa je leto 2015, zato je predlagal, naj bi razmišljali o rešitvi z javno-zasebnim partnerstvom. Pojasnil je tudi, da so na Polici že izdali gradbeno dovoljenje za obstoječi vodovod, zdaj pa (spet) zahtevajo vodohram. Če se ne bo to upoštevalo, so po odloku možne tudi sankcije. Podobno je tudi s hidranti na zasebnem vodovodu. Prav bi bilo, da so le-ti prav tako izvzeti iz zasebne oskrbe in se jih vključi v javno porabo. - Odgovor direktorja JKP: Tudi na državni ravni so previdno zapisali, če občina ne zagotovi sistema javne oskrbe, potem se dovoli uporaba zasebne oskrbe najdalj do leta 2015. Na Polici so dobili dovoljenja do leta 2010.

Anton Perme (SLS) je v odloku pogrešal ohranjanje vodnih virov, kot so vrtine, vodnjaki in druga zajemališča vode. Prav bi bilo, da bi vsaj za sanitarne potrebe uporabili tudi alternativne vodne vire. - Odgovor direktorja JKP: Predlagano se upošteva, odlok pa govori samo o pitni vodi.

Franc Štibernik (LDS) je opomnil, da so nekateri člani preveč administrativno preneseni iz državne zakonodaje, saj bo le-to povzročilo, da se bo standard v bodoče na javnem vodovodu celo zmanjšal. Zato naj bi se minimalne standarde zapisalo samo za območja, ki še nimajo javnega vodovoda. Podatki naj bi bili javno dostopni. Verjetno pa bi se pojavljalo manj vprašanj, če bi imeli tudi tehnični pravilnik, za katerega je predvideno, da se bo sprejel čez dve leti. - Odgovor direktorja JKP: Občina mora pitno vodo zagotavljati, kar do zdaj ni bilo jasno zapisano. Kataster je nedvomno javno dostopen, drugo pa so podatki osebne narave, kot so evidence, ki pa niso vsem dostopni. Glede pravilnika se strinjajo, da bi se ga lahko sprejemalo tudi skupaj.

Jože Intihar (LDS) je opomnil, da bi lahko pri majhnih obratovalnicah do določene porabe odčitavanje delali manj pogosto kot vsak mesec, poleg tega pa je tudi menil, da bi v zvezi z odklopom vode moralo biti bolj natančno urejeno ter v zvezi s tem tudi primerno kaznovanje. -

Odgovor direktorja JKP: Precej lastnikov oziroma upravnikov večstanovanjskih oziroma stavb, kjer gre za več poslovnih ali kombiniranih prostorov, so izrazili željo, da bi se težave lažje reševale sproti. Višina glob je določena 'od - do', občinski svet pa se odloči o zgornjem in spodnjem limitu.

Zdenko Cerar (LDS) sta zmotili previsoka določba višine sankcij 1400 € ter predviden visok delež izgub pitne vode, z omejitvijo javnega vpogleda v evidence strateškega pomena pa se strinja. - Odgovor direktorja JKP: Vodne izgube so v Evropi v povprečju 19 %, v Sloveniji do 30 %, v Grosupljem pa 27 %. Iz tega je v odloku določen 25 % delež. V ta delež spada izguba na cevovodih, hidrantih in pranje ulic.

Sprejem osnutka

Osnutek odloka so nato svetniki sprejeli z 20 glasovi.

Posebej spet o poliškem vodovodu

Župan Janez Lesjak pravi:

Ker je bilo na preteklih sejah že precej povedanega o dogajanju o poliškem vodovodu (in ker smo v Odmevih že precej pisali), naj na kratko zapišemo stališče župana, ki pravi, da Občina Grosuplje mora tudi za zasebni vodovod dati koncesijo, ki bo obsegala vse kriterije za javni vodovod. Dokler tega ne bo, tudi izdajanje dovoljenj ne bo možno, pa čeprav je bilo morda v preteklosti že izdano kakšno dovoljenje. Občina je nato ugotovila, da mora biti lastnik vodovoda. Drugo dejstvo pa je, da krajani vodovoda niso pripravljene brezplačno odstopiti občini. Vodovod pa je črna gradnja in je potrebno speljati ves postopek legalizacije od načrtov, soglasij do uporabnega dovoljenja. Občina bi to prevzela, na krajanih pa je, da se odločijo. Vodna dovoljenja so izdana individualno, vsi drugi, ki se želijo priključiti na novo, nimajo pravice do priklopa. V tem smislu morajo biti zgrajeni tudi hidranti, pa čeprav so v privatnem lastništvu, kar pomeni, da morajo biti zgrajeni po veljavnih standardih, za to pa je odgovoren lastnik (če ne, je bolje, da jih ni).

Janez Dolinšek je županovim navedbam repliciral in dejal, da poliški vodovod ima precej dokumentacije, v nekaterih primerih pa celo več kot javni vodovodi.

Nov odlok o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode

Osnutek odloka o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode na območju občine Grosuplje – 18. redna seja Občinskega sveta Občine Grosuplje

Jože Miklič

Predstavitev

Tudi osnutek odloka o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode je predstavil direktor Javnega komunalnega podjetja Grosuplje Tomaž Rigler. Na območju občine Grosuplje sta do zdaj veljala Odlok o čiščenju in odvajanju odpadnih in padavinskih voda na območju občine Grosuplje iz leta 1998 in Pravilnik o javni kanalizaciji, ki ga je sprejela Skupščina komunalne skupnosti občine Grosuplje leta 1988. V času od sprejetja odloka se je spremenila struktura in organizacijska oblika izvajanja gospodarskih javnih služb, ravno tako pa tudi izvedbena zakonodaja na področju varstva okolja in izvajanja gospodarskih javnih služb varstva okolja. Privzele so se tudi obveznosti do okoljskih standardov v postopku harmonizacije nacionalne in evropske zakonodaje, zato je potrebno sprejeti nov odlok, ki bo zagotavljal izvajanje vseh predpisanih dejavnosti, organizacijo izvajanja javne službe ter izpeljavo občinskih in državnih operativnih programov. Osnutek odloka je usklajen z veljavno zakonodajo s področja varstva okolja, izvajanja gospodarske javne infrastrukture ter drugimi veljavnimi

predpisi, ki opredeljujejo odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode ter emisije snovi pri odvajanju odpadne vode iz kanalizacij in malih komunalnih čistilnih naprav do leta 2013 oziroma 2015, kar je kot obveznost sprejel tudi grosupeljski občinski svet.

Razprava

Mihael Kadunc (N.Si) je želel pojasniti, kje bodo potrebne sanacije greznic. Ali tudi tam, kjer Občina ne bo uspela zgraditi pravočasno javnih kanalizacij? Odgovor direktorja JKP Grosuplje: Prostorski načrt, kje bodo kanalizacije in kje ne, je občinski svet že sprejel leta 2004 in je usklajen z državnim dokumentom.

Dr. Peter Verlič (SDS) je kot za odlok o pitni vodi menil in podrobno utemeljil, da bi se svetniki lažje odločali, če bi imeli na mizi tudi tehnični pravilnik in operativni načrt gradnje kanalizacij v občini. Podobno sta razmišljala tudi **Franc Štibernik** (LDS) in **Janez Pintar** (SDS). Menili so, da predvideni rok veljavnosti odloka 15 dni po objavi ni realen in je tudi obstoječe stanje možno uskladiti do leta 2015. Za novograditelje pa naj bi ta rok veljal že zdaj. Drugače bi morali obdelati področje obračuna, saj odčitek na vodomerju ne bo dajal prave količine pri

tistih, ki bodo uporabljali alternativne vodne vire. Odgovor direktorja JKP Grosuplje: Glede tehničnega pravilnika se strinja, vendar pa bo to predstavljalo kar nekoliko večji zalogaj, glede prehodnega obdobja pa bi bilo res prav, da se dogovorijo tudi na občinski ravni, čeprav jih že določa tudi zakonodaja.

Janez Kozlevčar (N.Si) je zagovarjal tiste, ki imajo že zdaj zgrajene svoje individualne čistilne naprave in bi jih bilo po njegovem treba oprostiti komunalnih davščin. Odgovor direktorja JKP Grosuplje: Glede cen, kaj se bo podražilo, država pripravlja uredbo. Vsak, ki ima malo čistilno napravo, mora vložiti vlogo in se mu zmanjša znesek za 85 %.

Anton Perme (SLS) Kako je z možnostjo, da bi si posamezne vasi ali posamezniki, ki nimajo možnosti priključitve na javno kanalizacijo, zgradile svoje čistilne naprave? Povedal pa je zanimiv primer iz tujine, da v Nemčiji ponekod ne plačujejo pitne vode, plačujejo pa odpadne vode.

Sprejem osnutka odloka

Po nadaljnji široki razpravi (kaj bo in kaj še ni narejenega v občini ter kaj bi in bo moralo biti, pa še kdo bi kaj lahko počel v zvezi s tem področjem) pa so nato svetniki odlok o osnutku sprejeli s 16 glasovi.

Težko pričakovana obnova proge med Grosupljem in Ortnekom se je končno začela

V začetku julija so se začela težko pričakovana obnovitvena dela na železniški progi med Grosupljem in Ortnekom. Celotna obnova v prvi etapi prve faze z zamenjavo tračnic bo omogočila hitrejši in varnejši tovorni promet, stala pa bo 6,5 milijona evrov.

Obnova železniške proge med Grosupljem in Kočevjem je razdeljena na tri faze. V prvi fazi bodo na 29 kilometrov dolgi razdalji med Grosupljem in Ortnekom, ki je

najpomembnejša, zamenjali celotni zgornji ustroj t.j. tirnice, pritrilni material, pragove in gredo iz tolčenca, na postaji v Grosuplju bosta zamenjani dve kretnici, obnovljen pa bo tudi ves spodnji ustroj. Popolnoma dotrajan kovinski most pod Slivniškim hribom pa bo zamenjan z novim, betonskim. V sklopu prve faze bodo obnovljena tudi vozišča na 10 nivojskih prehodih. Ker se menjajo tračnice, do začetka septembra na omenjenem odseku

ne bo vozil tovorni vlak. V nadaljevanju pa se bodo dela izvajala v dnevnih zaporah. Obnovitvena dela prve etape prve faze bodo potekala do konca letošnjega leta in bodo stala 6,5 milijona €.

Marjan Zaletelj, svetovalec in vodja gradbene službe pri Slovenskih železnicah je povedal, da se bo celotna prva faza obnove na odseku med Grosupljem in Ortnekom končala najkasneje do leta 2010, saj je do takrat potrebno zagotoviti pogoje za prevoz naftnih derivatov v skladišče državnih blagovnih rezerv.

Obnova celotne proge bo stala kar 90 milijonov €, je še povedal Zaletelj.

Druga in tretja faza, v kateri bodo obnovili progo na relaciji med Ortnekom in Kočevjem ter uvedli daljinski promet na celotni progi, kar bi omogočilo uvedbo potniškega prometa, bosta morali še nekaj časa počakati.

Helena Miklič

Gradnja kanalizacijskih sistemov v grosupeljski občini

Zakoračili smo v drugo polletje in pogledali bomo, kako potekajo gradnja kanalizacij in aktivnosti pri rekonstrukciji centralne čistilne naprave Grosuplje.

Iz sredstev okoljskih dajatev se gradita kanalizaciji Malo Mlačevo – navezava na CČN Grosuplje ter Spodnja Slivnica – Podlom. Če gre pri slednji za še zadnji manjkajoči krak, ki bo na Spodnji Slivnici po dolgih letih v celoti uredil odvajanje odpadnih vod, pomeni gradnja kanalizacije od Malega Mlačevega do CČN Grosuplje šele začetek obširnejše systemske ureditve odpadnih vod za Veliko in Malo Mlačevo, Boštanj, Zagradec pri Grosupljem, Lobček in Plešivico.

Na Podlomu se dela zaključujejo, izvedeni so vsi cevovodi, cestišče je v celoti obnovljeno. Dokončuje se črpalna postaja s ponikalnicami za padavinsko vodo, ter del kraka, ki poteka zahodno pod stanovanjskimi hišami. Ocenjujemo, da bi z deli lahko končali v mesecu dni, s poskusnim obratovanjem po tehničnem pregledu pa do konca letošnjega leta. Pogodbena vrednost del znaša 158.306 €, do sedaj so izvedena dela v višini 140.170 €. Na kanalizacijo se bo z odpadnimi vodami priključilo 17 stanovanjskih stavb.

Na Malem Mlačevem so dela rokovo vezana na sredstva okoljskih dajatev, ki se mesečno zbirajo in so na voljo za programe, ki jih potrди Ministrstvo za okolje in prostor. Do sedaj so izvajalci položili cevovode na trasi od čistilne naprave Grosuplje do mostu pred videmsko cesto pod Boštanjem ter vgradili dve črpališči. Čaka jih še izgradnja cevovodov do Boštanja, del odcepa proti Velikemu Mlačevemu, položitev cevi pod strugo Grosupeljsčice ter vgradnja črpalnik in ostale opreme v črpalne jaške. Gradnja naj bi se zaključila prihodnje leto, ko naj bi se izvedel tehnični pregled, poskusno obratovanje ter pridobilo uporabno dovoljenje. Tedaj bi se lahko na kanalizacijo priključili stanovanjski in poslovni objekti kompleksa Boštanj ter 35 stanovanjskih stavb z Malega Mlačevega.

Zgrajena infrastruktura bo v prihodnjih letih omogočala zgoščevanje mreže v Malem

Mlačevem ter nadaljevanje gradnje kanalov proti Velikemu Mlačevemu in Zagradcu kot dvema najbližjima aglomeracijama. Pogodbena vrednost del znaša 593.254 €, do sedaj so izvedena dela v višini 188.039 €. Ob gradnji kanalizacije se na delu trase na Malem Mlačevem obnavlja tudi kanalizacija za padavinske cestne vode, električno in javno vodovodno omrežje. Do jeseni načrtujemo novo preplastiti prizadete cestne površine. Na Malem Mlačevem bo postavljena tudi nova transformatorska postaja. Veseli nas, da smo našli skupni interes z elektrogospodarstvom ter celovito razrešili položitev infrastrukture v cesto.

Tudi v Šmarju - Sapu se dograjujejo še zadnji manjkajoči metri kanalizacije. Obe investiciji se financirata iz sredstev občinskega proračuna. V samem centru, pri Turnčku, je zgrajena kanalizacija s črpališčem, ki zagotavlja odvajanje odpadnih vod poštne stavbe in bližnjih stanovanjskih stavb. Investicijska vrednost znaša 36.500 €. Ravno te dni začenjamo z izgradnjo kanalizacije in vodovodnega omrežja za višje ležeče stanovanjske stavbe na Velikem Vrhu. Ob tem se bodo po več letih uredila tudi lastniška razmerja javnih cestnih površin.

Zahvala vsem, ki so s strpnostjo in razumevanjem pripomogli k temu. Vrednost kanalizacijskih del znaša 70.000 €.

Javno komunalno podjetje Grosuplje že nekaj let sredstva, zbrana iz cene kanalščine, vlaga v obnovo kanalskih sistemov v Grosupljem. V teh dneh končuje z obširno obnovo na Partizanski cesti, Prečni poti in Hribskih cestah. V mesecu juliju se predvideva vse prizadete ceste tudi asfaltirati. Na Prečni poti je krajevna skupnost Grosuplje uredila javno razsvetlavo. V času počitnic bo JKP začelo gradnjo II. faze obnove Partizanske ceste. Na odseku od križišča Partizanske ceste s Kersnikovo cesto do križišča Partizanske ceste s Tovarniško cesto se bo položilo vročevodno omrežje, ki bo po izgradnji II. faze – do blokov na Kersnikovi in do Adamičeve ceste, zagotavljalo oskrbo s toploto vsem bližjim stavbam. Ob gradnji tega

omrežja se bosta uredila tudi obojestranska pločnika za pešce, nov drevored in ograja ob šolskem igrišču. S preplastitvijo voziščnih površin bo tako Partizanska cesta po več desetletjih dobila novo podobo.

Z optimizmom zremo v naslednje leto, ko naj bi nadaljevali z gradnjo vročevoda in obnovo Partizanske ceste proti Adamičevi cesti.

Iz Ministrstva za okolje in prostor so nas pred nedavnim obvestili, da se je po nekajmesečnem zastoju vendarle premaknilo pri zagotavljanju sredstev kohezijskega sklada EU za pilotni projekt porečja reke Krke. Projekt je zaradi lokalnih interesov preoblikovan v dva ločena projekta, posledično so se zmanjšala finančna sredstva. Za občino Grosuplje naj bi bilo zagotovljenih nekaj več kot 8 mio €. Računamo, da bo občina še letos izvedla javni razpis, da bi tako lahko do leta 2013 rekonstruirali in povečali čistilno napravo pod slivniškim pomolom.

In kako kaže vnaprej? Končana je projektna dokumentacija kanalizacije CERO Špaja dolina – Blato – Gatina – Grosuplje. Če bi uspeli brez večjih zapletov pridobiti gradbeno dovoljenje, bi še letos izvedli javni razpis in začeli z izgradnjo prepotrebne kanalizacije, ki bi služila odvajanju izcednih odlagališčnih vod ter tudi odvajanju odpadnih vod Blata in Gatine. Nedvomno velik in prepotraben projekt, vreden okoli 1 mio €. Pridobljena je tudi projektna dokumentacija obnove vodovoda in kanalizacije območja Pod gozdom. Če bodo v občinskem proračunu za naslednje leto zagotovljena sredstva za rekonstrukcijo ceste, bi se dela lahko začela še letošnjo jesen. V zaključni fazi je pridobivanje služnosti za projekt kanalizacije Ponova vas – Grosuplje. Po pridobitvi še nekaj manjkajočih soglasij bi lahko izvedli razpis za projektno dokumentacijo. Tudi na Paradišču se pripravlja projektna dokumentacija izgradnje kanalizacije, saj je pridobljenih že večina soglasij lastnikov prizadetih zemljišč.

Veliko načrtov in želja. Veliko vloženega dela v pridobivanje zemljišč za gradnjo. Zagotoviti bo potrebno tudi finančna sredstva. Vse kaže, da dejansko nastopa čas pospešenih vlaganj v okoljske investicije. Če tega ne bomo uspeli doumeti sami, nas bodo k temu prisilile kazni in ukrepi EU.

JKP Grosuplje
Direktor Tomaž Rigler

Podelitev nagrade in priznanj občine Grosuplje

Na slavnostni seji je župan Janez Lesjak podelil nagrado in priznanja, ki jih je predhodno na 17. redni seji sprejel Občinski svet Občine Grosuplje.

Priznanje Občine Grosuplje z bronastim znakom je prejel Konjeniški klub Grosuplje.

Konjeniški klub Grosuplje se ukvarja z vzgojo mladih. Vsako leto izobrazijo za jahača 1 in 2 od deset do petnajst članov. Skrbi za vzrejo konj športnih pasem. Trenutno imajo okoli 80 konj, s katerimi tekmujejo v kasu in dosegajo zavidljive rezultate. V daljinskem jahanju je najuspešnejša članica Helena Miklič. Osvojila je prvo mesto na državnem tekmovanju. Člani tekmujejo pri preskakovanju ovir in dresuri ter spretnostnih vožnjah s kočijo.

V okviru kluba delujejo zelene patrulje, ki spomladi in jeseni organizirajo čistilne akcije ter evidentirajo črna odlagališča odpadkov. Skupaj z Javnim komunalnim podjetjem Grosuplje so vsa črna odlagališča tudi sanirali. Vsako leto v jeseni organizirajo v Mestni knjižnici Grosuplje predavanje o negativnih vplivih onesnaževanja na okolje.

Klub deluje že 52 let, leta 1992 pa je bila kot sekcija kluba ustanovljena Trubarjeva konjenica, ki jezdi po poteh našega velikega Primoža Trubarja. Klub je pobudnik jahalnih poti, ki bodo povezovala Italijo, Hrvaško in Slovenijo.

Priznanje je prevzel predsednik kluba Lojze Potočnik.

Priznanje Občine Grosuplje s srebrnim znakom je prejelo Združenje slovenskih katoliških skavtov in skavtinj Grosuplje.

Skavti so začeli delovati na osnovi idej močnega katoliškega gibanja. V jeseni 1991 so ustanovili steg – krajevno skavtsko enoto 1 kot sestavni del slovenskega skavtskega katoliškega združenja. Danes steg šteje 89 članov, od tega 17 voditeljev, ki skrbijo za vzgojo mladih in njihovo druženje. Organizirajo letne in zimske taborne, redne shode, tedenska srečanja, letne projekte, kot so: dan spomina, dan zemlje, pomladovanje, jesenovanje, skavtski petki, izlet s starši, skavtske obljube ter v javnosti najbolj prepoznaven projekt Luč miru iz Betlehema. Projekti, ki jih povezujejo z lokalno skupnostjo, so: misijske tombole, miklavževanje, žoga-žur in obiski v domu starejših občanov.

Sodelujejo z LAS-om Grosuplje, Taborniškimi rodovi LA Grosuplje, Grošem, Turističnim društvom Županova jama Grosuplje, civilno zaščito ter Karitasom in Župnijo Grosuplje. Stanujejo v mežnariji v Mali Stari vasi, ki jo obnavljajo in redno vzdržujejo. Pomembno je njihovo delovanje na občinski in državni ravni. V okviru sodelovanja s starši so ustanovili skupino odraslih skavtov, ki bodo (v času izida časopisa že poteka!) sodelovali na 1. vseslovenskem jamboreeju v sosednjem Podturjaku. Zbralo se bo nad 3000 skavtov.

Vodili so izobraževanje in projekte tudi na državni ravni, vodili so državna srečanja

voditeljev in regijska srečanja. Prepoznavni so na slovenski ravni. Njihov namen je v polnem prispevati k telesnemu in duševnemu, duhovnemu in družbenemu razvoju mladih. Skrbijo, da bodo njihovi člani postali trdni in odgovorni člani družbe.

Združenje je že od začetka prisotno v občini Grosuplje.

Priznanje Občine Grosuplje z zlatim znakom je prejelo Prostovoljno gasilsko društvo Grosuplje.

O uspešnosti društva govorijo rezultati: številčno članstvo, visoka strokovna usposobljenost, sodobna oprema ter urejeni in opremljeni prostori v gasilskem domu, bogato društveno življenje, priznanja in številni pokali. Poslanstvo določata humanitarno in prostovoljno delo pri organizaciji, ki ima nenadomestljivo vlogo pri zaščiti in reševanju v občini. Temeljna vrednota društva je človek, ki si v družbi prizadeva za pozornejšo vrednotenje prostovoljnega dela. Organizacija je odprta za nove člane, še posebej v pestrosti njihovega delovanja, tako mladih kot veteranov.

Veliko dela vlagajo v usposabljanje in izobraževanje. Člani in članice so redno prisotni na tekmovanjih. Velikokrat tudi intervenirajo neposredno v akcijah gašenja požarov, prometnih nesreč, poplaval in drugih nesrečah. Samo v preteklem letu je sodelovalo skoraj 500

gasilcev v 37 intervencijah. Zaradi širitve mesta in potreb po zaščiti so v letu 2005 oblikovali odbor, ki je začel s pripravami za nakup novega intervencijskega vozila. S prevzemom novega gasilskega vozila letos na Florjanovo nedeljo so začeli s pripravami na 100. obletnico delovanja društva. Veliko dela vložijo tudi v mesecu oktobru – mesecu požarne varnosti, v druge prireditve in veselice.

Prostovoljno gasilsko društvo Grosuplje je za priznanje Občine Grosuplje z zlatim znakom predlagal OO SDS - Občinski odbor Slovenske demokratske stranke Grosuplje.

Nagrado Občine Grosuplje z zlatim znakom Občine Grosuplje je prejel Boris Peterka.

Zavezanost domovini je za Borisa Peterko jasno ovrednotena, zaradi kraja rojstva (Koroška Bela) kot tudi sama izbira poklica. Začasosamosvojitve Slovenije je bil njegov enota odlikovana z najvišjim državnim odlikovanjem – zlatim častnim znakom svobode. Prejel je že tudi številna druga priznanja: bronasti znak naravovarstvene vede, bronasti znak civilne zaščite. Po večletnem delovanju v upravnem odboru je leta 2006 postal predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje. Profesionaliziral je odnose, v njegovem času se je članstvo povečalo s 150 na 200 članov. V združenju so kupili tudi 10 veteranskih uniform. Ob dnevu državnosti redno sodelujejo pri organizaciji proslave na Polževem, z izvolitvijo v upravni odbor Sveta vojnih veteranov vojne za Slovenijo pa je prispeval k uvedbi odlikovanja enot Teritorialne obrambe, ki so delovale na območju občine Grosuplje, sodeluje pa tudi z Upravno enoto Grosuplje za pridobivanje statusa vojnega veterana.

Šport je njegovo drugo pomembno področje. V letih 1999-2000 je postal predsednik Rokometnega kluba Grosuplje, ki je bil v finančnih težavah. Članska ekipa je igrala na regijskih tekmovanjih, prav tako tudi mlajše selekcije. Že v prvem letu so se

uvrstili v 3. državno ligo, v letu 2001/2002 pa v 1. B ligo. Kadeti so na državnem prvenstvu osvojili 3. mesto. Povečalo se je članstvo, kakor tudi strokovno delo z mladimi. Je tudi podpredsednik Smučarskega kluba Polževo in podpredsednik Kolesarskega društva Šentvid pri Stični.

Tudi dobrodelna dejavnost Borisu Peterki ni tuja. Nedavno je zaključil mandat predsednika Rotary kluba Grosuplje, ki je v preteklem letu opremil Hišo zavetja Palčica, denarno pomagal Društvu Sožitje Grosuplje, obdaril rejniške otroke iz občine Grosuplje, v okviru rotarijske ideje pa je omogočil letovanje 10 otrokom na morju. Vsako leto zagotovi štipendijo trem dijakom.

Zabavno-glasbena dejavnost. Tu se Boris Peterka pojavlja v okviru svojega podjetja Radia Zeleni val, ki ga je ustanovil leta 1995. Radio praznuje 13 let in zaposluje 34 sodelavcev iz bližnje okolice. Preko 400 pohval, zahval in priznanj kaže, da je močno vpet v lokalno družbo. Radio Zeleni val je slišen prek meja občine Grosuplje. V okviru radia je Boris Peterka organizacijsko, tehnično in vsebinsko prispeval k prireditvam Večer na vasi, Rokometni novoletni ples. Z Zmajčkom Ferdom v okviru radia oblikuje številne prireditve za ekološko osveščanje najmlajših. Organizira že tradicionalno prireditev Pesem preprostih ljudi, kresovanje na Boštanju, sodeluje z društvi in jim pomaga s svojimi nasveti in drugimi uslugami. Je tudi nosilec prireditve Zlati ključ Grosupljega.

Boris Peterka je tudi član Gospodarske zbornice Slovenije, v soglasju kandidature pa je zapisal, če bo izbran, se finančnim sredstvom v celoti odpoveduje v korist veteranom vojne za Slovenijo.

Borisa Peterko je predlagal za nagrado OO SDS - Občinski odbor Slovenske demokratske stranke Grosuplje.

Boris Peterka

Prav je, da se vam najlepše zahvalim, predvsem predlagatelju, vsem svetnikom, ki so podprli kandidature in vsem občanom. Naj povem, da sem ponosen, da imam dom v Grosupljem, da sem Grosupeljčan, in da z veseljem opravljam to svojo državljansko dolžnost.

Praznujemo Primoža Trubarja – umrl je v Nemčiji. Praznujemo Franceta Prešerna – selil se je po Sloveniji in nihče ga ni razumel. Praznujemo Louisa Adamiča – odšel nam je v Ameriko.

Vesel sem, da imam dom. Za ta dom sem se boril. In ta dom bi rad tudi očeval.

Hvala! Vsem, ki ste prej dobili priznanja, pa bi rad tudi čestital k uspešnemu delu.

Sredi junija so položili temeljni kamen za novo upravno stavbo

Čeprav stavba novega upravnega središča nasproti Adamičevega centra v Grosupljem vidno raste, so predstavniki podjetja Imos, ki stavbo gradi, grosupeljski župan Janez Lesjak, načelnica upravne enote Grosuplje Nevenka Gorec, občinski svetniki in ostali povabljeni šele sredi junija položili temeljni kamen. Boštjan Blatnik, vodja prodajne službe pri Imosu, je pojasnil, da gre zgolj za simbolno dejanje, s katerim so počastili tudi grosupeljski občinski praznik.

Stavba bo imela kletne prostore, pritličje in tri etaže, ki bodo namenjene upravni enoti, četrto etažo bodo prodali na prostem trgu, občina pa bo v zameno za zemljišče dobila tudi večnamensko konferenčno dvorano za seje in prireditve. Stavba bo navzven in navznoter zelo sodobna, s sodobno infrastrukturo, dvigali in računalniško podporo.

Župan Janez Lesjak je v uvodnem govoru povedal, da bo nova stavba pomenila veliko pridobitev za vse tri občine in samo mesto Grosuplje, saj bo tako vsaj jedro dobilo mestno obliko. Dodal je še, da bodo v kratkem uredili okolico, Kolodvorsko ulico nameravajo spremeniti v sprehajalno cono, zgraditi parkirno hišo ter urediti manjši park.

Načelnica upravne enote Grosuplje Nevenka Gorec je bila nad novogradnjo navdušena, saj bo selitev, ki je načrtovana marca prihodnje leto, olajšala delo uslužbencem in vsem uporabnikom upravne enote in drugih javnih služb.

Dušan Hočvar, namestnik generalnega sekretarja vlade in občinski svetnik, si je več let prizadeval, da Grosuplje dobi novo stavbo, v kateri bodo združene javne službe in pa dvorana, ki jo bodo za seje in sestanke lahko uporabljali svetniki in ostali občani. Zgradbo bo namreč plačalo Ministrstvo za javno upravo, zanjo pa bodo odšteli dobrih 4.4 milijona evrov.

Helena Miklič

Slavnostna seja

Ob največjem slovenskem državnem prazniku dnevu državnosti praznuje tudi občina Grosuplje. Ob tej priložnosti Občina Grosuplje pripravi vsako leto slavnostno sejo občinskega sveta, Zveza kulturnih društev pa oblikuje kulturni program. V njem so letos sodelovali: Trobilni kvartet Chorus pod vodstvom Jerneja Kralja je zaigral na začetku slovensko himno, mladi člani gledališča Hiška pod mentorskim vodstvom Irene Žerdin so recitali nekaj pesmi, sodelovali pa so še učenci Glasbene šole Grosuplje s klarinetom, violino in citrami.

Slavnostna seja je bila v Kulturnem domu Grosuplje v ponedeljek, 23. junija.

Program je povezovala Simona Zorc Ramovš, ki je v svojem nagovoru izpostavila tudi praznovanje 500-letnice Primoža Trubarja z zapisom dr. Kozme Ahačiča. Primož Trubar je »lubim Slovincem« oznanjal novi vek v pozni renesančni dobi. Občina Grosuplje pa se letos poleg Trubarja spominja tudi 110-letnice rojstva Louisa Adamiča in 200 let prihoda Franceta Prešerna na Kopanj. V besedilo je vpleta tudi priznanja na regijskih in državnih ravneh, ki so jih prejele posamezne kulturne skupine v občini ter dodala povabilo na nekatere pomembnejše prireditve v prihodnjih dveh mesecih.

Slavnostne seje se je to pot poleg nagrajencev, njihovih bližnjih in prijateljev udeležilo tudi nekaj občanov. Še posebej pa je razveseljivo, da se je slavnostne seje udeležilo tudi večina občinskih svetnikov. Zato lahko rečemo, da je bila tudi slavnostna seja sklepčna.

Iz slavnostnega govora župana Janeza Lesjaka

Župan je uvodnem delu začel »formalno sejo«, ki pa ni navadna, saj ob nastopajočih kulturnikih Občina Grosuplje napravi

vsako leto tudi »pregled opravljenega« v preteklem letu ter ob tej priložnosti podeli tudi nagrado (letos po novem pravilniku samo eno) in priznanja vsem tistim, ki so njeno ime utrjevali znotraj njenih meja in ga ponesli tudi širše. Ponovno pa je izpostavil občinski praznik, ki ga praznujemo skupaj z državnim praznikom. Ali bomo v občini našli nek dogodek iz zgodovine, ki bi ga lahko vsi skupaj praznovali?

Iz tega razloga je »nekoliko pomešal« tudi dogodke na občinski in državni ravni. V Žalni se dokončuje gradnja nove šole, ki je v tem času največji projekt. Pripravlja se vrsto investicij, ki bodo stekle v bližnji prihodnosti. Končuje se gradnja zadrževalnika Bičje. Gradijo se tudi kanalizacije, vodovodi in še nekaj drugih zadev, ki so v pristojnosti občine.

Občina je že od osamosvojitve naprej postorila veliko. Zavedati se je treba, kakšne so bile prvotne razmere v Grosupljem, pa tudi v okolici. Grosuplje je postalo mesto s skoraj 8.000 prebivalci, vseh ljudi v občini pa je skoraj 18.000. S povečanjem števila prebivalcev pa se večajo tudi zahteve in potrebe. Modrost občinskega sveta pod njegovim vodenjem se je vendarle pokazala v okviru najboljših možnosti.

Leta 1991 je bilo prav tako vroče, kot je bilo tistega ponedeljka, ko je bila slavnostna seja. Vročino je povečevala tudi vojna, ki se je začela takoj po razglasitvi samostojne države Republike Slovenije. Slovenci smo se bolj kot z orožjem jugoagresorju zoperstavili predvsem z odločno voljo, čeprav so odločilne bitke izbojevali pripadniki teritorialnih in policijskih enot. 17 let mineva letos od teh vročih časov. Hoteli smo, da imamo svoje na svojem. Zdaj to imamo. Tudi v Grosupljem so vsi, ki so sodelovali skupaj z njim, veliko postorili. Nič niso metali stran. Samokritično je tudi dejal, da je v času, ko je bil še občinski svetnik, večkrat razmišljal drugače.

Mislil je, da se zadeve ne odvijajo tako, kot bi se morale. Ko se zdaj ozira nazaj, meni, da je za družbo bilo vse dobro. Razlika je le v prioritetah. Nekoč se je več gradilo komunalno infrastrukturo in predvsem ceste. Zdaj se gradijo bolj objekti družbenega standarda, kot so šole z velikimi večnamenskimi dvoranami, vrtci, pa tudi občinska stavba, knjižnica, preurejeni so bili tudi nekateri pomembni objekti.

Žal se tudi družbeni standardi zelo hitro dvigujejo. Občina je že leta 2003 prestopila prag razvitih. Zdaj ji spet zmanjkuje sredstev, da bi sledila zakonskim obveznostim. Zdaj, ko smo že postali Evropejci in smo z vsemi pohvalami zaključili predsedovanje tej skupnosti, smo spregledali nekaj – da se je ta Evropa razvijala bolj ali manj kakšnih 100 let dokaj kontinuirano. Pri nas smo se skoraj ves ta čas borili z balkansko mentaliteto. Zdaj ugotavlja, da je jarem, ki smo si ga z vstopom v Evropsko unijo naredili, pretežak. Obveznosti bodo namreč pretežke. Zaradi tega je slovenska družba po njegovem že zabredla v ekonomsko krizo.

Podobno je tudi v Grosupljem. Kljub razvitosti je v občini ostalo vrsto zadev, ki bi jih morali pospešeno uresničevati, a jih finančne zmožnosti proračuna ne dovoljujejo. Ker imamo standarde iz »skandinavskih« okolij, ki so celo nad evropskim povprečjem, nastopa tudi v občini Grosuplje vrsta težav. Ravno v teh dneh so na občini poizkušali letos prvič rebalansirati proračun, zato so ti podatki zelo sveži, predvsem pa tudi zanj in ostale, ki se bodo slej ali prej morali spoprijeti z njim, šokantni. Zato se bo treba na marsikaterem področju odrekati celo nekaterim zakonskim obveznostim.

»V letošnjem in prihodnjem letu poteče Sloveniji rok za ureditev ravnanja z odpadki. V tem času nismo naredili niti enega smetišča. Evropa v teh stvareh ne bo milostna.« Nismo dobro organizirani. Pokrajine so pogoj za pridobivanje sredstev. A predno bo delo na operativni ravni steklo, bo minilo še kar precej časa. Leta 2013 poteče rok za ureditev odpadnih voda. V Grosupljem je treba narediti v ta namen celo vrsto novih kanalizacij in čistilno napravo. »To so projekti, težki 6 mio €.« Če bo občina to sama gradila, pomeni, da bo vse narejeno v približno 20-ih letih. In čeprav se ponujajo sredstva za participacijo samo 30-40 %, tudi le-teh ni. Nanizano problematiko je predstavil z namenom, da bi tudi v občini Grosuplje čim bolj začeli razmišljati realno in da bi vsi skupaj delovali v okvirih možnosti. Kljub temu pa naj bi bili državni in občinski prazniki priložnost, ko bi praznovali tudi delovne in druge uspehe.

Zapisal Jože Miklič

V mojem srcu je prostor za vse ljudi

Predsednik države dr. Danilo Türk je razpisal parlamentarne volitve, ki bodo v nedeljo, 21. septembra.

Stranka N.Si – Nova Slovenija je na svoji seji sprejela sklep, da podpre mojo kandidaturu na jesenskih volitvah v Državni zbor Republike Slovenije. Prepričani

so, da bom znal zastopati in zagovarjati aktualne teme v občinah Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica zato, ker dobro poznam problematiko v teh občinah, saj župani zglede sodelujemo. Pripravil bom program, ki ga bom zagovarjal, ter projekte v teh treh občinah. Menim, da Grosuplje potrebuje nov vrtec, športne površine ter ureditev celotne komunalne infrastrukture...

Potrudil se bom, da bom izvoljen, saj bi tako pripomogel k hitrejšemu razvoju teh treh občin, ker kot župan Občine Dobropolje vidim, kako stvari funkcionirajo ter na kakšen način se pride do določenih projektov, ki so financirani s strani države. Zato je dobro imeti čimveč poslancev iz tega okoliša.

Prizadeval si bom, da bi dobil najbolj sveže in aktualne informacije o vseh stvareh. Zato svoja stališča, vaše predloge, vprašanja, mnenja posredujte na mail kandidat. janezpavlin@gmail.com in Vam bom z veseljem odgovoril.

Želim Vam lepe dopustniške dni, izkoristite jih maksimalno!

Janez Pavlin, kandidat za DZ

Skupni kandidat N.Si za državno-zborske volitve

Stranka N.Si Občinski odbor Grosuplje je na rednem letnem občnem zboru stranke 16. 5. 2008 v Grosupljem obravnaval in potrdil predlog skupnega kandidata na letošnjih državnozbornih volitvah. Za kandidaturu je izbran Janez Pavlin, Ponikve 34, 1312 Videm - Dobropolje.

Njegova osebna izkaznica: rojen 7. 5. 1969, po poklicu univ. dipl. ing. strojništva, njegova prva zaposlitev - SCT inženiring, v tem mandatu pa opravlja funkcijo župana v občini Dobropolje. G. Pavlin Janez je dobil soglasno podporo v občinskih odborih Dobropolje, Ivančna Gorica in Grosuplje.

S prepričljivo gotovostjo lahko rečemo, da stranka N.Si za tokratne državnozbornske volitve nudi zaupanja vrednega kandidata.

N.Si, OO Grosuplje, predsednik Janez Kozlevčar

RO MSI ZD je organiziral Kino na prostem

RO Mlade Slovenije Zahodna Dolenjska je v soboto, 28. 6. 2008, na Kitnem Vrhu organiziral kino na prostem, piknik ter športne in družabne igre »VEČ MLADOSTI«.

Dogodka smo se udeležili mladi in mladi po srcu iz celotne regije. Prireditev je lepo uspela, saj je lahko vsak izbral sebi ljubo aktivnost, saj smo v okviru športnih in družabnih iger organizirali nogomet, odbojko, pikado, hkrati pa je

bilo poskrbljeno tudi za naše želodčke. Vse prisotne je pozdravila tudi poslanka matične stranke N.Si Marjetka Uhan, ki nas je počastila z obiskom. Ob tej priložnosti pa bi se RO MSI ZD zahvalil sponzorjem, saj brez njih tega projekta

ne bi mogli izpeljati, ter seveda tudi članom RO MSI ZD in OO MSI Ivančna Gorica, ki so kakorkoli pomagali pri izpeljavi tega projekta.

Jolanda Černivec in Boštjan Kastelic

Zdenka Cerar: Vrhunska strokovnjakinja ter prijazna in preprosta občanka Grosupljega

Ko z njo navežeš stike, se ti odpre kot spomladanski cvet in sprejme te v svoje okrilje, kot da si že od nekdaj njen najboljši prijatelj. Začutiš njeno toplino, preprostost, odkritost, pripravljenost za delo in pomoč tudi v težkih trenutkih. Občuduješ jo, koliko lahko stori v enako dolgem dnevu, mesecu, letu, kot ga ima vsak od nas. Pa sem se namenila napisati zgodbo njenega življenja. Na kratko seveda, saj bi podroben opis napolnil debelo knjigo.

Rodila se je 17. septembra 1941 v Ljubljani na Zaloški cesti 13. Stara hiša z ganki še vedno stoji taka, kot je bila.

Po osnovni šoli je obiskovala klasično gimnazijo, ki jo je oborožila z latinščino in staro grščino ter jo usmerila v humanistične vede. Odločila se je za študij prava in 1966. leta diplomirala na ljubljanski univerzi.

Po pripravništvu in pravosodnem izpitu je najprej službovala na Ministrstvu za finance, leta 1969 pa je kandidirala za mesto tožilke in kot namestnica občinskega javnega tožilca pričela svojo pravosodno kariero.

Ta jo je vodila navzgor preko Okrožnega na Višje in na Vrhovno tožilstvo. Delala je z mladoletnimi prestopniki, vodila oddelek za splošni kriminal. Dežurala je mnoge dneve in noči in spoznala vse vrste tožilskega dela, tudi specialno področje gospodarskih prestopkov.

Bila je mentor številnim pripravnikom. Kar dva mandata je bila predsednica Društva za kazensko pravo in kriminologijo Slovenije, ki je združevalo sodnike, tožilce, pravnike s fakultete in državne uprave, pa tudi socialne in penološke delavce. Več mandatov je vodila Društvo državnih tožilcev in bila kot izpraševalka članica komisije za pravosodne izpite.

Naj na tem mestu omenim, da je bila že v osmi gimnaziji kot odlična dijakinja sprejeta v Zvezo komunistov in bila njena članica do leta 1993, ko je podala izstopno izjavo.

Slika njenega dela nikakor ne bi bila popolna brez opisa njenega udejstvovanja na športnem področju in v družini.

Bila je dvakrat mladinska državna prvakinja Jugoslavije v gimnastiki in članica državne reprezentance, po končanem tekmovalnem obdobju pa trenerka in sodnica. Bila je med ustanovitelji športnega društva Pravniki. V njem je delovala kot funkcionarka in tudi kot športnica, saj je 20 let vodila žensko odbojkarstvo ekipo.

Je mati treh otrok in v tem obdobju je spremljal njihovo razvojno udejstvovanje v šolskih institucijah.

Za njeno delo na vseh navedenih področjih je bila 25. 12. 1984 odlikovana z državnim odlikovanjem Reda zaslug za narod s srebrno zvezdo.

11. marca 1999 je bila v Državnem zboru imenovana za generalno državno tožilko. Bila je prva ženska na tem mestu v zgodovini Slovenije. V petih letih svojega mandata je slovensko državno tožilstvo popeljala iz zaostankov in ga skupaj s kolegicami in koleginami naredila mednarodno prepoznavnega. Slovensko tožilstvo je leta 2002 gostilo generalne tožilce vseh držav sveta Evrope in posebno kitajsko tožilsko delegacijo.

Bila je članica izvršnega odbora Konference generalnih tožilcev Sveta Evrope in drugih forumov, a je tožilsko kariero prekinila s kandidaturo na mesto Ministrice za pravosodje Republike Slovenije. 20. aprila 2004 jo je Državni zbor imenoval za ministrico za pravosodje in to funkcijo je opravljala do novembra istega leta, ko je glede na volilni rezultat prišlo do zamenjave oblasti.

V času opravljanja dela generalne državne tožilke in ministrice za pravosodje ni bila članica nobene politične stranke. V Liberalno demokracijo Slovenije se je vključila v novembru 2004 in od tedaj dalje deli z njo vse dobro in slabo. Bila je članica vlade v senici, vodila je Odbor za pravosodje in Komisijo

za spremembe statuta. Članstvo LDS ji je izkazalo čast ter jo na mesto podpredsednice stranke izvolilo kar dvakrat.

Izvoljena je bila tudi za predsednico Lokalnega odbora LDS na Grosupljem in na mesto svetnice LDS v Svetu občine Grosuplje, kar ji pomeni poseben, nov izziv. V strokovnem pogledu ohranja stike s profesijo kot članica Komisije za pomilostitve pri predsedniku države in pa kot članica Komisije za pravosodne izpite.

Dobro se zaveda, da je Slovenija po ustavi ne le pravna ampak tudi socialna država, zato je tudi članica Rotary kluba Grosuplje, članica Komisije za otrokove pravice pri Zvezi prijateljev mladine in članica razsodišča pri Rdečem križu Slovenije.

V Grosuplje se je z družino preselila sredi poletja 1973. leta.

Nepozabno življenjsko izkušnjo je doživela 1. decembra 1981. leta. Z možem sta bila prijavljena za avionski izlet na Korziko. Zaradi močnega prehlada male hčerke Vesne sta se odločila ostati doma. Avionski polet se je končal tragično, Zdenka in Miro pa kot da sta se znova rodila. Veselje bližnjih in vseh, ki ju poznamo, je neizmerno. Še danes te ob misli na dogodke tistega dne močno stisne pri srcu.

In kaj pravi Zdenka ob vsem, kar je počela in še počne? Vesela je, da ji ostane še kaj prostega časa za tri otroke, štiri vnuke in moža Mira, ki je med drugim ambasador Slovenije za šport, strpnost in fair play. Skupaj z Zdenko še kaj postorita za Gimnastično zvezo Slovenije, ki ima ob težkih pogojih za delo zelo velike uspehe.

Mi pa ji želimo, da bi še naprej tako uživala v krogu svoje družine, s svojim znanjem in izkušnjami pa postorila še veliko dobrega na vseh področjih svojega udejstvovanja.

Anka Fabjan

Pred nekaj leti s svojimi štirimi vnuki.

V mladih letih kot vrhunska telovadka.

Na obisku pri vrhovnem tožilcu na Kitajskem.

Iztok se je rodil pred 32 leti. Že od otroških let živi v Grosupljem. Njegov oče izhaja iz bližnje vasi Kožljevec pri Polici, mama pa iz sosednje občine Ivančna Gorica iz Krške doline. Po poklicu je ekonomist. Zaposlen je kot vodja poslovalnice ene od slovenskih bank. Zdaj je zaposlen v Ljubljani, pred tem pa več let v Grosupljem. Deloval je na področju vseh treh občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobrepolje.

Kot domačin se je pojavil na področju javnega delovanja na različnih področjih.

Humanitarno delo v župnijski Karitas

Že kot otrok je aktivno deloval v Cerkvi. Od osamosvojitve Slovenije naprej je dejaven pri župnijski Karitas. Tu vidi zelo močne vezi hkrati s starejšimi in mlajšimi ljudmi in pravi, da so ti ljudje velikokrat v njihovem obisku našli veliko veselja in upanja. Zelo veliko za take ljudi pomenijo lepa in vzpodbudna beseda. Še posebej izkoristijo čas božičnih in velikonočnih praznikov in obiščejo med drugim tudi ljudi v Domu starejših občanov Grosuplje. Vseh obiskov je običajno okoli 300.

S tem delom, ko z mladimi obiščejo starejše, pa pravi, da spoznavajo, kakšen je svet še na drugi strani. Že mlad človek se mora v svojem poletu in razigranosti srečati tudi s starostjo in se soočiti z dejstvi, da bo moral po teh poteh stopati slej ali prej tudi vsak sam, ko je lahko nekdo reven, bolan, si ne more sam pomagati. To so stvari, s pomočjo katerih tudi lažje gledaš na življenje na vseh drugih področjih.

Delo z mladimi

Iztok je bil ustanovni član društva MISS – Mladinskega informacijskega svetovalnega središča Grosuplje, ki je bilo na začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja zelo dejavno z organizacijo različnih okroglih miz, posvetovanj, srečanj in odmevnih prireditev, precej pa so opravili dela tudi na socialnem področju. Bil je urednik revije, ki ga je izdajal MISS in so ga dobivala vsa gospodinjstva v občini Grosuplje. V tistem času so imeli objavljen tudi natečaj za izbor imena novoustanovljenega radia Zeleni val. V reviji so pisali o vsej mladinski problematiki in so orali ledino na tem področju, saj mladinska

Iztok Vrhovec: Najprej človek - ljudje te bodo le po tem opazili

dejavnost takrat še ni bila tako razvita.

Na javnih prireditvah se je zvrstila vrsta znanih slovenskih imen od pevcev do povezovalcev. Prireditve so bile izredno dobro obiskane. Napravili so nekaj dobrodelnih prireditev tako v okviru skavtov kot v samem društvu. S temi prireditvami so bile vzporedno povezane razne razstave ob božiču, veliki noči in cvetne butare. Enkrat so naredili dobrodelno prireditev z Nedeljskim dnevnikom in novinarko Nado Mavrič, ki še danes piše o »iskricah v žalostnih očeh«. Takrat so zbirali sredstva za družino Štekovič s Štajerske za opeko njihove nove hiše. Tudi nastopajoči so bili vedno dovtetni za to in so se večinoma odrekli honorarjem.

Pozneje je ustanovil društvo KIHEC – Društvo za kulturo in hec. V njem so se osredotočili predvsem na organizacijo prireditev. Zelo odmevna je bila prireditev Naj-Grosupeljčan in Naj-Grosupeljčanka. Na tekmovanju so sodelovali mladi, pa ne v lepotnem izboru, temveč so morali napisati spis o sebi, svojemu razmišljanju, pogledu na svet, o šoli, karieri... Takrat so prvič močno trčili ob vodstvo Občine, a so na koncu poželi vse pohvale. Spomni pa se, da je bilo v to prireditev vloženo pol leta garanja.

Gasilstvo

Naslednje poglavje v Iztokovem življenju je gasilstvo. V gasilske vrste je vstopil leta 1995 v Prostovoljno gasilsko društvo Grosuplje. Tudi tu se je poleg osnovne gasilske dejavnosti vključil v organizacijo različnih prireditev, predvsem pa v priprave raznih praznovanj. Kar nekaj le-teh je bilo povezanih tudi s takratnim beograjskim, zdaj že pokojnim nadškofom dr. Francem Perkom, ki je tudi njegov sorodnik. Prek njega je v gasilcih našel rdečo nit, s katero je začel intenzivno delati po letu 2000. V letošnjem letu pa je bil izvoljen za predsednika tega osrednjega gasilskega društva v občini, ki je tudi eno od večjih po obsegu in kvaliteti delovanja v Republiki Sloveniji.

Gasilci so pripravljeni pomagati v kakršnih koli razmerah ne glede na status ljudi. Njihova telefonska številka je odprta ob vsakem vremenu, podnevi ali ponoči. Gasilstvo je prav zaradi tega preživelo tudi različne politične sisteme in družbene ureditve. Poleg pomoči bližnjemu so poznani tudi po svoji prešernosti, saj so radi v veseli družbi.

V Prostovoljnem gasilskem društvu Grosuplje so letos začeli s praznovanjem 100-letnice delovanja društva, ki bodo v naslednjem letu z osrednjo proslavo doživele svoj vrhunec. Letos na Florjanovo nedeljo so v društvu prevzeli novo intervencijsko vozilo vrhunske kvalitete in opreme. V društvu so se odločili, da je treba tako obletnico praznovati skozi vse leto z več različnimi dejavnostmi in dogodki. Med drugim načrtujejo tudi eno dobrodelno prireditev.

Iztok je hvaležen vsem modrim predhodnikom v društvu, ki so pustili za seboj ogromno ustvarjenega. Na taki podlagi je možno graditi naprej. Imajo zgradbo, imajo ljudi, imajo opremo. S tem se vidi, da je društvo vseh 100 let delalo z enim utripom, uglašeno in je znalo upoštevati različna mnenja. Znalo je povezovati modrost starejših in zagnanost mladih.

Iztok o politiki

V gasilcih Iztok vidi predvsem dejavnosti, ki jih je razvijal že prej v Karitas in med mladino – delo z ljudmi in za ljudi, pa ne za plačilo, pač pa za svoje zadovoljstvo in zadovoljstvo ljudi. Tako pot vidi v bodoče tudi na drugih področjih. Trdi, da je treba biti najprej človek, potem morda še kaj drugega.

V zadnjih letih se Iztok srečuje še s politiko. Je aktiven član v podmladku Občinskega odbora Slovenske ljudske stranke Nova generacija, kjer je začel delovati leta 2006. V politične vrste je bil sicer povabljen že pred tem kar nekajkrat, vendar se nikoli ni odločil, da bi bolj dejavno sodeloval.

Splošno razširjeno javno mnenje v Sloveniji v zadnjem času je, da je politika nekaj slabega. V tem delovanju pa Iztok meni, da ni pomembno tisto, kar nekoga razlikuje ali kar posamezne politične sredine uveljavljajo prednostno, temveč tisto, kar je nato možno skupaj ustvariti kot neko optimalno možno rešitev. To pa pomeni, da mora dejaven politik vedno prisluhniti težnjam teh sredin, a hkrati trdno vztrajati na svojih koreninah. Ne mara ozkoglednosti. Že ime Slovenska ljudska stranka pomeni, da je stranka ustanovljena za ljudi. Stranka povezuje različno misleče. Letos se je povezala tudi s Stranko mladih Slovenije.

Srečanje na Kuclju

Letos so se ponovno zbrali člani in simpatizerji stranke na Kuclju, poleg grosupeljskega tudi izvršilna odbora iz Dobrepolje in Ivančne Gorice. Srečanje naj bi postalo tradicionalno. Na tem srečanju se je Iztok predstavil kot kandidat. Zadovoljen je, da je dobil tako močno in široko podporo. Želi pa si, da bi imel priložnost svojo energijo, izkušnje in poslanstvo uresničiti tudi s podporo volivcev in obljublja, da bo zaupanje tudi upravičil.

Po vseh izkušnjah, ki smo jih navedli v tem zapisu, Iztok pravi, da je (in bo) njegovo politično delovanje le nadgradnja tega dela, kjer vidi pot, kako še po drugi poti pomagati ljudem. Iz tega razloga je tudi pristal na kandidaturu za letošnje volitve v državni zbor. Kandidaturo so podprli vsi izvršilni odbori strank v občinah Grosuplje, Dobrepolje in Ivančna Gorica.

Nekdanji šmarski župnik Jože Mrvar – zlatomašnik »Marija, skoz' življenje...!«

V cerkvi sv. Mohorja in Fortunata v Žužemberku, je v nedeljo, 6. julija, imel slovesno zlato mašo Jože Mrvar, nekdanji župnik v župniji Šmarje. Slovesnosti so se poleg domačega žužemberškega župnika in dekana Franca Vidmarja udeležili tudi več drugih župnikov in nekdanjega stiškega opata dr. Antona Nadraha, ki so somaševali skupaj s škofom dr. Antonom Jamnikom. Med verniki, ki so napolnili polno ladjo pred leti obnovljene cerkve, je bilo tudi precej njegovih sorodnikov, med njimi tudi njegov brat, ki je na invalidskem vozičku ter več njegovih sester, med njimi tudi sestra Milka, ki g. Mrvarja spremlja ves čas njegovega duhovniškega poklica.

Jože Miklič

Slovesnost zlate maše

Slovesnost je začel s pozdravom eden od žužemberskih ključarjev in Mrvarjev sorodnik Franci Mrvar. Med slovesno pridigo je škof dr. Jamnik nanizal njegova pomembnejša prizadevanja v posameznih župnijah in ga opisal kot dušnega pastirja odprtega srca. Na njegovi poti pa se ne po naključju, temveč po Božji previdnosti, močno pojavlja sv. Marija, tako kot zavetnica župnijskih cerkva v Leskovcu in Šmarju, pa tudi kot čudežno ohranjen kip iz požgane žužemberske cerkve, ki prenovljen stoji na desni strani v sprednjem delu cerkvene ladje. Čeprav nedvomno njegovo novomašniško gesto »Izoblikuj, o Mati, duhovnike, da bodo s plamtečim srcem ogreli svet, ki je ves mrzel in trpek!« zveni precej pod pečatom težkih preizkušenj druge svetovne vojne in povojne arogantne oblasti do vsega, kar je dišalo po cerkvi in duhovnem, pa je s svojim delom g. Jože dokazal, da je bilo njegovo srce vedno vneto in svet le ni bil ob njem tako mrzel in trpek.

Slovesnosti se je poleg domačinov udeležilo tudi precej vernikov iz občine Grosuplje, še posebej iz šmarske župnije, ki so se mu pod vodstvom Antona Tiholeta zahvalili tudi z

darilom, zahvalil pa se mu je tudi sam župan občine Žužemberk g. Franc Škufca. Na koncu se je tudi sam zlatomašnik Jože Mrvar zahvalil vsem, ki so ga spremljali na njegovi poti, in tudi vsem nevidnim dobrotnikom, ki so delovali po sv. Duhu.

V bogoslužni besedi so sodelovali njegovi bližnji in daljni sorodniki, zelo ubrano in mogočno pa so ob orglah prepevali ubrani suhokranjski glasovi. Kot poslovilno pesem so na koru zapeli cerkveno ljudsko Marija skoz' življenje..., ki ji je pritegnila vsa cerkev.

Po končani skoraj dve uri trajajoči slovesnosti zlate maše so se verniki zadržali še ob pecivu in kapljici pred cerkvijo.

Nekaj postaj iz življenja zlatomašnika

G. Jože Mrvar se je rodil leta 1932 v vasi Cvibelj, ki leži zelo blizu žužemberske cerkve. K odločitvi za duhovniški poklic je poleg tradicionalno globoke verne družine nedvomno prispevala tudi druga svetovna vojna, ki je bila med ljudmi Suhe krajine še bolj kuta kot v drugih predelih Slovenije.

Leta 1953 se je vpisal v bogoslovje in že leta 1958 doštudiral, zapel novo mašo in odšel

kot kaplan na Videm v Dobropolju, kjer si je nabiral dobra štiri leta izkušnje za delo v Gospodovem vinogradu, kot sam pravi. G. škof Jamnik pa je med pridigo izpostavil, da je prav on krstil njega, zato ga je poimenoval za svojega duhovnega očeta.

Prva postaja, kjer je bil župnik kar celih 18 let, so bile Moravce. Mlad in zagnan se je lotil dela tako na pastoralnem kot tudi na gospodarskem področju. Bila so to zlata leta njegovega duhovništva, v njegovem obdobju pa se je odločilo za duhovniški poklic iz moravske župnije več mladih vernikov, med njimi tudi sedanji bolniški župnik Miro Šlibar.

V Dolenji vasi pri Ribnici je bil nato župnik v letu 1981 in 1982. Na obrobju kočevskih gozdov je znova spoznaval zaznamovanost teh krajev z drugo svetovno vojno. Takrat je bil uradno župnik tudi v Grčaricah in Gotenici, a je župniji kot pravi sam komajda videl. Mačkova ozna in pozneje udba je cerkvi že zdavnaj porušila kot tudi številne druge cerkve na Kočevskem.

Leta 1982 je za šest let odšel v največjo župnijo Leskovec pri Krškem. Čeprav lepa župnijska cerkev s številnimi podružničnimi cerkvami, pa je vse to zahtevalo, da je bilo treba vse zgradbe tudi precej obnavljati.

Med slovesno pridigo je škof dr. Anton Jamnik izpostavil zlatomašnikovo zagretost za duhovniški poklic.

Sestre zlatomašnika Jožeta Mrvarja pri zlati maši. Tretja z leve je sestra Milka.

Brat zlatomašnika je na invalidskem vozičku. Tudi njega je močno zaznamovala druga svetovna vojna.

Zlatomašnik Jože Mrvar skupaj s škofom dr. Jamnikom in nekdanjim stiškim opatom dr. Antonom Nadraham vstopa v sprevedu v mogočno zgradbo žužemberške cerkve skozi glavni vhod.

Kar sedemnajst let do leta 2005 je nato Jože Mrvar preživel v župniji Šmarje. Starodavna zgodovina cerkve in bližnje Magdalenske gore ter nasploh vseh okoliških krajev so ga pritegnila poleg rednega duhovniškega dela tudi v kulturno delo. Še posebej se je posvetil obnovi Turnčka in zbiranju zgodovinsko-etnoloških in umetniških predmetov, obnovi poslikave v cerkvi ter praznovanju 500 letnice šolstva v kraju. Za vse to delo, pomembno tudi na širšem družbenem področju, je prejel med drugim tudi najvišje občinsko priznanje – Nagrado z zlatim znakom občine Grosuplje. Zdaj svojo božjo službo opravlja kot duhovni pomočnik v Zalogu v župniji Cerklje na Gorenjskem.

Obnova žužemberške cerkve

Med vojno so partizani požgali prav na Florjanov dan leta 1944 obe cerkvi, tako žužemberško kot tudi podružnično cerkev v Cvibljju, ki sta več dni goreli.

Žužemberško cerkev z dvema mogočnima zvonikoma so nato šele v samostojni Sloveniji pod vodstvom takratnega župnika

Franca Povirka obnovili s posebnim arhitekturnim pristopom, ki se že od daleč spozna predvsem po steklenih konstrukcijah na zvonikih. Obnavljali so jo vse do zdaj, ko so tik pred slovesnostjo zlate maše postavili po starih fotografijah narejen nov zelo podoben oltar staremu in ga je nato že naslednjo nedeljo, 13. julija, na farno žegnanje blagoslovil novomeški škof mons. Andrej Glavan. Pri rezbarskih delih je dobršen del opravil domači rezbar Miha Legan, ki je vodil in koordiniral dela tudi drugih sodelavcev.

Jože Miklič: Moja srečevanja z župnikom Jožetom Mrvarjem

Intenzivneje sem se z g. Jožetom Mrvarjem začel srečevati sredi devetdesetih let, ko smo pripravljali na občinski ravni prvo praznovanje Marijinega vnebovzeta 15. avgusta, takoj po razglasitvi praznovanja državnega praznika, ki je hkrati tudi evropski praznik, saj zvezde na evropski zastavi predstavljajo Marijino krono. Takrat smo razmišljali, kje bi bil najprimernejši kraj, da bi to praznovanje prišlo najlepše do izraza. Po kolebanju med Kopianjem in Magdalensko goro smo se na koncu odločili, da pripravimo praznovanje na Magdalenski gori. Njena lokacija, starodavna zgodovina in že na pol planinska pot je kar sama ponudila ime prireditvi – Tri tisoč let evropske kulture.

Občinski odbor za pripravo prireditve, v katerem sva sodelovala z go. Likovičevo in še nekaterimi občani in okoličani, je odšel k župniku Jožetu Mrvarju v Šmarje in ga poprosil za soglasje za prireditev v cerkvi in ob njej. Povabili pa smo ga, da bi na začetku praznovanja radi imeli tudi sv. mašo za domovino. G. Jože se je takoj navdušil nad idejo in nas večkrat ob nadaljnjih pripravah presenetil tudi s sladkarijami in šilčkom žganega. Pripravil sem zloženko z enakim naslovom Tri tisoč let evropske kulture, ki sem jo pred prireditvijo tudi prilagodil in izobesil na stranska vrata, da si obiskovalci

Porušena žužemberška cerkev tik pred začetkom obnove.

lahko preberejo nekaj podatkov iz te bogate zgodovinske in verske zakladnice. (Pano vztraja na vratih že več kot deset let, treba bi ga bilo le prenoviti.)

Na prireditvi so nastopili razni domači kulturni ustvarjalci, program pa je popestril tudi basbaritonist Marko Fink, ki je že takrat začel razmišljati, da bi se vrnil v naše kraje. Nato je prireditev postala tradicionalna. Na njej so se zvrstili poleg domačinov tudi razni visoki gostje od župana Rudolfa Rometa, nadškofa dr. Franca Perka, škofa dr. Antona Jamnika, stiškega opata dr. Antona Nadraha, vojaškega kurata dr. Jožeta Pluta in drugih. Po umiku občinskega odbora za pripravo prireditve je organizacijo prireditve prevzelo na novoustanovljeno Turistično društvo Magdalenska gora.

Pozneje sem se dokaj redno srečeval z njim ob raznih večjih dogodkih v cerkvi in izven nje, nazadnje dokaj dejavno tudi kot tajnik organizacijskega odbora v Kulturno raziskovalnem društvu Turnček, ki je poskrbelo za pripravo praznovanja 500 let šole v Šmarju.

Na njegovo osebno željo sem poskrbel skupaj z Občino Grosuplje, da prejema Grosupeljske odmeve na svoj novi naslov.

Hvaležen sem mu, da sem bil lahko sopotnik na delu njegove bogate življenjske poti.

Jože Miklič

Del vernikov v polni cerkvi svetega Mohorja in Fortunata med zlato mašo.

»Ne vrag, le sosed bo mejak!«

Tradicionalna proslava dneva državnosti na Polževem v skupni organizaciji občin Grosuplje in Ivančna Gorica je bila to pot organizirana že šestič. Svečanost se je najprej začela z mašo za domovino, ki jo je daroval stiški opat Janez Novak ob asistenci krškega župnika Marka Burgerja, šentjurskega župnika Antona Hostnika, vojaškega kurata dr. Jožeta Pluta in še nekaterih drugih. Nadaljevala pa se je pod smučiščem in ob hotelu pod velikim šotorom.

Jože Miklič

Maša za domovino

V lepem vremenu se je zbralo veliko vernikov znotraj (in zunaj) stare gotske cerkve. V njej je bil pred 444 leti postavljen oltar sv. Duha z dvanajstimi apostoli z motivom, ko so bili krščeni v reki Jordan. Z mašo za domovino so počastili spomin na padle v vojni in prosili Boga, da bi se v Republiki Slovenija z voditelji na čelu zavzemali za vrednote, ki nas bodo povezovale in ne razdvajale.

Stiški opat Janez Novak je v svoji pridigi poudaril, da bi se vsi skupaj radi zahvalili Bogu za našo prelepo domovino, ki dopolnjuje sedemnajsto leto svoje samostojnosti. Veseli in ponosni smo, da živimo v tem rajju pod Triglavom, ki ji tudi drugi državniki priznavajo podobo raja. Pred sedemnajstimi leti so se nekateri bali priznati Slovenijo, češ da je premajhna in ne bo sposobna sama preživeti. Kdo bi takrat upal biti prerok, da bi napovedal predsedovanje združeni Evropi s skoraj 500 milijoni prebivalci? Priča smo izrednemu ekonomskemu in tehničnemu napredku.

Po drugi strani pa slišimo vedno večje tarnanje, ker ljudje nimamo nikoli dovolj, po čemer smo močno prepoznani v naši domovini. To je zaradi človekovega odprtega duha v neskončnost. Sreča in zadovoljstvo pa sta doma tam, ko je človek vesel in srečen ob tem, kar mu je dano.

Človek ne živi samo od kruha. Mnogi ne priznajo, da imajo duha, ki bi ga bilo treba nasititi, drugi pa poskušajo nasititi duha z materialno hrano in čim višjim položajem v družbi. Vse to pa spremljajo lahkoživost, lahkomišelnost, zabave, alkohol, mamila in druge instantne rešitve. Na koncu teh poti nas večkrat čaka obup. Slovenci smo znani po številnih samomorih. Da pa bi se temu izognili, se moramo vsi čim bolj prizadevati, da bi spoznali, kaj so prave vrednote.

Opat p. Janez Novak se je v pridigi zahvalil

tudi vsem, ki so dejavno sodelovali v času osamosvojitve in so uresničili to, kar so rodovi pred nami samo želeli. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki so v času osamosvojitve izgubili življenje - naj jim Bog podari večno življenje. Vse, ki so izgubili zdravje, pa naj obdari z bogatimi duhovnimi darovi. Hkrati ga prosimo za blagoslov naši domovini in podporo državnim voditeljem, mi pa naj bi bili na svojo državo bolj ponosni in da bi znali uravnovežiti pravice in dolžnosti.

Na koncu sta se Pavle Groznik s predsednikom Krajevne skupnosti Višnja Gora Slavkom Zadeljem vsem duhovnikom zahvalila, prav tako pa tudi ključarju in pevskeму zboru.

V čast domovini

Na prireditveni prostor so se pod taktom godb na pihala v povorki razvrstili trebanjske mažoretke, člani Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje in Kočevje pod vodstvom predsednika Borisa Peterke, Združenje šoferjev in avtomehaničev Ivančna Gorica, gasilci iz prostovoljnih gasilskih društev Gasilske zveze Ivančna Gorica ter šmarski gasilski veterani s svojo staro brizgalno in v zgodovinskih uniformah še iz časov rajnje Avstrije.

Prireditve ob vznožju smučišča se je poleg obeh županov Janeza Lesjaka in Jerneja Lampreta ter župnikov in stiškega opata udeležil tudi minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak, vse pa so na prireditveni prostor pripeljali z zapravljički člani Društva ljubiteljev konj Višnja Gora, člani Društva ljubiteljev starodobnikov Škofljica pa so pripeljali slovensko, evropsko, ivanško in grosupeljsko zastavo.

Župan Janez Lesjak je v pozdravnih besedah in čestitkah dejal, da so bili pred sedemnajstimi

leti pravi ljudje na pravih mestih tako na vojaški strani kot tudi na politični, in tudi ti kraji so odločilno prispevali v tem boju. »Edina težava, ki jo imamo, je, da se zdaj ne moremo več izgovarjati na druge. Zdaj smo odvisni sami od sebe.« Župan Jernej Lampret pa je pozval vse prisotne k povzdigu vrednot, ki nas osrečujejo. Bodimo hvaležni tudi vsem preteklim rodovom in posameznikom, ki so kdajkoli razmišljali in naredili kakršen koli korak v smeri naše državnosti.

Iz slavnostnega nagovora

Minister za gospodarstvo Republike Slovenije mag. Andrej Vizjak je v slavnostnem nagovoru izpostavil sedemnajstletno uspešno prehojeno pot. Slovenija je mednarodno uveljavljena. Kdo si je še pred 18 leti predstavljal, da bomo mejo prečkali in nas ne bo nihče ustavljal? Na doseženem pa ne smemo nikoli zaspati! Treba je skrbeti za prihodnost mladih, da bodo lahko odgovorno prevzeli krmilo države v bodočnosti v roke. Mnogo zakonov je že usmerjenih v to, čaka pa še veliko dela, da bi imeli vsi enake možnosti.

Tudi v vojni za Slovenijo se je pokazalo, da nista dovolj samo materialna in vojaška moč. Pomembno je srce, volja, znanje in prava želja. Vse to Slovenci imamo. Minister Vizjak pa meni, da lahko Slovenci v manj kot desetih letih dosežemo standard 10 najrazvitejših držav.

Slovenija zaključuje predsedovanje Evropski uniji z vsemi čestitkami. Z njim smo dokazali, da bomo v prihodnje sooblikovali družbo tudi izven naših meja.

Podelitev priznanj OZVVS Grosuplje

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Grosuplje je ob tej priložnosti

podelilo zaslužna priznanja Goranu Šuligoju, Metki Volčič Šišernik in Dušanu Strnadu ter Jurišni enoti Teritorialne obrambe 5711/50, ki je blokirala skladišče jugoarmije v Grosupljem. Priznanja je podelil predsednik OZVVS Grosuplje Boris Peterka.

Dušan Strnad, ki je hkrati tudi generalni tajnik SDS. Na koncu sta se skupaj s predsednikom Krajevne skupnosti Višnja Gora zahvalil g. ministru Vizjaku in stiškemu opatu g. Novaku s knjigo Pavla Groznika, ki je izšla ob 530 letnici Višnje

Gore. Prireditev je vodila tv voditeljica in nekdanja radijska napovedovalka Tjaša Hrobat.

Po proslavi je za zabavo in ples igral ansambel Bobri, kriškovaški gasilci pa so poskrbeli za jedačo in pijačo.

Kulturni program

Prireditev so sooblikovali skupaj z občinama tudi Turistično društvo Višnja Gora ter JSKD Ivančna Gorica in Zveze kulturnih društev Grosuplje. Iz grosupeljske občine naj še posebej omenimo mlado vokalno-instrumentalno skupino Mlada zarja iz Račne in orkester Glasbene šole Grosuplje, PGD Grosuplje pa je predstavilo svoje novo gasilsko vozilo GVC 16/25. Nastopili so še mladi igralci Kulturnega društva Višnja Gora z dramtizacijo Jurčičeve Kozlovske sodbe v Višnji Gori. V programu sta nastopila tudi igralec in pesnik Tone Kuntner in pevka Alenka Gotar.

Odbor za pripravo in izvedbo proslave je koordiniral podžupan Ivančne Gorice

Urejanje javnih zelenih površin v Grosupljem: analiza potreb

Uvod

Za Grosuplje kot mlado mesto in primestno naselje velike Ljubljane je značilen velik porast stanovanjske ter poslovno-obrtne gradnje. Urejanje odprtega prostora temu razvoju ni vedno uspešno sledilo in zelene površine mesta v procesu urbanizacije niso bile obravnavane celostno ter enakovredno drugim rabam prostora. Glede na to, da je posluš za urejanje odprtega prostora pri mestnih službah danes večji in da morajo občine do konca leta 2009 pripraviti nove občinske prostorske načrte, ima mesto zdaj odlično priložnost, da pripravi tudi ustrezen koncept zelenih površin in odprtih prostorov. Da bi dobili vtis, kakšne

so potrebe po urejenih javnih zelenih površinah v Grosupljem, je bila narejena analiza prostora in izvedena manjša anketna raziskava med prebivalci mesta.

Pomen zelenih površin v mestih

Grosuplje ima znotraj poselitvenega območja veliko prostih zelenih površin, v neposredni bližini pa tudi pestro zaledje naravne in kulturne krajine, ki sta privlačni za rekreacijo. Vprašanje je, ali je sama količina dovolj, da se na primer zadovoljijo potrebe prebivalcev po preživljanju prostega časa na odprtem? Ali je morda pomembno tudi, kako so te površine urejene?

Prebivalci mesta niso homogena skupina, temveč govorimo o zelo raznolikih skupinah uporabnikov. To se odraža tudi v oblikovanju odprtega prostora in zelenih površin. Urejene javne zelene površine v neposredni okolici svojega doma potrebujejo otroci, starejši, mladi in funkcionalno ovirani ljudje. Govorimo o poljavnih zelenih površinah v stanovanjskih območjih, ki morajo biti v prvi vrsti varne in udobne ter glede na starostno skupino ustrezno vsebinsko in strukturno zasnovane. V širšem prostoru mesta so poleg omenjenih skupin tudi športniki in drugi rekreativci, ki zahtevajo specifične površine. Razlike v dejavnostih in načinu uporabe odprtega prostora moramo gledati tudi izhajajoč iz življenjskih stilov.

Ti so najbolj povezani s starostjo, izobrazbo, socialnim in zaposlitvenim statusom, zdravstvenim stanjem, družabnim življenjem ipd. V Grosupljem se razlike pojavljajo tudi na relaciji med priseljenimi prebivalci in domačini ter med tistimi, ki živijo v večstanovanjskem objektu ali prostostoječi hiši. Slednja relacija je bila preverjena tudi z anketo.

Pomen zelenih površin in odprtih prostorov v mestih je večplasten. Poleg tega da zadovoljujejo potrebe prebivalcev, tudi oblikujejo mestni prostor in ga členijo ter vzdržujejo ekološko ravnovesje. Ustrezno in hkrati estetsko urejene površine ter prostori pomembno prispevajo k višji kakovosti bivalnega okolja in podobi/prepoznavnosti mesta. Slednja je sicer preplet tako urejanja/kompozicije odprtega prostora kot tudi arhitekturnega oblikovanja in urbanizma. Bolj kot sama količina zelenih površin v odprtem prostoru so torej pomembna naslednja merila: pestrost vsebin, kakovost ureditve, razporeditev površin, oddaljenost od uporabnikov, hierarhija prostorov znotraj mesta, velikost in vizualna prepoznavnost površin, povezave med posameznimi površinami v mestu in povezave z zaledjem ipd. Poleg tega je za Grosuplje kot majhno mesto značilno, da so lahko spremembe v prostoru ali izguba določenih vsebin glede na celoto zelo opazne in moteče. Urejanje odprtega prostora mora biti zato prilagojeno specifičnim problemom ali potencialom mesta. Med oblikovne podrobnosti sodijo na primer urejanje osrednjih mestnih parkovnih ureditev in ureditev pred objekti javnega značaja, drevoredov, brežin vodotokov, poti za pešce in kolesarje, usmerjanje pogledov na ključne prepoznavne elemente mesta, urejanje vstopov in mestnega roba, avtobusnih in železniških postaj, mestnih vpadnic itd.

Prostorska analiza

Podoba Grosupljega močno določa prevladujoči tip zazidave, t. j. enodružinska prostostoječa hiša z vrtom. Območja takega tipa pozidave so v primerjavi s celotnim območjem mesta in v primerjavi z območji večstanovanjskih objektov razmeroma velika, sklenjena in premalo členjena. Boljšo strukturo, kontrastnost in zanimivost prostora bi dosegli s členitvijo na podprostore, in sicer v obliki poljavnih zelenih površin, ki jih ob enodružinskih hišah v Grosupljem primanjkuje. Opozoriti velja, da čeprav zasebni vrt zadovolji veliko potreb prebivalcev po preživljanju prostega časa zunaj, ne omogoča naključnih srečanj in družabnih dejavnosti s širšim krogom ljudi kot tudi ne nekaterih drugih izbirnih in bolj specifičnih dejavnosti, na primer različnih

oblik rekreacije. Poljavni prostori morajo tako vključevati najmanj prostore druženja in prostore otroške igre. Ob večstanovanjskih objektih so poljavne površine razmeroma dobro urejene, velik problem pa predstavlja zasedanje zelenic in celo prostorov otroške igre s parkiranimi avtomobili. Razlog je v pomanjkanju parkirnih mest in hkrati v nepripravljenosti stanovalcev, da parkirajo svoja vozila na bolj oddaljenih prostih parkirnih površinah v mestu.

Ob pregledu urejenih zelenih površin na nivoju mesta se zastavi vprašanje, katere površine v Grosupljem so zares javne in dostopne vsem uporabnikom. Vse rekreacijske površine so namreč urejene in vzdrževane v sklopu osnovnih šol, prostori otroške igre pa v sklopu vrtcev. To pomeni, da je dostop za ostale uporabnike časovno omejen in površina v resnici ni javna. Kljub temu morajo bitivse te površine obravnavane kot javne, saj gre za edine površine s tako vsebino v mestu. Druge urejene javne zelene površine so redke manjše parkovne ureditve ali zelenice, kot so na primer tržnica, ureditev ob Adamičevem spomeniku ter ob Novi ljubljanski banki idr. V preteklosti so bile te površine bolj kot ne neustrezno urejene, slabo opremljene ali slabo vzdrževane, zaradi česar so jih prebivalci mesta uporabljali manj, kot bi jih lahko. Javne zelene površine so ustrezne ali uspešne takrat, kadar so na njih prisotni uporabniki, kadar so vsebinsko pestre, varne, udobne (zagotavljanje sence, zaščita pred vetrom), urejene in vzdrževane, pregledne, ustrezno opremljene in zasajene (pomembni število in razporeditev elementov) ipd. Danes se sicer stanje izboljšuje, a kot priporočilo velja omeniti, da se mora prostor oblikovati in urejati celostno ter premišljeno po omenjenih merilih. Tako bo mesto dobilo večjo prepoznavnost, odprti prostor pa bo bolj prijazen uporabnikom, ki ga bodo uporabljali, in najpomembneje, se na teh površinah zadrževali. Na splošno bi lahko rekli, da je razporeditev zelenih površin v večjem delu mesta dobra (oddaljenost od uporabnikov, lega ob ciljnih točkah ali ob najpogostejših poteh, ki jih v mestu peš opravijo prebivalci). Primanjkuje jih narobnih območjih, v smislu prej omenjenih poljavnih površin. V mestu so tudi številne zelenice, travniki in prostor ob potoku Grosupeljščica, ki nimajo dorečene vsebine in prostorske strukture. So v nenehni nevarnosti, da se tekom urbanizacije spremenijo v pozidane površine, čeprav so kot odprti prostori za mesto izrednega pomena.

S prostorsko analizo so prepoznani tudi nekateri drugi problemi odprtega prostora. Steze za pešce in kolesarje ter prehodi čez železniško progo so slabo ali pomanjkljivo urejeni, s čimer je slabo

dostopno tudi rekreacijsko zaledje (smer Grosupeljsko polje, Polica, Magdalenska gora). Z izgradnjo načrtovane obvoznice bo povezava med centrom mesta in zaledjem še bolj oslABLJENA, zato je treba pri njenem načrtovanju in oblikovanju posvetiti veliko pozornost ravno urejanju varnih stez in prehodov za kolesarje/pešce. Na podobo in doživljanje mesta pomembno vplivajo tudi vstopne točke ob mestnih vpadnicah, ki so v Grosupljem zaznamovane z večjimi ali manjšimi obrtno-poslovnimi conami. Te so slabo strukturirane, včasih neurejene in vizualno izpostavljene, zato je urejanje z zelenimi potezami in elementi na teh točkah nujno. Tudi slabo prepoznavno in strukturno neenotno podobo osrednjega dela mesta ob Adamičevi cesti se mora (pre)oblikovati s pomočjo zelenih potez in površin, čeprav ta podoba še zdaleč ni odvisna le od odprtega prostora in zelenih površin, temveč tudi od arhitekturnega oblikovanja.

Anketna raziskava

Anketni vprašalnik je vseboval dvajset vprašanj s podvprašanji. Sedemnajst vprašanj je bilo zaprtega tipa, z vnaprej podanimi odgovori, pri treh pa so anketiranci svoje odgovore zabeležili na zemljevidu mesta. Vprašanja so bila vsebinsko razdeljena v štiri tematske sklope: prepoznavnost in značilnosti mesta, kot jih vidijo priseljeni in domačini, podoba mesta, ki zajema tudi nove poselitvene posege, urejenost in potrebnost (kje, koliko) zelenih površin v Grosupljem ter socialno-demografske značilnosti. Število anketiranih je bilo razmeroma majhno, zato je raziskava predvsem pilotna.

Splošne izstopajoče ugotovitve anketne raziskave so naslednje:

- Anketiranim se zdijo zelene površine in odprti prostori v splošnem slabo urejeni. Izpostavljene so bile ureditve ob potokih, kolesarske in pešpoti v mestu, parkovne površine in rekreacijske poti v naravi. Za Grosupeljščico se večina zaveda, da so brežine že zelo pozidane, kar onemogoča uvajanje javnih vsebin, urejanje dostopov do vode in oblikovanje rekreacijsko-parkovne ureditve vzdolž potoka. Grosupeljščica se je med odgovori izkazala tudi kot območje, kamor bi anketiranci umestili parkovne ureditve (slika 1).
- Ureditve ob potokih, kolesarske in pešpoti ter parkovne površine so tudi tiste, za katere anketiranci menijo, da jih je v mestu premalo. Izkaže se, da javne zelene površine tako kot anketiranci, ki živijo v večstanovanjskih objektih, pogrešajo tudi anketiranci, ki živijo v enodružinskih hišah. Razlika je v tem,

da prvi bolj pogrešajo oblikovane zelene površine (parki, cvetlične gredice, poljavne površine), drugi pa poleg teh predvsem površine, namenjene rekreaciji.

· Odprti prostor ocenjujejo anketiranci kot manj primeren za družabne stike in razmeroma dolgočasen.

· Mesto opredeljujejo kot bolj podeželsko.

· Za obrtno-poslovne cone ugotavljajo, da potrebujejo več zelenja.

Sklep

Na podlagi analize prostora in anketne raziskave se lahko poda predloge o tem, katere zelene površine v mestu je potrebno zavarovati pred pozidavo in jim določiti program (poljavnih zelenih površin). Enako se lahko poda tudi ostale predloge za urejanje, ki bi izboljševali kakovost bivanja v mestu (podrobneje v: Sulič, 2008). Splošni, večji predlogi in cilji urejanja odprtega prostora v Grosupljem so (slika 2):

- ureditev linijskega parka in rekreacijskega območja vzdolž Grosupeljsčice,
- v sklopu objektov javnega značaja oblikovanje odprtih prostorov in zelenih površin vzdolž Adamičeve ceste,
- ureditev novih poljavnih zelenih površin in parkovnih ureditev ob stanovanjskih območjih na mestnem robu ter vzdrževanje in urejanje obstoječih poljavnih površin,
- vzpostavitev varnih in prijetnih poti za kolesarje in pešce,
- ureditev Koščakovega hriba kot parkovnega gozda, namenjenega rekreaciji.

Mesta, kot je Grosuplje, morajo imeti jasno strategijo razvoja zelenih površin in odprtega prostora, ki vključuje tudi upravljanje. K pripravi strategije in koncepta je potrebno pristopiti celostno, saj se tako lažje zadovolji različne potrebe prebivalcev po zelenih površinah, zagotovi ustrezno in kakovostno bivalno okolje ter zelene površine enakovredno drugim rabam vključiti v proces urbanizacije.

Vira:

Sulič, K. 2008. *Analiza potreb po javnih zelenih površinah kot pomoč pri njihovem urejanju*. Diplomsko delo. Kučan A. (mentor). Ljubljana, Biotehniška fakulteta. Oddelek za krajinsko arhitekturo. 129 str.

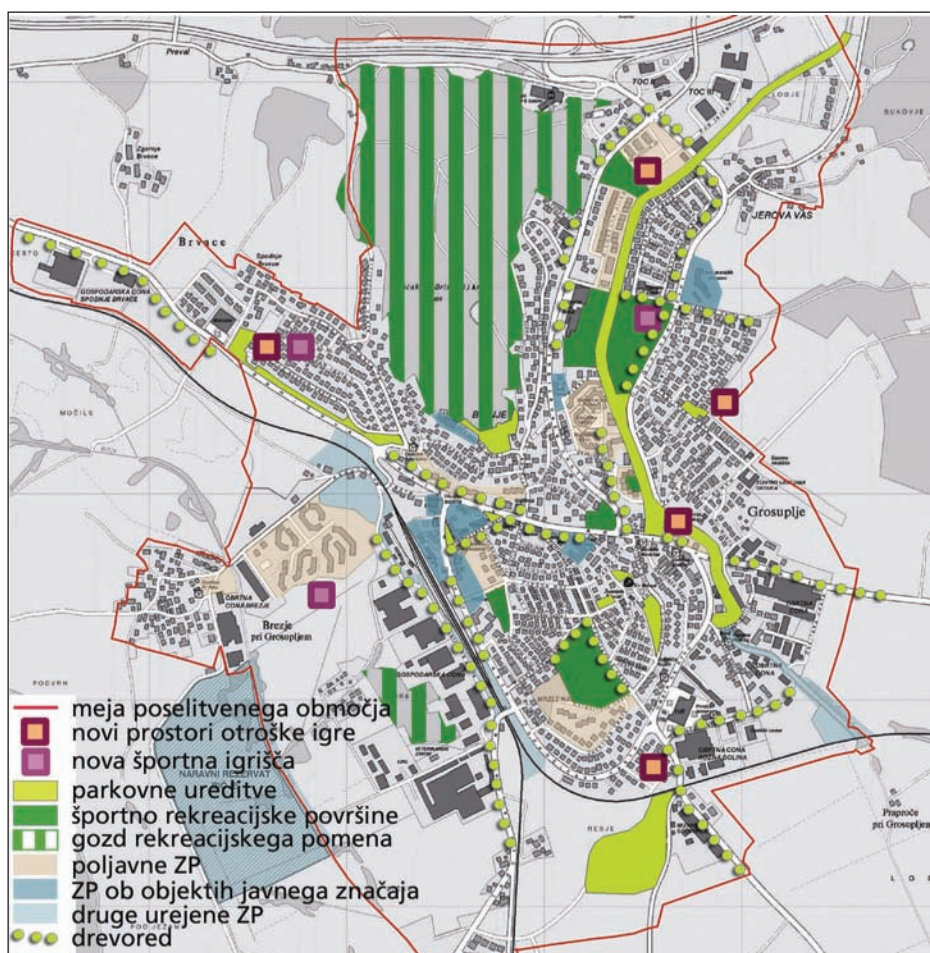
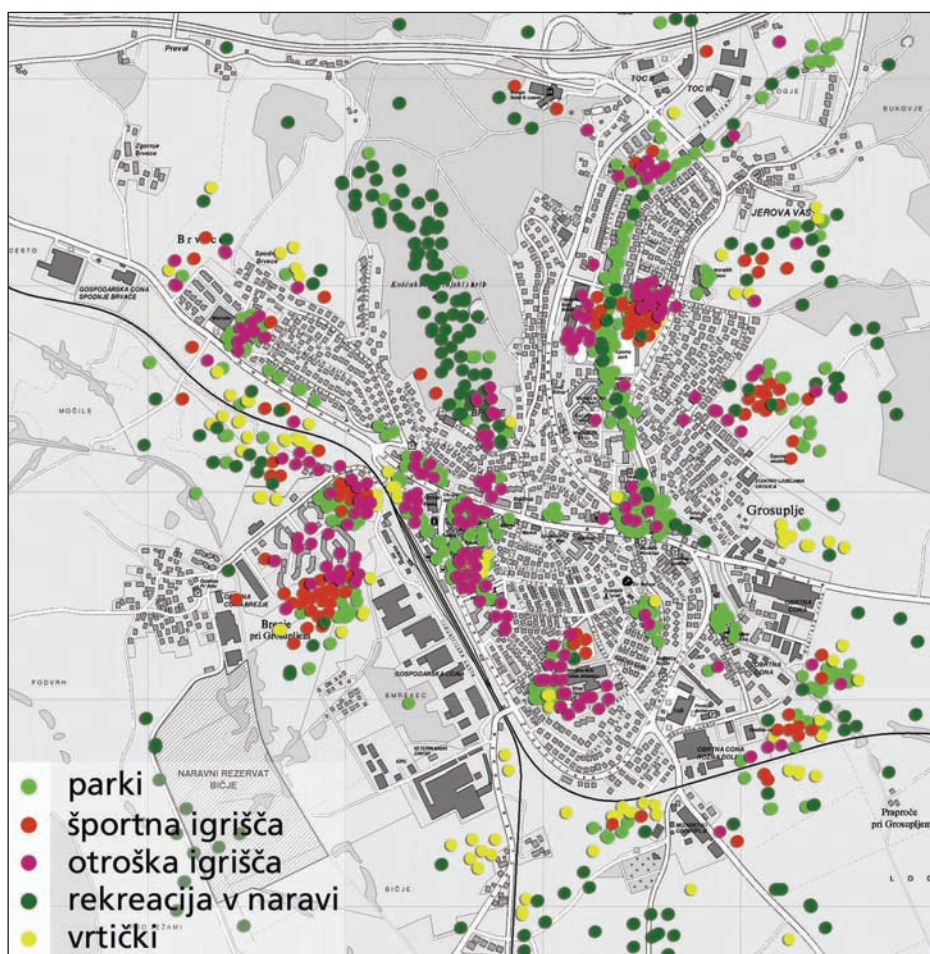
Načrt naselja Grosuplje v merilu 1:8000. 2006. Grosuplje, Občina Grosuplje in Geodetski zavod Slovenije, d. d. (kartografska podloga).

SLIKA ZGORAJ:

Odgovori anketiranih na vprašanje, kam bi umestili določene zelene površine (ZP). Izstopajoča območja predstavljajo možnosti za ureditev parkovnih in rekreacijskih območij (Sulič, 2008).

SLIKA SPODAJ:

Predlog obsega in razporeditve zelenih površin v Grosupljem (Sulič, 2008).

AŽUR

NEPREMIČNINE, DELNICE, SKLADI, MENJALNICA

Kolodvorska cesta 2 Grosuplje T 01 7860 880 F 01 7860 881 M +386(0)31 610 644 E azur@siol.net www.azur-nepremicnine.si

PRODAJATE? KUPUJETE? NAJ VAM POMAGAMO!

- najdemo kupca za vašo nepremičnino
- najdemo nepremičnino, ki jo želite kupiti
- uredimo vso dokumentacijo- od sestave pogodbe do predloga za vpis v zemljiško knjigo- v sodelovanju z odvetnico
- spremljamo vas do zaključka posla

Varno, zanesljivo, strokovno.

Saint-Gobain Weber je vodilni svetovni proizvajalec fasadnih materialov in lepil za keramiko. Zaradi izjemno hitre rasti v Sloveniji, kjer smo prisotni z dvema proizvodnima obratoma, in ker želimo v bodoče poslovati še uspešneje, iščemo ambiciozne, dinamične in delovne kandidate /-ke za naslednje delovno mesto:

DELAVEC V PROIZVODNJI

Potrebne kvalifikacije

- pridnost in delavnost
- vozniški izpit B kategorije
- najmanj III. stopnja izobrazbe

Opis delovnega mesta

Izbrani sodelavec bo zaposlen v proizvodnji fasadnega programa. Uvajanje v delovni proces bo trajalo po potrebi.

Ponujamo

- delo v eni izmeni
- stimulatívno plačilo
- osebni razvoj in osvajanje novih znanj

Kandidati/-ke naj pošljejo svoj življenjepis na naslov: Saint-Gobain Weber Terranova d. o. o., Ljubljanska 68, 1290 Grosuplje na e-mail: zaposlitev@weber-terranova.si, ali pokličejo telefon 01 781 80 20 - g. Rok Cerar

Tradicionalni zeleni vikend tudi letos!

od 22. do 24. avgusta
na letališču v
Šentvidu pri Stični

Ste si že z rdečo v koledarju označili te datume? Če ne, to storite takoj in pridite na eni izmed največjih prireditev na Dolenjskem. Kraj dolenjskih radijskih frekvenc Radio Zeleni val bo tudi letos bučno proslavil 13. rojstni dan. Poskrbljeno bo za vse generacije.

Sproščeno, veselo, zabavno in posebno bo. Zakaj?

Z nami bodo najbolj priljubljeni glasbeniki: Saša Lendero, Natalija Verboten, Vlado Kalember, Brendi in Korado, Boštjan Konečnik, skupina Skater, Adi Smolar, Danijel Popovič, Lepi Dasa, Tea Haver, Nino, David ...

Lahko boste uživali v letalskem mitingu, panoramskih poletih, paintballu in seveda sobotnem pihanju svečk na rojstnodnevni torti Zelenega vala. Za otroke bo poskrbel zmajček Ferdo, v nedeljo bo sveta maša z blagoslovitvijo letal in obiskovalcev ... Ekipe Zelenega vala pa pripravljajo tudi presenečenja ...

Ne pozabite, tradicionalni Zeleni vikend 22., 23. in 24. avgusta na letališču v Šentvidu pri Stični!

KOZMETIČNI SALON
DOTIK
Mojca Lukežič s.p.,
Brezje pri Grosupljem 85 (Sončni dvori),
1290 Grosuplje

NUDIMO: - nego obraza
- nego rok - manikura
- nego nog - pedikura
- nego telesa - masaže
- depilacijo - brazilska
- ličenje
- anticelulitni program ter posebni paketi

Vljudno vabljeni! Naročite se lahko na telefon: 040 692 151
Posebna ponudba: 10% otvoritveni popust pri prvem obisku

FizioFit Mediko

Fizioterapija, kozmetika
in pedikura

Dedni dol 33
1294 Višnja Gora
tel 01 78 84 631, 78 03 069

www.mediko.si,
e-mail: mediko@siol.net

Fizioterapija:

- v Višnji Gori
(01 78 84 631)
- v Ljubljani
(01 42 73 129).

NOVO

v kozmetičnem salonu:

- nega s kozmetiko Biodroga, **NOVO**
- masaže z zeliščnimi snopki. **NOVO**

HARMONIKE

• IZDELAVA PROFESIONALNIH
IN OTROŠKIH DIATONIČNIH
HARMONIK

• UČENJE IGRANJA
NA DIATONIČNI HARMONIKI
S PRIČETKOM SEPTEMBRA 2008

Drago Elikan dipl. ing.
Škocjan 10, 1311 Turjak
tel.: 041/698-103

OTVORITEV IGRIŠČ POD BOŠTANJEM

V soboto 05.07.2008 je bila pod Boštanjem otvoritev novih športnih igrišč. Na ta dan so se na novem travnatem igrišču za mali nogomet pomerile ekipe iz bližnje in daljne okolice. Na svoj račun so prišli tudi ljubitelji odbojke, ki so svoje moči in spretnost primerjali na prav tako novem igrišču za odbojko na mivki. Poleg igrišč smo za športne aktivnosti uporabili že obstoječo Blagajevo pot. Po njej so se zjutraj na kolesarskem krosu poganjali kolesarji, po končani kolesarski tekmi pa so se na isto progo, samo v obratni smeri, podali tudi tekači.

Na dokaj zahtevni kolesarski progi, ki ima na 1350 metrih 42m višinske razlike so tekmovalci tekmovali v dveh kategorijah. Med moškimi je slavil Mitja Lončar, drugi je bil Franc Purkat (oba iz Kolesarskega društva Hitri polži), na tretje mesto pa je prikolesaril Tomaž Klančar (Klub "Tešku je rečt"). Med damami je največ krogov prevozila Sabina Avsec, druga je bila Iva Oven, tretje mesto pa je zasedla Marija Purkat (vse tri Kolesarsko društvo Hitri polži).

foto: Tina Mikuš
Nevaren spust

Na isti progi le nekaj ur kasneje je med tekači zmagal Toni Habjan, drugi je bil Lado Matjažič, tretji pa Mitja Lončar, ki je prej slavil na kolesarski progi. Med ženskami je slavila Tina Mikuš, ki je v uri in pol na progi pretekla

devet krogov oz. dobrih dvanajst kilometrov, sledili sta ji Irena Škerjanec Nedoh in na tretjem mestu Tanja Kadunc.

foto: Leon Kebe
Na štartu

V tekmovalstvu na odbojki na mivki so se pomerile dvočlanske ekipe. Tretje mesto na vroči mivki je zasedla ekipa Martin, drugo mesto ekipa Ježek, najuspešnejša pa sta bila tekmovalca ki sta nastopala pod ekipnim imenom Wahoo.

Na vsekakor najbolj zanimivem in razburljivem tekmovalstvu dneva, turnirju v malem nogometu, so po celodnevem napornem tekanju po soncu slavili

tekmovalci iz ekipe Tele Team, ki so na ta turnir prišli iz Ljubljane. Drugo mesto je po razburljivem finalnem boju polnem preobratov, zasedla ekipa Elektro Gale. Tretje mesto pa je po streljanju kazenskih strelav zasedla ekipa Erna. Obe ekipi so sestavljali domači fantje iz okoliških krajev. Posebni gostje na turnirju so bili Kralji ulice, ekipa brezdomcev, ki je zastopala Slovenijo na svetovnem prvenstvu brezdomcev.

foto: Tina Mikuš

Med ognjevitim bojem Čeprav poln športnih naporov je dan je minil poln veselja in smeha predvsem pa prijetnega druženja. V veliki meri je k temu prispevala tudi ekipa Radia Zeleni val, ki je poskrbela za glasbo in prijetno vzdušje. Rodila so se nova poznanstva, spletle prijateljske vezi, najpomembnejše pa je to, da smo se razšli trdno sklenjeni, da tako srečanje ponovimo, najbrž že v jeseni. Na igrišča pod Boštanjem ste sicer vabljeni vsi, ki želite igrati nogomet ali odbojko, saj so na voljo tudi takrat, ko ni organiziranih tekmovalj.

Leon Kebe

foto: Leon Kebe
Zmagovalne ekipe združene

Če imate kakršno koli vprašanje nas lahko kontaktirate na spodnji naslov:

CENTER Grajski vrt Boštanj d.o.o.

Veliko Mlačevo 59, 1290 Grosuplje

Uradne ure so vsak delavnik od 9:00 – 15:00,

Telefon. 040 655 795 (Miša Pintarič), 040 655 796 (Leon Kebe), 040 655 797 (Tina Mikuš),

Faks: 01 786 50 32 ali 01 786 36 68

e-mail: info@grajski-vrt.si

spletni naslov: www.radenskopolje.si in www.grajski-vrt.si

KOLEDAR DOGODKOV NA RADENSKEM POLJU

• od 18. do 22. in od 25. do 29. avgusta 2008
KIPARSKE IN USTVARJALNE DELAVNICE

V avgustu bodo pod Boštanjem potekale ustvarjalno/kiparske delavnice za otroke, mladino in odrasle. Vse dodatne informacije lahko dobite na telefonu 059019331 ali info@kiparstvo-zavod.si in www.radenskopolje.si

• 01. 09 do 07.09.2008

RESTAVRATORSKE DELAVNICE

V CENTRU Grajski vrt Boštanj bomo v okviru večletnega projekta "obudimo Beli Kamen" organizirali izobraževanje, kjer se boste lahko naučili vse o poteku in načinih restavriranja. Spoznali vse materiale, ki se pri tem uporabljajo in tudi sodelovali pri restavriranju pročelja Boštanskega gradu. Vse dodatne informacije lahko dobite in tudi prijavite že zbiramo na telefonu 040 655 796 ali info@grajski-vrt.si in www.radenskopolje.si

REDNA TEMATSKA PREDAVANJA

V juliju in avgustu zaradi počitnic ne bo tematskih predavanj. Vabimo vas, da se nam zopet pridružite drugo sredo v septembru.

• 21.09.2008

**PROSLAVA OB 200 OBLETNICI
PRIHODA FRANCETA PREŠERNA NA
KOPANJ**

Svečana proslava ob 200-ti obletnici prihoda Franceta Prešerna na Kopanj. Proslava se bo odvijala na Kopanju in bo izpeljana v vsakem vremenu. Vsi zelo lepo vabljeni. Organizatorji so Kulturno društvo France Prešeren Račna (Olga Gruden 051-262-707), Krajevna skupnost Račna (Aleš Kastelic 051-609-801) in Občina Grosuplje. Natančen program bo objavljen v naslednji številki Grosupeljskih odmevov, ter na spletni strani www.radenskopolje.si

Pomagajmo žabicam čez cesto

Na podružnični šoli Louisa Adamiča Kopanj so, 12. Junija 2008, pripravili zaključno prireditev ob koncu šolskega leta, na katero so bili vabljeni njihovi starši. Prireditve smo se udeležili tudi vsi sodelujoči v projektu »Pomagajmo žabicam čez cesto«, ki ga vodita CENTER grajski vrt Boštanj in TD Boštanj.

Učenci so pokazali kaj vse so se naučili v preteklem šolskem letu, ter s svojo inovativnostjo oblikovali zabaven ter poučen program.

foto: Leon Kebe

Utrinek iz zaključne predstave

Tina Koščak, članica Turističnega društva Boštanj, je pretekli mesec na šoli vodila dramski krožek, kjer so se naučili interpretirati igro, v kateri so imele glavno vlogo prav žabice.

Na dan proslave so imeli učenci oblečene majice z motivom žabice, ki sta jo vsakemu otroku podarila Center Grajski vrt Boštanj in Turistično društvo Boštanj.

Dramski krožek in žabice

Na koncu prireditve pa je bila pogostitev, piknik, ki je bil namenjen otrokom, njihovim staršem, učiteljem ter ostalim udeležencem prireditve. Denar za pogostitev so učenci zbrali z uspešnim zbiranjem starega, odpadnega papirja.

Podružnična šola Kopanj je tako na izjemen način obeležila akcijo ozaveščanja o pomenu narave, ki nas obdaja. Velika pohvala gre učiteljicam in pedagoški vodji šole Olgi Gruden za pripravljenost in inovativnost pri projektu »Pomagajmo žabicam čez cesto«.

Miša Pintarič

foto: Leon Kebe

Za konec še vsi skupaj

PIVOVARNA IN GOSTILNA

Anton

Imate težave s
prehrano med delom ?

**Pokličite nas in
Vam malico
pripeljemo do vrat !**

* ponudba velja vsak delovnik
od 10h do 13h, na
območju Grosuplje z bližnjo okolico
za 5 ali več obrokov.

Gostilna in pivovarna Anton
Gasilska cesta 3, 1290 Grosuplje
tel : 01 786 50 73 / 031 333 309
info@pivnicaanton.si www.pivnicaanton.si

Grosuplje - foto natečaj

Če je v vaši zbirki fotografij z območja občine Grosuplje takšna, da ste nanjo posebej ponosni in jo radi pokažete prav vsakomur, potem Vas vabimo k sodelovanju na foto natečaju.

Turistično informativni center Grosuplje prireja fotografski natečaj »Naj slika občine Grosuplje«, ki prinaša možnost odkupa in objave Vaše fotografije pri turistični promociji Občine Grosuplje. Najboljše slike bodo predstavljene na fotografski razstavi v galeriji Mestne knjižnice Grosuplje.

Na elektronskem naslovu tict@gro.sik.si in "v živo" v pisarni TIC-a v stari Koščakovi hiši bomo z veseljem sprejeli Vaše najboljše fotografije, ki ste jih posneli na potepu po naših krajih, spotoma med opravki ali kar doma. Motivi morajo biti posneti na območju občine Grosuplje, razpis pa se izteče 26. septembra 2008.

K fotografiji pripišite kraj, kjer je bila posneta, kratek opis fotografije in vaše podatke (ime, priimek, telefonsko številko). Digitalne fotografije sprejemamo v standardnih grafičnih formatih.

Vabljeni k sodelovanju!

Turistično informacijski center Grosuplje
Adamičeva c. 15, tel: 01/786 25 74
Delovni čas: ponedeljek, sreda, petek
14.00 – 18.00 in sobota 9.00 – 13.00

Grosupeljski odmevi

Julij 7/2008
PRODAJA:

Feri avto d.o.o.

Ljubljanska 17
1290 Grosuplje

tel. 01/ 787-34-22
GSM 040/ 22-44-07

- * REZERVNIH DELOV
ZA VSE VRSTE
OSEBNIH VOZIL,
- * DODATNA OPREMA,
- * MOTORNA OLJA
ZA OSEBNA IN
TOVORNA VOZILA,
- * AVTOPLASI

**4 X NA DAN DOSTAVA
ISKANIH REZERVNIH
DELOV V TRGOVINO.**

**POLETNA AKCIJA
12+6 OBISKOV GRATIS**

Akcija velja do konca avgusta 2008

**POLETNA AKCIJA
100+ 20 minut gratis**

Čas koriščenja ni omejen

Akcija velja do konca avgusta 2008

HYPOXI®

design your body

051/633 446

HYPOXI STUDIO ZA MOŠKE IN ŽENSKÉ
PRIJAZNO VAS VABIMO, DA SI
REZERVIRATE PRVI BREZ-
PLAČNI TERMIN IN PREIZ-
KUSITE UČINKOVITO NARA-
VNO METODO ZA ODPRAVO
MAŠČOB IN CELULITA NA
PROBLEMATIČNIH MESTIH.

SOLARIJ

PONUJAMO VAM SONČEJE V
NAJSODOBNEJŠEM KLIMA-
TIZIRANEM SOLARIJU. ZA ŠE
VEČJE UDOBJE POSKRBI
AROMA TERAPIJA, OSVEŽILNE
KAPLICE TER DOLBY
SURROUND SOUND GLAS-
BENI SISTEM.

**Brezje pri
Grosupljem 90
(sončni dvori)**

**051/633 446
www.vitaline.si
info@vitaline.si**

BOWNOVA TERAPIJA

NOVO

TERAPIJA JE PRIMERNA ZA VSE, OD DOJENČKOV, KATERIM SE ODPRAVIJO
KRČKI, DO NAJSTAREJŠIH.

TERAPIJO SVETUJEMO, KADAR IMATE OBČASNE BOLEČINE, AKUTNE
POŠKODBE ALI TEŽAVE, KI SE KAŽEJO KOT:

- OKREVANJE PO OPERACIJI
- KRONIČNA UTRUJENOST
- STRES
- NESPEČNOST

- ARTRITIS
- BOLEČINE V VRATU IN KRIŽU
- TEŽAVE Z HRBTENICO
- BOLEČINE MED LOPATICAMI

**MIZARSKÉ
STORITVE**

SIMON BABIČ s.p.
Sp. Slivnica 89, 1290 Grosuplje

gsm: **031/587 825**
simon.babic@amis.net

IZDELAVA in MONTAŽA:

- kuhinj
- spalnic in otroških sob
- dnevnih sob
- garderobnih omar

IZDELAVA IN MONTAŽA

**SENČILA
OVEN**

- ŽALUZIJE
- ROLETE
- TENDE
- LAMELNE ZAVESE
- PLISE ZAVESE

Tomaž Oven s.p.
Pot v resje 1, 1295 Ivančna Gorica

GSM: 031/679-079
Tel./fax: 01/7878-266

Priporočamo!

Vsi slovenski žurnalisti, še posebej pa 572 podpisnikov peticije, bi si moralo prebrati knjigo Ane Jud – Operacija Direkt. Vsaj stran 10 spodaj!

NIKO MIHIČINAC K.D.

NEPREMIČNINE

KOLODVORSKA 3, 1290 GROSUPLJE
TEL.: 01-786 56 60, FAX: 01-786 56 65
GSM: 041-405 258

E-MAIL: NIKO@MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

URL: WWW.MIHICINAC-NEPREMICNINE.SI

Če želite svojo nepremičnino VARNO prodati, podariti, izročiti ali jo pridobiti, vam priporočamo, da se o svoji nameri prej POSVETUJETE PRI NAS!

Vabilo na krvodajal- sko akcijo

Vsak dan se zgodi na naših cestah veliko prometnih nesreč; vsak dan oboli veliko ljudi.

Za mnoge od teh je edino zdravilo, ki jim lahko podaljša ali reši življenje – kri.

RKS Območno združenje Grosuplje vas vljudno vabi, da se udeležite ene od krvodajalskih akcij, ki bodo:

- **V torek, 9. 9. 2008, od 7. do 13. ure, v Kulturnem domu Ivančna Gorica.**
- **V sredo, 10. 9. 2008, od 7. do 12. ure, v OŠ Ferda Vesela v Šentvidu pri Stični.**
- **V četrtek, 11. 9. 2008, od 7. do 13. ure, v OŠ Louisa Adamiča v Grosupljem.**
- **V petek, 12. 9. 2008, od 7. do 12. ure, v OŠ Dobropolje, Videm-Dobropolje.**

Darujmo, rešujmo!

svetovanje, izmere
in montaža na domu

**IZDELAVA ZAVES
PO NAROČILU**

**Šiviljstvo
Kastelic Majda s.p.**

Polica 53, 1290 Grosuplje
tel. 01/786 49 43, 01 786 49 44
GSM 041 347 893

Bilo je...

FESTIVALSKI DAN »MESTO NA ULICI« 19. JUNIJ 2008 OD 9.30 DO 23.30 URE KOLODVORSKA CESTA, GROSUPLJE

Pobudnik dogodka je bila Zveza kulturnih društev Grosuplje. V okviru priprav si je ZKD izbrala izvajalce, primerne za tak festivalski dan. Koncept prireditve je bil pritegniti čim več mladih družin in novo priseljenih, mlado populacijo ter otroke vseh starosti – vrtec in celotna devetletka z aktivnim vključevanjem (publika ali izvajalec). Načrtno smo predstavili produkcijo osnovnih šol in vrtca ter njihove

dejavnosti v okviru stojnic (delovale so skoraj cel dan), kjer so se lahko promovirali z lastno vsebino.

V projekt je največji finančni delež tudi letos prispevala Občina Grosuplje, brez katere prireditve ne bi bilo mogoče izvesti. Prvič smo bolj aktivno v festivalski dan vključili tudi podjetja, ki imajo sedež na Kolodvorski cesti. Z donacijami so se nam odzvali: Partner Graf d. o. o., Hranilnica Lon d. d. Kranj, Palada d. o. o.,

KRIM podjetje za informatiko d. o. o. in Radio Zeleni val (RZV), ki nam je donatorsko nudil tehniko in tehnično podporo pri snemanju režiranega oglasa (izvajalci člani ZKD Grosuplje) in oglaševal dogodek z režiranim oglasom na programu radia.

Projektu so se v materialnih donacijah priključili še Javno komunalno podjetje Grosuplje, ki je brezplačno poskrbelo za zaporo in očiščenje Kolodvorske ulice, dodatnimi smetnjaki ter priskrbelo agregat za električno napajanje za tehniko (ozvočenje in luči) festivalskega dne, PDG Grosuplje – pri njih smo s izposodili 10 klopov ter KS Grosuplje – izposoja 4 stojnic in treh sob KS na Kolodvorski cesti za garderobo nastopajočih. Pri prevozu klopov in stojnic nam je pomagal Milan Hojč, s. p. Tudi dežurna služba Zdravstvenega doma Grosuplje je ekspresno nudila pomoč, ki smo jo potrebovali.

Vsem naštetim se iskreno zahvaljujemo za njihovo hitro in organizirano podporo.

V celotno organizacijo dogodka smo bili aktivno vključeni zaposleni na ZKD Grosuplje in še sedem hostesnikov. Prireditve so povezovali v dopoldanskem času člani skupine Hiška, v popoldanskem pa članica Gledališča GGNeNi. Dan prej smo na sestanku določili hostese, ki so skrbele za nastopajoče (garderoba, pijača, hrana, komunikacija z organizatorji glede ure nastopa).

NASTOPAJOČI

1. ZAVOD BUFETO: cirkuška predstava,
2. ZAVOD ZA USTVARJALNOST ŽRU-ŽRU: literarna delavnica Hiša Abecednica z Ano Porenta,
3. KD Teater Grosuplje: plesno baletna skupina TeGIBlo mentorice Špele Repar,
4. OŠ BRINJE – plesna zasedba hip – hop,
5. OŠ BRINJE – Šolski band,
6. OŠ BRINJE – dve skupini likovnih ustvarjalcev, dve skupini živi kipi,
7. OŠ LA – dve skupini likovnih ustvarjalcev, ena skupina živi kipi,
8. GLEDALIŠČE GLEJ, lutkovna predstava Kroki in prijatelj,
9. GLASBENA ŠOLA GROSUPLJE – kitarški

10. PLESALCI SALSE (Jure Dimec in člani Društva za plesno kulturo Comparsa),
11. ANA MONRO THEATRE: živi kip Pločevinko, MIHA KRALJ (HR),
12. KOMIKAZE, stand up komedija s predstavo »Akcija«,
13. KATALENA, koncertna predstavitev novega albuma in stari hiti.

(O koncertu piše Marija Samec.)

Namesto dogovorjene Moj dežnik je lahko balon, glasbeni del lutkovne predstave je moral na evropsko turnejo z drugo zasedbo).

ODZIVI

Nastopajoči so bili zelo zadovoljni z organizacijo prireditve, ki jim je omogočala nemotene priprave na nastop in nudila vso potrebno tehnično podporo (hostesa, ki je skrbelo za timing, garderobo, hrano in pijačo). Vsi nastopajoči (vključno z mednarodnimi umetniki) so občutili lepo vzdušje prireditve.

Začetno predstavo Zavoda Bufeto si je ogledalo zagotovo preko 450 otrok. Tako številčnega avditorija še ni bilo – celo prostor pred odrom se je izkazal za premajhnega. Na dopoldanskih delavnicah (literarna – Hiša Abecednica, 4 x likovne delavnice, 3 x kiparske delavnice, delavnice eksperimentov OŠ Brinje in OŠ LA) je tako sodelovalo najmanj 330 otrok. Med obiskovalci je bilo opaziti ogromno število mladih družin, tudi takih, ki so se v Grosuplje preselile šele pred kratkim. Bolj

intenzivno kot lani smo začutili, kako so otroci sproščeno uživali na neprometni cesti. Preko dneva se je na prizorišču izmenjalo preko 1300 ljudi. Pravi bum je bil začetek, saj je na cirkuško predstavo Zavoda Bufeto prišlo skoraj 500 otrok – iz vrta in iz šol (prva triada). Na delavnicah se je število otrok menjavalo, povprečno jih je bilo okoli 100. Ustavljali so se tudi pri stojnicah eksperimentov. Predstavo »Akcija« stand up komedije si je ogledalo okoli 400 ljudi. Komiki Komikaze so naredili zelo prijetno vzdušje, tudi v vrhunec večera – koncert Katalene, kjer se je zadržala publika od prej in še nekaj novih je prišlo.

Vsak od umetnikov je dobil plakat in letak pa tudi propagandno knjižico Občine Grosuplje.

Prvič smo začutili tudi odziv lokalne skupnosti. Vrtec in šole so se odzvali tako, da smo bili zelo zadovoljni in že razmišljamo, kako bi lahko drugo telo to sodelovanje še bolj utrdili. Prav tako smo naleteli na veliko podporo pri JKP Grosuplje (agregat!!), PGD Grosuplje in KS Grosuplje, tudi zdravniška pomoč, ki jo je potreboval eden od nastopajočih, se je odzvala v najkrajšem času. Dobili smo precej fotografij ljubiteljskih fotografov, ki so slikali dogajanje na ulici. Po tem sodeč lahko rečemo, da smo se že ogreli za Mesto na ulici – tretjič! Od obiskovalcev smo že med prireditvijo pa tudi v naslednjih dneh prejeli čestitke z željo, da mora ta dogodek postati tradicionalen. Nekaterim se je zdelo, da bi bilo dobrodošlo, če bi trajal kar dva dni zapored. Poleg družin pa smo letos

opazili najstnike, študente in veliko aktivne publike (generacije do 40 let in malo več). V tem pogledu smo očitno tudi s programom zadeli v živo, saj je bil naš cilj prav ta publika. Računamo, da jo bomo jeseni s programom pripeljali tudi v dvorano Kulturnega doma Grosuplje.

O vzdušju pa naj govorijo fotografije!!

Info ZKD Grosuplje

Dogaja...

Spoštovani obiskovalci Kulturnega doma Grosuplje. Sicer so počitnice, vendar smo v zagonu. Pri čisto konkretnih stvareh – tehnični obnovi (elektrika) Kulturnega doma Grosuplje. Nam kar dobro dene, ker se vsak centimeter narejenega sproti točno vidi. Kulturno delo pač ni tako konkretno. Rezultati začnejo prihajati počasi – čez leta. Program, ki ga pripravljamo, je torej bolj težko oprijemljiv. Tudi datumi niso zacementirani do trenutka, ko predstava oz. koncert začne teči. Želimo si izpolniti dolg do vas – pripeljati moramo »Duohtarja« iz koprškega gledališča k nam v jeseni, dve predstavi. In počasi utrjujemo bazo programa za jesen 2008 ter celoto za 2009. Več o tem v naslednji številki Odmeov.

Sicer pa gre za izjemno uspešno sezono tudi v naši ljubiteljski produkciji. Za vse lahko povemo, da se uspešnost njihovega delovanja navezuje na večletno obdobje. Najbolje bo, da si preberete uradno izjavo za javnost. Vsem članom iskrene čestitke!!

Nadaljevanje z naslovnice

je bila UTVA dobitnica treh nagrad – za glavno žensko vlogo Larisa Daugul, stransko žensko vlogo Maša Tiselj in posebno nagrado selektorja Simona Zorc Ramovš, ki so bile podeljene v nedeljo, 18. maja zvečer, ob 20. uri na zaključku regijskega srečanja Osrednje Slovenije v Cerknici.

Izjemno uspešni so bili tudi najmlajši. Gledališče Hiška, KD Teater Grosuplje & OŠ Louisa Adamiča Grosuplje, pod mentorstvom Irene Žerdin, se je s predstavo SNEGULJČICA uvrstilo na državno

srečanje, ki je bilo v Slovenskih Konjicah 21. in 22. maja 2008 v okviru selekcije Javnega sklada R Slovenije za kulturne dejavnosti in selektorice Kim Komljanec. To je uspelo tudi mentorici Darji Zorec, ki je z malimi ustvarjalci ustvarila predstavo GRADIČ, v okviru gledališke dejavnosti v VVZ Kekec Grosuplje. Med enajstimi predstavami iz cele Slovenije je bilo tako Grosuplje zastopano kar z dvema predstavama v okviru najboljših ljubiteljske otroške

➤ produkcije – konkurenca je bila velika, saj je bilo menda v Sloveniji in zamejstvu ustvarjenih kar 400 predstav v letu 2008 (za ogleda je bilo prijavljeno nekaj manj predstav).

Tole novičko utemeljeno sklenemo z dejstvom, da se Grosuplje lepo zapisuje na gledališki zemljevid Slovenije. Upamo samo, da ste si predstave že ogledali – če ne, pa vas bomo obvestili o ponovitvah doma v Kulturnem domu Grosuplje.

REGE - otroška folklorna skupina in plesno baletna skupina TeGIBlo na državnih srečanjih selekcije JSKD R Slovenije

Tudi na drugih področjih skupine (46) društev (18) ZKD Grosuplje beležijo opazne uspehe, saj so se skoraj v vseh dejavnosti uvrstile naprej na regijska srečanja selekcije Javnega sklada R Slovenije za kulturne dejavnosti – Osrednja Slovenija:

- otroška folklorna dejavnost – otroška skupina Rege, KD »France Prešeren« Račna, pod mentorstvom Olge Gruden, uvrščena tudi na državno srečanje;

- ljudski pevci in godci – obe skupini, ki negujeta ljudsko izročilo v KD »France Prešeren« Račna, sta se uvrstili na regijsko srečanje: Zarja pod mentorstvom Jožice Poderžaj in mlajša zasedba Mlada zarja pod mentorstvom Sabine in Olge Gruden;

- plesna dejavnost – plesno-baletna skupina TeGIBlo, KD Teater Grosuplje – Vrhnik, 13. maj 2008, pod mentorstvom Špele Repar, uvrščena tudi na državno srečanje, ki bo v Velenju.

Vokalna in zborovska dejavnost

8 pevskim skupinam oz. zborom možnost priprave tematskega programa za izbor na državno srečanje v okviru selekcije JSKD R Slovenije

V okviru srečanja pevskih zborov – en del se je odvijal tudi v Kulturnem domu

Grosuplje, 20 aprila 2008 – so dobili možnost tekmovanja v jeseni 2008 z obveznim posnetkom tematskega programa, preko katerega strokovna komisija še enkrat izbere tekmovalne zборе za državno srečanje:

ŽePZ Biser, KD Lotos Grosuplje, pod vodstvom Polone Štrubelj,

ŽePZ Magdalene, KD Vokal Grosuplje, pod vodstvom Emila Kovačca,

Ženska vokalna skupina Šmarnice, KD Šmarje-Sap, pod umetniškim vodstvom Jerneja Kralja,

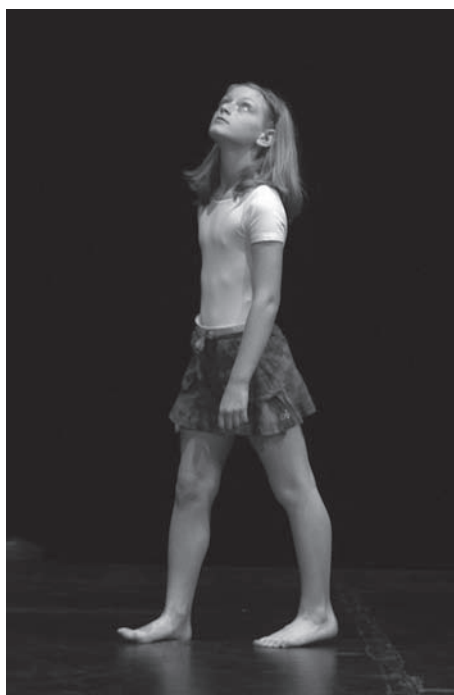
MePZ Kopanj, KD »France Prešeren« Račna, pod korepetitorstvom Sabine Gruden in dirigentom Tadejem Podobnikom,

MoPZ Grosuplje, KD Vokal Grosuplje, pod vodstvom Primoža Cedilnika,

MoPZ Corona, KD Pesem Grosuplje, pod vodstvom Jerneja Kralja,

Moška vokalna zasedba Šentjurski fantje, KD Šentjurski oktet, pod umetniškim vodstvom Tomaža Tozona.

Čeprav ne delujeta v okviru naših skupin, ampak v okviru šole oz. vrtca, pa velja omeniti

še dva otroška zbor, ki sta bila predlagana naprej na regijsko srečanje otroških pevskih zborov v selekciji JSKD R Slovenije, to sta OPZ Pika, VZ Šmarje – Sap, zborovodkinja Katarina Makor in OPZ Žalčki, OŠ Louisa Adamiča Grosuplje, PŠ Žalna, zborovodkinja Špela Zrimšek. Omenjam ju predvsem zato, da bodo pevci odraslih zborov malo bolj optimistični, da pevski podmladek končno prihaja.

Vsem skupinam, ki jih ni malo, čestitke in veliko delavnosti ter ustvarjalne vneme tudi v nadaljevanju leta, seveda po dobrih počitnicah, ki so pred nami. In hvala skupinam, ki so prispevale k dobremu imenu ZKD Grosuplje, ki je prav zaradi njihovih uspehov v letošnjem letu postala ena izmed najboljših zvez v Sloveniji.

Računamo na Občino Grosuplje kot tudi na občinski svet, da bosta še naprej tvorno prispevala v razvoj kulturne dejavnosti na vseh področjih.

Lepo povabljeni na dogodke društev in ZKD Grosuplje spet jeseni 2008! Če pa je vaša želja, da se pridružite kakšni od zgoraj navedenih skupin – lepo povabljeni v krog ustvarjalnih ljudi!

**Vodja strokovne službe ZKD Grosuplje, Simona Zorc Ramovš
Predsednik ZKD Grosuplje, Ljubo Vilar**

Napovedujemo...

Življenje Ljobe Jenče

Pevka, pravljíčarka in zbirateljica Ljoba Jenče prepozna v starih pesmih in pravljičah posebno lepa živa jedra in arhetipski spomin, skozi katera se povezuje s svetovi narave, spominom prostora, iz katerega izročilo izhaja, kakor tudi z vsebinami razvoja človekove zavesti, ki je v vsako pesem ali pravljico vtisnjena kot neizbrisen pečat. Oživljanje ljudskega petja z zavestnim pristopom ji pomeni enega od najbolj preprostih in silno globokih načinov prebujanja k univerzalnim in hkrati individualnim vrednotam življenja. Zavzema se za razvoj naravnega glasu, vključevanje duhovnega izročila v celostno pedagogiko, ki predstavlja pomembno pot za ohranjanje narodove identitete.

Svobodna umetnica živi in dela ob presihajočem Cerknškem jezeru. Zbira ljudske pesmi Notranjske, poje in pripoveduje otrokom in odraslim, vodi delavnice petja ljudskih pesmi in umetnosti pripovedovanja pravljič doma in po svetu, raziskuje nove razsežnosti eteričnega tona in zdravljenja z glasom. Je redna sodelavka mednarodnega festivala Idriart – Bled in grad Borl, kjer nastopa z glasbo Slovenije,

Nepala, Tibeta. Za slovenske otroke doma, v zamejstvu in po svetu pripravlja projekt »4 letni časi v objemu 4 nadangelov« ter »Svetlobni grad«. K filmu o Cerkniškem jezeru pripravlja avtorsko glasbo.

V petju se je izpopolnjevala v Angliji. Letno izvede prek 100 nastopov. Leta 1990 je bila organizatorica in producentka avdio kasete pri Drugi godbi: »Ljudski pevci in godci z Notranjske«. Med leti 1990 in 1996 je pripravila 8 oddaj »Slovenska zemlja v pesmi in besedi« za uredništvo za ljudsko glasbo na Radiu Slovenija - urednica Jasna Vidakovič. Leta 1994 je vodila prvi slovenski simpozij pravljicarjev na Kozjaku, od takrat ima redne pravljičarske delavnice. V letu 1995 je pripravila za izid avdio kaseto »Jezerci« - Ljudske pesmi Cerkniškega polja (Občina Cerknica, Ministrstvo za kulturo RS). Leta 1999 je skupaj z jazz glasbeniki izdala CD Hyperborea in pripravila serijo oddaj za otroke »Pojoči kamenčki« na TV Slovenija. Za film o Cerkniškem jezeru pripravlja avtorske interpretacije ljudskih pesmi.

»Premalo se poslušala modrost starih ljudi.«

(iz pogovora z Ljubo Jenče)

Ko je v nekem samostanu pela našo rezijansko molitev, so tibetanski menihi začeli peti z njo. Evropski udeleženci tega festivala so se čudili, kaj imamo Slovenci, da so jo ti menihi razumeli. Ko je pela v zavodu za prizadete otroke, so jo opozorili, da otroci zdržijo običajno le dvajset minut, poslušali pa so jo eno uro in četrt. Pravi, da zato, ker so jih pravljice in pesmi, ki so prihajale iz notranjega miru, nahranile in umirile.

Mladi in zanimanje za ljudsko pesem...

Mlade generacije vedno zrejo v prihodnost,

v novo. Vendar se kljub temu zanimanje za ljudsko pesem zelo povečuje, saj v njej prepoznavamo zapis lepote, ki pa je večna in s tem vedno mlada. Pred približno dvajsetimi leti, ko sem začela odkrivati te pesmi, je redko kdo vedel, kaj je staro ljudsko izročilo. V času Jugoslavije tudi ni bilo zaželeno, veliko pesmi je namreč povezanih z vero v Boga, pa tudi zato, ker se je spremenil način življenja. Ljudje so se selili s podeželja v industrijska mesta in opustili skupno druženje, petje, obrede in šege. Danes nas je v Kulturnem društvu Folk Slovenija okrog šestdeset poustvarjalcev, takrat pa tega ni bilo.

Peti ljudskih pesmi se ne moreš naučiti iz not in knjig...

Ko sem odkrila, da Slovenci imamo staro duhovno izročilo, so mi povedali, da obstajajo knjige z besedili in notnimi zapisi. Vendar ljudske pesmi ne moreš peti po knjižnih zapisih. Kdor poje po notah, poje po slovnici glasbene teorije, se pravi, da je petje ves čas enako. Odkrila sem, da nekaj manjka in sem šla poslušat ljudi. Ugotovila sem, da ne samo, da vsaka vas poje pesem po svoje, tudi vsaka hiša je imela svoj glas, vsak človek ima drugačen glas. Po ljudskem izročilu je vsakdo pel, kakor mu je duša dala, nihče ni zapovedoval, kako moraš peti, uglaseno pa je moralo biti, to pa ja!

Če primerjamo Ljubo Jenče s starimi ljudskimi pevci...

Bistvena razlika je, da so stari peli zase na način, kakor so slišali od ta starih; lahko je pela cela vas, kdor je znal, je pridal glas, od srca. Tak način se je razvijal stoletja dolgo. Na odru poješ sam, za publiko, ljudje ti prisluhnejo od znotraj in gredo s tabo, s tvojo melodijo, ritmom in pokrajino, ki jim jo predstavljaš. Razviješ nek samosvoj način, kako to predstaviti na odru, da hkrati izpričuješ izročilo in ustvarjaš avtorsko noto. Za to pot sem se odločila zavestno, raziskujem, oživljam pozabljeno, ljudski pa so to počeli spontano, kot jim je bilo dano od prejšnjih generacij. Jaz nisem ljudska pevka, vendar ljudsko petje visoko cenim. Ne želim spreminjati bistva ljudske glasbe, jo pa globoko občutim. Včasih je težko izvajati to vrsto, saj moraš premostiti časovne in emocionalne pregrade, biti iskren, da je domače zvoneče, arhaično in obenem umetniško živo. Vsaj jaz tako čutim.

Na izpopolnjevanje petja z naravnim glasom v Anglijo...

Te šole učijo petje z obratne smeri. Pesem že obstaja, toni obstajajo, ko hočeš pesem zapeti, si jo priključiš, predstavljaš, se navznoter odpreš in ta ton skozi tebe zazveni. To ni več mehanski pristop, ne

delam tona, ampak se odprem, naravnam in kar slišim, lahko odzveni skozi mene navzven. Veliko je vaj za odpiranje slušnih prostorov. Ko vadiš na tenko globoko poslušanje, lahko iz globin pride tisti glas.

Naravni glas lahko nadgradijo le naravni inštrumenti...

Želim poudariti preprostost, recimo s kamenčki ob morju ali rekah se da delati izredne melodije. Vračam nazaj ustvarjalnost, da ljudje lahko doma naredijo marsikaj, piščalke iz vrbe, harfice, zvončke, kraguljčke, drumeljco in podobno. Moj stari ata je doma naredil violino; to je bila inteligenca naroda, ki je zdaj malo zaspala. Preveč smo vezani na trgovino. Vedno gledam družino in možnost, kako lahko vneseš zvočnost oziroma stik z naravo v vsakdanje življenje.

Del ustvarjalnosti Ljube Jenče je tudi zbiranje in arhiviranje ljudskih pesmi pri starejših...

Nekateri še aktivno pojejo, tam je bilo veselo in preprosto, marsikje pa sem morala spomin prav vleči iz ljudi, razložiti, kaj sploh iščem. Večkrat so mi rekli: »A je tu sploh kaj? Kaj te pa tu zanima? Sej tu smo mi pejl' pred hišo, sam zdej pa nejsmo pejl' že več k' štrdeset lejt.« Najtežje je ljudem osvetliti stvari, ki so jim same po sebi umevne kot beli dan. So pa hvaležni, da prideš in da imajo to komu povedati. Potem grem tudi sama po sledeh, o katerih mi ljudje kaj povedo. Grem v naravo, če je kakšno naravno svetišče. V Rakitni so recimo ljudje nosili k neki skali vilam mleko piti v zahvalo, ker so jim pomagale žeti in kositi. Poleg pesmi raziskujem tudi okolje, v katerem je pesem živela, njeno ozadje, navado in podobno. Vedno navedem primer ene prvih pesmi, ki sem jih našla v Dolenjem Jezeru pri Bundrovih, Ena ptička priletela, ki je čisto preprosta, v strokovni literaturi pa sem odkrila, da izvira iz časa na prehodu 12. v 13. stoletje. Torej je tu živa vsaj 800 let, kar je spoštljiva starost. In tako začneš premišljevat, kaj je v tej melodiji ali besedilu, da ljudi nahrani, da si jo želijo prepevati. To ni nekaj za navzven, to je za tebe, da te vzdigne, poveže z vesoljem ali pač z vsem, kar obstaja, kar je osnovni namen glasbe. Povezovanje.

Pesmi najprej posnamem na terenu, jih prenesem na računalniški disk, CD in potem čakajo na obdelavo. Delo je zamudno. Ohranjam namreč cele zapise; včasih veliko pove en vzklik ali pa sam ambient, recimo, da na štedilniku vre krompir. Sledi prepisovanje, urejanje, ... veliko dela me še čaka.

Tematika arhiviranega gradiva...

Veliko je pesmi o naravi, ko so ljudje poželi njivo ali končali košnjo, so od veselja zapeli

in zaplesali, to jim je pomenilo radost. Ko so ženske plele njive, jih je pesem dvigovala, da so lažje končale delo. Danes ni v navadi, da bi se v službah pelo, verjamem pa, da se bo petje vrnilo, saj resnično človeka poceloviti. Veliko je tudi nabožnih pesmi, ljubezenskih podoknic, nekaj je drobcev iz otroških in vojaških pesmi. Nekaj je tudi mitoloških drobcev. Znane so dobre vile, ki so pomagale ljudem; mračnik – bitje, ki pride ob mraku iz gozda, zato je treba iti ob mraku vedno domov; v jami Karlovići naj

bi prebival zmaj; če je v gozdu zmanjkalo kakšno orodje, so ga menda skrili škrajte. Obstajajo pripovedi o beli ženi, ki se je prikazovala na kvatrne tedne. Tedaj se v gozdu ne sme delati, ker ima narava svoj čas in jo je treba pustiti pri miru. Če je šel človek takrat delat, se mu je prikazala bela žena in se mu je lahko zmešalo.

Vodilo Ljobe Jenče...

V svetu kroži angleški izraz »glocal«, torej deluj globalno in lokalno. To ne pomeni,

da moraš živeti po starem, temveč moraš živeti lastno identiteto, svoje kulturne posebnosti.

»*Ko zapoje Ljoba Jenče, zazvenijo v človeku neke skrite, morda tudi njemu samemu nepoznane strune, ki mu povedo, kaj je in kam sodi, kakšna kri se pretaka po njegovih žilah in kaj ga družijo s človeštvom nasploh.*« (Helena Grandovec, Tednik 7D, Maribor 1998).

Info ZKD Grosuplje

Viktor Šeme razstavlja

V Mestni knjižnici Grosuplje je na ogled prva samostojna rokodelska razstava Viktorja Šemeta s Police. Gospod Janez Bernik je zapisal, da so izdelki naših rokodelcev dosežek ustvarjalnih naporov, njihovega estetskega iskanja in iznajdljivosti. Vrhunske storitve delajo samo vrhunski mojstri. Rokodelci skrbijo, da ima kulturna dediščina pravo mesto v družbi, hkrati pa je dobra dota mlajšim rodovom.

Viktor je črpal svoje zamisli v družini, ki ima za seboj bogato glasbeno tradicijo. Dodatno spodbudo je dobil v šoli pri gospe Marti Dobrovoljci. Željo po ustvarjanju pa je začutil vedno, kadar je brskal po stari skrinji na podstrešju, ki jo je njegov stari oče pripeljal iz Amerike. Danes ustvarja vsak prosti trenutek. Najlepše stvaritve iz njega izvirajo trije vnučki, ki mu v kleti, kjer dela, delajo družbo. Ob delu jih vzgaja, uči jih delati, vmes pa jim pove kaj koristnega za življenje. Le-to bodo spravili nekam v skriti kotiček svojega srca in hranili kot lep spomin na svojega dedka. Zagotovo bodo srečni otroci.

Srečen pa je tudi Viktor. Srečen, ker ima za svoje delo podporo pri ženi in treh sinovih, srečen, ker se ukvarja s pravimi stvarmi.

Za svoje delo je od Obrtne zbornice prejel certifikat kakovosti. Udeležil se je različnih razstav: leta 2004 na sejmu v Celju, leta 2006 v Slovenj Gradcu in še istega leta v Slovenskem etnografskem muzeju.

L.C.

Glasba Trubarjevega časa na Taboru nad Cerovim

Sevič Brežice je v okviru vsakoletnega festivala stare glasbe priredil že drugič koncert na Taboru Cerovo, v soboto, 12. julija 2008.

Letos je leto medkulturnega dialoga in najlepše se lahko narodi različnih jezikov in kultur povežejo prav z umetnostjo, predvsem pa z glasbo. »Brez medsebojnega povezovanja umetnosti ne bi bilo, zato so nam vsem, ki delujemo na tem področju, tuje predvseme meje. Možnosti umetniškega ustvarjanja so osnovna človekova svoboščina in privilegij naše civilizacije. Dobra kultura ni le indikator državljskih svoboščin, ampak neposredni generator osebnega in javnega blagostanja,« je zapisal direktor Festivala Brežice Klemen Ramovš. Za letošnje leto so v razpis dali pogoj, da skupine poustvarjajo glasbo Trubarja in njegovega časa, da so tako počastili Trubarjevo leto.

Letos so se v Sloveniji srečali tudi predstavniki REMA, Evropskega združenja za staro glasbo. V svet bodo ponesli vedenje o lepoti naše dežele, saj organizatorji za nastope iščejo lepe, vendar nekoliko oddaljene lokacije, kakršna je cerkev sv. Miklavža na Cerovem in jih tako predstavijo obiskovalcem in javnosti, ki sicer zlepa ne bi zašli v take kraje.

Tako smo bili številni obiskovalci na 'našem Taboru' priča nastopu švicarske glasbene skupine Basel Renaissance Winds. Skupina igra na stare instrumente – pihala: kornet, dulcijan, šalmaj, pomer, ozko trobento, pozavno, takšno zasedbo poznamo kot alta capella ali stadtpfeiffer, značilno za

renesanso - in na glasbilo s strunami - lutnjo. Predstavili so nam glasbo 16. stoletja, tudi dve Trubarjevi pesmi. Med skladatelji so bili trije, ki so delovali tudi v Ljubljani: Wolfgang Striccius, Arnold von Bruck in Jurij Prenner. Vsebina pesmi je večinoma verska, saj so protestanti tudi s pomočjo glasbe in besede razlagali vernikom biblijske teme. Pevka Anne Dufresne je pela z angelsko zvonkim glasom, ki se je lepo zvilal s posebnimi glasovi starih lesenih glasbil. Ko je zvok zaplaval pod stropom stare taborske cerkve, je bilo užitek poslušati. Prvi del koncerta so nastopali v cerkvi, po odmoru, ki sta ga popestrila vinar Klakočar z bizeljskega gradu in pecivo 'Sončnic' iz Grosupljega, pa so se glasbeniki odločili, da bodo nastopali zunaj cerkve. Znotraj taborskega obzidja pod zvezdnatim nebom in ob svečavi skoraj polne lune so zvoki stare glasbe poleteli pod nebo in nam nudili še posebne užitke. Bil je lep, topel, poletni in uživaški večer, za sladokusce.

Pomočniki Simone Zorc Ramovš iz Zveze kulturnih organizacij Grosuplje so marljivo delali, prenašali klopi, stole, celo na pršila proti komarjem niso pozabili. Ko smo odhajali, pa so nam svetili na pot, da se ne bi zgodila kakšna nesreča. Pomembno pomoč so prispevali tudi gasilci PGD Ponova vas, saj so posodili klopi in osvetlili pot. Da je tak nastop pomemben za naše kraje, je pokazal tudi predsednik Krajevne skupnosti St. Jurij in občinski svetnik Janez Kozlevčar v svojem uvodnem nagovoru.

Marija Samec

Katalena v Mestu na ulici v Grosupljem

Ansambel, ki igra priredbe slovenskih ljudskih pesmi z art rock, funk, jazz in blues primesmi, je zaključil letošnjo prireditev v Grosupljem Mestu na ulici.

Ansambel sestavljajo: Polona Janežič / klaviature, spremljevalni vokal, Vesna Zornik

/ vokal, Boštjan Gombač / klarinet, flavte, tolkala, spremljevalni vokal, Tibor Mihelič Syed / bas kitara, spremljevalni vokal, Boštjan Narat / kitara, mandolina, spremljevalni vokal, Robert Rebolj / bobni, tolkala, Marko Brdnik / harmonika.

Na začetku njihovega pohoda na slovenske glasbene odre so leta 2001 nastopili v Študentskem klubu Groš, zato jim je bilo še posebej ljubo zopet nastopiti v Grosupljem, je povedal Boštjan Narat, vodja ansambla, ki tudi živi v Grosupljem. Pri albumih (Z)godbe (2002), Babje leto (2004) in Kmečka ohcet (2006) je vsak član ansambla prispeval nov pogled na slovensko ljudsko glasbeno tradicijo. Z zadnjo zgoščenko z naslovom Cvik-cvak! (2008) pa so se posvetili glasbi iz rezijanske doline. Na Kolodvorski ulici v Grosupljem smo poslušali skladbe s tega novega albuma, zapeli pa so tudi nekaj starih hitov.

Kar precej Grosupeljčanov se je zbralo na ulici. Privabil jih je zanimiv in vabljev glas pevke Vesne Zornik in glasba, ki je spominjala na ljudsko, pa je vendar tako drugačna, nova, mladostna in sveža. Pod zvezdnatim nebom je v prijetnem večeru izzvenel koncert ansambla, ki s samosvojim pristopom k slovenski ljudski pesmi žanje uspehe. Čez nekaj dni smo namreč spet spremljali njihov nastop na državni prireditvi ob dnevu državnosti.

Marija Samec

Zdravljica - pod Adamičevo lipo

Pred tremi leti je Ženski pevski zbor (ŽPZ) Biser, ki ga vodi Polona Štrubelj, prenesel idejo s Tabora pevskih zborov v Šentvidu, da bi se v počastitev dneva državnosti zbrali pevci na predvečer praznika na kakšnem osrednjem trgu pod lipo in skupaj zapeli Zdravljico, pa še kakšno drugo domačo, domoljubno ali umetno slovensko pesem. Na začetku je bilo vsega skupaj le kakšnih dvajset pevcev, letos pa jih je prišlo že kar okoli 80.

Organizacijo srečanja pod Adamičevo lipo so prevzele Lastovke, ki jih vodi Mojca Intihar, Valči Vehovec pa je njihova predsednica. Zbralo se jih je celo več, kot je napovedoval priložnostni koncertni list. Kljub dopustom so prišli: ŽPZ Lastovke, ŽPZ Biser, Moški pevski zbor (MPZ) Corona, Vokalna skupina Šmarnice, Šentjurski oktet, MPZ Samorastnik, MPZ Šmarje - Sap in MPZ Grosuplje. Prireditev je povezovala Maja Sodja iz Kulturnega društva Škocjan, za

ozvočenje je skrbel tonski mojster in tudi sam pevec in glasbenik Janez Gerl.

Vsak zbor je zapel dve ali tri pesmi, vsi skupaj pa so zapeli slovensko himno - Zdravljico. Sredi nastopov je ga. Ema Potokar nanizala nekaj misli o prazniku dneva državnosti in občinskem prazniku, o Trubarju, Prešernu in Adamiču, o domovini, o slovenskih simbolih in izobešanju slovenskih zastav. Simona Zorc Ramovš je ponovila besedilo, ki smo ga slišali že na slavnostni seji in nato na proslavi na Polževem o prihajajočem novem veku v pozni renesansi v času Primoža Trubarja.

Prireditev tako iz leta v leto raste in je že postala tradicionalna. Morda bi ji bilo treba najti le nekoliko bolj umirjen prostor, da bi je ne motil dokaj močan promet na bližnjih cestah. V Grosupljem je poleg Kolodvorske ulice za to še precej prostorov kot npr. parkirišče na Cerkvem hribu, igrišča ob osnovnih šolah, pa morda Koščakov hrib ali pa kar plato pred vojašnico v Kamni Gorici.

Prav prijetno pa bi bilo zapeti morda tudi na kakšnem središču v Žalni, pa v Škocjanu, Račni ali pa v Zagradcu, če že nekoliko obrnem vodo na svoj mlin. Obiskovalcev bi bilo nedvomno vsaj toliko kot v Grosupljem.

Jože Miklič

Pozdrav počitnicam

V nedeljo, 15. junija 2008, je bil po dopoldanski maši v cerkvi Marije Vnebovzete na Kopanju lep koncert, ki je izzvenel kot uvod v praznovanje dneva državnosti in hkrati odhod pevcev na počitnice, kar so pevci MePZ Glasbena Matica nato tudi proslavili pri Čebelarstem domu na Spodnjem Blatu. V programu so nastopili MePZ Glasbena matica Ljubljana z mladim zborovodjem Sebastjanom Vrhovnikom, na klavir in orgle pa jih je spremljal Tilen Bajec, ŽPZ Magdalena KD Vokal Grosuplje z zborovodjem Emilom Kovačcem, Zarja – ljudski pevci KD France Prešeren Račna, ki jih vodi Jožica Poderžaj in Mlada zarja, ki jih vodita Olga in Sabina Gruden.

Jože Miklič

Mešani pevski zbor Glasbene matice Ljubljana je bil ustanovljen leta 1891. Njegov prvi koncertni vodja je bil Matej Hubad, s katerim je zbor dosegel velike uspehe doma in v tujini. Izvajal je skladbe slovenskih in slovanskih skladateljev ter številne vokalno-instrumentalne partiture.

Po drugi svetovni vojni so zbor vodili mnogi priznani dirigenti, zadnjih deset let Tomaž Tozon. Po velikih uspehih v prvih desetletjih delovanja je zbor tudi v zadnjem času koncertiral, prejemal priznanja in se potrdil na tekmovanjih v Sloveniji in tujini. V sezoni 2007/2008 je vodenje zbor

prevzel dirigent Sebastjan Vrhovnik, ki se je v slovenskem zborovskem prostoru že uveljavil z vodenjem več kvalitetnih ansamblov.

Ženskega pevskega zbora Magdalena ni potrebno posebej predstavljati našim bralcem, saj so dekleta zelo delavne in rade nastopajo na občinskih prireditvah in izven meja naše občine. Predlani so prejele Zlati ključ Grosupljega v kategoriji naj društvo v organizaciji Radia Zeleni val s sodelovanjem Rotary kluba Grosuplje in Grosupeljskih odmevov. V zboru prepeva 20 pevk, ki delujejo v okviru Kulturnega društva Vokal Grosuplje. Ime zbora so povzele po domači Magdalenski gori. Pojejo že 12. leto, ves čas pa jih vodi zborovodja Emil Kovačec. Prepoznavne so po napisu: »Druži nas zrelost in mladost, krhkost in prostost, smeh, svoboda, nekaj reda, včasih tudi zmeda, pesem, dobra misel in tolažba, radost, pozornost, druženje ter glasba.« Dekleta pa tudi vzorno skrbijo za izgled zbora.

Prav tako nam ni treba posebej predstavljati naše ljudske pevce. Domačini iz Čušperka ter Velike in Male Račne so s prepevanjem ljudskih pesmi začeli leta 1997. Zbranih imajo okoli 70 pesmi. Prepevajo predvsem pesmi iz domačega okolja, nekaj pa tudi iz drugih krajev Slovenije.

Vokalno instrumentalna skupina Mlada zarja je skupina, ki jo sestavljajo otroci ljudskih pevcev, članov Zarje. Skupaj so začeli prepevati lani ob 10. obletnici »odrasle« Zarje. Njihov nastop je povsod dobro sprejet. Pojejo različne zvrsti glasbe, od ljudske do sodobne. Izvajajo tudi inštrumentalne skladbe. Igrajo različne inštrumente, nekateri tudi več. Imajo tri violine, dve harmoniki, tri kitare, klavir, citre, orglice ter še nekatere druge ljudske inštrumente. Vodji skupine sta Olga in Sabina Gruden.

Naj na koncu zapišemo, da smo na koncertu smo prisluhnili tematsko zelo različnim skladbam. Prekaljeni pevci Glasbene matice Ljubljani, ki jih je vrsto let vodil Tomaž Tozon in je nastopil tudi na uspešnih koncertih doma in po svetu, so med drugim zapeli skladbo iz 16. stoletja Vanitas Vanitatum, ki jih v našem okolju slišimo zelo poredko. Tradicionalno dober nastop so ponovno dokazale pevke iz Ženskega pevskega zbora Magdalena. Domači ljudski pevci Zarja iz Račne se držijo prav tako svojega tradicionalnega prepevanja ljudskih pesmi, Mlada zarja pa je presenetila s svojo ubranostjo, dinamiko in izborom tako ljudske skladbe Sveti Janez kot sodobnejše Nasvidenje ob klavirski spremljavi Sabine Gruden. Prav za slednje lahko rečemo, da so po lanskoletnem dobrem prvem nastopu pridno vadijo, in da so njihovi nastopi zaradi tega vedno bolj dodelani. Prepričani smo, da jih bomo ob njihovem vztrajnem delu še

Mesto Višnja Gora praznuje 530-letnico mestnih pravic

Višnja Gora, Mestni trg, 14. junija 2008, ob 19. uri - Višnja Gora praznuje 530. obletnico mestnih pravic, ko je leta 1478 temu kraju cesar Friderik III. podaril mestne pravice, torej le 14 let prej, kot je Krištof Kolumb odkril Ameriko.

V petek je bila slavnostna seja Krajevne skupnosti Višnja Gora, na kateri so predstavili zbornik, ki so ga izdali ob visoki obletnici mesta.

V soboto, 14. junija, pa je bila osrednja prireditev na Mestnem trgu, na kateri je bil slavnostni govornik predsednik vlade Janez Janša. Poudaril je, kako se Slovenija hitro razvija, kar je vidno tudi v Višnji Gori, ki postaja pomemben industrijski kraj. Višnjan Robert Kuhar je izdelal grafično podobo hrastovega lista za slovensko

prepoznavnost med predsedovanjem Evropski uniji. Zbrane sta nagovorila tudi ivanški župan Jernej Lampret in predsednik Krajevne skupnosti Višnja Gora Janko Zadel. Prireditve, na kateri so nastopili: viteški red z gradu Žužemberk, domači cerkveni pevski zbor, osnovnošolci višnjanske OŠ in dijaki Vzgojno izobraževalnega zavoda Višnja Gora ter otroci iz vrtca Polžek, je vodila domačinka Darja Groznik. Posebno presenečenje je pripravil Marko Vozelj, nekdanji Čuk, ki je zapel pesem, posvečeno Višnji Gori. Člani Kulturnega društva Janez Cigler pa so zaigrali Kozlovsko sodbo v Višnji Gori..

Za ta svečan dogodek sta bili oblikovani jubilejna znamka in kuverta.

Marija Samec

▶ dolgo radi poslušali. Skratka: Koncert je bilo treba slišati, saj ga je težko opisati z besedami. V cerkvi na Kopanju s svojo idilično lego in nekaj mistike v zraku pa tak koncert nedvomno pozornega poslušalca ponese daleč med angelsko petje na nebesnem svodu...

Po skoraj eno uro in pol trajajočem koncertu so se pevci zadržali še skupaj s poslušalci kar nekaj časa pred cerkvijo ob sladkih dobrotah in dobri kapljici, Mešani pevski zbor Glasbene matice pa je, kot že rečeno, nato odšel na predpočitniški piknik.

Spoštovani literati in literatinje!

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica, vas vabi na Območno srečanje literatov seniorjev občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica, ki bo potekalo v ponedeljek, 22. septembra 2008, ob 17. uri, v prostorih Mestne hiše v Višnji Gori.

Na srečanju ste dobrodošli vsi avtorji, ki boste predstavili svoja kratka prozna dela (odlomek), poezijo (do tri pesmi), prizor dramskega besedila ali pa krajši literarni esej na izbrano tematiko.

Literarno srečanje bo potekalo v tednu, namenjenemu Dnevom evropske kulturne dediščine (DEKD) in 530-letnici mestnih pravic Višnje Gore - morda del svojega opusa posvetite tudi tej kulturni temi in višnjegorski zgodovinski zapuščini. Letošnja tematika DEKD je Primož Trubar, njegovo življenje, delovanje, ustvarjanje in pisanje.

Srečanje bo strokovno spremljala literarna ustvarjalka Ana Porenta. Tudi sama piše poezijo in prozo, je vodja spletnega projekta www.pesem.si in urednica njegovih knjižnih izdaj.

Hkrati vas obveščamo, da bo Janko Rošelj v kratkem času izdal svoj pesniški prvenec Noč gre proti jutru in ravno naša vsakoletna tradicionalna srečanja so priložnost, da se tovrstni izjemni dogodek tudi primerno obeleži. Tako bomo hkrati predstavili tudi Jankov prvenec.

Na območno srečanje se lahko prijavite:

- preko telefona: 051/ 675-238, 01/ 7869 - 070,

- ali pisno na elektronski naslov: oi.ivancna.gorica@jskd.si.

- ali se oglasite osebno na sedežu izpostave: JSKD OI Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica do 8. septembra 2008 - najbolje pa bo, če pokličete kar takoj.

Prosimo, če svoje literarna dela pošljete do začetka septembra na zgornji naslov.

Lepo pozdravljeni in veliko ustvarjalnega navdiha!

**Pripravila: Simona Zorko
JSKD OI Ivančna Gorica,
Barbara Rigler**

Vabimo vas na

dve petdnevni ustvarjalni/ kiparski delavnici za otroke, mladino in tudi za odrasle.

Na lokaciji Grajskega vrta Boštanj, Veliko Mlačevo 59, Krajinski park Radensko polje - v ustanavljanju.

Med 18. in 22. avgustom - prva delavnica in med 25. in 29. avgustom 2008 - druga delavnica med 10. in 14. uro. Program dela bo tako kot vsako leto vključeval:

- kiparstvo z glino, porobetonom in kamnom;

- poleg tega bosta ustvarjanje popestrili plesna in gledališka delavnica;

- en dan pa bo posvečen raziskovanju Radenskega polja, ki mu bo sledilo ustvarjanje iz naravnih materialov.

Mentorja bosta akademski kipar Drago V. Rozman in Tina Koščak s sodelavci. Obe ustvarjalni/kiparski delavnici sta brezplačni.

Starši, ki bi želeli, da za njihove otroke organiziramo varstvo med 7.30 in 10. uro (med 10. in 14. uro so ustvarjalne delavnice), ter med 14. in 16. uro, naj svojo željo sporočijo do 14. avgusta na naš naslov po pošti ali faksu. Stroški varovanja in kosila znašajo 40 evrov na teden za enega otroka. Cena za varovanje velja, če bo prijavljenih 10 otrok.

Delavnica dokumentiranja, arhiviranja in konserviranja premičnih predmetov kulturne dediščine za ljubiteljske zbiratelje starin.

Delavnica se bo pričela 8. septembra 2008 v Ivančni Gorici in bo potekala 35 pedagoških od ponedeljka do petka.

Program dela:

1. Predavanje o stanju najdenih predmetov z opombo o vzrokih propadanja.
2. Načini raziskav in zbiranje podatkov o poreklu in lastništvu predmetov.

3. Praktični poizkus popisa predmetov (delo opravijo slušatelji sami na svojih predmetih ali pa sodelujejo z drugimi).

4. Predavanje o načinih konserviranja in negovanja starin.

5. Praktično delo na posameznih predmetih, ki so last slušateljev ali pa sodelovanje z drugimi.

6. Zaključek delavnice s pregledom opravljenega dela in postavitev priložnostne razstave.

Mentor je akademski kipar Ljubomir Zidar, restavrator, magister umetnosti.

Kotizacija: 60 EUR na osebo.

Delavnica za ohranjanje premične kulturne dediščine

Delavnica se bo pričela 15. septembra 2008 v Grosuplju in bo trajala 35 pedagoških od ponedeljka do petka.

Program dela:

1. Uvod v delavnico s predavanjem o tipih in posameznih vrednih detajlih podeželske arhitekturne dediščine.

2. Načinov popisa in dokumentiranja izbranih objektov.

3. Delo na terenu s popisovanjem in fotografiranjem izbranih objektov.

4. Terensko delo (popisovanje, fotografiranje izbranih objektov).

5. Terensko delo (popisovanje, fotografiranje izbranih objektov).

6. Pregled opravljenega dela in izdelava posameznih elaboratov o stanju izbranih objektov.

Mentor je akademski kipar Ljubomir Zidar, restavrator, magister umetnosti.

Kotizacija: 60 EUR na osebo.

PRIJAVE SPREJEMA ZAVOD ZA KIPARSTVO, KRIŽEVNIŠKA 2 V LJUBLJANI, TEL: 059/019-331, FAKS: 059/019-5706, ELEKTRONSKA POŠTA: info@kiparstvo-zavod.si

Varna - zdrava hrana ter integrirana in ekološka pridelava živil

Ženski odbor SDS Grosuplje, ki ga vodi Marina Rački, je organiziral v Mestni knjižnici Grosuplje v četrtek, 19. junija 2008, predavanje na temo »VARNA - ZDRAVA HRANA ter INTEGRIRANA IN EKOLOŠKA PRIDELAVA ŽIVIL«. Predavali so državni sekretar na ministrstvu za zdravje dr. Darko Žiberna, Barbara Rogelj z ministrstva za kmetijstvo in prehrano, čebelar in direktor podjetja Endovital Tone Fabjan iz Dobropolja ter kmet z integrirano pridelavo in direktor ljubljanske veletržnice Janez Bučar. Prisotne pa je pozdravil tudi predsednik OO SDS Grosuplje Dušan Hočevar. Sodobni ritem življenja pogosto prinaša nezdravo življenje in slabe prehranske navade. Žal se prepogosto prepozno zavemo, kako nezdravo živimo; pogosto šele takrat, ko nas na to opozori zdravje. Zato moramo za zdravo življenje in zdravo ter varno prehrano poskrbeti, preden imamo zdravstvene težave.

Temeljna cilja prehranske politike, opredeljena v Resoluciji o nacionalnem programu prehranske politike v obdobju 2005 - 2010, sta zagotavljanje varne in zdrave hrane v smislu vzpostavljanja, ohranjanja ter krepitve zdravih prehranskih navad prebivalcev Republike Slovenije in zagotavljanje zadostne preskrbljenosti prebivalstva s kakovostno ter zdravju koristno hrano, pridelano na trajnostni način. Za doseg te ciljev sta zato prioriteta slovenske kmetijske in prehranske politike po eni strani zagotavljanje potreb po ohranjanju bogastva biotske in krajinske pestrosti in naravnih virov (pitne vode, tal idr.), po drugi strani pa kontrolirana pridelava, in sicer integrirana in ekološka pridelava živil, ki sta kot taki strateškega pomena za dolgoročno usmeritev Republike Slovenije na tem področju.

OO SDS Grosuplje

Vreme v Grosup- ljem - junij 2008

Junij si bomo zapomnili po razmeroma veliki količini dežja, hladnih dneh okoli sredine meseca in vročini v zadnji dekad.

Prvi dan je postregel s sončnim in vročim vremenom (živo srebro je doseglo +30 °C), že naslednjega dne popoldne pa se je zaradi bližnjih neviht postopno pooblačilo in večer je bil v znamenju grmenja. Nastopilo je petnajstdnevno spremenljivo obdobje s pogostimi padavinami, ki so bile ob plohah in nevihtah močnejše. Kljub dežju so najvišje dnevne temperature med občasnimi sončnimi obdobji večinoma presegle +20 °C, le med 12. in 17. junijem je bilo hladneje. Najhladnejši dan je bil 14. junija, ko je bila povprečna dnevna temperatura komaj +10,8 °C (tako toplo je običajno konec aprila ali

Univerza za tretje življenjsko obdobje Grosuplje

Zaključek študijskega leta na gradu Turjak

V viteški dvorani na gradu Turjak smo se v petek, 31. maja, zbrali slušatelji Univerze za tretje življenjsko obdobje [U3], da slovesno, s kulturnim programom zaključimo študijsko leto. Hkrati smo počastili tudi 500-letnico rojstva Primoža Trubarja, očeta slovenske knjige.

Med gosti so bili poleg župana občine Grosuplje tudi svetniki občine in akademski slikar, profesor Samo Kovač.

Župan občine Grosuplje, Janez Lesjak, je v nagovoru izkoristil Trubarjevo reklo: STATI INU OBSTATI. Tu smo stali, zavezal pa nas je tudi za naprej, da bomo tudi obstali. Malo pa nas je okrcal, češ da preveč študiramo in zato nimamo časa za varovanje vnukov. Kot župan ima trenutno veliko nalogo, da še letos zagotovi mladim staršem varstvo otrok v vrtcih.

Predsednica U3, Andreja Smolič, je najprej vse pozdravila. V svojem priložnostnem nagovoru je poudarila vrednote, katere nam je položil v narodno skrinjico Primož Trubar in na katerih je preprosto ljudstvo slovenskih dežel do danes raslo in odraslo kot kulturni narod in na katere se je navezal France Prešeren, ko je zapisal: "Žive naj vsi narodi..."

Vsak človek, predvsem pa še starejši, je toliko zadovoljen, kolikor je vključen v družbo.

Govorimo o družbi znanja, kulture. Kdor nima dostopa do teh dobrin, se lahko znajde na družbenem robu.

Prvikrat v zgodovini človeštva doživljamo množično sobivanje štirih generacij:

- kako sobivati,
- kako uravnati razmerja med njimi,
- dati življenju socialno vsebino.

Da v povprečju živimo dlje, je velik napredek družbe, sprašujemo pa se:

KAKO STAROST DOBRO PREŽIVETI?

LE DRUŽBE, KI BODO STAREJŠE VKLJUČILE V SOCIALNI IN EKONOMSKI RAZVOJ, BODO DRUŽBE ZA LJUDI.

Kako izobraževanje vpliva na slušatelje u3?

Iz anonimne ankete, ki je bila izvedena med slušatelji, je ena izmed vprašanih zapisala:

"S tem ko se izobražujem, drugače gledam na življenje; z manj strahu, bolj sproščeno. Preje sem se ljudem umikala, zdaj pa jih iščem in si tako širim krog ljudi, na katere se lahko naslonim in oni name. Laže navezujem stike, postala sem bolj odprta. Zaupam vase in v druge. Sedaj se znam ustavit in si tudi upam sami sebi ter drugim reči: NE. Z upokojitvijo ne preneha odgovornost do samega sebe in do drugih. Še vedno jo čutiš, vendar znaš vse skupaj obvladovati... Svoje življenjske in delovne izkušnje ter na naši univerzi pridobljeno znanje pa kot prostovoljka porabim tudi v lokalni skupnosti. Tako se mi utrjuje samozavest, ko mi drugi dajo vedeti, da sem koristna."

Brez ciljev tudi po upokojitvi ne smemo ostati, je poudarila predsednica.

V programu U3 vsakdo lahko najde nekaj zase. To je pravi čas, da ustrezemo svoji duši, prisluhnemo sebi in zadostimo željam:

- rad bi govoril tuj jezik,
- igral na instrument,
- prijel za čopič in likovno ustvarjal,
- obvladal računalnik, internet in digitalno fotografijo,
- užival v naravi in osvajal nove kraje,
- restavriral,
- zaplesal.

U3 je torej usmerjena v izobraževanje, kulturo, šport in rekreacijo ter prostovoljstvo.

Letos zaključujemo že četrto leto. Svojo dejavnost širimo.

Aktivno sodelujemo tudi z drugimi društvi in organizacijami v občini, delujemo kot prostovoljci. Tako smo v Mestni knjižnici Grosuplje kulturni animatorji, sodelujemo pa tudi s šolami, vrtci, hišo zavetja Palčica in centrom za socialno delo kot skrbniki mladoletnim otrokom. V turističnem informacijskem centru pa smo aktivni turistični vodiči z licenco.

U3 je ozelenela in vzcvetela. Svoje veje širi med tiste, ki ljubijo znanje, kulturo, pesem, šport, rekreacijo, zlasti pa dobro družbo in prijateljstvo.

Zatem je prof. Jakob Müller predstavil predavanje na temo Izobraževanje v Trubarjevem času - saj je bil naš Trubar že prvi Evropejec.

V kulturnem programu so nastopili še:

- Štefan Zrnc s Trubarjevo besedo in
- Ljudski pevci s Police s citrarko Marinko Vahčič.

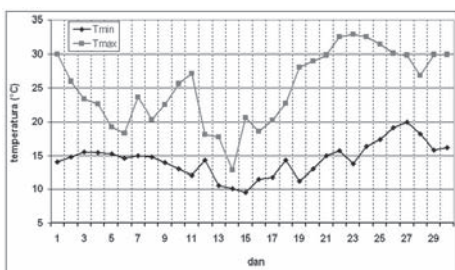
Ob zaključku programa se je predsednica Andreja Smolič zahvalila vsem slušateljem, zlasti pa animatorjem in mentorjem za sodelovanje, za ves trud in napor, ki ga vlagajo v izobraževanje starejših in njihovo socialno integracijo. V zahvalo so prejeli škocjanski domoznanski zbornik Ljudje in kraji v Trubarjevi fari.

Nato smo si vsi ogledali razstavo slik akademskega slikarja Sama Kovača in grad Turjak.

Manjkala ni niti Trubarjeva malica: češpljeva kaša, krhjak in moška potica, ki so jo pripravili vaščani z Gradeža v glinasti skledici. Jedli pa smo jo s pravo leseno ribniško žlico.

Za U3: Andreja Smolič, predsednica

➤ v začetku maja). 17. junija popoldne se je vreme po dveh dokaj suhih in toplejših dneh hitro poslabšalo. Kmalu po 14.30. uri so se začele pojavljati nevihte z močnim dežjem. Deževje je v večernih urah prehodno oslabelelo in ponehalo, vendar se je sredi noči znova okrepilo. Do naslednjega jutra, 18. junija, je na kvadratni meter tal padlo skoraj 69 litrov dežja, kar predstavlja kar 2/3 običajne mesečne količine! Tekom tega dne se je postopno razjasnilo in živo srebro je iz dneva v dan segalo višje. 20. junija popoldne je

prišlo do nevihte s kratkotrajnim, a močnim dežjem, ki ga je spremljal tudi sunkovit severozahodni veter s hitrostjo preko 12 m/s. V okoli 25 minut trajajočem nalivu, ki je dal 18 litrov dežja, je na vrtovih prihajalo do odnašanja in zbijanja zemlje.

Tretja dekada je bila sončna in zelo topla. Kar pet dni zapored je najvišja dnevna temperatura presegla +30 °C, ostale dni pa je bila le malenkost nižja. Najhujša vročina (preko +32 °C), ki jo je bilo zaradi povišane relativne zračne vlage težje prenašati (soparnost), je bila med 22. in 24. junijem.

Srednja mesečna temperatura je bila +19,1°C, kar je glede na povprečje obdobja 1995-2007 približno pol stopinje Celzija topleje. Medtem ko so bila jutra s povprečno temperaturo +14,4 °C glede na povprečje omenjenega obdobja toplejša za skoraj dve stopinji Celzija, so bili popoldnevi s povprečno temperaturo +25,1 °C običajno topli. Najnižja mesečna temperatura je bila +9,6 °C (15. 6.),

najvišja pa +32,9 °C (23. 6.). K visoki povprečni mesečni temperaturi so poleg toplih juter pripomogli predvsem številni popoldnevi z najvišjo dnevno temperaturo +25 °C ali več; takih dni je bilo kar 16 (od tega se je v šestih dneh segrelo preko +30 °C!). Megla je bila opažena v enajstih jutrih; prav v mestu je bila osemkrat, ostale dni pa je jutra spremljala le v bližnji okolici. Grmenje in bliskanje je bilo zabeleženo v devetih dneh. V sedemnajstih padavinskih dneh je na kvadratni meter tal padlo kar 174 litrov padavin. To v primerjavi s povprečjem obdobja 1995-2007 predstavlja 163 % običajnih padavin. Po letu 1995 je bil najbolj namočen junij leta 2004, ko je padlo 179 litrov padavin, najbolj suh pa leta 2006, ko je v mesecu dni padlo vsega 24 litrov padavin.

Več podrobnosti o vremenu v Grosupljem se nahaja na spletni strani www.grosuplje.slometeo.net.

Iztok Sinjur

80 let PGD Ponova vas in tekmovanje za pokal Tabor

V nedeljo, 6. julija, so v Ponovi vasi pripravili kar dve prireditvi hkrati: popoldne so pri Županovi jami izvedli priljubljeno mokro gasilko taktično vajo z motorno brizgalno za pokal Tabor, zvečer pa so hkrati proslavili tudi 80 let obstoja društva. Prireditve so se udeležili župan občine Grosuplje Janez Lesjak, predsednik Gasilske zveze Grosuplje (GZG) Andrej Bahovec, tajnik GZG Božo Knez in predsednik Krajevne skupnosti Št. Jurij Janez Kozlevčar.

Jože Miklič

Tekmovanje

Na tem tekmovanju niso toliko pomembna pravila sestavljanja orodja, temveč hitrost od začetka do podrtih dveh tarč, ki jih morajo napadalci čim prej zbiti z vodnim curkom.

Tekmovanja se je udeležilo 16 članskih in 6 ženskih ekip.

Med moškimi je zmagala ekipa iz Kriške vasi, zdaj že tretjič, zato ji je pripadlo, da so odnesli v trajno last prehodni pokal. Drugo in tretje mesto pa sta zasedli ekipi iz Št. Jurija. Iz grosupeljskih gasilskih društev so se tekmovanja udeležile še ekipe iz Gatine (2), Škocjana, Luč, Sp. Slivnice (2), Ponove vasi, Grosupljega, Zagradca in Police.

Prve med ženskimi ekipami so bile gasilke

iz Škocjana, Gatinke so bile druge, tretje pa Šentjurke. V ženski konkurenci so nastopile še gasilke iz Bresta, Zdsenske vasi in Ponove vasi.

Proslava jubileja

Z razvrstitvijo v svečano povorko na začetku vasi so na prireditveni prostor gasilci prikorakali pod taktom Godbe Dobrepolje.

Novi ponovski predsednik Jože Kocjan, ki je vodenje društva prevzel po več letih uspešnega vodenja Jožeta Mehleta, je v pozdravu povedal, da sta dva člana takratnega šentjurskega gasilskega društva (Glinšek in Krampelj) leta 1928 dala pobudo, da se ustanovi samostojno gasilsko društvo v Ponovi vasi. Vse od takrat, razen težkih medvojnih razmer, je društvo zgladno delovalo, več let pa je bilo med najuspešnejšimi v Grosupeljski kotlini. Na začetku niso imeli ničesar. S pomočjo vaščanov pa so zgradili dom, nabavljali opremo, jo vseskozi posodabljali in z dejavnim delovanjem pridobivali tudi znanje in sredstva, da je društvo lahko sledilo potrebam. Do leta 1967 je imelo gasilsko črpalko na vprežnem vozu. Leta 1969 so nabavili močnejšo črpalko Rossenbauer, 1971 so prevzeli novo gasilsko vozilo. Od leta 1985 pa so

se tudi brizgalne, avtocisterne in kombi vozila menjavali oziroma dopolnjevali in opremljali na vsakih nekaj let. Leta 1988 so začeli z gradnjo novega gasilskega doma. V zadnjem času opremljajo sodobne gasilske zaščitne delovne obleke in izolirne dihalne aparate.

Župan Janez Lesjak je poudaril pomen gasilstva na Slovenskem, ki nima para v naši družbi. Kaj gasilce (ali pa Slovence) žene naprej? Klub stalni pripravljenosti pomagati pa morajo gasilci vlagati tudi velike napore v posodabljanje svoje opreme in znanja. Poleg tega so gasilci tudi organizatorji kulture, delovnih in čistilnih akcij v krajih ter skrbijo še za vrsto drugih stvari. Zato bo tisti, ki bo v Sloveniji prvi rekel, da v gasilstvu potrebujemo samo ozko specializirane strokovnjake, zadal smrtni udarec slovenskemu gasilstvu.

Da je za ponovske gasilce bil to velik dan, je poudaril tudi predsednik GZ Grosuplje Andrej Bahovec. To dokazujejo tudi prisotni gasilci iz vse gasilske zveze in celo izven nje. To pomeni, da so se predniki odločili prav, saj so želeli zagotoviti varnost. Pohvalil je njihovo požrtvovalnost in tudi vztrajnost, ki se včasih pokaže tudi kot trma. Dosegli vse, s čemer se lahko pohvalijo.

V priložnostnem nagovoru je predsednik Krajevne skupnosti Janez Kozlevčar izpostavil urejenost in visoko usposobljenost tekmovalcev ter zelo dobro tehnično opremljenost. S tem pa so gasilci pripravljene z osnovnimi elementi, da sploh lahko uspešno delujejo pri zaščiti in reševanju premoženja in življenj. K jubileju je čestital tudi predsednik pobratenege Prostovoljnega gasilskega društva Radohova vas Branko Praznik, ki je ob tej priložnosti ponovskim gasilcem prinesel priložnostno darilo – kip sodobnega gasilca.

Nato je Božo Knez podelil nekaj gasilskih odlikovanj Gasilske zveze Grosuplje, priznanja Gasilske zveze Slovenije pa

SLIKI LEVO: Gasilci so v povorki prišli na prireditveni prostor.

je podelil Andrej Bahovec. Vsa prisotna društva so v zahvalo za udeležbo prejela posebno priznanje. Prireditelje je prijetno presenetil tudi Martin Tomažin, predsednik škocjanskih gasilcev, ki se je zahvalil za dobro sodelovanje z društvom v preteklosti in jim izročil letos izdani zbornik ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja Kraji in ljudje v Trubarjevi fari. Prav tako jih je prijetno presenetil predstavnik belokranjskega gasilskega društva Dobravice (občina Metlika), ki je letos ob dnevu državnosti prav tako praznovalo 80 let svojega delovanja. Slednji jim je prinesel kar zajeten sodček dobre domače kapljice.

Po proslavi je bila veselica z ansambлом Katrca in s srečelovom. Komaj pa so razglasili rezultate tekmovanja, je vstal dokaj močan vihar, ki je, žal, sredi plesa v nekaj minutah skoraj izpraznil prizorišče. A smo prepričani, da gasilcem v Ponovi vasi to ni skalilo njihove volje, da bodo z delom tudi v bodoče nadaljevali prav tako uspešno kot doslej.

SLIKE OD VRHA NAVZDOL:

- Slavnostna tribuna ob 80 letnici PGD Ponova vas (od leve proti desni stojijo tajnik GZ Grosuplje Božo Knez, nekdanji predsednik PGD Ponova vas Jože Mehle, predsednik KS ŠT. Jurij Janez Kozlevčar, povezovalka programa, župan Občine Grosuplje Janez Lesjak, predsednik Gasilske zveze Grosuplje Andrej Bahovec in predsednik PGD Ponova vas Jože Kocjan).

- Najboljše tri ženske gasilske ekipe: Škocjan, Gatina in Št. Jurij.

- V moški dokaj veliki konkurenci so prva mesta zasedle ekipe Kriška vas in dve ekipi iz Št. Jurija.

Spoštovani bralci, dragi dopisovalci!

Zaradi nekoliko obširnejših aktualnih tem (praznovanj dneva državnosti in drugih praznovanj, izseljenstvo, volitve, kultura, obveznih občinskih prispevkov...) smo zaradi stiske s časopisnim prostorom preložili nekaj prispevkov za objavo v naslednjo številko Grosupeljskih odmevov, ki bo izšla v tednu pred volitvami 21. 9. 2008. To so predvsem teme iz rubrik Mladi upi, Med ljudmi, Pravo, Zanimivosti, Šport in še nekatere druge. Menimo, da so prav ti prispevki take narave, da s poznejšo objavo ne bodo izgubili svoje aktualnosti.

Prosim za razumevanje!
Odgovorni urednik Jože Miklič

Državno gasilsko tekmovanje:

Pionirji Čušperka državni prvaki

Gasilska zveza Slovenije organizira vsaka štiri leta državno gasilsko tekmovanje po pravilih mednarodne gasilske organizacije CTIF (suha izvedba vaj), na štiri leta pa organizira tudi državno tekmovanje za Memorial Matevža Haceta (mokra izvedba vaj). Ta tekmovanja se izvajajo v zamiku dveh let. Tekmovalne enote so se na letošnjem državnem gasilskem tekmovanju, ki je potekalo 17. in 18. maja v Ravnah na Koroškem, pomerile v tekmovalnih disciplinah po mednarodnem programu CTIF. To državno tekmovanje je bilo še posebno pomembno, saj so najboljše tekmovalne enote v posameznih kategorijah izpolnile pogoje za nadaljnje sodelovanje v pripravah za gasilske olimpijske igre, ki bodo v okviru mednarodne organizacije CTIF organizirane leta 2009 v Ostravi na Češkem. Končni udeleženci olimpijskih iger, ki bodo zastopali slovensko gasilsko organizacijo v Ostravi, bodo znani na podlagi rezultatov in pripravljenosti enot v olimpijskem letu.

V soboto, 17. maja, je na stadionu na Ravnah potekalo mladinsko gasilsko tekmovanje, na katerem so nastopile gasilske enote pionirk in pionirjev v vaji z vedrovko ter štafeti z ovirami za pionirje ter enote mladincev in mladink v vaji z ovirami ter štafeti z ovirami za mladince. Tekmovalo je 188 tekmovalnih enot v kategorijah: pionirji 51 enot, pionirke 47 enot, mladinci 49 enot in mladinke 42 enot.

V nedeljo, 18. maja, pa je na istem prizorišču potekalo državno člansko tekmovanje, izvedeno v naslednjih tekmovalnih disciplinah: za člane in članice - vaja z motorno brizgalno ter štafetni tek z ovirami; za starejše gasilce in gasilke - vaja s hidrantom ter vaja raznoterosti. Tekmovalo je 262 tekmovalnih enot v

naslednjih kategorijah: člani A 51 enot, člani B 48 enot, članice A 44 enot, članice B 39 enot, starejši gasilci 47 enot, starejše gasilke 32 enot ter poklicni člani A 2 enoti.

Gasilsko zvezo Grosuplje sta zastopali dve pionirski, štiri mladinske ter pet članskih enot.

Tekmovalne desetine mladih nadobudnih gasilcev iz različnih koncev Slovenije so na prireditveni prostor turobnega sobotnega dne prinašale nasmeh, sproščenost, morda nekateri celo malo strahu, vendar vsi prepričani, da svoje pridobljene znanje najbolje vnovčijo na ravenskem stadionu. Po prihodu na tekmovališče so vsi z zanimanjem spremljali že sodelujoče enote, ugotavljali napake tekmecev, kakor tudi morebitne slabosti orodja, s katerim se bodo srečali tudi sami. Napetost je s trenutka v trenutku naraščala, mentorici razdelita tekmovalne oznake ter odpeljeta enoto pionirjev na tekmovališče. Naloga z vedrovko je odlično opravljena, kakor tudi štafetni tek. Mladinci in mladinke se vrnejo z ogrevanja in čestitajo svojim mlajšim kolegom za odlično opravljeni vaji. Tudi sami se počasi odpravijo na stadion. Rahlo nervozni se z vajo z ovirami spoprimejo najprej mladinci, čas odličen, a preveč kazenskih točk za vidnejšo uvrstitev. Štafeto odtečejo kot drugi najhitrejši. Mladinke svojo nalogo opravijo zelo dobro.

Končna razglasitev rezultatov:

V kategoriji pionirk GZ Grosuplje ni imela tekmovalnih enot. Na vrsti so bili pionirji, Gatina se je uvrstila na 28. mesto, napetost je vse bolj naraščala, saj je bila ekipa Čušperka vse bližje velikemu uspehu: 3. mesto? 2. mesto? 1. mesto Čušperk!

Nepopisno veselje je v trenutku prevzelo

mlade pionirje in pionirke, ko so prejeli zlate medalje in pokal. Junaki so postali: Jožica, Laura, Margerita, Luka, Benjamin, Andraž, Anej, Gašper, Janez, Mihael, Matic in Kristina.

V kategoriji mladincev se je enota PGD Čušperk uvrstila na 12. mesto, ekipa PGD Račna pa na 24. mesto. V kategoriji mladink je enota PGD Čušperk zasedla 8. mesto, enota PGD Račna pa 24. mesto. Vse mladinske ekipe, ki so zastopale našo GZ, so dokazale, da so našle priključek z najboljšimi slovenskimi mladinskimi ekipami, vendar se jim vse prevečkrat dogajajo nepremišljene in prepoceni napake, ki so v končnem času ovrednotene kot kazenske točke, in s tem slabša končna uvrstitev.

V nedeljo so v deževnem in nič kaj prijetnem vremenu nastopile še članske enote. Prikazale so lepe in hitro izvedene vaje, čeprav so bili končni časi tudi pri najboljših enotah nekoliko slabši, kot bi bili v suhem vremenu. Enote GZ Grosuplje so nastopile solidno, vendar je očitno, da bo potrebno še veliko napornega dela in priprav, da bomo našli stik z najboljšimi enotami naše domovine. Člani A z Gatine so se uvrstili na 21. mesto, članice A Ponova vas na 15. mesto, Šmarje Sap na 32. mesto, člani B Čušperk na 20. mesto, članice B Ponova vas na 32. mesto, starejši gasilci Grosuplje na 5. mesto in Polica na 28. mesto.

V PGD Čušperk z leta v leto ugotavljamo, da ni učinkovitega gasilstva brez gasilskih tekmovanj. Vsak posameznik, ne glede na to, v kateri kategoriji tekmuje, pridobiva na psihofizični pripravljenosti, izurjenosti in strokovni usposobljenosti, ki jo lahko vsakodnevno uporabi tudi v privatnem življenju. V vseh dosedanjih uspehih naših enot je vtakano nemalo odrekanja, priprav in miselnosti, da je posamezna gasilska enota močna toliko, kolikor je usposobljen in pripravljen vsak njen član. Vsakdo med njimi je kot del gasilske enote poln tekmovalnosti, da skupaj s sotovariši doseže kar se da visok rezultat in skupni uspeh – to je njihovo edino plačilo.

Vendar marsikdo tega ne razume in si naše delo razlaga po svoje, s svojimi interesi. Škoda.

Božidar Perko

Pomagajte žrtvam letošnjega neurja!

Odprava posledic ujme, ki se je čez Slovenijo razdivjala 13. in 14. julija letos, bo trajala še zelo dolgo. Ljudje so v stiskah. V vasi Gozd je veter odpihnil vse strehe in ob tem uničil ogromno stanovanjskih površin. Zato ljudje nimajo zagotovljenih niti najnujnejših življenjskih potrebščin.

Vsaka pomoč bo dobrodošla. Svoje denarne prispevke lahko nakažete na naslednji številki transakcijskih računov:

Slovenska Karitas
02140-0015556761,
Sklic 00 6220,
Namen NEURJE

Rdeči križ Slovenije
03100-11111 222 98
Sklic 98615
Namen UJMA 2008

Uporabniki Mobitela
in Simobila pa lahko
darujete 1 €
s SMS sporočilom
na številko 1919,
ključna beseda UJMA.

Gasilci v Račni se pripravljajo na pomemben dogodek

Leto 2008 bo z zlatimi črkami zapisano v zgodovino PGD Račna. Po več kot šestih letih neutrudnega dela in ogromno opravljenih prostovoljnih delovnih urah bomo namreč izročili v uporabo novozgrajeni gasilski dom.

Skrb za varstvo pred požari se je v Račni začela že pred mnogimi leti. Davnega leta 1887 je tedanja »Vaška bramba pred požarom« sredi Velike Račne postavilavaški vodnjak in črpalko, ki stoji še danes. Da bi bili močnejši v boju proti ognju in naravnim nesrečam, je 18. moč leta 1911 ustanovilo Gasilsko društvo Račna. Seveda se je takoj pokazala potreba po gasilskem domu, kjer bi se srečevali in shranjevali opremo. Prva svetovna vojna je prizadevanja nekoliko ohromila, vendar so gasilci do leta 1923 le

uspeli postaviti prvi gasilski dom sredi vasi. To je bila za Račno velika pridobitev, saj se je poleg gasilstva tu rojevalo in odvijalo tudi vse kulturno življenje, tega pa v Račni nikoli ni bilo malo.

Z leti so se potrebe gasilcev spremenile, tehnika je postala modernejša, vozila večja in kar naenkrat je bil gasilski dom v Račni premajhen za vse dejavnosti, ki so se odvijale v njem. Stavba je bila tudi večkrat poplavljena, saj ob dolgotrajnem deževju voda z Radenskega polja seže do vasi prav tu pri domu.

Po osamosvojitvi Slovenije so se za gasilstvo začeli nekoliko boljši časi, zato je v mladi generaciji gasilcev tlela tiha želja po novem, modernem gasilskem domu. Potrebno je bilo veliko smelosti, da smo željo spravili na papir in pričeli s pridobivanjem dokumentacije. Ob koncu leta 2001 so se s sečnjo lesa za ostrešje, ki so nam ga podarili krajanji, pričele prve priprave na gradnjo. Konec julija 2002 pa se je začelo zares, saj smo po sklicanem izrednem občnem zboru podrti stari gasilski dom. Občutki ob tem so bili mešani, saj starega doma ni bilo več, pot do novega pa je bila še zelo dolga. Vendar pa so že prve delovne akcije pokazale, da je bila naša odločitev pravilna. Dan za dnem so prihajali člani društva, da bi pomagali pri gradnji – nekateri z delom, drugi z denarnimi prispevki, zopet drugi z dragocenimi nasveti, gospodinje pa so poskrbele, da nihče izmed delavcev ni bil lačen ali žejen. Eno leto so dela pri gasilskem domu potekala praktično vsak dan, potem so se posamezni prostori dograjevali, kolikor je bilo na razpolago finančnih sredstev in

volje posameznikov, ki so vztrajali prav do zadnje položene keramične ploščice.

Gasilski dom je praktično v celoti zgrajen le z rokami domačih gasilcev, ki so nesebično pomagali pri gradnji, vsak po svojih sposobnostih in močeh. Ob tem pa ne gre zanemariti dejstva, da je gradnja tega doma krajanje še trdneje povezala med seboj, hkrati pa so se ob vsakodnevem srečevanju in skupnem iskanju rešitev ter najboljših poti, ki so nas pripeljale do končnega cilja, stkale mnoge prijateljske vezi.

Po več kot šestih letih vztrajnega dela je prišel čas, ko bomo gasilski dom tudi uradno predali v uporabo. Ob tej priložnosti bi se člani upravnega odbora PGD Račna radi zahvalili prav vsem, ki ste nas skozi leta gradnje podpirali in s tem pripomogli, da nam bodo ta leta ostala v prijetnem spominu. Hvala vsem krajanom, ki ste na kakršen koli način prispevali, da smo zastavljeni cilj lahko dosegli, in vsem donatorjem za materialno pomoč. Preveč ljudi je bilo vključenih v ta projekt, da bi se lahko vsakemu poimensko zahvalili, zato naj se v tem sestavku najde vsakdo, ki nam je z odprtimi rokami priskočil na pomoč.

Vse, ki bi radi videli, kako smo delo opravili, prisrčno vabimo na proslavo ob odprtju gasilskega doma, ki bo v soboto, 16. 8. 2008. Po proslavi si boste lahko ogledali prostore novega gasilskega doma in se skupaj z nami povesečili na veliki vrtni veselici z ansamblom Lojzeta Slaka.

Za UO PGD Račna, Aleš Kastelic

Novice iz Društva upokojencev Šmarje - Sap

Naše delo od občnega zbora v mesecu marcu naprej je bilo spet kar pestro.

Sodelovali smo v čistilni akciji v organizaciji šmarskega turističnega društva.

Ni nam prav ali pa se še nismo navadili, da ne bo več skupnega odvoza kosovnih odpadkov. Vemo, da so bili pripravljene kupi odpadkov vsi premetani, da so bile še pred prihodom komunalcev odnešene stvari, ki se dajo prodati na Dinosu. A krajani nismo krivi za to.

Razloženo nam je bilo, zakaj bo odstaj drugače, ampak zakaj pa imajo nekatere občine še naprej organiziran odvoz. Za nas je bilo do sedaj bolj enostavno: okrog domov smo počistili, odpeljali na kupe in v čistilni akciji potem ta mesta tudi počistili.

V aprilu in maju so se naši športniki udeležili rekreativnih športnih iger kar v šestih disciplinah, to je v šahu, kegljanju, balinanju, namiznem tenisu, pikadu in športnem ribolovu. Na ravni Koordinacije Dolenjska smo opravili izbirna tekmovanja. Na ravni Pokrajinske zveze Ljubljane je med posamezniki Franci Polajžer v kegljanju zasedel tretje in v namiznem tenisu peto mesto, v športnem ribolovu je bila Anica Ferbežar četrta, Jože Ferbežar pa peti. Lep uspeh je dosegla ženska ekipa v pikadu v postavi Angelce in Zofke Glinšek, Ivanke Jakša in Anke Fabjan. Zmagale so in se uvrstile na jesensko državno prvenstvo.

Sicer je pomembno druženje, a če dosežeš lepo mesto, si pa tudi vesel.

Na ogledu Trubarjeve domačije.

Za nami so že trije izleti: v aprilu smo počastili 500-letnico rojstva Primoža Trubarja. Obiskali smo Rašico, izlet pa nadaljevali še z ogledom Cerkniškega jezera in Rakovega Škocjana. Junija smo si v Celju ogledali stari del mesta in grad, v Jurkloštru stari opuščeni samostan ter se nekaj ur kopali v prenovljenih laških toplicah. V začetku julija smo se kljub vročini podali na morje. V Kopru smo si ogledali del mesta in luko, potem pa je seveda sledilo še kopanje.

Povsod nas sprejmejo lokalni vodiči, ki s slikovitimi opisi še povečajo naše navdušenje nad lepotami naše naravne in kulturne dediščine.

Zaključili smo spet eno sezono rekreacije v telovadnici. Dolgo vrsto let nas je s svojim živahnim vodenjem razveseljevala Zinka Vidmar, ki se ji za to delo iskreno zahvaljujemo. Faniki Smerke se bo v jeseni pri vodenju pridružila še katera upokojenka, da bomo veselo telovadile naprej.

Tudi društveni ženski zborček pod vodstvom harmonikarja Toneta Kirma je do jeseni na dopustu. Sredi junija

so še sodelovali na zaključni prireditvi šmarske osnovne šole. Jeseni pa bo nov začetek, upamo, da z novim programom za nastopanje vsaj po domovih ostarelih in na domačih prireditvah.

Poletni meseci za babice in dedke niso kar tako. Treba se je posvetiti vnukom, da jim bodo šolske počitnice minile varno in prijetno. Naj bo veselje res obojestransko, hvaležnost otrok pa je tudi nepogrešljiva.

Avgust, september in oktober pa bodo spet polni raznih prireditev. Bo še zelo zanimiv izlet v Trbiž, Kobarid in Vrsno, bo srečanje upokojencev Koordinacije Dolenjska na Polževem, srečanje Pokrajinske zveze Ljubljana v Logatcu, bo skupno letovanje v Izoli, državno prvenstvo, v organizaciji turističnega društva spet velika prireditve. En dan po rimsko in še kaj. O vsem boste obveščeni preko poverjenikov. Pridite, kamor vas bomo povabili.

Naj še naprej velja: Poskrbimo zase, pomagajmo tudi drugim. Ne samevajmo doma, v veseli družbi je vse drugače.

Predsednica DU Anka Fabjan

Ogledali smo si slikovit prikaz delovanja Cerkviškega jezera.

Najboljši človekov štirinožni prijatelj ni stol – ampak pes!

Neronova zgodba ali kako se nenadejano poveča družina

Že od prvih naukov, ki jih delimo nadebudnim potomcem, ko si zaželijo novega kosmatega ali pernatega družinskega člana, ponavljamo: ampak za živalco je vendar potrebno skrbeti!

Čisto nič ne bi bilo narobe, če bi ta nauk ponovili večkrat tudi med odraslimi, ko nanese beseda na domače živali. Kmalu bo za mano prvih štirideset let, od kar delim svoje proste trenutke s psi, z enim, pa tudi z več, veliko več... in nabralo se je zanimivosti, dogodkov, lepih in manj lepih, pa tudi žalostnih, za več debelih knjig. In noben dan v družbi naših živali ni enak prejšnjemu.

Tudi v soboto, 7. junija letos, ni bilo pričakovati, da bi nam bilo dolgčas. Sonce je bilo še prijazno, sprehod po gozdu je bil poln vonjav po pravkar prebujenih jurčkih, komarjev še za vzorec. Prav prijetno je bilo popoldne v družbi posedeti na terasi. Naši trije psi niso bili daleč, pravzaprav zelo blizu, vsaj mislila sem tako. Ko pa sem sedla na svoj udoben stol, me je iz bližnje drvarnice pogledal par črnih oči in majhno črno kosmato pasje bitje se je približalo mojim kolenom. Moja prva misel je bila: »Kje so vendar naši psi, ki vsakega prišleka, najsi bo dvo – ali štirinožnega najavijo z glasnim laježem?« V času gobarske sezone imajo kar precej dela. Tokrat ni bilo od nikoder nobenega glasu, le mali kuža, višine za odraslega koker španjela morda, se je udobno namestil ob mojih nogah in prav nič ga ni skrbelo. Pač pa je pričelo skrbeti mene: le kam so odšli domači kosmatinci? Pustila sem presenečeno družbo s črnim kosmatincem vred in v trenutku nato našla tudi naše pse: najstarejši je mirno počival pod kozolcem, »pasji dekletki« pa sta se igrali na travniku.

Ko smo se skupaj vrnili na teraso, sta črnega kužka z zanimanjem ovohali, bili sta izjemno prijazni in tudi »pasji šef«, ki se nam je

pridružil takoj po tem, je le na kratko povedal, da je on vodja našega pasjega tropa in da – predvsem od mladih pritepenec – zahteva spoštovanje. In nič več. Tako je tudi bilo. Dva od treh mačkov, ki sta bila tisti trenutek blizu, sta se radovedno sprehodila mimo pasjega nosa malega črnuha, ki pa ni imel pripomb nad mačjo družbo.

Ko so se pasje duše posladkale z nekaj piškoti in so v slogi poglodele vsak svoje prekajeno svinjsko uho, smo se začeli spraševati, od kod jo je mali kuža primahal. Po hitri oceni naj ne bi imel več kot pet ali šest mesecev. Prva misel je seveda bila, da se je oddaljil od kakšnega številnih gobarjev, ki so zadnje dni v trumah iskali priljubljene gozdne sadeže, vendar ga nihče ni iskal niti pogrešal, pa tudi naši pasji čuvaji bi naznanili bližino ljudi v gozdu. Kuža se je ta čas mirno zleknil na terasi in zadremal, kot da je od nekdanj tu doma. Zaradi svoje barve, črne kot noč, smo ga najprej poimenovali Nero, ampak kasneje ugotovili, da mu tako »plebejsko« ime vendarle ne pristoji najbolje, zato je dobil še eno črko in postal Neron!

Bližal se je čas večerje in povsem samoumevno je bilo, da bo večerje deležen tudi Neron, le s tem, da so bile v njegovi skledi med hrano pomešane tudi tablete proti notranjim zajedavcem, glistam in trakulji. Vsak mlad kuža jih skoraj zagotovo gosti, zato je bil tak ukrep nujen. Večino prve noči je prespal v pesjaku, ko pa se je pričel svetlikati dan, je naznanil, da je dovolj samote in se je pridružil ostalemu krdelu.

Zelo obotavljivo je prestopil prag hiše, s čemer je povedal, da ga dosedanji skrbniki v hišo ravno niso pogosto vabili. Ampak ni trajalo dolgo, da je osvojil hišni red in uporabo pasjih vratc: naša mlajša psička se je izkazala za odlično učiteljico in tovarišico v igri. Nedelja je bila tako in tako namenjena negi pasjih kožuhov in Neron je bil tisti dan prvi na vrsti. Na mizi je sprva malo začudeno gledal okrog sebe, nato pa se je zleknil in prepustil glavniku in krtači. Ko je bil napudran s posipom proti bolham in klopom in je dišal po indijskih zeliščih, se je na prvi pogled videlo njegovo dobro počutje, njegova še puhasta dlaka pa je bila čista in rešena številnih travnatih semen, ki so dražile kožo. Tudi uhlji in oči so bili očiščeni. Med tem

sem na našem lokalnem radiu zaprosila za objavo obvestila o najdenem kužku in čakala skrbnika, ki bi to simpatično bitje pogrešal. Naslednji dan je sledil obisk pri veterinarju. Vsak kuža od tretjega meseca naprej ne glede na pasemsko ali nepasemsko poreklo mora imeti pod kožo vstavljen čip s podatki o lastniku. Neron ga ni imel. To je bil prvi slab znak: kuža, ki ni označen, tudi ni cepljen proti steklini niti vpisan v centralni register psov. Iz tega se lahko sklepa, da tudi proti nalezljivim boleznim ni bil cepljen in njegov dosedanji skrbnik svoje naloge ni opravil odgovorno. Igriv, ubogljiv in priljuden kuža, ki ni kazal znakov kakšne dosedanje slabe izkušnje ali strahu, je svojo očitno tesnobo pokazal le med avtomobilsko vožnjo. Po mojih predvidevanjih jo je povezal z zadnjo vožnjo z avtom, iz katerega so ga skrbniki po vsej verjetnosti postavili na cesto in se odpeljali. Nekaj potrpljenja je bilo treba (tudi s pomočjo pasje družbe), da se je pustil prepričati, da se bo od doma odpeljal, ampak tja tudi vrnil. Družinski svet je namreč sklenil, da ga v zavetišče ne damo, pa tudi na verigo ne, če bi se pojavil novi skrbnik s takimi idejami.

Pred nekaj dnevi je dobil prvo dozo cepiva proti nalezljivim boleznim, nadležno praskanje pa smo že skoraj v celoti odpravili s homeopatskimi pripravki. Vse, kar smo zanj storili do sedaj in mu zaupali, nam obilno plačuje s prijaznostjo in hvaležnimi pogledi. Od časa do časa pa seveda preseneti, da se človek res mora vprašati marsikaj o njegovi zgodovini. Nepojmljivo je, da se tako hitro uči, da z glasnim laježem naznani, da mora ven na potrebo, da se tako izjemno dobro razume z domačimi psi.

Zdaj njegova puhasta dlaka počasi postaja svilena. Vsakodnevni sprehod in kakovostna raznovrstna hrana mu očitno koristijo. Našel si je svoj kotiček v hiši, z domačimi psi se izmenjuje na »pasjem delu« kavča, uživaško prenaša česanje in nego. Na povelje sede in se uleže, če pa presodi, da je maček potreben čiščenja, ga polize po dolgem in počez. Le kdo bi se hotel ločiti od takega štirinožca? Če pa mu želite ponuditi topel dom in veliko ljubezni in si želite prav takega kužka, pa le pokličite!

Mojca Sajovic

Zdrav človek ima sto želja, bolan le eno. (A. P. Čehov)

Svarila pred močnim soncem in njegovimi škodljivimi žarki je potrebno jemati resno.

V poletnem času pretežni del dneva preživimo na prostem in ob vsakdanjem delu preprosto pozabimo, da tudi sonce ni več takšno, kot je bilo včasih.

Tako kot ima sonce mnoge blagodejne vplive – brez njega si ne znamo predstavljati življenja, je lahko tudi velik sovražnik. Predvsem v visokem poletju govorimo o sončnih žarkih, ki poškodujejo kožo, povzročajo njeno prezgodnje staranje in pojav kožnega raka. Slednjega je danes vse več, saj je dokazano, da ima koža neke vrste spomin: v celični zapis sprejme informacije o vseh poškodbah in opeklinah, ki so nastale z leti, zato je lahko najhujša kožna bolezen – maligni melanom, posledica dolgotrajnega izpostavljanja močnemu soncu. Zaradi teh dokazanih dejstev je potrebno skrbno zaščititi že nežno kožo otrok, saj že v otroštvu dosežemo 80 odstotkov celotne življenjske izpostavljenosti soncu. Koža otroka še ni sposobna tvoriti naravne zaščite pred soncem, t.i. melanina, zato je zaščita pred opeklinami še toliko bolj pomembna.

Melanin na videz kože vpliva tako, da koža zaradi njega sčasoma porjavi. Zagorelost pa je pravzaprav že znak za morebitne poškodbe kože. Poleg tega ultravijolični žarki povzročajo poškodbe oči, oslabijo imunski sistem in povečajo nevarnost za nastanek kožnega raka.

Kožo lahko zaščitimo predvsem tako, da se v času med 10. in 16. uro ne izpostavljam o sončnim žarkom. Sicer pa ima 78 odstotkov Evropejcev - med ta odstotek spada tudi večina Slovencev - normalno kožo, temne lase, rjave do sive oči in na soncu postopoma porjavi. 12 odstotkov ima svetlo kožo, svetle do svetlo rjave lase, modre ali sivo-zelene oči, na soncu postanejo hitro opečeni. Dva odstotka je tistih s svetlo kožo, rdečimi lasmi, modrimi očmi, na soncu pa postanejo hitro opečeni. Osem odstotkov pa je srečnikov s svetlo-rjavo do olivnato kožo, s temnimi lasmi in temnimi očmi, na soncu pa počasi in varno porjavijo.

Najbolj ogroženi so dojenčki, šolski otroci in mladostniki, odrasli in otroci, ki imajo številna pigmentna znamenja po koži, in tisti, ki so svetlih las in polti ali pa imajo v družini primere kožnega raka. V večji nevarnosti so tudi ljudje, ki so kronično izpostavljeni sončnim žarkom: kmetje, delavci na prostem, pomorščaki in kopališki mojstri. Izračun potrebne zaščite pred UV žarki kaže, da morajo največji zaščitni faktor pri izbiri kreme za sončenje uporabljati prav ljudje med vrtnarjenjem in pri kmečkih opravilih ter paziti na svojo kožo veliko bolj kot npr. tisti, ki poležavajo

na plaži ali igrajo golf.

Poleti je priporočljivo nositi lahka oblačila iz bombaža z dolgimi rokavi, ki ne prepuščajo UV žarkov, glavo pa je potrebno zaščititi s pokrivali s širokimi krajiniki. Med zadrževanjem na prostem je potrebno kožo zaščititi s kremo za sončenje z zaščitnim faktorjem. Za otroke, starejše od 6 mesecev, je primerna krema z zaščitnim faktorjem 15 ali več. Krema je potrebno nanesti na kožo 30 minut pred odhodom na prosto. Posebej pozorno je potrebno zaščititi bolj izpostavljene in občutljive dele telesa: ustnice, ušesa, vrat in kožo pod naramnicami kopalk ali obleke. Dojenčkov, mlajših od pol leta, soncu ne izpostavljam o, prav tako jih ne mažemo z zaščitno kremo. Tako majhen otrok sodi v senco, lahko in zračno oblačilo naj pokriva celo telo, prav tako je potrebno zaščititi glavo. Otroke je potrebno namazati z zaščitno kremo tudi takrat, ko se igrajo na domačem dvorišču, čas med 10. in 16. uro pa naj preživijo v senci.

Sončni žarki lahko poškodujejo tudi očno roženico in v starosti povzročijo nastanek sive mreže. Zato sončna očala niso le modna muha, ampak nujno potrebna zaščita. Pri izbiri sončnih očal velja, naj nudijo popolno (100%-no) zaščito pred UV žarki. Enako kot otroško kožo je nujno potrebno zaščititi tudi otroške oči. Poleti ne gre pozabiti, da je potrebno popiti tudi dovolj tekočine, najbolje vodo ali nesladkan čaj.

O sončnih žarkih je dobro vedeti, da so sestavljeni iz ultravijoličnih, vidnih in infrardečih žarkov. Ultravijolične sončne žarke pa delimo na:

- UVC žarke kratke valovne dolžine, ki se popolnoma vpijejo že v zgornjem delu ozračja in nas ne dosežejo;
- UVB žarke srednje valovne dolžine, ki se večinoma vpijejo v višjih plasteh ozračja in manjši del doseže tla. Ta del UV žarkov nam je najbolj nevaren.
- UVA žarke dolge valovne dolžine, ki povzročijo porjavlost kože.

UV indeks je mednarodno sprejeta mera za moč ultravijoličnega sevanja. Enota povezuje namreč energijski tok UV sevanja z občutljivostjo kože. Našo občutljivost na UV sončne žarke določa pigmentacija kože, prejeta doza pa način obnašanja. Ker je ozonska plast nad ekvatorjem najtanjša, so ljudje, živali in rastline tam najbolj odporni na UV sončne žarke.

UV indeks 10 in več

Pomeni ekstremno izpostavljenost. Med 10. in 16. uro se umaknemo pred sončnimi žarki, če se zadržujemo na soncu, uporabimo vsa zaščitna sredstva. Normalno občutljiva koža brez zaščite pordi prej kot v pol ure, občutljiva pa prej kot v četrte ure.

UV indeks med 7 in 9

Izpostavljenost je velika. Zaščitimo se s sončnimi očali, pokrivalom, zaščitno kremo za sončenje s faktorjem vsaj 15, obleka naj bo iz dovolj goste tkanine, da ne bo prepuščala sončnih žarkov. Med 11. in 15. uro se ne sončimo, občutljivi ljudje med 10. in 16. uro. Normalno občutljiva koža brez zaščite pordi v 40 min, občutljiva v 20 minutah.

UV indeks 5 in 6

Izpostavljenost je srednje velika. Priporočljiva je uporaba kape, sončnih očal, zaščitne kreme, obleka naj varuje kožo pred sončnimi žarki, sredi dneva se ne sončimo. Normalno občutljiva koža pordi v eni uri, občutljiva v pol ure.

UV indeks 3 in 4

Izpostavljenost je nizka, zaščita je priporočljiva za ljudi z občutljivo kožo in otroke.

UV indeks 0, 1 in 2

Izpostavljenost je minimalna.

V Sloveniji je bil v začetku julija 2008 UV indeks 9, 1 pri sončnem vremenu in 4,5 pri oblačnem. Za javnost so bolj kot izmerjene vrednosti uporabne napovedi moči UV žarkov z napotki, kako naj se obnašamo, da se bomo izognili škodljivim učinkom UV sevanja. Napovedi UV indeksa so objavljene dnevno in so sestavni del splošne biovremenske napovedi. Z dnevnim objavljanim napovedi UV indeksa želi Agencija Republike Slovenije za okolje opozoriti na moč UV sončnega sevanja. Ta ni odvisna le od letnega in dnevnega časa ter vremenskih razmer, ampak tudi od debeline zaščitne ozonske plasti. V napovedih je njen vpliv upoštevan. Za konec velja le še opozorilo: vsako pigmentirano znamenje na koži še ni nevarno, nevarno pa postane, če se prične spreminjati, dobi neravne robove, postane vlažno. Takrat je nujen čimprejšnji obisk pri osebem zdravniku.

Mojca Sajovic

Vir: Agencija Republike Slovenije za okolje

Uvedba on-line sistema (neposrednega dostopa do podatkov zdravstvenega zavarovanja) in prenova sistema kartice zdravstvenega zavarovanja

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije izvaja v sodelovanju s partnerji v zdravstvu ter izvajalci zdravstvenih storitev obsežen projekt uvedbe on-line sistema in prenove kartice zdravstvenega zavarovanja. Končni cilj je popoln on-line sistem, v katerem prenovljena kartica zdravstvenega zavarovanja in nova profesionalna kartica (PK) ne nosita podatkov, pač pa samo digitalna potrdila, na podlagi katerih je mogoč neposreden, varen in zanesljiv dostop do podatkov, ki se nahajajo na strežnikih ZZZS in prostovoljnih zdravstvenih zavarovalnic. Z uvedbo celovitega on-line dostopa in zamensko večine kartic zavarovanih oseb z novo verzijo ne bo več potrebe po osveževanju podatkov na samopostrežnih terminalih, zato se le-ti postopoma ukinejo. Nosilec uvedbe on-line sistema s prenovo sistema kartice je Zavod, ki bo potrebne aktivnosti izvedel v okviru dveh izvedbenih projektov. Pilotna uvedba bo potekala v pilotni regiji (predvidoma v območju enoti Nova Gorica) v obdobju maj-junij 2008, nacionalna uvedba po preostalih regijah pa v obdobju oktober 2008 – april 2009.

Uvod

Slovenija je bila ena prvih evropskih držav, ki je uvedla nacionalni sistem kartice zdravstvenega zavarovanja. Dosedanji razvoj primerljivi evropskih rešitev (Avstrija, Belgija, Francija, Nemčija in drugi) dokazuje, da je slovenski sistem najbolj celovit in še vedno pomemben in primerljiv na evropskem nivoju ter še vedno eden vodilnih na tem področju. Sistem kartice zdravstvenega zavarovanja je bil zasnovan v letu 1996, na nacionalnem nivoju pa dokončno uveden poleti 2000. V sedemletnem obdobju delovanja sistema je Zavod za zdravstveno zavarovanje poleg osnovne funkcije sistema (zapis veljavnosti obveznega in prostovoljnega zavarovanja na kartico) uvajal v sistem tudi nove funkcije (npr. elektronsko naročanje evropske kartice zdravstvenega zavarovanja na samopostrežnih terminalih) in nove nabore podatkov na kartici (npr. izdani medicinsko-tehnični pripomočki, opredelitev zavarovane osebe za darovalca organov, izdana zdravila) ter s tem povečal izkoriščenost, uporabnost in prijaznost sistema.

Razlogi za uvedbo on-line sistema in prenovo sistema kartice

Za vsako tehnologijo in pripadajoče procese velja, da jih je potrebno občasno temeljiteje posodobiti in s tem zagotoviti njihovo skladnost z novimi poslovnimi, pravnimi in tehnološkimi zahtevami. Informacijska tehnologija se zaradi hitrega razvoja stara še hitreje, kot to velja za druga področja. Zato je potreben temeljit načrt nadaljnega vzdrževanja in razvoja kartičnega sistema, da bi Zavod kot upravljavec tudi v prihodnje lahko zagotovil njegovo visoko razpoložljivost in nove funkcije skladno z razvojem informacijske tehnologije. Zato se je Zavod odločil, da v okviru načrta nadaljnega razvoja sistema kartice omogoči vsem partnerjem novo dodano vrednost, in sicer da uvede t.i. on-line sistem, ki omogoča neposredni elektronski dostop do podatkov zdravstvenega zavarovanja, izvajalcem zdravstvenih storitev pa v nadaljnjem razvoju tudi elektronski dostop do zdravstvenih podatkov (npr. podatki, ki se nahajajo v zdravstveni dokumentaciji pacienta – t.i. elektronski zdravstveni karton, podatki o izdanih zdravilih – t.i. elektronski recept, diagnostične slike – t.i. telemedicina itd.). Poleg tehničnih razlogov so torej uvedbo on-line sistema s prenovo sistema kartice narekovali tudi poslovni in drugi razlogi:

- zavarovane osebe pričakujejo nadaljnje poenostavljanje postopkov v zvezi z uveljavljanjem pravic iz zdravstvenega zavarovanja in večjo samostojnost pri dostopu do lastnih podatkov, ki se nanašajo tako na njihovo zavarovanje kot na njihovo zdravje;
- izvajalci zdravstvenih storitev potrebujejo enotno infrastrukturo za varno elektronsko poslovanje za potrebe zdravstvenega zavarovanja in zdravstva kot celote. Na temelju te infrastrukture bo zagotovljen neposreden dostop do podatkov o zdravstvenih zavarovanih oseb, omogočila pa bo tudi razvoj izmenjave zdravstvenih podatkov med izvajalci zdravstvenih storitev, postopno uvajanje elektronskih listin, kot je npr. elektronski recept za zdravila, razvoj elektronskega zdravstvenega kartona, kasneje telemedicine idr.;

- zdravstvene zavarovalnice želijo zmanjšati tveganja zaradi predolgega obdobja veljavnosti zavarovanj, ki je zapisano na kartici.

Na Zavodu načrtujejo, da bo končna faza uvedbe on-line sistema s prenovo sistema kartice za posamezne skupine uporabnikov in partnerjev sistema prinesla naslednje pridobitve:

Za zavarovane osebe:

postopna opustitev potrjevanja kartice na samopostrežnih terminalih in s tem bolj prijazen in dostopen sistem ter enostavnejše uresničevanje pravic iz zdravstvenega zavarovanja - to še posebej velja za starejšo in slabše pokretno (mobilno) populacijo in prebivalstvo v odročnejših krajih, kjer so samopostrežni terminali za nekatere zavarovane osebe precej oddaljeni od kraja njihovega bivanja; hitrejši dostop izvajalcev zdravstvenih storitev do pacientovih podatkov in razširjenega obsega podatkov bo vplival na večjo kakovost zdravstvenih storitev in zmanjšal možnost napak.

Za izvajalce zdravstvenih storitev:

infrastruktura javnih ključev oziroma nova profesionalna kartica bo omogočala varno elektronsko poslovanje tako na področju zdravstvenega zavarovanja kot tudi v celotnem zdravstvenem sistemu. To bo nedvomno največja pridobitev za izvajalce zdravstvenih storitev, saj bo omogočila gradnjo novih informacijskih rešitev v zdravstvu, ki bodo pripomogle h kvalitetnejši zdravstveni obravnavi in racionalnejšemu poslovanju (elektronski zdravstveni karton, telemedicina, elektronsko odpustno pismo, elektronske čakalne vrste...). Pomembna pridobitev za izvajalce je tudi prenovljena infrastruktura in vključenost izvajalcev v internet omrežje, saj to prinaša dodatne prednosti v komunikaciji z okoljem in pri pridobivanju informacij. Točnejši osebni podatki in podatki o zdravstvenem zavarovanju bodo omogočili lažjo in hitrejšo komunikacijo z zavarovano osebo, zmanjšali obseg podvojenih pregledov in tveganj napačnih strokovnih odločitev ter posledično prispevali k večji kakovosti zdravstvenih storitev.

Ob postopni menjavi posameznih komponent sistema bodo zato vsi postopki prehoda čim bolj enostavni za vse uporabnike sistema, zlasti za zavarovane osebe in izvajalce zdravstvenih storitev. Končni cilj je prehod iz sedanjega sistema, v katerem se podatki med udeleženci v zdravstvu izmenjujejo s kartico kot nosilcem podatkov, v popolni on-line sistem, v katerem bo prenovljena kartica zgolj ključ za dostop do podatkov na podatkovnih strežnikih. Tudi evropske strateške usmeritve na področju e-zdravja priporočajo pospešeno izgradnjo varne zdravstvene informacijske mreže, razširitev uporabe kartic v zdravstvu ter postopno vzpostavitev on-line dostopov do podatkov. Enak trend kažejo tudi smernice za bodočo elektronsko evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja in razvojni načrti posameznih držav članic.

Koncept uvedbe on-line sistema in prenove sistema kartice

Koncept uvedbe on-line sistema in prenove sistema kartice predvideva postopni prehod s sedanjega sistema v prenovljeni sistem. Tako bo imela prenovljena kartica zavarovanih oseb v sistemu na začetku enako vlogo, kot jo ima sedanja kartica: uporablja se za identifikacijo zavarovane osebe ter je nosilec sedanjega nabora podatkov na kartici. Ko bodo postopno vsi potrebni podatki dostopni on-line, bo kartica v kombinaciji z novo profesionalno kartico zagotavljala varno komunikacijo prek omrežja in bo postopoma postala zgolj ključ do podatkov in ne več nosilec le-teh. Prenovljena kartica bo omogočala v prvi fazi dostop zdravstvenih delavcev do zavarovalniških podatkov, ki so sedaj zapisani na kartici, kasneje tudi do osebnih medicinskih podatkov (skladno s shemo pooblastil) ter dostop imetnika kartice do njegovih lastnih podatkov, shranjenih na strežnikih. Prenovljena kartica se bo v obstoječi sistem uvajala postopno po »naravni« pot: izdajala se bo zgolj za potrebe novih zavarovanih oseb in za običajne nadomestitve sedanje kartice (izguba kartice, sprememba vidnih podatkov na kartici ipd.). S tem bo prehod na prenovljeno kartico najmanj zahteven za vse uporabnike sistema, saj bodo v prvi fazi potrebne le manjše spremembe pri uporabnikih sistema. V naslednjih fazah pa bo prenovljena kartica omogočala zavarovanim osebam – imetnikom kartice tudi dostop do njihovih lastnih podatkov, shranjenih v on-line sistemu.

Nova profesionalna kartica zdravstvenih delavcev (v nadaljevanju: nova PK) se bo uporabljala za identifikacijo in overjanje zdravstvenega delavca, zagotavljanje varnih komunikacij in elektronsko podpisovanje. Nova PK v kartičnem sistemu ohranja vse

funkcije sedanje PK, njena nova funkcija, ki jo bo omogočala na njej zapisana potrdila, pa je on-line.

Z uvedbo celovitega on-line dostopa in zamenjavo večine kartic zavarovanih oseb z novo verzijo ne bo več potrebe po osveževanju podatkov na samopostrežnih terminalih, zato se le ti ukinejo. Popolna ukinitve v posamezni regiji bo mogoča šele, ko bodo vsi izvajalci v regiji ustrezno pripravljene (opremljene) za prehod na on-line sistem.

Osnovna funkcija samopostrežnih terminalov je danes zapis veljavnosti obveznega in prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja iz evidenc zdravstvenih zavarovalnic na zavarovančevo kartico. Končni cilj je popoln on-line sistem, v katerem prenovljena kartica in nova PK ne nosita podatkov, pač pa samo digitalna potrdila, na podlagi katerih je mogoč neposreden dostop do podatkovnih zbirk. Prenos podatkov bo potekal preko interneta in drugih obstoječih omrežij, saj bodo podatki šifrirani. Trenutno se na kartico zapisujejo podatki o obveznem in prostovoljnih zdravstvenih zavarovanjih, izbranih osebnih zdravnikih, izdanih medicinsko-tehničnih pripomočkih ter izdanih zdravilih.

Prva faza on-line dostopov obsega dostop do podatkov, ki so sedaj zapisani na kartici. S tem bo zagotovljena večja ažurnost podatkov, hkrati pa se lahko razširi nabor podatkov (npr. stalni in začasni naslov, ime zdravila in medicinsko-tehničnega pripomočka poleg šifre). Navedena prva faza izgradnje on-line dostopov bo tehnično, organizacijsko in finančno najbolj zahtevna, saj bo v tej fazi potrebno zgraditi infrastrukturo, ki bo služila za vse nadaljnje faze razvoja on-line dostopov do podatkov. Vzpostavitev sistema za on-line poslovanje na področju zdravstva pomeni bistven razvojni korak tako v tehnološkem kot v organizacijskem pogledu, saj bo potrebno vzpostaviti nove organizacijske poti tako med zavarovalnicami, Zavodom kot med izvajalci zdravstvenih storitev. V nadaljnjih fazah izgradnje on-line dostopov bodo tako postopno zagotovljeni:

- uvedba elektronskega recepta za zdravila,
- dostop zavarovane osebe do lastnih zdravstveno-zavarovalniških in medicinskih podatkov,
- dostop do analitičnih podatkov za izvajanje zdravstvenih zavarovanj,
- uvedba drugih elektronskih listin zdravstvenega zavarovanja.

Tako načrtovane aktivnosti bodo omogočile t.i. mehak prehod na on-line sistem, pri čemer bo vzpostavljena potrebna infrastruktura in dodatne storitve ter nova funkcionalnost za potrebe.

Zbral in povzel Matjaž Trontelj

Vir: Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Društvo invalidov Grosuplje obvešča

vse svoje člane in občane, da smo aktivni tudi med počitnicami. Pripravili smo naslednje aktivnosti za odih in ohranjanje zdravja:

- 11. 7. 2008 / Kopalni dan – IZLAKE,
- 31. 7. 2008 / Kopalni dan – IZOLA IN MILJE,
- 2. 8. 2008 / Izlet - ORLOVO GNEZDO in rudnik soli (Avstrija),
- 6. 9. 2008 do 13. 9. 2008 / letovanje MALI LOŠINJ,
- 12. 8. 2008 do 17. 8. 2008 / prosti termin toplice ROGAŠKA SLATINA,
- 1. 9. 2008 do 6. 9. 2008 prosti termin toplice ČATEŽ,
- 6. 9. 2008 do 11. 9. 2008 / prosti termin ČATEŽKE TOPLICE,
- 19. 9. 2008 / izlet in romane – MEDUGORJE.

Vse zainteresirane člane in nečlane vabimo, da se prijavijo na spodaj navedene programe. Dodatne informacije so na voljo na tel. Št. 041 799 998, ali vsak ponedeljek v pisarni društva na Kolodvorski 5 v Grosupljem.

Društvo invalidov Grosuplje in šport Člani društva smo redni udeleženci različnih športnih tekmovanj. Letos smo se udeležili:

- 16. 2. 2008 / območno tekmovanje v šahu v Cerknici,
- 12. 4. 2008 / območno tekmovanje v kegljanju v Kočevju,
- 26. 4. 2008 / tekmovanje v ribolovu v Radečah,
- 17. 5. 2008 / državno prvenstvo v kegljanju v Celju,
- 13. 9. 2008 / pa gremo v Logatec na tekmovanje v pikadu.

Med nami je tudi nekaj zelo dobrih športnikov. Posebno pohvalo si zasluži naš član Marjan Gorjup iz občine Dobropolje. Marjan je naš najuspešnejši tekmovalac. Letošnje leto nas je še posebno razveselil z uspehom na območnem tekmovanju v kegljanju v Kočevju, kjer mu je uspeh prinesel uvrstitev na državno prvenstvo. Na državnem prvenstvu je Marjan dosegel odlično prvo mesto. Za osvojeno zlato medaljo mu čestitamo.

Ker je naš Marjan vsestranski tekmovalac, ne smemo prezreti bronaste medalje, ki jo je dobil skupaj z našim članom Zlatkom Bernaškom na ekipnem šahovskem prvenstvu v Mariboru.

Obema čestitamo in jima želimo še veliko športnih in življenjskih uspehov.

V sezoni 2007/2008 izjemni uspehi Nogometnega kluba Brinje

Nogometni klub Brinje je v svojem petem letu delovanja dosegel odlične tekmovalne uspehe. Iz popolnoma anonimnega kluba se je v tem času povzpел med tiste, katerim slovenska nogometna stroka priznava odlično delo z mladino, poznan pa je tudi v tujini.

V minuli sezoni je tekmoval z devetimi tekmovalnimi ekipami ter še dvema združenima z NK Ljvar. V klubu pa sta poleg tega delovali še dve netekmovalni skupini najmlajših začetnikov ter tri rekreativne. V klubu posvečajo pozornost tudi ženskemu nogometu, saj je bila ena od tekmovalnih ekip dekliška. Prav tako so ženske zastopane med rekreativnimi skupinami. Vrh piramide pa je članska ekipa.

Začetna starostna kategorija so najmlajši nogometaši, stari šest in sedem let, ki so bili razdeljeni v starostni kategoriji U-6 in U-7. Krepko čez trideset jih je vse leto vadilo dvakrat tedensko. Seveda pri njih rezultat in tekmovalnost niso v ospredju, skozi sproščeno igro, druženje in žogo v nogah pričenjajo spoznavati osnove nogometa.

Kategorija U-8 je najnižja tekmovalna in v njej so bili nekateri mladi nogometaši, ki trenirajo nogomet že tretje leto, veliko pa je tudi začetnikov. Zaradi števila sta bili v tekmovalni Nogometne zveze prijavljeni dve ekipi, skupno pa je sodelovalo 36 ekip. Kljub temu da tudi v tej kategoriji ni v ospredju postavljen rezultat, so se nogometaši Brinja odrezali odlično. V svoji predtekmovalni skupini so s 23 zmagami in enim remijem suvereno osvojili prvo mesto in se uvrstili med deset finalistov. Na turnirju najboljših desetih v Radomljah so se uvrstili v finale, v katerem so bili boljši od Olimpije Ljubljana in osvojili naslov prvaka za področje Medobčinske nogometne zveze Ljubljana. Ekipi sta vodila trenerja Dalibor Đukič in Rok Vidic.

V kategoriji U-9 je NK Brinje nastopal z

eno ekipo, ki je v tekmovalju po skupinah prav tako odlično igrala ter zmagala in se uvrstila na finale najboljših. V konkurenci je bilo 27 ekip. Na finalnem turnirju v Dobrovi je ekipa prikazala odlične igre. Uvrstila se je v finale, kjer pa je po kazenskih strelah izgubila proti NK Interblock. Ekipo je vodil trener Goran Markovič.

V kategoriji U-10 je bilo v konkurenci kar 44 ekip. NK Brinje je bil zastopan z dvema ekipama. Obe sta skozi prvenstvo v svojih skupinah igrali odlično. Prva ekipa je osvojila drugo mesto in se na finalni turnir šestih najboljših uvrstila kot organizator. Na odlično organiziranem turnirju v Grosuplju je ekipa v svoji skupini zmagala, a nato v polfinalu nesrečno izgubila po kazenskih strelah. V tekmi za tretje mesto pa je še drugič na turnirju premagala NK Bravo iz Ljubljane. Ekipo A je vodil trener Janez Kovačič, B pa Borut Kolarič.

Igralci v kategoriji U-12 so v letošnji sezoni nastopali v 2. ligi. Skozi vso sezono so odlično igrali in na koncu osvojili odlično drugo mesto. S tem rezultatom so si zagotovili napredovanje v najvišjo ligo za naslednjo sezono. Odlična sezona se je napovedovala že pozimi, ko je ekipa v konkurenci 40-ih ekip v zimski ligi osvojila tretje mesto. Ekipo sta vodila trenerja Janez Škrjanec in Peter Pust.

Ekipo U-14 je nastopalav 1. ligi medobčinske nogometne zveze Ljubljana (2. slovenska nogometna liga U-14), kamor se je uvrstila že v minulih sezonah. Z osvojitvijo 8. mesta pa je izpolnila zastavljene cilje, ki pa bodo v prihodnosti še višji. Ekipo je vodil trener Matjaž Rus.

V tekmovalju Nogometne zveze Slovenije deklic U-14 je nastopala tudi ekipa NK Brinja, ki je v zadnjih dveh sezonah naredila velik korak naprej. Osemnajst deklet dela

pod vodstvom trenerja Gorana Markoviča. Igralci U-16 in U-18 so bili v sestavi skupnih ekip Ljvarja in Brinje in so uspešno nastopali v tekmovalju MNZ Ljubljana, kjer so za las (enako število točk kot prvi) ostali brez napredovanja v višjo ligo.

Članska ekipa je prav tako imela zelo dobro sezono. Kljub končnemu šestemu mestu na prvenstveni lestvici pa je bila ekipa do nekaj krogov pred koncem v igri za sam vrh lestvice. Poškodbe nekaterih ključnih igralcev so onemogočile doseg cilja 1. mesta. Vsekakor bo nova priložnost že v naslednji sezoni. V jesenskem delu je ekipo vodil Aleksander Bracovič, v spomladanskem pa Jože Prelogar.

Vsekakor so doseženi rezultati obveza in vzpodbuda za še boljše delo v prihodnje. Klubu je v petih letih na podlagi načrtnega dela uspelo vzpostaviti široko bazo in veliko zanimanje za nogomet pri mladih in se s tem približati najboljšim, oziroma klubom z bistveno večjo tradicijo.

Da bo nogomet v Grosuplju dobil mesto, kamor sodi, pa bo potrebno postoriti še veliko. Prav gotovo bo velik del moral prispevati NK Brinje, predvsem s kvalitetnim delom, a brez podpore lokalne skupnosti oziroma občine vseh ciljev ne bo mogoče doseči. Predvsem tu mislimo na trajno rešitev nogometnih površin za vadbo in igranje tekem.

Seveda ste vsi, ki ste želni igrati nogomet, se ob tem družiti, zabavati in spoznavati nove prijatelje in izkušnje, vabljeni, da se tudi sami včlanite v Nogometni klub Brinje. Vse informacije dobite na spletni strani www.nogometniklub-brinje.si ali elektronski pošti info@nogometniklub-brinje.si ali na telefonu 041 902 144 vsak dan med 17. in 20. uro.

S Špico smo kolesarili, hodili in se igrali

6. julija je bila nedelja in poleg običajnega dopoldanskega vrveža se je na vrtu Gostilne in pivovarne Anton v Grosupljem dogajalo nekaj več.

Na parkirišču so se pričeli zbirati avtomobili in vsi so na prtljažnikih imeli kolesa. Slišala se je glasba in čedalje več je bilo ljudi v kolesarskih oblačilih. Kmalu se je zbrala kar lepa skupina kolesark in kolesarjev iz vse Slovenije.

Med njimi so se pojavili tudi ljudje v pohodnih čevljih ter nekaj najmlajših s kolesi ali rolerji in seveda z obvezno čelado na glavi.

Tako je bilo na prireditvi v organizaciji Športnega društva Špica. Da, to je bil že 9. tradicionalni kolesarki maraton Špica, pohod in letos prvič prireditev za najmlajše. Za te sta poskrbela Petra in Zmajček Ferdo. Kolesarji so se podali na zanimivo 93 km dolgo pot. Kolona se je vila skozi Žalno in preko kar zahtevnega vzpona in spusta v Višnjo Goro. Od tu je sledil ravninski del in Ivančna Gorica, Šentlovrenc ter Trebnje je bilo hitro za njimi. Malo od Trebnjega naprej pa so se spet začeli klanci proti Dečji vasi vse do prve okrepčevalnice pri gostilni Pod Lipco v Rdečem Kalu. Hrane in pijače dovolj in kolona kolesark in kolesarjev je že nadaljevala pot. Razgibana trasa je vodila po lepi pokrajini in veliko tudi po senčnem gozdu. Pravi užitek je bila vožnja med njivami in kraji, za katere je večina prvič slišala. Spoznali so, da je Dolenjska lepa gričevnata pokrajina. Temu je že sledil postanek na drugi okrepčevalnici pri gostilni Pri Grabnarju v Radohovi vasi in nato nazaj proti Grosupljemu. Še vzpon iz Višnje Gore na Peščenic in nato po vrhu hriba proti Blatu in v cilj.

Med tem ko so kolesarji vozili po cestah, so pohodniki izbrali predvsem makadamske in gozdne poti ter si ogledali lepo okolico mesta Grosupljega.

Za najmlajše pa je pripravil presenečenje Radio Zeleni val. Petra in Zmajček Ferdo sta pravi par. Otroci so se v igri učili in tekmovali. Vsi so dobili sicer iz papirja narejene medalje, ampak veljajo skoraj toliko kot olimpijske.

Po prihodu kolesarjev v cilj pa je sledila še obvezna kolesarska preizkušnja v polževi vožnji.

Vsak udeleženec maratona oz. pohoda je prejel lep spominski vrček za pivo, zelo okusno malico in seveda pivo, naj se ve, da se je vse začelo in končalo pri Antonu. Kolesarji so dobili še majico, nagrajeni pa so bili še najstarejši, najmlajši in najštevilnejši.

V prijetni senci, dobri družbi in dobrem pivu /minister za zdravje opozarja.../ se je prireditev končala pozno popoldan. Vsi smo bili zadovoljni, še posebno zato, ker sta dve službi bili brez dela – zdravstvo in mehanik.

Jože Nered

Uvrstitve grosupeljskih košarkarjev in košarkaric

Državno prvenstvo v košarki je za večino ekip že nekaj časa končano, zato je Košarkarska zveza Slovenije objavila lestvice s končnimi vrstnimi redi ekip v vseh tekmovanjih.

Z uvrstitvami naših košarkarjev smo zadovoljni, saj so večinoma izpolnili zastavljene cilje. Še posebej smo zadovoljni z uvrstitvami košarkaric, ki so skozi celotno sezono pokazale veliko mero vztrajnosti in nepopustljivosti, kar se jim je na koncu tudi obrestovalo.

Sezono 2007/2008 so člani končali na 34. mestu med 77 ekipami, ki so tekmovali v prvenstvu. V Pokalu Spar pa so zasedli 56. mesto med 62 ekipami. Člani bodo tudi v novi sezoni tekmovali v 2. SKL.

Mladinci se sezono zaključili na 15. mestu med 63 ekipami. V naslednji sezoni bodo tekmovali v 2. SKL. Veliko bolje so se odrezali kadeti, ki so med 72 ekipami državnega prvenstva zasedli 4. mesto. V prihodnji sezoni bodo ponovno tekmovali v 1. SKL.

V sezoni 2007 so starejši pionirji osvojili 33. mesto med 79 ekipami, mlajši pionirji pa 9. mesto med 24 ekipami. Odlično so se izkazala dekleta, tako so starejše pionirke postale državne prvakinje, mlajše pionirke pa so osvojile 2. mesto. V kategoriji starejših pionirk je tekmovalo 24 ekip, v kategoriji mlajših pionirk pa 20. Kot statistično zanimivost naj omenimo, da so skupaj vse ekipe Košarkarskega kluba Grosuplje odigrale 135 prvenstvenih tekem in dosegle 83 zmag in 52 porazov. V povprečju so ekipe našega kluba na tekmo dosegle 69,27 točk in prejele 58,20 točk. Najboljšo koš razliko so v pretekli sezoni dosegle starejše pionirke, ki so dale kar 988 točk več, kot so jih prejele. Prav tako

pa imajo (skupaj z mlajšimi pionirkami) tudi najboljše razmerje zmag in porazov, in sicer 23 zmag in zgolj en poraz (mlajše pionirke pa 13 zmag in 1 poraz).

Konec junija je Košarkarski klub Grosuplje sezono simbolično zaključil na četrtem Dnevu košarke, ki je letos potekal v sodelovanju s Študentskim klubom Groš. Prireditev je poleg košarke popestrila tudi odbojka na mivki. Program je bil zelo razgiban, najprej so učenci šole košarke so svojim staršem, prijateljem in drugim obiskovalcem pokazali, česa vse so se skozi šolsko leto naučili. Pomerili so se tudi v igri na izpadanje, kjer sta se še posebej izkazala Gašper Drole in Aljaž Bregar. Na svoj račun so dopoldan prišli tudi mlajši in starejši pionirji in pionirke, kadeti ter mladinci. Med seboj so se pomerili na prijateljskih tekmah ter se tako na prijeten način za nekaj časa poslovili od tekmovanja.

Košarkarji so se pomerili še v igri poligon, prostih metih in metih za tri točke ter dosegli naslednje rezultate:

Poligon

mlajši pionirji in pionirke - zmagovalec Tit Kek

starejši pionirji in pionirke - zmagovalka Anita Kastelic

kadeti in mladinci - zmagovalec Žan Jerman

Prosti meti

mlajši pionirji in pionirke - zmagovalec Žan Ahlin

Meti za tri točke

starejši pionirji in pionirke, kadetinje - zmagovalka Eva Planinšek

kadeti in mladinci - zmagovalec Rok Smuk

Popoldanski del je že tradicionalno namenjen starejšim košarkarjem in turnirju trojk, letos pa je prvič potekal tudi turnir v odbojki na mivki. Turnir trojk je osvojila ekipa Tim bar.

Grosupeljski košarkarji in košarkarice bodo s pripravami na novo sezoni začeli sredi avgusta, ko se bodo odpravili na tradicionalni košarkarski tabor v Kranjsko Goro.

Alja Gabrijel

Romanje v Rim 7. 7 - 11. 7. 2008

Animatorji smo se po koncu oratorija pod vodstvom g. kaplana Matjaža Celarca podali v Rim. Po dolgi neprespani noči smo le prispeli v to večno mesto. Za začetek smo si ogledali baziliko Marije Snežne, ki stoji na najvišjem rimskem griču Eskvilinu. Prvi dan smo si ogledali še baziliko svetega Janeza v Lateranu, cerkev Jeruzalemskega križa ter ostanke antičnega Rima: Kolosej, Konstantinov slavalok in rimski forum ... ob koncu dneva pa smo imeli tudi sveto mašo v najbolj znani jezuitski cerkvi, posvečeni Jezusovemu imenu.

V sredo smo zjutraj imeli sveto mašo v baziliki sv. Petra (natančneje pred njegovim grobom). Po sveti maši pa smo si ogledali grob papeža Janeza Pavla II. Hoja po stopnicah na kupolo sv. Petra nas je zasopihala, vendar smo bili na vrhu nagrajani s čudovitim pogledom na vatikanske vrtove in na večno mesto Rim. Čeprav je bilo zelo vroče, smo se veselo sprehodili skozi Rim. Videli smo Angelski grad in prečkali Angelski most proti znanemu baročnemu trgu Piazza Navona. Seveda pa smo si ogledali znano Fontano di Trevi in Španske stopnice.

V četrtek smo si ogledali baziliko sv. Pavla, kjer smo imeli tudi sveto mašo, nato pa smo si ogledali muzej na prostem, ostanke starega rimskega pristanišča, Ostio antiko. Popoldne pa smo se odpeljali na obalo Tirenkega morja, kjer smo uživali na peščenih plažah, vse dokler ni sonce zašlo.

V petek smo si ogledali katacombe in cerkev sv. Sebastjana, kjer smo imeli tudi sv. mašo. Nato pa smo se odpeljali proti Assisiju, kjer smo si ogledali cerkev sv. Klare in sv. Frančiška Asiškega. Pot nas je vodila domov. Bili smo utrujeni, vendar še vedno polni veselja in navdušenja nad doživetji in se Bogu zahvalili z molitvijo rožnega venca za vse, kar smo doživeli. Gospodu kaplanu Matjažu pa najlepša hvala za čudovito vodenje in za potrpežljivost, ki jo je izkazal do vseh nas.

Zala Potokar

Pripovedi iz Grosupljega in okolice - 34

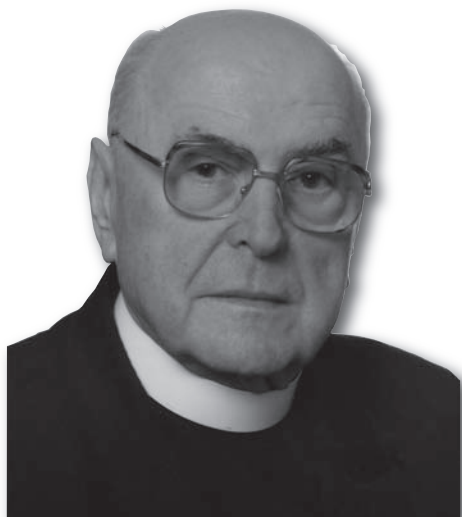
"Ko gre žito s polj, ptiči utihnejo," je rekla moja mama, Marija Vintar, ko sva poslušali, kako se mladi rod ptičev zgovorno oglašaja.

Par liščkov, ki so poskušali gnezditi v sosedovem borovcu, pa letos ni imel sreče. Vso pomlad sva ju opazovali, kako nosita skupaj bilke za gnezdo. Toliko dela sta imela, tolikokrat sta poletela z drevesa in nazaj. Nekega

dne pa je prišla soseda in povedala, da je na tleh pod borom našla uničeno gnezdo. Po okolici se ves čas spreletavajo vrane in znano je, da te grdobe komaj izvaljene mladičke znosijo iz gnezda za hrano svojim mladičem. Ptičja starša sta še nekaj časa poletavala okoli drevesa, nato pa sta odletela. Mama pa mi je tedaj povedala zgodbo, kako je Bog ptiče 'farbal'.

"Bog je ptiče farbal. Vsi po vrsti so prišli k njemu in za vsakega je našel pravo barvo. Eden je bil rumen, drugi zelen, ta spet plav, oni siv in rjav. Nazadnje pa je priletel še en droben ptiček. Bogu pa že zmanjkalo barv. Pa je iz vsakega piskra postrgal še tisti malo, kar je ostalo in ga pobarval. Tako je nastal lišček."

Pripravila Marija Samec

Zlatomašnik Gospod Tone Bohinc

V nedeljo, 13. julija 2008, je ob deveti uri v grosupeljski cerkvi sv. Mihaela zadonel glas združenega cerkvenega zbora: »Zlatomašnik, bod' pozdravljen«. S to uvodno pesmijo so pozdravili prvega župnika grosupeljske župnije in zlatomašnika gospoda Toneta Bohinca, ki je prišel med vernike svoje prve župnije in opravil obred ponovitve zlate maše.

Gospod Bohinc se je rodil 14. junija 1931 v vasi Murave, župnija Javorje nad Škofjo Loko. Otroštvo je preživel doma, v družini z devetimi otroki. V letih odraščanja, ko naj bi življenje otroka teklo sproščeno in igrivo, je igro nadomestila vojna. Gorenjska je bila ena prvih pokrajin Slovenije, ki so jo zasedli okupatorji. Kmalu so domačini spoznali, da ima okupator namen ponemčiti vse vasi, saj, kot se spominja gospod Bohinc, je bil celo v šoli za to nalogo nastavljen nemški učitelj. Mnoge, ki se niso želeli pokoriti ponemčenju, so odpeljali. Prvi, ki je bil odpeljan iz njihove vasi, je bil tudi tamkajšnji župnik. Tako je vas ostala brez duhovnega vodje. Verniki so se kljub temu ob nedeljah in praznikih zbirali v cerkvi in molili. Te molitve je vodil g. Bohinc, takrat še zelo mlad fant. Molil je tudi na pogrebih.

Takrat še ni vedel, da bo postal duhovnik. Bil pa je globoko veren, zato se je zavedal, da lahko le kot duhovnik največ naredi za vernike, cerkev in domovino.

Leta 1946, po mamini smrti, je odšel v Malo semenišče v Ljubljano. Ker so po enem letu to ustanovo razpustili, je odšel v gimnazijo v Škofjo Loko, nato pa v Sedmo državno gimnazijo v Ljubljano,

kjer je leta 1952 maturiral. Po maturi je za eno leto odšel na služenje vojaškega roka. Ob vrnitvi se je vpisal na Teološko fakulteto. Kot vesten študent je že po petih letih študija, 6. julija 1958, v svoji rojstni župniji Javorje, imel novo mašo. Po novi maši se je vpisal v 6. letnik študija in leta 1959 diplomiral. Zadnje leto študija pa je hodil v Kranj za duhovnega pomočnika.

Po diplomi je bil postavljen za kaplana v Zagorju ob Savi. Leta 1963 pa je bil z dekretom, ki mu ga je tri dni pred smrtjo podpisal nadškof Anton Vovk, prestavljen za kaplana v Šmarje - Sap, z bivanjem v Grosupljem. Imel je namreč nalogo, da pripravi celoten pravni postopek za ustanovitev nove župnije, župnije Grosuplje.

Ko je prišel v Grosuplje, ga je čakal star, zapuščen »farovž« in cerkev, ki je bila potrebna temeljite obnove. Pred gospodom Bohincem je bil v Grosupljem ekspozit Karel Papež, ostarel in bolan duhovnik, ki ni zmozel prenavljanja.

Novega duhovnika je torej čakalo veliko dela. Najprej je začel pripravljati vse potrebno za ustanovitev nove župnije, kar mu je uspelo že v enem letu, saj je 30. avgusta 1964 takratni nadškof dr. Jožef Pogačnik razglasil Grosuplje za novo župnijo.

To pa je bil šele začetek. Ker se je Grosuplje naglo širilo, je postajala stara cerkev premajhna, bogoslužje v njej pa oteženo. Zaradi množice vernikov je bilo pri nedeljskih mašah mnogim slabo. Zaradi nadihane vlage se je celo sveto Rešnje telo vsako nedeljo sesedlo.

Zaradivseh omenjenih težavin vedno novih prošenj faranov so se začele priprave na gradnjo nove cerkve. Najprej je bilo potrebno pridobiti zemljišče. Zato so se začeli pogovarjati z gospodom Francem Mehletom, ki je bil lastnik zemljišča ob stari cerkvi. Dogovorili so se za zamenjavo cerkvene njive in še nekaj dodali in tako prišli do parcele za gradnjo. Sledilo je zbiranje potrebne dokumentacije in prvo

srečanje z arhitektom Janezom Fürstom, ki je bilo 12. marca 1969. Še istega leta, 29. septembra, pa je gospod Bohinc oddal vso potrebno dokumentacijo na občino Grosuplje. Na ta dan ima gospod Bohinc posebno živ spomin. Ko je namreč tistega dne stopil iz veže na cesto pred župniščem, je pogledal proti nebu in dejal: »Sveti Mihael, kar je bilo potrebno narediti z moje strani, sem spravil skupaj. Sedaj pa ti prepuščam in v tvoje roke izročam gradnjo tvojega svetišča.«

Z božjo pomočjo in velikodušnostjo faranov, ki so takrat gradili svoje domove in hkrati požrtvovalno prispevali tudi za skupni dom – farno cerkev in župnišče, je gradnja trajala le 22 mesecev. »Veliko delo – trajni spomin,« pravi naš zlatomašnik in nadaljuje: »Grosupeljska cerkev je še po tolikih letih biser moderne sakralne arhitekture, pa tudi biser moderne poslikave, ki izhaja iz globoke vere našega svetovno znanega ustvarjalca patra Marka Rupnika.«

Gospod Bohinc je soustvarjal grosupeljsko faro dvajset let in pustil močan pečat na ljudeh in v kraju, kar je v zahvalnem nagovoru ob zlati maši izrekel tudi gospod Mohar, tesen sodelavec ob gradnji nove cerkve: »Mnogi farani se Vas še danes spominjajo kot izrednega človeka, ki ni bil samo duhovnik, pač pa človek z diplomatskim srcem in čutom do slehernega človeka, vernega in nevernega. Do sebe pa je bil vedno skromen.«

Po dvajsetih letih se je grosupeljska župnija zelo povečala. Kljub temu da je v pomoč dobil prvega kaplana, gospoda Bogdana Dolenca, je ugotovil, da je dela preveč, da ne zmore več tolikšnih obremenitev in kot pravi g. Bohinc sam: »Mislim, da je bilo dvajset leta dela na isti župniji več kot dovolj. Počasi se izpridigaš, začneš se ponavljati. Vsaka premestitev pa človeka pomladi, prinese novo energijo in nove ideje.« Zato je iz Grosupljega za dve leti odšel v Kropo, ki

je bila lepa in idilična župnija. Tja ga je poslal takratni nadškof dr. Alojzij Šuštar rekoč: »Pojdi in si odpočij, da boš lahko nato nadaljeval z delom v večji župniji.« Iz Kroke ga je pot peljala v Reteče pri Škofji Loki, kjer je služboval do svoje upokojitve. Kljub boleznim in zasluženemu pokoju pa še vedno pridno pomaga v župniji Trnovo, kjer tudi biva.

Zlatomašnik Bohinc je v svojem petdesetletnem službovanju delal za Boga, za ljudi in za domovino. Tudi kot član ustavne komisije se je v letih 1987 do 1990 potegoval za širjenje verskih svoboščin in človekovih pravic. Ob vprašanju, kako vidi prihodnost cerkve, pa pravi: »Cerkev bo ostala do konca sveta. Potovala bo skozi različne čase in različna obdobja, z večjimi ali manjšimi pretresi. Vedno pa bo ljudem nudila oporo in življenjski optimizem. Na svetu je vse minljivo, zagotovo pa ostane samo Bog, zato blagor njim, ki so to doumeli, je zapisal slovenski svetnik A. M. Slomšek.«

»Zlatomašni jubilej«, pravi g. Bohinc v svojem nagovoru, »nam razodeva skrivnost in razsežnost Kristusovega duhovništva. Božja beseda je sama v sebi vedno dejavna in učinkovita, saj je v njej božje življenje. Vendar se ji človek v svoji svobodi lahko upre in jo napravi za nerodovitno. Tudi dež ne pomaga, če seme pade na kamenje. Tu se srečujemo s skrivnostjo Božje milosti in človekove svobodne volje. Božji sejalec širokosrčno, skoraj razsipno, seje seme dobrote, ljubezni in odpuščanja. On,

ki je učlovečena Božja beseda in glas Boga, trka na vrata slehernega človeka. Vrata pa odpiramo mi, od znotraj. Eni jih odprejo na stečaj, drugi pa jih ljubosumno zapirajo. Jezus noče nasilno vdirati v naše srce, ampak spoštuje človekovo svobodo. Želi si prijateljstva z vsakim, vendar se nikomur ne vsiljuje.« Poslanstvo duhovnika je torej: biti Kristusov sejalec, biti Peter Skala, na kateri Bog zida svojo cerkev!

Vera Šparovec

Gospod Bohinc je bil vse življenje tudi velik ljubitelj knjig, pisane besede – proze in poezije. Poezijo je ustvarjal tudi sam. Napisal je mnogo pesmi. V nekaterih od njih je zaslediti odsev eksistencialista Sartra, ki je imel nanj poseben vpliv.

GODBA

Od daleč slišim godbo na pihala.

...

Poroka?

Parada?

Miting?

Ples?

Pogreb?

...

Za vse ista godba.
Za vse isto življenje.

Za večnost ali izničenje?
Za izničenje ali za večnost?

HRASTOV LIST

Po zraku
plava hrastov list.
Morda
divja vihar v planini?

Lahko ga je odnesel
veter ptici,
ko gradila
toplo gnezdo
je v planini.

Kaj,
če je ušel
iz rok otroku,
ko na ozarah
vesel
je pesem pel
in sanjal
o pomladi?

A hrastov list,
ki mu je tuja zavist,
plava odtrgan od drevesa.

Tabor - Oratorij »Indijanski nasmeh«

V Grosupljem je bil v juliju še drugi oratorij oz. TABOR od 7. do 12. julija, na katerega so bili vabljeni vsi otroci župnije in okolice. Nič nenavadnega? Res, to ne bi smelo biti nič nenavadnega.

Kaj pa če zapišem isto dejstvo z drugimi besedami: v Grosupljem so se drugi teden julija na cerkvenem griču skupaj igrali in ustvarjali otroci, ki se običajno ne družijo. Neopazno so se učili drug v drugem videti le še enega Božjega otroka. Romski in neromski otroci so skupaj spoznavali, da so si lahko prijatelji, da so globoko v njih skriti zakladi, ki so pomembnejši od vseh zunanjih okoliščin, ki jih običajno ločujejo. Odkrivali so, da je odsev Božjega obraza v nas svetlejši od naše zunanje podobe: naše obleke, čistoče, urejenosti našega doma, materialnega stanja staršev. Lahko so zaslutili, da nas Tisti, ki biva v naših srcih, družiti tesneje kot naše znanje, priučene spretnosti, talenti, hobiji in šolska izobrazba. Tam, kjer poslušamo, da naj bi bili odnosi med Romi in večinskim prebivalstvom povsem porušeni, so se ves teden skupaj igrali otroci – naš najdragocenejši zaklad.

Dvanajst animatorjev nas je bilo enako pisanih, kot so bili »naši« otroci. Zbrali smo se pod okriljem Mladinskega informacijskega centra, ki spodbuja prostovoljno delo mladih predvsem v misijonskih deželah. Bili smo iz Cerkev, pa tudi izven nje, z različnih koncev Slovenije, zelo različnih značajev, starosti, darov, želja, ciljev. Kdo ve, kaj vse se je skrivalo za našimi prihodi tja, za našimi odločitvami, da gremo raje v Grosuplje, kot na Madagaskar, v Indijo, Albanijo, Brazilijo in ostale 'ugledne' misijonske dežele. Precej različni smo bili, ampak prav ta različnost s strpnostjo do drugačnih mnenj nas je bogatila in dala oratorijskemu snovanju in izvedbi polnejši zven. Tam pri otrocih pa smo se srečali. Skupaj

z njimi smo se učili ljubiti svojega drugačnega bližnjega.

Kljub temu da smo z veliko pomočjo župnika Janeza Šketa, izvedli podoben oratorij že lani in je bila za nami zelo lepa izkušnja, pa nam je število otrok, ki na bi prišli na oratorij, ostala vse do začetka oratorija velika neznanka. Navkljub temu da v naseljih že dobro poznajo pet prostovoljcev, ki smo bili na oratoriju že lani, je bilo predvsem v Smrekcu ob vabilu nekaj nelagodja, saj naj bi se otroci ne imeli možnosti nikjer umiti, da bi lahko prišli na oratorij.

Nezaupanjemed' nami' in 'njimi' je pri nekaterih starših še kar globoko. Težko je otroke poslati v tisti neprijazni svet, ki jih povečini gleda od zgoraj navzdol. Bali smo se tudi, da bodo predsodki na neromski strani pregloboki in starši ne bodo hoteli poslati svojih otrok v tako družbo. A Gospod preseneča: prijavilo se je kakih dvajset neromskih otrok, takih, ki so bili na cerkvenem griču že domači, vajenih tega kraja z verouka in prejšnjih oratorijev. Kako pa bo z romskimi otroci? Gospod župnik Janez se je tisto jutro s kombijem odpeljal v prvo naselje in v drugo in ... Prvi dan jih je prišlo vseh skupaj dvainpetdeset. Kako lepo je bilo srečati stare mlade prijatelje! Nekateri lanske smo kar malo pogrešali, tako da upamo, da se čez leto dni spet srečamo! Čez teden so se nam pridružili še novi obrazi. V četrtek nas je bilo največ: sedeminšestdeset. Z nekaterimi romskimi otroki so bile tudi matere, ki so se dejavno vključevale v delavnice in po kosilu poskrbele za čiščenje prostorov. Glede na lansko pozitivno izkušnjo je bilo letos pri otrocih že prvi dan opazno več korajže. Z velikim veseljem so se podali po poligonu v poseben svet indijanskega oratorija, kjer so si naredili perjanice, indijansko obrazno poslikavo in čisto nova indijanska

imena. Po indijanskem krstu, čaši bizonovega napoja, skupni določitvi pravil in indijanski zaobljubi smo dvignili oratorijsko zastavo in zapeli himno. Po skupinah so se otroci drug drugemu predstavili, dan pa smo nadaljevali s štafetnimi igrami. Naslednji trije dnevi so bili tipično oratorijski, kar pomeni, da smo se po dvigu zastave in himni preselili v prostore veroučne učilnice, kjer smo animatorji zaigrali zgodbo o indijanskem dečku Črnem sokolu, ki je preko različnih dogodivščin spoznaval, kaj v življenju res šteje: prijateljstvo, odgovornost, mir, iskrenost ... Vrednote, izpostavljene v igrani zgodbi, je potem ponazoril z biblijskimi primeri župnik Janez, zatem pa so se otroci po starostnih skupinah z animatorji z uporabo različnih metod skušali dokopati do bistva predstavljene vrednote. Vsaka skupina je en dan v tednu obiskala cerkev, kjer jim je animator jezuit Primož Jakop s pomočjo elementov cerkvene oltarne podobe skušal osvetliti Očetovo ljubezen do nas Božjih otrok. Vsak dan smo svoje ročne, gibalne in pisalne spretnosti urili na ustvarjalnih delavnicah, saj smo izdelovali mozaike, lovilce sanj, plesali in igrali na instrumente ter dneve in indijanske novice zbirali v stenskem časopisu »Indijanski odmevi«. Še posebej zabavno je bilo, ko nas je v četrtek obiskala zobozdravnica Irena Matajč in smo se animatorji spremenili v kočnike, sekavce in druge predstavnike zobovja in smo se vsi zelo nazorno podučili, kako moramo skrbeti za ustno in preostalo higieno. Vsako popoldne smo se prelevili v prave indijanske bojevnike na vodnih igrah, kvizu in igralnih otokih. Sonce nas je kar pošteno grelo, ko smo se v petek podali na orientacijski pohod proti Mali Stari vasi. Ker smo vedeli, da nas na koncu čaka pravi indijanski piknik, nam zahtevne naloge in močno sonce na poti nista prišla do živega. V soboto smo celotedensko

delo predstavili staršem in se na zaključni maši zahvalili Gospodu za lepo druženje in varstvo skozi cel teden.

Kljub temu, da so se nam letos pridružili nekateri otroci, ki jih lani ni bilo na našem oratoriju, je bilo že na začetku manj težav pri tkanju vezi med romskimi in neromskimi otroki. Manjši otroci pri temsploh nimajo težav, nekoliko starejši pa so navkljub priučenim predsodkom in strahovom, ki izvirajo iz slabih izkušenj njih samih ali pa večkrat tudi iz pripovedovanja nekoga iz njihove okolice, kar kmalu povečini uspeli preiti začetne zadrege in se začeli pogovarjati ali igrati z drugimi, ki naj bi bili povsem drugačni. V pogovorih po starostnih skupinah smo večkrat ugotovili, da imamo vsi ljudje, ne glede na etnično ali katerokoli drugo pripadnost, vsi podobna hotenja predvsem po tem, da smo sprejeti in spoštovani.

Animatorji upamo na večjo podporo Občine Grosuplje in da se nam bo prihodnje leto pridružilo več prostovoljcev iz Grosuplja in okolice, ki bi bili pripravljene aktivno sodelovati pri pripravi in izvedbi oratorija, saj ste nenazadnje prav vi Grosupeljčani najbolj poklicani k medsebojnemu sodelovanju. Kdo, ki se z Romi srečuje na svojih vsakdanjih poteh, bo nam animatorjem verjetno očital, da je nam lahko, ko se pripeljemo iz velikega mesta in tja spet odidemo, vi pa morate živeti s to različnostjo. Prav imate. Težko je živeti z ramo ob rami z nekom, ki živi drugače, kot ti. Težko je tudi možu in ženi, ki živita drug ob drugem, pa sta lahko zelo različna – vsak od nas je povsem nekaj drugačnega in tudi zato dragocenega. Mož in žena zdržita drug ob drugem, ker se imata rada. Ta preprosti 'rad imeti' je tista moč, ki gladi naše različnosti, naše enkratnosti, ki more naše živopisane čudovitosti povezati v harmonično celoto. Verjamemo, da se korak za korakom da posamezna nesoglasja preseči. Saj imamo nenazadnje vsi skupen globalni cilj, da v skupni koeksistenci mirno živimo in ohranjamo okolje, v katerem bodo lahko normalno preživel naša znanjci. Ali, če zaključimo z besedami naše oratorijske himne: »Zdaj drvimo Indijanci, takšni in drugačni v isto smer. Eni veliki, drugi majhni, nč' ni važn', sam' da mamó mir!« / »Kana prasten Indijanci jek i aver sanu isto smer, jek bare aver tikne, nej nč' važn, samo damen hilo mir!«

Darja Jakofčič in Tinkara Grilc

Oratorij 2008 – Odpri oči

Opri oči je bilo geslo letošnjega oratorija, ki se je odvijal od 30.6 do 4.7 na cerkvenem hribu v Grosuplju. Oratorij je bil že 10 zato smo se animatorji še posebej potrudili, da je potekal kar se le da najlepše. Poskrbeli smo za prijetno preživljanje prostega časa, tudi za vzgojo dobrih krščanskih in občečloveških vrednot. Z gospodom kaplanom Matjažem Celarcem smo se na oratorij pripravljali vse od aprila. Kljub temu da so priprave potekale v času, ko je bilo učenje za šolo res na vrhuncu, smo na srečanjih sodelovali s svojimi idejami, talenti in se učili medsebojnega sodelovanja, poslušanja, potrpežljivosti, z namenom, da bi se vsi imeli lepo in bi se tudi kaj koristnega naučili.

Letošnji oratorij je bil posvečen apostolu Pavlu, saj v letošnjem letu obhajamo 2000 let od njegovega rojstva. Njegova življenjska zgodba vse od izdelovalca šotorov in farizeja Savla, pa do njegovega spreobrnjenja in apostola poganov je oblikovala naš letošnji oratorij: ne le kateheze, temveč tudi delavnice in veliko igro, pri kateri smo napisali pismo sedanjemu papežu Benediktu XVI.

Oratorij smo odprli s poligonom, učenjem himne in z dvigom zastave. Po jutranji molitvi smo si vsak dan ogledali igrico o Savlu, ki se je kasneje preimenoval v Pavla. Nato smo se razdelili po skupinah, kjer smo imeli kateheze. prva dva dneva smo imeli različne delavnice: frizerska, pirografska, novinarska, športna, kuharska, fotografska, avtoličarska, pekarska, čokoladna, ustvarjalna in mizarska. V sredo pa so nas prišli obiskati gorski reševalci, ki so nam pokazali načine reševanja. V četrtek smo imeli veliko igro na koncu pa še piknik, takrat nas je obiskal tudi novi kaplan Boštjan Prevc. Petek pa je bil prav poseben dan saj smo imel vodne igre pri gasilcih, prišel pa nas je obiskat tudi zaporniški duhovnik Robert Friškovec, ki na je povedal nekaj o svojem življenju. Nato pa smo se posladkali z veliko oratorijsko torto. Torti je sledilo skupno praznovanje, ko smo razdelili nagrade najbolj prizadevnim skupinah. Animatorji so pripravili še srečelov, pri katerem je vsaka srečka zadela nagrado. Vrhunec pa je prihajal s sveto mašo, s katero smo letošnji oratorij zaključili, se zahvalili Bogu in ga prosili za nadaljnji blagoslov počitnic.

Oratorija se je udeležilo 142 otrok, pri njem pa je sodelovalo 38 animatorjev in še nekaj zunanjih sodelavcev. Brez vseh teh ljudi in brez sponzorske finančne pomoči tako občine kakor tudi drugih podjetnikov in posameznikov si tega velikega projekta za odrasčajočo mladino ne bi mogli zamisliti.

Zala Potokar

V naša srca si se vpisal,
čas te ne bo več izbrisal
in čeprav spokojno spiš,
z nami kakor prej živiš.

ZAHVALA
*Ob boleči izgubi moža, očeta, brata
in strica*

Borisa Plankarja

(5. 8. 1965 - 30. 6. 2008)
iz Grosupljega,

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje,
darovali cvetje ter sveče in ga pospremili na njegovo zadnji
pot.

Zahvaljujemo se tudi pevcem za občuteno zapete
pesmi, trobentaču Boštjanu za zaigrano skladbo Tišine,
pogrebniemu zavodu Perpar ter gospodu Adamiču za lepo
opravljen obred.

Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste ga imeli
radi in ga boste obdržali v lepem spominu.

Žena Mateja, hčeri Nina in Anja ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA
*Ob izgubi naše drage mame, babice
in sestre*

Franciške Janša

(15. 2. 1923 - 6. 6. 2008)

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste
nam v najtežjih trenutkih osebno ali s
pisnimi izrazi sožalja lajšali bolečino
in nam stali ob strani. Hvala g. pomožnemu škofu Antonu
Jamniku, g. stiškemu opatu p. Janezu Novaku, g. župniku
Andreju Šinku, g. Vinku Čampi in drugim duhovnikom za
svečan pogrebni obred in poslovljne besede, Moškemu
pevskemu zboru Samorastnik za ganljivo petje, in vsem
drugim, ki ste se v tako velikem številu poslovlili od nje, jo
spremljali na zadnji poti, ji poklonili cvetje in sveče, darovali
za sv. maše, farno cerkev in dobrodelne namene.

Posebej se zahvaljujemo vsem v Zavodu sv. Terezije na
Vidmu, ki ste požrtvovalno skrbeli, da se je na večer življenja
naša mama pri vas dobro, varno in domače počutila.

Iskrena hvala tudi zdravnikom in drugemu zdravstvenemu
osebju Centra za pljučne bolezni in Nevrološke klinike KC v
Ljubljani ter Zdravstvenega doma Grosuplje za njihov trud pri
zdravljenju, skrbi in negi.

Hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste našo
mamo obiskovali in ji lepšali dneve njenega življenja. Hvala
vsem, ki ste jo imeli radi.

Vsi njeni

Odpri oči!

Oratorij v Žalni, ki se je odvijal med 29. 6. in 4. 7., je bil
tako poseben, kot je poseben vsak oratorij v naši župniji.
Letošnje geslo je bilo ODPRI OČI! S tem geslom, pesmijo
in vsakdanjo jutranjo molitvijo ter zgodbo o Savlu, ki se
je spreobrnil in postal zaveden kristjan, smo mladi žalski
kristjani poglabljali vero v Kristusa.

Oratorij pa ne bi bil pravi, če nas ne bi obiskali zanimivi
gostje. V ponedeljek je v goste prišla ga. Darja Štibernik
in skupaj z nami ustvarjala iz naravnega materiala. Tretji
dan našega druženja je popestril lovec in nam razkazal
svoje delo. Naša športna animatorja, Jan in Tadej, sta nam
pripravila zanimive velike in vodne igre. V sredo smo peš
odšli h gostilni Pr' Martinet v Luče, kjer je imel gospod
župnik Andrej Šink sveto mašo v naravi. V četrtek sta
predvsem mlajše otroke razveselili mladinska pisateljica
ga. Berta Golob in ga. Lučka Koščak, ki je skupaj z otroki
naredila krasne kipe iz gline. Zadnji dan oratorija pa so na
obisk prišli vojaki slovenske vojske. Najmlajši so bili najbolj
veseli vožnje z njihovim terenskim vozilom. Vojakinja
nas je naučila postavljanja šotorov, korakanja in pravega
vojaškega pozdrava. Ob 17. uri pa smo imeli zaključno
pripreditev, na kateri nas je s svojim obiskom presenetila
Nina Pušlar.

Kljub temu, da je bila udeležitev manjša kakor prejšnja leta,
smo tako animatorji kot tudi otroci zadovoljni z organizacijo
in sodelovanjem otrok. Lepo se zahvaljujemo organizatorici
Mojci Potokar in g. Andreju Šinku, animatorjem ter vsem,
ki so pomagali sooblikovati letošnji oratorij.

Urška Kastelec

ZAHVALA
*Ob mnogo prezgodnji izgubi našega ljubega
sina, brata, strica in svaka*

Igorja Žgajnarja

(12. 7. 1968 - 3. 7. 2008)
iz Grosupljega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom,
prijateljem, sošolcem OŠ Škofljica, sošolcem Srednje
elektrotehnične šole Ljubljana, sošolcem Elektrotehnične
fakultete Ljubljana. Zahvaljujemo se Igorjevim poslovnim
partnerjem iz »Kemofarmacije« Ljubljana, »Salusa«
Ljubljana, »Sanolaborja« Ljubljana, »MICHELA« - modne
agencije Maribor ter vsem, ki ste nam ob težkih trenutkih
stali ob strani in se poklonili Igorjevemu spominu.
Posebno zahvalo želimo izreči doc. dr. Barbari Jezeršek
- Novakovič, osebju interne nege OI Ljubljana ter osebju
Ordinacije splošne medicine Škofljica.

Iskrena hvala g. župniku dr. Bojanu Korošaku za lep obred,
Moškemu vokalnemu kvartetu iz Ribnice za prelepo petje ter
sosedu Mariji Bambič za ganljive besede slovesa.

Hvala tudi družini Zupančič iz Šmarja - Sapa, družini Gruden
iz Škofljice ter svakinjama Anici in Vidi Žgajnar z Malega
Lipoglava za vso pomoč in dano oporo v težkih trenutkih.
Hvala vsem za darovano cvetje, sveče, izrečena ustna in
pisna sožalja, predvsem pa hvala tistim, ki ste imeli našega
Igorja radi in nanj ne boste pozabili.

Prav vsem in vsakemu posebej še enkrat najlepša hvala.

Neizmerno ga pogrešamo: mama Olga, oče Lojze in brat
Boris z družino.

Arhitekt Tine Kurent se je poslovil (1923-2008)

Arhitekt teoretik prof. dr. Tine Kurent je bil nečak Louisa Adamiča in dr. Franceta Adamiča. Bil je sin Antonije-Tončke (1900-1957), hčerke Antona Adamiča in mame Ane. Tončka se je v letu 1921 poročila z mizarским mojstrom Andrejem Kurentom (1895-1922) iz Višnje Gore, po njegovi smrti pa z njegovim bratom Valentinom – Tinetom Kurentom (1891-1969), oficirjem. Iz tega zakona sta izšla arhitekt Valentin – Tine Kurent (1923-2008) in igravec Andrej Kurent (1931).

Rodil se je 21. 11. 1923 v Osijeku. Mladi Tine Kurent je počitnice preživel v Prapročah in se, skupaj z bratrancem Janezom in Cvetkom Butkovičem, podil po Kamni Gorici za verivicami in nabiral gobe ali v potoku pod Prapročami lovil ribe. Pred vojno se je s kolesom vozil do Vodičarja po cigarete, po katere ga je pošiljal stric Ante. To so bili še idilični časi, h katerim se je v spominih rad vračal. Vojna pa ga je prepredla z vso krutostjo. Zaprt je bil v taboriščih v Italiji, Monigo pri Trevisu in Padovi.

Po maturi se je vpisal na oddelek za arhitekturo Tehniške fakultete v Ljubljani. Diplomiral je leta 1952 na Fakulteti za arhitekturo, doktoriral pa 1960 na oddelku za arhitekturo Fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo v Ljubljani. Na tej ustanovi je bil zaposlen vse od 1947, najprej kot pomožni asistent, po diplomi kot redni asistent, po doktoratu pa docent, od 1963 kot izredni in od 1974 kot redni profesor, nato pa s presledkom vse do predčasne upokojitve v letu 1991. Bil je redni profesor za industrijske zgradbe in modularno koordinacijo. Predaval je tudi na univerzah in sorodnih ustanovah v tujini.

Sprva se je ukvarjal s projektiranjem industrijskih in stanovanjskih zgradb. Po specializaciji v Veliki Britaniji (1955-1956) se je posvetil pri nas dotlej neznanemu raziskovanju modularne koordinacije, kompozicije v historični arhitekturi, metrologiji in gematriji, sistemov standardnih modularnih mer, proporcijskim sistemom, standardizaciji in prefabrikaciji ter splošni in požarni varnosti v industrijskih zgradbah ter o problemih osvetljenosti in o tem predaval kot gostujoči profesor.

Bil je avtor številnih samostojnih publikacij, med njimi so izstopajoče Modularna rekonstrukcija Emone (1963, z Milico Detoni), Kozmogrom romanske bazilike v Stični (1977) s prevodom v italijanščino, Slovenska zavarovalnica. Plečnikovi simboli (1990) s prevodom The Slovene Insurance

House. Plečnik's Symbols (1990).

Svoje izsledke je objavljajl še v strokovni periodiki in tematskih zbornikih, pestrost tem pa predstavlja še objave v periodičnih publikacijah: Acta neophilologica, Arheološki vestnik, 2000, Linguistica, Naši razgledi, Slovenski etnograf, Živa antika itd.

Ob vsej upetosti v razdajanje in objavljanje po svetu, tu mu rišejo podoba drugi, si mi predvsem pogledimo njegove objave o tematikah z našega področja in o ohranjanju vezi z Adamičevo rodbino.

Pri Zborniku občine Grosuplje je bil v uredniškem odboru vse od začetkov, od prvega letnika v letu 1969 pa vse do 24. zvezka v letu 2006. Zanosal je njegovo zunanjo opremo in skoraj v vsakem letniku zasledimo njegove prispevke, tako med drugimi: Valvazorjeve Praproče in njihove poznejše prezidave (kjer je tekstu dodal sliko dvorca iz Valvazorjeve Slave, načrt stavbe in podobo baročnih Praproč, tloris pritličja in nadstropja in risbo Praproškega stebrička v ritmu dunajske dlani (1969), Vedno večje zanimanje za Adamičevo delo v Ameriki in Dynamite v tretji izdaji (1971), ocena knjige Henryja A. Christiana Louis Adamic (1972), zanimiva je Kulturna karta občine Grosuplje. Karta z vrisanimi gradovi, cerkvami, samostanom, arheološkimi spomeniki, muzeji, šolami, domovi pomembnih Slovencev in spomeniki ljudske revolucije (1973), izstopajoč je prispevek Litoželezni prefabrikati in drugi izdelki dvorske železarne v Grosupeljski krajini, kjer predstavi topove, možnarje, likalnike, vodnjak v Višnji Gori iz leta 1872, balustre z ograje gradiča Brinje in Košakovce hiše (1984), pa Delineacija graščine Brinje pred Grosupljem : arhitektura v grosupeljski krajini (z načrti vseh fasad, tlorisov in dveh prerezov) (1984), Rimski nagrobnik iz Stare vasi pri Grosupljem (1988), o sedemdesetletnici Cvetka Budkoviča (1990, z risbo Cvetka), Louis Adamič v japonščini (1990), Vpliv zakonodaje in stroke na slovensko ljudsko arhitekturo (1992), Gematrija Gallusovega Moralija : Gallus amat Venerem (1992), Notranje življenje« umetnin Franceta Kralja (1994, gematrija v merah Kraljevih slik); Akacijev drev na Dolenjskem (1994, o nekdanjem drevoredu pri praproškem gradu), Evropa Franceta Kralja (1996, o gematričnih merah kipa Evrope na biku iz leta 1955), Praproče, risba Marijana Amaličtija (1996), Praproški grad, stiška bazilika in druge arhitekture v obliki črke ali emblema (1998, praproška hiša v obliki črke E = ecclesia), Rimska mansio v Prapročah je bila vojaška postojanka (2000), Napačne trditve o Louisu Adamiču (2000), Kolaž Maksimilijana Vanke »Druga svetovna vojna« je sijajna gematrična kompozicija (2000), Levstikova števila (2002), o Louisu Adamiču v disertaciji Tatjane Dumas Rodica (2002), Zapis Louisa Adamiča v spominsko knjigo mojstra Kamenariča (2002), Rastava Maksa Vanke in portret Louisa Adamiča (2002, s portretom iz arhiva Andreja Kurenta).

Za nas pa so zanimive tudi diplomske naloge, kjer je kot mentor usmerjal študente. Med njimi izstopa naloga Zorana Vitoroviča Oblikovanje podrtga trakta gradu Praproče (1981).

S Kurentovim slovesom smo izgubili tudi doslednega borca za objektivno podobo pisatelja, prevajalca in izstopajočega ameriškega publicista Louisa Adamiča, ki je bil njegov stric. Rad je povedal, da je v delu Harvard Guide to American History objavljeno geslo o Adamiču kot o edinem slovenskem predstavniku v Ameriki. Njegov je tudi sestavek o znamki, ki je izšla ob stoletnici rojstva Louisa Adamiča (1998). Kot primer odziva v neredkih polemikah je značilna njegova replika Napačne trditve o Louisu Adamiču v ZOGID (2000). V tem Zborniku je kot zadnja tukajšnja objava izšla še predstavitev knjige o Louisu Adamiču Dana Shiffmana, Rooting multiculturalism, in o nesporazumih ob intervjuju in objavi ter prevodu (2006). Lotil se je tudi objav Adamičeve korespondence, saj je bil prejemnik kar nekaj pisem, poznal pa jo je tudi v domačem krogu. Sicer bi pa že samo seznam njegovih prispevkov o Louisu Adamiču bil zajetno dolg in vreden posebnega pogleda.

Njegov je bil še projekt Spominskega muzeja Louisa Adamiča v Prapročah v letu 1965. V njegovih spisih najdemo razlago, zakaj je muzej v turnčku. "Turnček je okrogli stolpič ob jugozahodnem vogalu praproške graščine. Vsi praproški otroci so po vrsti doživeli ta prostor. Že prvo leto zadnje vojne so Italijani zazidali okno v strelno lino in turnček spremenili v bunker. Louis Adamič pa ga imenuje "moj turnček". In tako je še danes.

Predvsem pri tematskem krogu o Louisu Adamiču se je izpostavil tudi kot prevajalec, saj je prevedel njegovo krajše delo Lucas, kralj Balukov (1986, v kar 12.000 izvodih), prevedel pa je še nekaj predavanj Henryja Christiana.

V zadnjem času se je posvečal predvsem svojim "izbranim delom" v izdanih treh zajetnih knjigah pod naslovi Arhitektov zvezek 1, 2 in 3 (2002-2006), ki jih založnik imenuje: napol 'čarovniške bukve'. V njih je zbranih več prispevkov, ki so v prvih izdajah težko dosegljivi, med njimi tudi Kozmogrom romanske bazilike v Stični in dela o Prapročah.

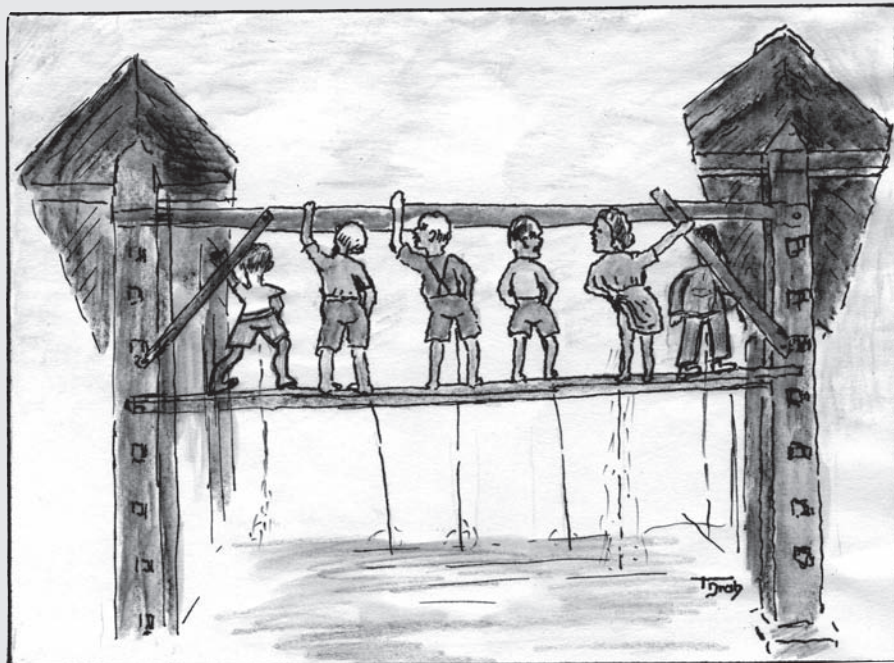
Lepota je vizualno ugodje pri gledanju ali doživljanju osebe, predmeta, stavbe, tudi pesmi. Lepota je torej v videzu in občutenju. Dr. Kurent je želel prestopiti ta prag in iz skladnosti ugotoviti še skrito sporočilo, ki ga neka umetnina sporoča. Veliko njegovih prispevkov je usmerjenih v ugotavljanje takšne sporočilnosti.

Prof. dr. Tine Kurent je povezoval pestrost življenja, simboliko, gematrijo, modularni sistem, magijo, vse do Plečnika in sodobnosti. Posegal je na različna področja, arheologijo, etnologijo, celo astronomijo. Predvsem z gematrijo je imel več težav, vrsta revij pa mu je onemogočila objave. In sedaj se je poslovil. O pomenu izjemnega človeka pa bodo novi časi izrekli svojo sodbo. Tudi potem bo gotovo med izjemnimi ljudmi.

D. Samec

Kako se je Ivanka za enakopravnost bojevala

Vas je imela dve posebnosti: štela je le štiri hiše in drugič: v njej se je v nepolnem desetletju rodilo šest fantov in le eno dekle, Pinetova Ivanka. Ker deklet ni imelo vrstnic, se je pri igri družilo s fanti. Igrali so se ravbarje in žandarje, spodbijali kozo, tekmovali v metanju kamnov, plezali na drevesa in se kopali za Malnarjevim jezom. Ivanka je v takih razmerah postala tako »fantovska«, da je bila pri igri povsem enakovredna moškemu spolu. Če ji kaj ni šlo, je trmasto vadila, dokler ni dohitela fantovske srenje.

Nekega nedeljskega popoldneva pa se je stvar zataknila. V vasi je bil dolgčas in mlada družina je tuhtala, kaj bi počela. Pa je Rusov Nace predlagal: »Tekmujmo, kdo bo dlje scal.« Bili so za to in tekmovanje se je začelo. V prahu pod Rusovim kozolcem so odmerili več črt, nato pa zlezli na prečni tram, ki je povezoval kozolec enojec s toplarjem.

»Ti ne moreš sodelovati,« je dejal, Nace, ko je na startu videl tudi Ivanko. »Kako, da ne,« se je uprlo dekle. »Zato, kersid drugače raščena,« je menil Nace. »Poskusim pa lahko,« je trmoglavila Ivanka in pri tem je ostalo. Na dano znamenje so vsi na enkrat stoje spustili vodo. Najdlje je neslo Hrastarjevima dvojčkoma, pa tudi drugi so dosegli spoštljive daljave, le Ivankina moča je segla le malo izpod trama. »Kaj ti nisem rekel, da babam ne nese tako daleč,« je vpil Nace, ves vesel, ker se je izkazalo, kako dobro pozna ženska telesa.

A Ivanka se ni dala. Za domačim skednjem je pridno trenirala in se veselila vsakega centimetra napredka. Ko so potem spet enkrat tekmovali, so fantje zazijali od presenečenja – Ivanki je neslo skoraj tako daleč kot njim. No, pa naj kdo reče, da ženske ne dosegajo moških. Malo več treninga je treba v nekaterih stvareh, kajpak!

LS

Uganke šaljivke

Kdor bo tem skrivnostim kos, naj vzbudi se mu ponos!

1. V katero drevo nikoli ne udari strela?
2. Zakaj so ljubljanske gospe nekaj tako rade nosile klobuke?
3. Česa je na koncu deležen sleherni vojskovodja?

4. Kaj kralji in cesarji razen podpisa delajo lastnoročno?

5. Komu srce ne more pasti v hlače?

6. V arhive kuka in iz njih vaška imena smuka?

ODGOVORI: 1. v naslikano, 2. zaradi številnih golobov, 3. večnega miru, 4. potegnejo vodo v stranišču, 5. zelju, 6. gospod Jakob.

Kdo pravi, da ne vem!!!

1. S katerim likom je povezan znameniti Pitagorov izrek?
a) s trapezom
b) s krogom
c) s trikotnikom

2. Katero selišče nas z imenom najbolj spominja na veselico?

- a) Udje
- b) Žalna
- c) Vino
- d) Spodnje Blato

3. Kdo je Levstiku povedal zgodbo o Martinu Krpanu?

- a) Močilar
- b) Grmičar
- c) Marostar

4. Označi sestavino cvetov, ki je najlepša in jo najbolj občudujemo!

- a) venčni listi
- b) čašni listi
- c) prašniki
- d) pestiči

5. Kakšna cesta vodi do Županove jame s severne strani?

- a) tlakovana
- b) asfaltirana
- c) makadamska s kotanjami
- d) makadamska brez kotanj

6. Koliko let smo Slovenci imeli svojo valuto imenovano tolar?

7. Kaj v zahodnodolenjskem govoru pomeni beseda bəč?

- a) značilen vodni vir
- b) pripomoček za priganjanje živine
- c) čeber za kisanje zelja

8. Kaj dela človek na podobi?

- a) obira jabolka
- b) ogreba čebele
- c) cepi sadno drevo

Rešitve iz prejšnje številke: 1. b, 2. c, 3. trije, 4. c, 5. c, 6. c, 7. c, 8. a.

Piše, ureja,
brska, stika,
Polde Sever,
ker ga mika.

Lahka križanka

brez beljenja glave s pesniškimi dodatki in drugimi olajšavami

V drugem navpičnem stolpcu nam bo sporočila, kako so preprosti ljudje nekoč imenovali norčavo delanje obrazov (spakovanje, zmrdovanje). Geslo je dvobesedno.

VODORAVNO: 1. opica (popačena tujka), 2. poljedelec s

	1	2	3	4
1		F		
2				č
3		I		
4	O			A
5	P	...	L	
6		P		
7	P			O
8		K		
9			č	
10	O			

plugom, 3. orodje za obdelavo kovin, 4. brusni kamen, 5. slavni brazilski nogometaš, 6. predstojnik samostanske skupnosti, 7. igra jezdecev z žogo, 8. svetlobna odprtina v steni, 9. breznogi plazilec, 10. ime znanega pesnika iz Vinice.

Pesniški dodatek
(Za lažje najdenje gesla)

»Jaz pa pojdem v Pariz, tam si kupim novi fris«.

Tole stara pesem pravi, da vitez lahko se popravi.

Le stopimo do zdravnika, pa nas zrihta, kot se šika.

Še več lahko storimo záse, če sami delamo grimase.
LS

Špasi in stari časi

1. Preprosta matematika

Medard je odšel k stricu na obisk v oddaljeno vas. Ker je ravno tedaj vladala suša, ga je stric najprej vprašal: »Je včeraj kaj namočilo v vašem vrtu.

»Je, toda na sosedovem vrtu je padlo še enkrat več dežja.«

»Medard, Medard, to pa skoraj ni mogoče,« odmajje z glavo stric.

»Kako da ne, kar računajte; sosedov vrt je še enkrat večji od našega!«

2. Dober izgovor

Kmečki sin je študiral v mestu. Zaradi težav s financami je očeta v pismu prosil za dvajset kron. Čez dober teden je prejel očetovo pisanje v katerem je stalo: »Dragi sin, tvojega pisma v katerem me prosiš za dvajset kron nisem prejel. Saj veš kakšna je pošta na vasi – pride ali pa ne pride!«

3. Lep primer

Vajenec se je vrnil od doma ravno v času, ko je mojstrova žena postavila na mizo kosilo.

»Kaj je novega na vasi,« vpraša gospodinja - kar tako iz navade.

Svinja je pri našem sosedu polegla trinajst prašičkov, toda sesa jih lahko le dvanajst.«

»Kaj pa dela trinajsti?« je radovedna gospodinja.

»Gleda, kako drugi žro, tako kot jaz sedaj!«

Odkar pisatelj Srečko Škreblijač občuduje nogomet, njegovo pero pretežno počiva.

Podobnica

Metla, ki jo kaže podoba v prejšnji številki, je bila brezova in že precej »znucana«. Toliko svoje prvobitnosti pa je vendarle ohranila, da smo v njej lahko prepoznali starodavni pripomoček za čiščenje naših bivališč in njihove okolice. Kakšne besedne kompozicije so o metli sestavili prednamci in sodobniki: »Šviga švaga, smeti premaga; Maček bi že vzel klobaso, če ne bi videl metle v kotu; Samo še metla ji manjka, pa bi bila za na Klek; Nov direktor, nova metla; Rep pa ko brezova metla; Teta Meta z metlo opleta; Če mu ne bi bili dolžni, bi ga kar z metlo nagnala; Med dopustom metla ne počiva; V bali mora biti tudi metla; Kjer metla falí, po hiši smrdi; ... No, za enkrat toliko, čeprav bi gotovo še kaj našli, če bi brskali po spominu. Sledi nova slika in z njo novi besedni zvarci.

LS

Smešnici

Učitelj pri matematiki: »Peter, tvoj oče kupi 8 litrov vina, vsak liter stane 1,5 evra. Za koliko je kupil?«

Peter: »Približno za tri dni!«

Karel in njegova žena vsa zadihana prihitita do koncertne dvorane, kupita vstopnici in vstopita ravno v trenutku, ko je voditelj napovedal prvo točko: »Orkester vam bo zaigral peto Beethovno simfonijo!«

Karel pa nad ženo: »Sem ti rekel, da se hitreje odpravljaj. Lej, štiri skladbe sva že zamudila!«

- Bodi malo pri miru, no! To bo odlična fotografija!

Uganka za posebej bistrumne in razgledane

Kaj ima grosupeljski župan, česar noben drug župan na svetu nima?

ODGOVOR: omaj ovonapuž.

NASVET: Berite po venetsko, od desne proti levi!

Še pomnite, tovariši?!

Razlika med Marijo Terezijo in Titom

Marija Terezija je Slovencem preskrbela krompir, Tito pa koloradskega hrošča.

Kaj je rekel Tito o cenzuri leta 1962 v Splitu?

»Dovolili smo, da se marsikaj piše tudi po našem časopisju. Poglejte nekatere časopise in razne članke v njih, pa boste videli, kako destruktivno učinkujejo. Celo mladino nam zastrupljajo.«

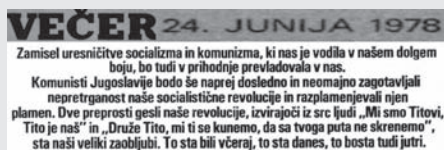
Komentar: Tako i treba (prevedeno: To kapitalisti počnejo tudi danes.)

Dojemljivost množic

je zelo omejena in njihov razum je šibek. Obenem pa ljudje tudi hitro pozabljajo. Ker je tako, se mora vsaka propaganda omejiti na peščico najnujnejših zadev, ki jih mora izražati z jedrnatimi, stereotipnimi formulami. Široke množice v primitivni preproščini svojega duha laže nasedajo debelim lažem kakor majhnim, saj sami v drobnih rečeh pogosto lažejo, a bilo bi jih sram lagati in slepariti na veliko.«

Adolf Hitler, Mein Kampf

TITOVA POT NAŠA POT

Kako so bili vsi enotni za samostojno Slovenijo?

20. junija 1991 - Dr. Lev Kreft (član ZLSD in nekdanji komunist) je 5 dni pred osamosvojitvenim datumom Slovenije objavil: »Slovenija bi z odhodom iz SFRJ prišla namesto v Evropo nekam na sredo afriškega kontinenta. Kar bi od programa samostojne Slovenije še ostalo, bi se dalo opisati kot zakonito ponavljajoč se ritual

uveljavljanja suverenosti s pomočjo do zob oboroženih godb na pihala.

21. junija 1991 je JLA odpeljala z Brnika eskadriljo letal tipa Kragulj, ki so bile last slovenske Teritorialne obrambe. - Vrhovni poveljnik Slovenije M.K. - pa nič...

27. junija 1991 je Jožef Školč skupaj z nekaterimi somišljeniki že v dopoldanskih urah napisal razglas, da morata odstopiti Lojze Peterle (predsednik slovenske vlade) in Janez Janša (minister za obrambo) ter da teritorialna obramba grobo krši človekove pravice, ker za barikade uporablja civilna vozila.

Dol z rdečo zvezdo!

Litva, Estonija in Latvija, kakor tudi večina evropskih narodov, vztrajajo pri dejstvu, da je rdeča Sovjetska zveza okupirala baltske republike na podlagi tajnega pakta Molotov Ribbentrop - torej pakta o nenapadanju med Sovjetsko zvezo in nacistično Nemčijo, ki so ga podpisali 24. avgusta 1939 v Moskvi. Zato v vseh treh državah zavračajo in kazensko preganjajo poleg razkazovanja kljukastega križa tudi peterokrako rdečo zvezdo in druge komunistične simbole.

Notranja in zunanja palit'ka

Malo pozno...

Vprašanje Marcela Štefanciča ob obisku ameriškega predsednika Busha v Studio City: »Ali vidiš kaj protestnikov?«

Neposreden odgovor (malo pozen, vendar iz srca) v ponovitev oddaje: »Da, vidim jih. Dva protestirata za šankom, ker jim kelnar'ca po koncu obratovalnega časa noče več natočiti piva, eden pa se krega sam s seboj, ker si še ni na jasnem, ali je že dovolj našgan ali ne.«

Abotne nebuloze

Dušan Kumer: Če sta se Janša in Sanader pogovarjala, sta se po vsej verjetnosti tudi kaj dogovorila.

Mi dodajamo: Dogovorila sta se, da se bosta, če bosta po letu 2004 na oblasti, dobila na Bledu, kjer se bosta najbrž kaj pogovorila in

dogovorila. Bolj pomembno je, kdo ponuja take abotno-nebulozne odgovore.

Rezultati referendumoma

Nekateri politični analitiki so po končanem referendumu o slovenskih pokrajinah zelo vehementno zagovarjali svoje teorije, zakaj se je tako malo volivcev udeležilo glasovanja: Eni so dejali, da jih je od glasovanja odvrglo predlagano število 13-ih pokrajin, drugi pa, da bi morale vse pokrajine imeti vse kar ima cela Slovenija: Gorenjci bi radi še posebej cviček, Dolenjci teran, Primorci rizling, Prekmurci refošk, Notranjci traminec, Ljubljančani pa bi radi pili in lizali mleko in med.

Minister za lokalno samoupravo je na vse to ostro ZAŽAGAL, in dejal, da so zahteve možne, le slednja je prezahtevna, saj se po Ljubljani od kar je Zoki župan ŽE ITAK cedita mleko in med - pa nadležne muhe tud'.

Kakšna je razlika med MLADINO nekoč in danes?

Ostaja isti logotip in ime, vendar je velikanska razlika med MLADINO pred 20 leti in zdaj. Takrat je imela naklado tudi do 100.000, zdaj jo ima le desetino tega. Tudi ko gre za kredibilnost, je primerjava podobna,« je dejal Janez Janša o tedniku MLADINA.

Namesto da bi bili mediji pri nas četrta veja oblasti, so pretežno tajkunske orodje... Stotnije kolegov, ki so lani tik pred predsedovanjem EU podpisovali lažno obtožbo zoper vlado, je ostala popolnoma tiho, ko so iz poštnih nabiralnikov prilezli njihovi tajkunski lastniki. Ta dvojna merila in ta dvojna poravnost brezobzirnega kapitala in velikega dela novinarstva v Sloveniji sta največja nevarnost za demokracijo pri nas. - Janez Janša (Reporter)

Kaj pravi gasilec in častnik 1. stopnje ter porednik EHO cajtngov glede slovenskih medijev? - MLADINA je dobra, le novinarji na MLADINI so pod'n.

Vinjete

Zdaj, ko vinjeto lahko nalepite kjerkoli, jo lahko tudi raztegnete čez celo sprednjo šipo. Na voznikovi strani pa le napravite vsaj »tankovsko« odprtino za vsak slučaj.

Mi (se) volimo

Kmetiške novice...

No, pa smo kmetje doživeli še svoj vrhunec demokracije. Nedeljske volitve v organe KGZS so pravzaprav pokazale vso bedo slovenskega kmetijstva. Le 11 % udeležba kaže na to, kako so dosedanja oblastniki zmrcvarili slovensko kmetijstvo, tako da tudi za kmete ni več zanimivo.

Seveda večina slovenskih kmetov z grenkobo spremlja aktualna dogajanja v kmetijstvu. Kar naprej se nam vsiljujejo nekakšni rešitelji, ki znajo rešiti vse probleme. Zato smo tudi tako apatični in nezaupljivi, kajti vsak, ki nam je obljubljal pomoč, nas je le nategnil. Gotovo pa nam je najhuje takrat, ko nas nategnejo »našič«. Nedvomno je sporočilo kmetov z nedeljskega »referenduma«, predvsem tistih 90 %, ki niso šli volit, zelo jasno: nismo zadovoljni z vami in nočemo take zbornice! - **Lojze Podobnik, kmet, Ivančna Gorica** (Delo, 20. 6. 2007)

Anketa v tabloidu inDirekt

Katera je najlepša slovenska političarka?

Katarina Kresal – LDS 45 %, Eva Irgl – SDS 14 %, Barbara Žgajner Tavž – 13 %...

Kdo naj vodi Slovenijo?

Odgovor Katarine K.: »Slovenijo naj vodi tisti, ki ima najboljšo rešitve, ne tisti, ki najlepše govori ali je videti najlepši.«

Poletja ne bo!

Jžezek je pretekli petek srečal eno od znanih visokih lokalnih političark, ki namerava kandidirati na volitvah in je vsa žalostna prepevala: »Poletja ne bo, poletja ne bo...« Jžezek pa je pristopil k njej, jo potrepal po rami in dejal: Seveda ga ne bo, če ste pa tako zgodaj začeli s predvolilno kampanjo.«

Gospodarski rokomavhi

Trubar in tajkuni

»Bedno rovtarstvo je lahko ime za marsikakšen današnji pojav, le da je včasih zdaj videti, da je bolj značilno za kakšnega novopečenega mogočnika kot pripadnika socialno ogrožene družbene plasti.« - Kulturni minister **Vasko Simoniti** o novopečenih tajkunihi.

Kakšna je večina tajkunov?

Nosijo Kumrovec v srcu in Armani na ramah.

Predlagamo,

da na vseh policijskih maricah montirajo priložne stopnice, da ne bi ob morebitnih prevozih kakšnih starejših slovenskih tajkunov kdo spet nerodno stopil iz nje kot pred meseci Ivan (grozni) Zidar in bi se nad tem zgražala slovenska javnost.

Menedžerski prejмки (1)

so se v zadnjih desetletjih povsod po svetu dramatično povečali, najbolj izrazito pač v Ameriki. Medtem ko je bila povprečna plača direktorja velike ameriške družbe leta 1991 140-krat večja od plače, ki jo je dobil tipični Joe (po slovensko Jžezek), se je leta 2004 omenjeno razmerje povečalo na 500:1. Povprečja seveda zakrijejo razlike med najbolje plačanimi.

V letu 2007 pa je bil v Sloveniji skupni letni bruto prejemek predsednika uprave Krke Jožeta Colariča je bil 531.000 €, Franja Bobinca iz Gorenja 312.000, šefa Petrola Marka Kryžanowskega 517.569, Žiga Debeljak iz Mercatorja je lani zaslužil 331.500, Tatjana Fink, največkrat nagrajena ženska med menedžerji, pa 337.049 evrov bruto.

Menedžerski prejмки (2)

Med zaslužki naštetih menedžerjev so razlike. Medtem ko je bila od uspešnosti odvisna skoraj polovica prejemkov Colariča in Kryžanovskega, pri Bobincu, Debeljaku in Finkovi variabilni delež predstavlja približno tretjino. Še bolj izrazite razlike se kažejo pri bonitetah in drugih prejemkih iz delovnega razmerja. Finkova in Colarič sta jih imela le za 1500 oz. 9000 €, Debeljak 21.000, Kryžanowsky pa kar dobrih 150.000 € bonitet in drugih prejemkov. - **Mija Repovž**

Svetilnik in kruh v smeteh!

Po letu dni so v podalpski deželi v opoziciji in nekateri žurnalisti pogruntali, da so Janezu Janši ušle misli na svetilnik. Zdaj, ko so britanski laburisti kruh začeli iskati v kantah za smeti prav tako po enem letu za nami, pa so presenetljivo tihi.

Poleti se za kruh in svetilnike raja ne meni preveč. Bolj ima v mislih hladno pivo.

Veleupeljske zdrahe

Nov[®] i VELEUPELJSKI festival:

Ideja ni nova, je pa nora: V poletnem času, ko se zaradi vročine marsikatere kumare in zeljnate glave zelo hitro skisajo, pa tudi kakšen frišen in frišek krompir zgrije, bi lahko organizirali na najbolj zanikrni VELEUPELJSKI cesti FESTIVAL obmetavanja z gnitimi kumarami in jajci, zeljnatiimi glavami in krompirjem. Za finale pa bi zadnji večer pripravili tudi tekmovanje, kdo bo bolj masno pljunil v »najljubšega«

nasprotnika. V ta namen bodo VELEUPELJSKE mesetne gospe nosile posebna priložnostno-simbolna pokrivala.

P.S. Predvolilni čas ne pride v poštev!

Smetarji niso zvonarji!

Ena od zaspanih prebivalk novega VELEUPELJSKGA sončnega naselja nas je vsa omočična poklicala, da so jo sredi dneva zbudili smetarji, ker so s kamionom v megli zašli pod njeno spalnično okno. Komunalni predlagamo, da smeti v tem delu VELEUPELJ odsej pobirajo s konji – kot pred 50 leti.

Marsovci

Na Polževem so za šankom 25. 6. letos opazili dva Marsovca.

Razkrivamo

Že dolgo smo slutili, kaj počne porednik, kadar ne dela EHO cajtngov. Zdaj se je izkazalo, da je res! - Podnevi (SE) sekira, ponoči pa drva žaga (beri: smrčiči.)

Tako!

Zdaj grem pa na dopust, pa (laške) kozle streljat... Ne v tujino, temveč doma! Jih je dovolj – pa bikov tud'.

Kolofon

Grosupeljski odmevi - Glasilo prebivalcev občine Grosuplje

Ustanovitelj časopisa: Občinski svet Občine Grosuplje

Odgovorni urednik: Jože Miklič,
tel. popoldne 786-07-22, 786-07-21 GSM 041-98-22-33
e-pošta: jozem@siol.net

Uredniški odbor: mag. Tatjana Jamnik Skubic, Barbara Pance, Janez Pintar, Marija Samec, Vera Špa-rovec, Matjaž Trontelj.

Naslov uredništva:
1290 Grosuplje, Taborska 2 (Občina Grosuplje,
hišna centrala 788 87 50)

Lektoriranje: Marija Samec

Oblikovanje matrice: Miha Črtalič

Fotografije in prelom: Jože Miklič

Tisk: PARTNER GRAF d.o.o., Grosuplje, Kolodvorska 2

COBISS-ID: 61148160 / ISSN: 1580-0911

V skladu z določili Zakona o medijih (Ur. list 35/2001) je z odločbo št. 006-611/2002 z dne 13. septembra 2002 lokalni časopis "Grosupeljski odmevi" vpisan v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije. Na podlagi Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list RS št. 89/98) spada časopis med izdelke, za katere se obračunava davek na dodano vrednost po stopnji 20 %. Glasilo izhaja enkrat mesečno (od novembra 2007 dalje) v nakladi 6.252 izvodov in ga prejema jo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Navodila za dopisovalce

SPOROČILA DOPISOVALCEM: NASLEDNJE PRISPEVKE ZA GROSU- PELJSKE ODMEVE JE TREBA ODDATI do ponedeljka, 1. 9. 2008.

Nenaročeni prispevki morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.) ter po možnosti s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Sporočila, ki se nanašajo na kritiko katere koli pravne ali fizične osebe in posegajo v področje, kjer bi lahko prišlo do sporov po Zakonu o medijih, je treba oddati na papirju z lastnoročnim podpisom in polnim naslovom - pravne osebe morajo prispevek avtorizirati in dodati še žig. Avtorji besedil so po zakonu odgovorni za navedbe. Nepodpisanih prispevkov in prispevkov, oddanih po datumu za oddajo, ne objavljamo.

V uredništvu NISMO ZAVEZANI, da se z vsemi pisici prispevkov tudi strinjamo.

Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorski možnostmi v časopisu pridruže pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa zakon. Javne ustanove imajo pravico do brezplačnih objav nekomercialnih prispevkov. **Nenaročeni prispevki bralcev in pravnih oseb ter PR prispevki se ne honorirajo, objavijo pa se, če so napisani v skladu z NAVODILI.**

Če želite, da vam posamezno gradivo vrnemo, priložite kuverto z ustreznim znakom in na njej napisan vaš polni naslov.

Vse ostale pravice in obveznosti uredništva in sodelujočih ureja ODLOK O USTANOVITVI IN IZDAJANJU LOKALNEGA ČASOPISA GROSUPELJSKI ODMEVI (št. 006-1/95-1), ki je bil sprejet na seji Občinskega sveta Občine Grosuplje, dne 30. 10. 2002.

NAVODILA ZA PRIPRAVO BESEDIL

Zaradi velikega števila prispevkov in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, pripombe in pobude, bomo objavljali prispevke, dolge do največ 30 tipkanih vrstic (cca. 1800 znakov). Daljše prispevke bomo skrajšali ali jih ne bomo objavili. **PRISPEVKE V DIGITALNIH OBLIKAH JE TREBA ODDATI V RTF, TXT ALI DOC ZAPISIH BREZ VNEŠENIH FOTOGRAFIJ.** Prispevki, natisnjeni na papirju, morajo biti zaradi optičnega prepoznavanja besedil printani v ARIAL ali TIMES NEW ROMAN pokončnih fontih velikosti 12 (do max 16) pt in dovolj močnem temnejšem natisu brez kakršnih koli barvnih in drugih okrasnih podlag. Digitalne fotografije naj ne bodo vstavljene med besedila, temveč naj bodo priložene posebej, v/pri samem besedilu pa naj bo označeno, kaj posamezna fotografija predstavlja. Krajši, na roko napisani prispevki, naj bodo čitljivi.

TEHNIČNA NAVODILA ZA PRIPRAVO FOTOGRAFIJ IN SLIKOVNEGA GRADIVA

Fotografije, risbe in ostalo slikovno-grafično gradivo naj bo posredovano na mediju, ki ga je mogoče skenirati na ploskovnih skenerjih, le izjemoma so lahko tudi dia-pozitivi ali negativni. Digitalne fotografije naj bodo zapisane v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu, 300 dpi, barvne v CMYK razslojitvi. Najmanjša ločljivost glede na željeno velikost objave in motiv mora biti 180 dpi.

Oglasno trženje v Grosupeljskih odmevih

CENIK IN POGOJI OGLAŠEVANJA

V zvezi z možnostmi za oglaševanje v Grosupeljskih odmevih objavljamo cenik oglaševanja, ki je narejen na podlagi cenika št. 006-1/95, sprejetem na občinskem svetu 29. 9. 1999.

Iz 1. člena

TABELA ZA OKVIRNI IZRAČUN (CENE SO PRERAČUNANE V EVRO)

Dimenzije oglasa v cm	Površina oglasa v cm ²	Korekcijski tržni faktor	Skupno število točk	Cena v €	Končni znesek z DDV v €
A 6,0 x 6,0	36,0	1,650	59	30,37	36,44
B 6,0 x 8,3	49,8	1,549	77	39,44	47,33
C 6,0 x 12,5	75,0	1,347	101	51,65	61,98
D 9,2 x 8,3	76,4	1,339	102	52,28	62,73
E 12,3 x 8,3	102,1	1,143	117	59,66	71,59
F 12,3 x 12,5	153,8	1,060	163	83,56	100,28
G 18,6 x 8,3	154,4	1,062	164	83,83	100,59
H 18,6 x 12,5	232,5	0,994	231	117,92	141,51
I 18,6 x 27,3	507,8	0,918	466	238,33	286,00
J [39,6 x 27,3]	1081,1	0,866	936	478,68	574,42

Vrednost oglasa J dimenzij (39,6 cm x 27,3 cm) je izračunana za oglas na dveh straneh v sredini. Točka znaša 0,51129188 EVRA. Izračun je za vse oglase pripravljen za črno-beli natis. **Za oglase na notranjih barvnih straneh je treba znesek pomnožiti z 1,25, na zadnji strani z 1,5, na naslovnici pa s faktorjem 2,00.** K neto vrednosti oglasa je treba dodati še 20 % DDV.

Račun se izstavi po izidu časopisa. **V ceno ni vračunano oblikovanje oglasa.**

2. člen

Za vmesne velikosti se število točk izračuna z interpolacijo.

Za prvo objavo enakega oglasa ni popusta.

Vsaka naslednja serijska objava je cenejša za 5 % do največ 30 %. Če se stranka odloči za celoletno redno oglaševanje, se ji lahko obračuna razliko popustov do 30 % pri sedmem nespremenjenem oglasu.

Rok za oddajo podatkov za oglas (besedila, logotipi, fotografije, ceniki in podobno) je enak kot za oddajo ostalih prispevkov. Predhodno rezervirajte časopisni prostor za vaš oglas!

Če boste oddali **digitalno oblikovan oglas**, mora biti zapisan v JPG (brez stiskanja), TIF ali PDF zapisu (300 pik/palec - za barvne oglase v CMYK barvni razslojitvi).

Digitalno izdelan oglas pošljite na elektronski naslov jozem@siol.net najpozneje en teden po roku za oddajo nenapovedanih prispevkov, vendar morate o nameri predhodno obvestiti odgovornega urednika po telefonu (**GSM 041/98 22 33**) ter mu po pošti na njegov domači naslov poslati potrjeno naročilnico pravitako najpozneje en teden po roku, ki je določen za oddajo ostalih prispevkov.

ZA OGLASE, PREDSTAVITVENE PR (PIAR) ČLANKE IN ZAHVALE OB SMRTI SVOJCEV JE TREBA NAVESTI POLN NASLOV NAROČNIKA OZIROMA PLAČNIKA RAČUNA.

Za vse dodatne informacije sem vam na voljo popoldne na naslovu:

Jože Miklič, Zagradec 53, 1290 Grosuplje,
ali na tel. št. 01/ 786-07-22 (popoldne)
ali GSM 041/98-22-33,

lahko pa tudi po elektronski pošti na naslovu: jozem@siol.net.

»Za prijazno Grosuplje«
odgovorni urednik **Jože Miklič**

Prostovoljno gasilsko društvo Račna

**vabi, v soboto
16. 8. 2008
na otvoritev novega
gasilskega doma
v Račni.**

Proslava s povorko se bo
pričela ob 18.30
pred gasilskim domom.
Novi dom bo blagoslovil
škof dr. Anton Jamnik.

Po proslavi bo veselica z
ansamblom
Lojzeta Slaka.

Lepo vabljeni!

Posredujemo in
svetujemo pri
nakupu SONY
LCD TV
aparatur ter
ViewSonic LCD
monitorjih!!!

GABER servis

Peter Kastelic s.p.
Partizanska 8, 1290 Grosuplje

Pooblaščen servis za:

BANG & OLUFSEN **B&O**

YAMAHA

harman/kardon

marantz

Servisiramo tudi vse ostale
avdio video naprave

Telefon: 059 190 524

GSM: 041 774 274

E-mail:

servis.gaber@masicom.net

Del. čas:

pon., sre., pet.

9-12h in 14-16h

ZASEBNA ZOBNA ORDINACIJA

GROSUPLJE
Adamičeva 30

01 787 34 13
041 723 731

Goran Petrovič
dr. dent. med.

RAČUNOVODSKI SERVIS
DRAGO KASTELEC s.p.
Adamičeva cesta 3D, 1290 GROSUPLJE

Tel.: 01/786-04-10, fax: 01/786-10-76
GSM: 041/741-500

E-mail: drago.kastelec@siol.net
www.racunovodja-grosuplje.si

FRANŠIZNA SKUPINA

SIMIČ & PARTNERJI

080 30 25

E: info@unigard-varovanje.si

Cesta na Krko 7, 1290 GROSUPLJE

- fizično varovanje
- tehnično varovanje z intervencijo
- help line (pomoč v sili)
- mehanska zaščita
- organizacija varovanja prireditelj

*Novo
v
Grosupljem*

**Občina Grosuplje
in
Osnovna šola
Louisa Adamiča
Vas vabita
NA SVEČANO
OTVORITEV
NOVEGA ŠOLSKEGA
OBJEKTA IN
VEČNAMENSKE
DVORANE,
ki bo v petek,
12. septembra 2008.**

16.30

**Blagoslov nove
zgradbe šole**

17.00

Program

**Osrednja svečanost s
kulturnim programom**

- Uvodni nagovor:
ravnateljica
Janja Zupančič
- Slavnostni govornik:
župan Janez Lesjak
- Častni gost:
predsednik vlade
Janez Janša

**V kulturnem programu
sodelujejo:**

- Učenci POŠ Žalna
- Učenci POŠ Kopanj
- Gledališka skupina Hiška
- Učenci Glasbene šole
Grosuplje
- Moški pevski zbor
Samorastnik
- Orkester Glasbene šole
Grosuplje

**Župan Janez Lesjak
Ravnateljica Janja Zupančič**

ELTEHNIKA

ELEKTROMEHANIKA IN TEHNIČNA TRGOVINA
JOŽE AHLIN s.p., Kolodvorska cesta 1, 1290 Grosuplje
☎ 01/ 787 14 51, GSM: 031/ 640 100

**POOBlašČENI
ZASTOPNIK**

NAVIKA	MOBILNA TELEFONIJA	
<p style="text-align: center; background-color: yellow;">napihljivi čolni</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <p style="text-align: center; background-color: yellow;">izvenkrmni motorji</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div>	<p style="text-align: center; font-size: small;">ITAK PLUS</p> <div style="text-align: center;"> <p>Potrebuješ nekaj o čemer lahko govoriš!</p> <p style="font-size: x-small;">Prigovaj idejo na nov Itak oglaš!</p> </div> <p style="text-align: center; font-size: x-small;">1CENT Vsak dan kotičnik Itak v svetlo posteljni</p> 	<p style="text-align: center; font-size: x-small;">AKCIJSKA PONUDBA</p> <div style="text-align: center;"> <p>Hudi mobiteli! <small>Preveri ponudbo in lažni svoj mobilni.</small></p> <p>SUPER mobiteli! A te miša zvočna slika? ITAK</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Velika doza interneta!</p> <p>5GB <small>za samo 19,90 €</small></p> <p>50GB <small>za samo 29,90 €</small></p> <p><small>Prenosni USB modem razreda 1. C</small></p> </div>

privoščite si sanjski dopust

LONov poletni kredit

posebna depozitna
ponudba

5,80%

www.lon.si info@lon.si

Oglasite se v enoti in
deležni boste kupona ugodnosti.

HRANILNICA LON d.d., Kranj
PE GROSUPLJE, Kolodvorska 3
telefon: 01 7810 130

Varčevanje in vse bančne storitve na *Ljubezniv Oseben Način*

Kranj, Grosuplje, Postojna, Ljubljana, Celje, Novo mesto, Velenje, Nova Gorica,
Maribor, Brežice